BAPTISTA SZERETETSZOLGÁLAT EJSZ
SZÉCHENYI ISTVÁN GIMNÁZIUMA,
SZAKKÖZÉPISKOLÁJA, ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA ÉS
SPORTISKOLÁJA
PÉCS

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Készült: 2013. március 27-én a 2012-es pedagógiai program átdolgozásával

Jóváhagyta:	**Kutas József** **igazgató**
Fenntartói jóváhagyás dátuma	
Az elfogadás dátuma	2013. március 27.
Hatálybalépés időpontja	2013. szeptember 1.
A program időbeli hatálya, érvényessége	újabb módosításig

Tartalomjegyzék

I. PREAMBULUM 6
I.1. A Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy elhívása az oktatásban: 6
I.2. Küldetésnyilatkozat 7
II. AZ INTÉZMÉNY LEÍRÁSA 9
II.1. Az Alapító Okirat 9
II.2. Az iskola öndefiníciója 11
II.2.1. Általános iskola 11
II.2.2. Középiskola 12
III. NEVELÉSI PROGRAM 14
III.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai 14
III.1.1. Pedagógiai alapelvek kifejtése 14
III.1.2. Nevelő-oktató munka céljai 14
III.1.2.1. Nevelés-oktatási területeink - Általános iskola 17
III.1.2.2. Nevelési-oktatási területeink – Általános iskola és gimnázium 19
III.1.2.3. Nevelés-oktatási területeink - Gimnázium 20
III.1.2.4. Nevelés-oktatási területeink - szakközépiskola 25
III.1.3. Kulcskompetenciák fejlesztése 31
III.1.3.1. Anyanyelvi kommunikáció 31
III.1.3.2. Idegen nyelvi kommunikáció 32
III.1.3.3. Matematikai kompetencia 32
III.1.3.4. Természettudományos kompetencia 33
III.1.3.5. Digitális kompetencia 33
III.1.3.6. Szociális és állampolgári kompetencia 34
III.1.3.7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia 35
III.1.3.8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség 36
III.1.3.9. A hatékony, önálló tanulás 37
III.1.4. A kiemelt fejlesztési feladatok 37
III.1.4.1. Az erkölcsi nevelés 38
III.1.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 38
III.1.4.3. Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra 38
III.1.4.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés 39
III.1.4.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése 39
III.1.4.6. A családi életre nevelés 39
III.1.4.7. A testi és lelki egészségre nevelés 40
III.1.4.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség 40
III.1.4.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság 40
III.1.4.10. Pályaorientáció 40
III.1.4.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés 41
III.1.4.12. Médiatudatosságra nevelés 41
III.1.4.13. A tanulás tanítása 41
III.1.5. A nevelő-oktató munka feladatai 42
III.1.6. Nevelő-oktató munka értékei 43
III.1.6.1. Az eredményes tanulás segítésének elvei 44
III.1.6.2. Képesség-kibontakoztató felkészítés 45
III.1.7. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai 45
III.1.7.1. A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő–oktató munkát segítő kötelező eszközök és felszerelések jegyzéke 45
III.1.7.2. Az idegen nyelv oktatása 47
III.1.7.3. Könyv- és könyvtárhasználati ismeretek tanítása 47
III.1.7.4. A tanítási órák keretében meg nem valósítható foglalkozások 48
III.2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 48

III.3. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 50
III.3.1. Bevezetés, alapelvek 50
III.3.2. Célok, követelmények 51
III.3.3. A program végrehajtásában szereplők 51
III.3.4. A program végrehajtásának lehetőségei 51
III.3.5. Tantárgyi követelmények, lehetőségek 52
III.3.5.1. Általános iskola 52
III.3.5.2. Gimnázium 58
III.3.5.3. Külső kapcsolatok 61
III.3.5.4. Prevenciós stratégia 61
III.3.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 63
III.3.6.1. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja 63
III.3.6.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái 64
III.4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 64
III.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok: 64
III.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai: 64
III.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai: 65
III.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai: 65
III.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai 66
III.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 68
III.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 68
III.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program 70
III.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése 70
III.6.4. A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja 71
III.6.4.1. A fejlesztő program tartalmi elemei 72
III.6.4.2. Az együttnevelés 74
III.6.4.3. Látássérült tanulók fejlesztését segítő program 76
III.6.4.4. A hallássérült tanulók fejlesztését segítő program 79
III.6.4.5. Beszédfogyatékos tanulók megsegítésre irányuló program 81
III.6.4.6. A mozgásfogyatékos gyermekek fejlesztését segítő program 85
III.6.4.7. A pszichés fejlődési zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképességzavar) fejlesztését segítő program 87
III.6.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása 90
III.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység 92
III.6.7. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei 93
III.7. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje 93
III.8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái 96
III.8.1. Az együttműködés formái: 96
III.8.2. Szülői közösség 96
III.8.3. Kollégiumi nevelők 97
III.8.4. Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei: 97
III.9. A tanulmányok alatti vizsga vizsgaszabályzata 97
III.9.1. A vizsgaszabályzat célja 97
III.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya 98
III.9.2.1. Osztályozó vizsga 98
III.9.2.2. Különbözeti vizsga 98
III.9.2.3. Javítóvizsga 98
III.9.2.4. Pótló vizsga 98
III.9.3. A vizsgaidőszak kijelölése 99
III.9.4. A vizsgabizottság 99

III.9.5. Az írásbeli vizsga menete ... 100
III.9.5.1. Szabálytalanságok kezelése ... 101
III.9.6. A szóbeli vizsga menete ... 102
III.9.7. A gyakorlati vizsga menete ... 104
III.9.8. A tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei, az értékelés szabályai ... 104
III.9.8.1. Követelmények ... 104
III.9.8.2. A vizsgatárgyak részei 1-4. évfolyam ... 105
III.9.8.3. A vizsgatárgyak részei 5-8. évfolyam ... 105
III.9.8.4. A vizsgatárgyak részei 9-12. évfolyam ... 105
III.9.8.5. Felnőttoktatásra vonatkozó eltérő szabályok ... 106
III.9.8.6. Az értékelés szabályai ... 106
III.9.8.7. Bibliaismeret tantárgy értékelése ... 107
III.10. Felvétel és az átvétel helyi szabályai ... 108
III.10.1. Tanulói jogviszony létesítése intézményünkben ... 108
III.10.2. További felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjait, elveit, prioritásai ... 110
IV. HELYI TANTERV ... 112
IV.1. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása. 113
IV.1.1. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 113
IV.1.2. A 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 113
IV.1.3. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 114
IV.1.4. A 13-15. évfolyam (szakképzés) pedagógiai feladatainak megvalósítása ... 115
IV.1.5. Óratervek ... 115
IV.1.5.1. Gimnázium - Emelt szintű informatika - KIFUTÓ ... 116
IV.1.5.2. Gimnázium - Intenzív nyelvi előkészítő + humán tantárgyblokkos - KIFUTÓ ... 117
IV.1.5.3. Gimnázium - belügyi rendészeti orientációjú - KIFUTÓ ... 118
IV.1.5.4. Általános iskola – köznevelési típusú sportiskolai osztály (1. – 4. osztály) - KIFUTÓ ... 119
IV.1.5.5. Általános iskola – köznevelési típusú sportiskolai osztály (5. – 8. osztály) - KIFUTÓ ... 120
IV.1.5.6. Általános iskola – emelt szintű testnevelés osztály (1. – 4. osztály) - KIFUTÓ ... 121
IV.1.5.7. Általános iskola – emelt szintű testnevelés osztály (5. – 8. osztály) - KIFUTÓ ... 122
IV.1.5.8. Gimnázium – köznevelési típusú sportiskolai osztály/emelt szintű testnevelés tantervű (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ ... 123
IV.1.5.9. Gimnázium – emelt szintű informatika + emelt szintű idegen nyelv humán orientációval osztály (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ ... 124
IV.1.5.10. Gimnázium – belügyi rendészeti orientációjú osztály (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ ... 125
IV.1.5.11. Gimnázium – Labdarúgó Akadémiai osztály (9. – 12. osztály) a 2012/2013-as tanévtől felmenő rendszerben - KIFUTÓ ... 126
IV.1.5.12. Gimnázium – Felnőttoktatás esti (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ ... 127
IV.1.5.13. Gimnázium – Felnőttoktatás levelező (9. – 12. osztály)–NAT KIFUTÓ ... 128
IV.1.5.14. Gimnázium – Felnőttoktatás esti (9. – 12. osztály) – felmenő rendszerben kifutó osztályok - KIFUTÓ ... 129
IV.1.5.15. Gimnázium – Felnőttoktatás levelező (9. – 12. osztály) – felmenő rendszerben kifutó osztályok - KIFUTÓ ... 130
IV.1.5.16. Gimnázium – emelt szintű testnevelés/általános osztály (10. – 12.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ ... 131
IV.1.5.17. Gimnázium – emelt szintű informatika osztály (10. – 12.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ ... 132
IV.1.5.18. Gimnázium – intenzív nyelvi előkészítő+emelt idegen nyelv humán orientációval (10. – 13.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ ... 133
IV.1.5.19. Általános iskola - köznevelési típusú sportiskola 1-4. - NAT 2012. ... 134
IV.1.5.20. Általános iskola - általános tantervű 1-4. - NAT 2012. ... 135
IV.1.5.21. Általános iskola - két tanítási nyelvű 1-4. - NAT 2012. ... 136
IV.1.5.22. Általános iskola - köznevelési típusú sportiskola 5-8. - NAT 2012. ... 137
IV.1.5.23. Általános iskola - általános tantervű 5-8. - NAT 2012. ... 138
IV.1.5.24. Általános iskola - két tanítási nyelvű 5-8. - NAT 2012. ... 139

IV.1.5.25. Gimnázium - köznevelési típusú sportiskola 9-12. - NAT 2012. ..... *140*
IV.1.5.26. Gimnázium - Testnevelés-sport orientáció és Labdarúgó Akadémia 9-12. - NAT 2012. ..... *141*
IV.1.5.27. Gimnázium - két tanítási nyelvű 9-12.- NAT 2012. ..... *142*
IV.1.5.28. Gimnázium - Felnőttoktatás esti - Informatika 9-12. - NAT 2012. ..... *143*
IV.1.5.29. Gimnázium - Felnőttoktatás esti 9-12. - NAT 2012. ..... *144*
IV.1.5.30. Gimnázium - Felnőttoktatás levelező 9-12.- NAT 2012. ..... *145*
IV.1.5.31. Gimnázium - Emelt szintű idegen nyelv+humán tantárgyblokkos 9-12. - NAT 2012. ..... *146*
IV.1.5.32. Gimnázium - Belügyi orientáció 9-12. - NAT 2012. ..... *147*
IV.1.5.33. Gimnázium - Általános tantervű 9-12. - NAT 2012. ..... *148*
IV.1.5.34. Gimnázium - Emelt szintű informatika 9-12. - NAT 2012. ..... *149*
IV.1.5.35. Szakközépiskola közlekedési szakmacsoport 9-12. - NAT 2012. ..... *150*
IV.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei 151
IV.3. Mindennapos testnevelés 153
IV.4. Választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai 154
IV.4.1. A tantárgyválasztás szabályai 154
IV.4.2. Választható tantárgyak, foglalkozások 154
IV.4.2.1. Általános iskola 1-4. ..... *154*
IV.4.2.2. Általános iskola 5-8. ..... *155*
IV.4.2.3. Középiskola 9-12 ..... *155*
IV.4.2.4. A pedagógusválasztás szabályai *156*
IV.5. Sajátos pedagógiai módszer - Projektoktatás 156
IV.5.1. A projektmódszer alapelvei 156
IV.5.2. A projektmódszer alkalmazásának lépései: 156
IV.5.3. A projektmódszeres tanulás jellemzői 157
IV.5.4. Elvárt eredmények, fejlesztési területek 158
IV.5.5. Projektmódszer szerepe a helyi tantervben 158
IV.6. Választható érettségi vizsgatárgyak 158
IV.6.1. Érettségi előkészítő tantárgyai (kötelezően választandó - heti óraszám) 159
IV.6.2. Érettségi előkészítő tantárgyai (szabadon választható - heti óraszám) 159
IV.6.3. Érettségi vizsgára való felkészítés egyéb feltételei 160
IV.6.3.1. A választás szabályai: *160*
IV.6.4. Sikeres érettségi vizsgával (előrehozott érettségivel) rendelkezőkre vonatkozó rendelkezés 161
IV.7. A középszintű érettségi vizsga témakörei 161
IV.8. A tanulói teljesítmény, magatartás és szorgalom minősítésének elvei, követelményei, formái 171
IV.8.1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének módjai, formái és rendje 171
IV.8.1.1. A tájékoztatás formái *171*
IV.8.1.2. Az írásbeli beszámoltatás formái *172*
IV.8.1.3. Általános iskola *172*
IV.8.1.4. Középiskola *174*
IV.8.1.5. Otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai. *178*
IV.8.1.6. A gimnáziumra (nappali) vonatkozó vizsgarendszer *178*
IV.8.1.7. A humán tantárgyblokkos képzésre vonatkozó kiegészítés *179*
IV.8.1.8. Az emelt szintű idegen nyelvi képzésre vonatkozó kiegészítés *179*
IV.8.1.9. Szakképző évfolyamok vizsgarendje *180*
IV.8.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés, az érettségi vizsgára jelentkezés feltétele 180
IV.8.3. A tanuló jutalmazásával, a tanulói magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének elvei, követelményei és formái 180
IV.8.3.1. Általános iskola *180*
IV.8.3.2. Középiskola *182*
IV.8.3.3. A tanuló jutalmazásának elvei *183*

IV.9. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei ... 183
IV.10. Nemzetiség kultúrájának megismerése ... 184
IV.11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek ... 184
IV.12. Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek ... 185
IV.12.1. Egészségnevelési elvek ... 185
IV.12.2. Környezeti nevelés program ... 185
IV.12.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok ... 186
IV.12.2.2. Tanulásszervezési és tartalmi keretek - Tanórai keretek ... 189
IV.12.2.3. Tanórán kívüli foglalkozások tanulásszervezési és tartalmi keretei - ... 197
IV.12.2.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek - A környezet- és egészségvédelem jeles napjai. ... 197
IV.12.2.5. Környezetünk javulását szolgáló célok és a változást segítő feladatok ... 198
IV.12.2.6. Kommunikáció ... 199
IV.13. A gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések ... 199
IV.14. A 11-12. évfolyamon az emelt szintű érettségire felkészítés ... 202
V. SZAKMAI PROGRAM ... 203
V.1. Szakképesítésre felkészítő képzések: ... 204
V.1.1. Autóelektronikai műszerész 54 525 01 ... 206
V.1.2. Autószerelő 54 525 02 ... 208
V.1.3. Autótechnikus 55 525 01 ... 210
V.1.4. Sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda) 54 813 02 ... 211
VI. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK ... 213

I. PREAMBULUM

"Mi a célunk?

A Hazánk fiaira, és azok gyermekei és unokáira annyi szerencsét és áldást hozni, amennyire azt a mi tehetségünk végbeviheti.

Hogyan dolgozhatunk legbölcsebben annak a nagy célnak elérésére? Azon törekedünk, hogy a mostani Ifjúság nevelésére oly nagy befolyást szerzünk magunknak, hogy azok több polgári Virtusokkal bírjanak, mintsem a mi contemporains (=kortársaink) és atyáink.

- Mert mi meg vagyunk abban győzettetve, hogy az emberiség csak az Értelem, az Erkölcs és a Bölcsesség kiterjedése által léphet ama szerencse és áldás magasságára, melynek elnyerése a mi méltó célunk."

(Széchenyi István naplójából l825)

„ A sport megtanít arra, hogyan lehet győzni és emelt fővel veszíteni. A sport tehát megtanít mindenre.”

(Hemingway)

“…a ti hitetek mellé ragasszatok jó cselekedetet, a jó cselekedet mellé tudományt, tudomány mellé pedig mértékletességet, a mértékletesség mellé pedig tűrést, a tűrés mellé pedig kegyességet, a kegyesség mellé pedig atyafiakhoz való hajlandóságot, az atyafiakhoz való hajlandóság mellé pedig szeretetet.”

(Péter második levele, 1: 5-7)

I.1. A BAPTISTA SZERETETSZOLGÁLAT EGYHÁZI JOGI SZEMÉLY ELHÍVÁSA AZ OKTATÁSBAN:

Az ősi bibliai igazság – „A bölcs tanítás az élet forrása.” (Pb.13:14.) – ma is érvényes. A baptista iskola célja, hogy tanulói a lehető legjobb alapokat kapják egy boldog, kiteljesedett, sikeres jövőhöz.

A baptista iskola keresztény értékekre és gondolkodásra épül, így a Teremtő és a teremtmény tisztelete, a gyermekszeretet alapozza meg a színvonalas nevelési-oktatási munkát, és a tanulók személyiségének optimális fejlesztését.

Az Európában 450 éves, Magyarországon több mint 160 éves Baptista Egyházra a kezdetektől jellemző, hogy a társadalom felé nyitott, bibliai értékeket közvetítő, családközpontú közösség. Felnőtt-keresztséget gyakorló, több generációs gyülekezetekből álló protestáns felekezet, amely az egyén döntésére, szabad akaratának tiszteletben tartására épít. A Magyarországi Baptista Egyház több mint száz éve működtet egyházi oktatási intézményt és a rendszerváltás óta tart fenn általános iskolát, óvodát és alapfokú művészeti iskolát.

Keresztyén szellemű nevelésünk feladata, hogy a személyiség sokoldalú, harmonikus fejlesztése által gyermekeink önálló, felelősségteljes cselekvésre, őszinteségre, szabadságra törekvő, saját magukra a mértékletesség, másokra a türelem keresztyéni erényeit alkalmazó, helyes erkölcsi érzékkel rendelkező, problémamegoldó személyiséggé váljanak.

Hisszük, hogy a szeretet a leghatékonyabb pedagógiai módszer, és ezzel támogatjuk, hogy a gyermekek e segítséggel találjanak rá az útra, az evangéliumi hitre, mely az Úr Jézuson keresztül Istenhez vezet.

A baptista iskola: Több, mint iskola. Magyarország egyik legnagyobb segélyszervezete, a Baptista Szeretetszolgálat megalakulása óta arra törekszik, hogy minden erejével és lehetősége szerint segítsen a szükségben lévőknek. A Baptista Szeretetszolgálat – alaptevékenységébe jól illeszkedően – iskoláiban sokat tesz a hátrányos helyzetű, sajátos nevelésű igényű, és a roma tanulók felzárkóztatásáért, és a tehetséges diákok kibontakoztatásáért. Küldetése, hogy az általa fenntartott intézmény több legyen, mint iskola: az a hely, ahol a tanuló teljes körű támogatást kap személyisége és képességei kibontakoztatásához.

I.2. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Küldetésünk a ránk bízott diákok fejlődésének minél teljesebb körű elősegítése.

A keresztyén elménk kell a legjobb elmék egyikének lennie, amelyet Krisztus értelme világosít meg, és amely integrálja Isten alapelveit az akadémikus ismerettel.

Küldetésünk személyes életpéldánkkal mintát adni.

Törekvésünk, hogy a baptista iskola olyan irányító testülettel, igazgatókkal, pedagógusi karral és munkatársi gárdával rendelkezzen, akik a Biblia alapelveinek megfelelő nézőpontot alkalmaznak a tanítás és az intézmény vezetése során.

Küldetésünk a diákok képességeinek kibontakoztatása

Minden tanulási tapasztalat célja, hogy hozzásegítse a tanulókat Istentől kapott képességeik teljes kibontakoztatásához.

A tanítás a következőkre összpontosít:

- A diákok számára megfelelő tevékenységek és szolgáltatások biztosítása
- A tanulók ráébresztése a társadalommal való kapcsolatára és az iránta való felelősségére
- Minden tantervbe, nevelési programba tartozó és ahhoz kapcsolódó iskolai tevékenység segítse a neveltjeink intellektuális, lelki, társadalmi, érzelmi és fizikai fejlődését.

Küldetésünk működés szempontjából hitelesnek lenni.

Törekvésünk, hogy az iskola mindennapos működési gyakorlata az integritás (feddhetetlenség, tisztesség, becsület), hatékonyság és számonkérhetőség következetes mintaképe legyen.

Az egyetemes emberi értékeket következetes alkalmazása, ahogy az oktatási intézmény:

- Példamutató igényességet mutat az intézmény működési szabályzatának fejlesztésében és a kölcsönös számonkérhetőség terén az igazgatótanács működésében.
- Az emberi erőforrásokat etikusan és igazságosan kezeli.
- A pénzügyeket feddhetetlenül és nyíltan kezeli, illetve ellenőrzi.
- A fenntartóval és a hatóságokkal kölcsönösen korrekt kapcsolatot tart fenn.
- Etikus, világos és nyílt fejlesztési stratégiákat dolgoz ki.
- Igazságos és következetes irányítási rendszert alkalmaz.
- A szülői kapcsolatokban őszinteséget, nyíltságot és igazságosságot képvisel.

II. AZ INTÉZMÉNY LEÍRÁSA

II.1. AZ ALAPÍTÓ OKIRAT

Az alapító okirat az 1. sz. mellékletben megtalálható.

Az intézmény neve:

Baptista Szeretetszolgálat EJSZ Széchenyi István Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Általános Iskolája és Sportiskolája
(többcélú intézmény, egységes iskola)

Az intézmény rövid neve:

Széchenyi István Iskola

Székhely címe: 762l Pécs, Király utca. 44.
Telefon: 72/513-160
Telefax: 72/513-163

Telephelyek:

002: Széchenyi Tornaterem, 7626 Pécs, Koller utca 5. tel/fax: 72/336-041
003: 7633 Pécs, Radnóti Miklós utca 2. tel/fax: 72/552-270

Az intézmény alapítója és székhelye: Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata
7621 Pécs, Széchenyi tér 1.

Az intézmény fenntartója és székhelye: Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy
1111 Budapest, Budafoki út 34/b.

Az intézmény bankszámlaszáma:

Képviselője: Szenczy Sándor elnök

Alapítás éve: 1857 Reáltanoda
1925 Állami gróf Széchenyi István Főreáliskola
1935 gróf Széchenyi István Gimnázium
1960 Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola
2011. Széchenyi István Általános Iskola, Gimnázium, Szakközépiskola és Sportiskola
2012. Széchenyi István Gimnázium, Általános Iskola, Szakközépiskola és Sportiskola

A képzés szakaszai

- általános iskolai nevelés-oktatás: 8 éves képzés
- gimnáziumi nevelés-oktatás: 4 éves képzés (érettségi vizsgával zárul)
- gimnáziumi nevelés-oktatás: 5 éves képzés (érettségi vizsgával zárul) (kifutó)
- gimnáziumi nevelés-oktatás: 4 éves képzés (érettségi vizsgával zárul) - Felnőttoktatás
- szakközépiskolai nevelés-oktatás:
  13-14. évfolyam: érettségire, illetve szakmai alapozóra épülő szakképzés
  15. évfolyam: szakmai előképzettségre épülő szakképzés

- a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelése-oktatása

Megszerezhető végzettségek

- érettségi bizonyítvány
- szakmai bizonyítvány

Tagozatok, ágazatok, szakirányok

Általános iskola	köznevelési típusú sportiskolai	
	emelt szintű testnevelés (kifutó)	
	általános tantervű	
	angol két tanítási nyelvű nevelés-oktatás (felmenő rendszerben)	
gimnázium:	intenzív nyelvi előkészítő + humán tantárgyblokkos (kifutó)	
	emelt szintű informatika + emelt szintű élő idegen nyelv humán tantárgyblokkal (kifutó)	
	emelt szintű angol nyelv (kezdő) és általános tantervű, humán tantárgyblokkos emelt óraszámban	
	emelt szintű angol nyelv (haladó) és általános tantervű, humán tantárgyblokkos emelt óraszámban	
	belügyi rendészeti orientáció	
	általános tantervű	
	emelt szintű informatika	
	köznevelési típusú sportiskola	
	köznevelési típusú sportiskola labdarúgás orientáció, továbbiakban Labdarúgó Akadémia	
	testnevelés-sport orientáció	
	angol két tanítási nyelvű nevelés-oktatás (felmenő rendszerben)	
	felnőttoktatás (esti és levelező tagozaton)	
szakközépiskolai szakok:	szakközépiskola, közlekedési szakmacsoport: autószerelő és autóelektronikai műszerész	
	54 525 01	autóelektronikai műszerész
	54 525 02	autószerelő
	55 525 01	autótechnikus
	54 813 02	sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda)

II.2. AZ ISKOLA ÖNDEFINÍCIÓJA

II.2.1. Általános iskola

Célunk olyan iskola működtetése, amelyben gyermek, szülő, pedagógus jól érzi magát, egészségesen él, olyan iskola, mely biztosítja a gyermek képességeinek kibontakozását, tehetségének érvényesülését, személyiségének alakulását.

Az iskola tanulóinak életkora jelentősen eltérő, ez szükségszerűen megköveteli a nevelési folyamat során az életkor szerinti differenciálást. Az általános iskola és a középiskola részben folyamatos egységet képez, a nyolcadikos tanulók egy része ugyanebben az iskolában folytathatja tanulmányait, a többi gimnazista más általános iskolákból érkezik, ez is a differenciálás szükségességét mutatja.

Az általános iskola tevékenységének középpontjában a testnevelés áll. A testnevelés emelt szintű oktatása a 6-14 éves tanulók számára biztosítja, hogy a helyi tantervben megfogalmazott követelmények elsajátítását, emellett tehetségük kibontakoztatását a testnevelés, a sport területén. Olyan korszerű ismeretanyag közvetítése és elsajátíttatása a célunk, mely biztosítja, hogy a végzős általános iskolások képesek legyenek eleget tenni a választott iskola követelményeinek. Továbbfejleszthető, korszerű ismeretek közvetítése a célunk, mely megfelelő alapot biztosít a választott életpályára való felkészüléshez. Elérendő cél, hogy tanulóink értékként kezeljék a tudást, a szorgalmat, a becsületes munkavégzést. Az iskola –összhangban a testnevelés kiemelt szerepével– biztosítja, hogy az egészséges életmódra nevelés, a környezet- és fogyasztóvédelemmel a tanórai órakeretben és a tanórán kívüli foglalkozásokon alakítsa ki a testi, a lelki és a szociális harmóniát a tanulókban. Az első négy évfolyamon biztosítjuk tanulóinknak a napi játékos, egészségfejlesztő testmozgást. A sport alapvetően teljesítmény-centrikus. Az iskolában tanuló és versenyszerűen sportoló tanulók –akikből a kiválasztódási piramis miatt természetszerűen csak néhányan lesznek élsportolók (olimpikonok, válogatottak)– elé magas szintű, de életkoruknak és képességeiknek megfelelően differenciált, teljesíthető követelményeket állítunk a sportban. Ki kell alakítunk diákjainkban azokat a sportolói személyiségjegyeket, melyek birtokában képesek a mindenkori sportszerű versenyzésre, a siker és a kudarc által kiváltott emberi érzelmek megfelelő kinyilvánítására, a sportszerűségre. Biztosítjuk a szaktanári és osztályfőnöki munkában a sporttámogatói attitűd érvényesülését (érdeklődés, elismerés, tolerancia). Az eredményes munka egyik alapfeltétele az esélyegyenlőség biztosítása. Az iskola hangulata, légköre olyan legyen, hogy serkentse a pedagógiai folyamat résztvevőit a hatékony munkára. Olyan légkört igyekszünk biztosítani, melyben diákjaink jól érzik magukat, melyben bizalommal fordulhatnak tanáraikhoz, edzőikhez problémáik megoldása érdekében. Ezért a nevelés-oktatás minden területén ismerniük kell és elfogadni a velük szemben támasztott követelményeket, elvárásokat. Személyiségük alakítása, formálása közben tiszteletben tartjuk jogaikat, életkoruknak megfelelő formában lehetőséget adunk az iskolai élet formálásában való részvételre. Az emberközpontú, sportember központú iskola polgárai között az emberi kapcsolatok a bizalomra, egymás tiszteletére épülnek tanuló-tanuló,

pedagógus-tanuló, pedagógus-szülő és pedagógus-pedagógus között egyaránt. Megismertetjük tanítványainkkal az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció írott és íratlan normáit, segítjük őket a szocializációs folyamat zavarainak áthidalásában. Megismertetjük diákjainkkal az emberi és kiemelten a nemzeti kultúra eseményeit, kiemelkedő képviselőit, kialakítva és folyamatosan erősítve bennük a haza, a szülőföld iránti szeretet. Törekszünk arra, hogy bepillantást kapjanak más kultúrák értékeibe, tartsák tiszteletben más népek hagyományait, szokásait. A testnevelés mellett más területeken is tehetséges tanulók számára lehetőséget adunk képességeik fejlesztésére.

A két tanítási nyelvű oktatásunk célja, hogy az anyanyelvi és idegen nyelvi tudást egyidejűleg és kiegyensúlyozottan fejlessze, a tanulókat megtanítsa az idegen nyelven való tanulásra, az idegen nyelvű információk feldolgozására. Tanulóink alkalmassá váljanak arra, hogy tanulmányaikat akár magyarul, akár idegen nyelven folytassák, illetve szakmájukat mind a két nyelven gyakorolják. Célunk továbbá, hogy különböző kultúrák értékein keresztül neveljük a tanulókat türelemre, megértésre és nyitottságra: pozitív én- és országkép kialakítására. A két tanítási nyelv alkalmazásával elérhető, hogy az anyanyelv - tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett, a tanulók magas szintű idegen nyelv - tudás és idegen nyelv - tanulási képesség birtokába jussanak, tehetségük kibontakozhasson.

II.2.2. Középiskola

Gimnáziumi osztályaink speciális tantervűkkel népszerűek mind a tanulók, mind a szülők körében. Újra induló szakközépiskolai osztályaink –a szülők szemszögéből is– azért fontosak, mert szakképzésünk olyan szakembereket nyújt a munkaerőpiac számára, akik a jövőben is nagyon keresettek. Fontos szempont az is, hogy a kor technikai fejlődésével intézményünk megpróbál lépést tartani, ami nagyon korszerű műszer-, műhelyparkot eredményezett, és ez biztosítékot jelentett a munkavállalás során tanulóinknak, és a jövőben is állandó fejlesztésre törekszünk. Iskolánk folyamatosan figyelemmel kíséri a munkaerőpiac igényeit és próbál a lehetőségeihez mérten ahhoz alkalmazkodni. Tanfolyamokat szervezünk diákjainknak, kapcsolatokat alakítunk ki és tartunk fenn különböző elektronikai, gépjármű-technikai cégekkel a tanulók gyakorlati képzése, valamint a későbbi munkavállalás lehetősége érdekében.

Iskolánk tanulóinak összetétele a lakóhelyet, a szülői hátteret, a tanulók neveltségi szintjét, valamint a tanulási szokásokat tekintve nagyon változatos képet mutat.

Tanulóink évről évre egyre nagyobb számban nőnek fel „csonka” családban. Egyre gyakoribb a családokban a válások száma, ami nehezíti a szülő nevelési helyzetét az amúgy sem könnyű serdülőkorban lévő gyermeknél.

A gimnáziumi osztályokba jellemzően közép- illetve felsőfokú végzettségű szülők gyermekei járnak.

A tanulók neveltségi szintje széles skálán mozog, ami komoly feladatot jelent az iskolában dolgozó kollégáknak. Ehhez a problémához még társulnak a korosztályra jellemző magatartási, viselkedési sajátosságok.

Tanítványaink alkotómunkájában elengedhetetlen lesz a számítógépek használatának biztos, a fejlődést követni tudó ismerete, az idegen nyelven történő kommunikáció

A továbbtanulási szándék megjelenik a gimnáziumi osztályokban.

A szakközépiskolai osztályokba a szülők és gyermekeik nagyobbik része a középfokú végzettség és egyben egy jól keresett szakma megszerzésének reményében választja iskolánkat. A szülők többsége középfokú végzettségű és szeretnék, ha a szakmában a gyermekük is legalább középfokú végzettséget, a továbbiakban lehetőség szerint diplomát is szerezzen.

A Radnóti utcán működő felnőttoktatási tagozatunk közel 40 éve a második esély iskolájaként támogatja a tanulni vágyó, de már nem tanköteles korú tanulókat.

III. NEVELÉSI PROGRAM

III.1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, ÉRTÉKEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

III.1.1. Pedagógiai alapelvek kifejtése

Iskolánk névadójának, gróf Széchenyi Istvánnak a pedagógiai program elején idézett gondolatai mindmáig elévülhetetlenek, örökérvényűek. Ez oktató-nevelő munkánk missziója, közös tantestületi célrendszerünk kiindulópontja. Pedagógiai alapelveinket, úgy fogalmaztuk meg, hogy egyaránt érvényesek legyenek az általános iskolai, gimnáziumi, szakközépiskolai és felnőttoktatási képzésünkre.

Azért dolgozunk, hogy az intézményeinkben minden tanuló szükségletei szerint megkapja a számára legmegfelelőbb fejlesztést ahhoz, hogy az életben megállja a helyét. Olyan iskolát működtetünk, amelyben diák, szülő, pedagógus, edző jól érzi magát, és biztosítjuk a tanuló képességeinek kibontakozását, tehetségének érvényesülését, személyiségének alakulását. A diákok számára biztonságos, támogató légkört teremtünk.

Iskolánk alapfeladatának tekinti a tanulók önbizalmának emelését –amihez alapot a biztos szakmai tudás és a mély hazaszeretet érzése adja–, az érettségi vizsgára és a munkába állásra, illetve a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítést, valamint a szakközépiskolai osztályokban a szakmai műveltség megalapozását, annak kiterjesztését, megerősítését.

Általános elvünk –ehhez kötődően–, hogy intézményünk érvényesítse a humánus értékeket, közvetítse az egyetemes és a nemzeti kultúra alapértékeit, testileg és lelkileg egészséges, az emberi kapcsolatokban igényes felnőtteket, demokratikus elveket követő állampolgárokat neveljen, akik képesek a társadalmi, gazdasági, technikai változások követésére és az ezekhez alkalmazkodó cselekvésre.

Intézményünk csak akkor lehet eredményes, ha a szülők és a gyerekek minden méltányolható szükségleteinek és elvárásainak megfelel.

A felnőttoktatási tagozaton lehetőséget kínálunk azon fiataloknak, akik az oktatási rendszerből valamilyen okból kiestek, és szeretnének ismét bekapcsolódni, hátrányos helyzetükön változtatni, továbbá azon felnőtteknek, akik pályamódosításra kényszerülnek, vagy a munkahely megszerzése illetve megtartása miatt az érettségi bizonyítvány megszerzését tűzik ki célul.

A PTE pedagógus képzésében együttműködő partneriskolaként veszünk részt, mentori tevékenységet is vállalunk.

III.1.2. Nevelő-oktató munka céljai

Nevelő-oktató munkánk célja, hogy a családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelemvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelés-oktatás 12 évfolyama egységes folyamat, amely három képzési szakaszra oszlik. A Nat-ban meghatározott fejlesztési feladatok az egyes képzési szakaszokhoz kapcsolódnak. Ezek a következők:

- az alapfokú nevelés-oktatás szakasza:
  - 1–4. évfolyam;
  - 5–8. évfolyam;
- a középfokú nevelés-oktatás szakasza:
  - 9–12. évfolyam
- Az alsó tagozat (1–4. évfolyam) első két évében a szabályozás lehetővé teszi az ebben az életkorban különösen jelentős egyéni különbségek kezelését. A 3–4. évfolyamon erőteljesebbé válnak – a negyedik évfolyam végére már meghatározóan – az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A motiválás és a tanulásszervezés a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít. A Nat az első négy évfolyamot tekinti az első önálló képzési szakasznak.
- A felső tagozat (5–8. évfolyam) funkciója elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, készségegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának a folytatása. A 7–8. évfolyam alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, azaz megerősítése, bővítése, finomítása, hatékonyságuk, változékonyságuk növelése. A Nat a második négy évfolyamot tekinti a második önálló képzési szakasznak.
- A középfokú nevelés-oktatás szakaszának funkciója a korábbi képzési szakaszban kibontakozott képességek továbbfejlesztése, a készségek és a tudástartalmak elmélyítése és megszilárdítása. E szakaszban már megjelennek a munkavállalói szerephez szükséges kompetenciák, továbbá iskolatípustól függően a pályaválasztáshoz kapcsolódó, illetve a szakképesítés megszerzéséhez szükséges készségek, ismeretek. A középfokú iskola az általános iskola befejezése után kezdődik, és a tankötelezettség végéig, illetve a középfokú tanulmányok lezárásáig végzi nevelő-oktató tevékenységét.

Az általános iskola köznevelési típusú sportosztályában és az emelt szintű testnevelés (kifutó) képzésben részesülő osztályában a sport iránt érdeklődő és tehetséges tanulók számára teremtünk lehetőséget arra, hogy diákjaink műveltségképe ugyanolyan gazdag és komplex legyen, mint nem sportoló társaiké.

Az általános iskolai képzést befejező diákjaink tanulmányaikat intézményünk keretei között a Pedagógiai Programban meghatározott feltételekkel folytathatják. Érdeklődési körüknek megfelelően választhatnak iskolánk sokszínű képzési palettájából. A gimnáziumban a humán osztályban, illetve az emelt szintű idegen nyelvet tanulók humán érdeklődésűek, míg az informatika osztályokba a reálérdeklődésű tanulók járnak. A belügyi rendészeti osztályunkban a rendvédelmi hivatás iránt elkötelezett diákok a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság szakmai közreműködésével folytatják tanulmányaikat. A sportosztályban és a labdarúgó akadémián a versenyszerűen sportolók sporttevékenységük mellett, a már nem tanköteles korú tanulók esti és levelező oktatás keretében, általában munka és család mellett juthatnak el az érettségi bizonyítvány megszerzéséig. Ezekből az adottságokból kell kiindulnunk, amikor további céljainkat meghatározzuk.

- Általános iskolás diákjaink felkészítjük a képességeiknek megfelelő, reális továbbtanulásra.
- Az általános iskola két tanítási nyelvű osztályában arra törekszünk, hogy a tanulók
  - anyanyelvükön kívül más nyelven is kommunikálhatnak, idegen nyelven is kifejezhetik magukat,
  - életkori sajátosságuknak megfelelően tudjanak írásban és szóban megnyilvánulni, véleményt nyilvánítani,
  - tudjanak beszélgetést kezdeményezni, folytatni, és az idegen nyelvet a hétköznapi kommunikációs helyzetben használni,
  - Jelentsen számukra örömöt az idegen nyelvű kommunikáció, információszerzés.
- Célunk, hogy az iskola vegyes profiljából adódó körülményeket előnyként tudjuk használni. Ez alatt azt értjük, hogy a sport- és műszaki érdeklődésű tanulóinkhoz közelebb hozzuk az ún. humán műveltséget. Vegyék észre: e terület számukra sem tiltott vidék, ahova nem léphetnek be, hanem aktív közreműködéssel személyiségüket gazdagíthatják, fellépésüket magabiztosabbá tehetik. Fontosnak tartjuk, hogy e téren előrelépés történjen, s még szorosabb együttműködés legyen a különböző szakokon tanulók között.
- Képzésünk során stabil, széles alapokat kívánunk adni, amelyre a későbbiek során építhető a magasabb szintű szaktudás.
- Célunk, hogy a végzett tanulóink felkészültek legyenek a globalizálódó és információs világ kihívásainak feldolgozására, a XXI. századi társadalomban elengedhetetlen permanens önképzésre, valamint a korszerű szakmai ismeretek megszerzésére.
- Törekvésünk, hogy tanulóink az iskolában elsajátított tudásanyagot vagy jó munkaerőpiaci helyzetbe kerülve sikeresen alkalmazzák a gyakorlatban, vagy

megfelelő pályaorientációval és felkészítéssel alkalmassá váljanak a felsőfokú intézményben való továbbtanulásra.

- Legyenek tájékozottak hazánk Európában betöltött eddigi és várható szerepéről, az integrált Európa céljairól.
- Kommunikációs képességeik tegyék lehetővé a különböző jelrendszerek megértését, ismereteik és tudásuk rögzítését, megfelelő szintű átadását.
- Valamennyien legalább egy idegen nyelven alapfokú társalgási szinten legyenek képesek kommunikációra. Iskolánk törekvése, hogy egyre többen nyelvvizsgával fejezzék be középfokú tanulmányaikat, mely előnyt jelent vagy elengedhetetlen a felsőfokú intézménybe való felvételnél és annak befejezésénél.
- A szakközépiskolában is fontos a szaknyelv megismerése, mely képessé teszi diákjainkat a külföldi szakirodalomban való eligazodásban.
- Tanulóink az alapvető számítástechnikai ismereteken túl alkalmazzák a korszerű technikát, szakmai tanulmányaikban, illetve információszerzés céljából, a tanulási folyamat részeként.
- Magunkénak valljuk a régi görög jelmondatot: "Ép testben ép lélek." Fontos, hogy a diákok testi és szellemi fejlődése összhangban legyen. A testedzés, a fizikai erőnlét az alapja az egészséges és harmonikus életnek. Tanulóink széles körben használják sokféle sportolási lehetőségeinket.
- Célunk, hogy a tanár-diák viszonyt a tanárok részéről a tolerancia, a tanuló jogainak tiszteletben tartása, a tanuló személyiségének fejlesztése jellemezze. Ezek a célok a tanulók és a tanárok önkéntes, tudatos, folyamatos és kölcsönös együttműködésével érhetők el.
- Az esti és levelező tagozaton törekszünk az életkori adottságok figyelembe vételére. A tananyag feldolgozása, a számonkérés és a követelményszint megtartása az andragógiai feladatokhoz kell, hogy alkalmazkodjon. Egyben sajátítsák el a munkahely megtalálásához szükséges technikákat és a mindenkori munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodást.

III.1.2.1. Nevelés-oktatási területeink - Általános iskola

Az 1–4. évfolyamon a hagyományos délelőtti tanórák, és ezekhez kapcsolódó délutáni napközis foglalkozás keretei között folyik az oktatás.

Ennek érdekében tanítóink, testnevelőink bemutató órákat szerveznek óvodások részére, együttműködve az alsós munkaközösséggel. Hagyománya van iskolánkban a városi óvodák között szervezett játékos sportversenynek, a vándor Maci Kupának. A verseny fő célja olyan gyermekek kiválasztása, akik átlag feletti testi adottságokkal, mozgáskészséggel és mozgáskoordinációval rendelkeznek. A köznevelés típusú sportiskolai osztályba jelentkező tanulóknak sportorvosi alkalmassági vizsgálaton kell részt venni, az ezen megfelelt tanulók nyerhetnek felvételt az első évfolyam köznevelési típusú sportiskolai osztályába.

Az alsó tagozat első két évében a tartalmi szabályozás lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését. Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán erőteljesebbé - a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá - válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A Nat feladataiból, céljaiból következő motiválás és a tanulásszervezés folyamata a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít.

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

Emelt szintű testnevelés-oktatás (kifutó)

Iskolánk alsó tagozatán évfolyamonként 2 osztályban folyik az oktatás. Egyik osztályunk köznevelési típusú sportosztály, a másik osztályunkban emelt szintű testnevelés folyik. Ez az alsó tagozatban azt jelenti, hogy heti 5 órában van a gyerekeknek testnevelés órája. Célunk, hogy ebben a korban minden gyerek megszeresse a mozgást, és minél több sportággal ismerkedjen meg. Arra törekszünk, hogy a mindennapos testedzés és sport a későbbiekben az életformájukká váljon. A legügyesebbeket szívesen és örömmel fogadják a különféle sportegyesületek. A sport mellett kiemelt feladatnak tekintjük, hogy már 1. osztálytól megismerkedjenek az informatikával, a számítógép világával, illetve az idegen nyelvekkel (angol,német). A felső tagozaton szintén a két osztály közül az egyik a közoktatási típusú sportosztály, a másikban emelt szintű testnevelés oktatás folyik (minden nap van testnevelés óra).Az átjárhatóság az osztályok között biztosított. Azoknak a gyerekeknek, akik a nem közoktatás típusú osztályba járnak, lehetőségük van délután az iskolában tollasozni, tornászni, súlyt emelni, röplabdázni. Az iskolába belépő gyerekek bármelyikéből lehet kiváló sportoló (mint pl.: Biczó Bence, Katzirz Dávid, Borsos Anita), de lehet más területen is kiemelkedő (mint pl.: Patartics Zorán Ybl díjas építész, Gábor Olivér régész, Lipics Zsolt színész). De minden gyerekben lapul valamilyen lehetőség és mi igyekszünk, hogy segítsünk nekik felszínre hozni ezeket.

Általános tantervű

Az iskola vonzerejét növeli . az egészséges életmódra nevelés az iskola védőnőjével szoros együttműködésben, a biztonságos közlekedésre nevelés, könyvtár, a fejlesztőpedagógus segítő munkája, a tehetséggondozás, továbbá az egyéb foglalkozások keretében szervezendő idegen nyelvek (angol, német), informatika, a hittan oktatása az 1. osztálytól kezdve.

III.1.2.2. Nevelési-oktatási területeink – Általános iskola és gimnázium

Aki kis elsősként megtanulja a betűvetést, ugyannak az épületnek a falai közt érett diákká is válhat, sőt OKJ-s képzés keretében a gimnáziumi érettségire épülve szakképesítést is szerezhet.

Köznevelési típusú sportiskolai nevelés-oktatás

Az első négy évfolyamon mindennapos testnevelés van az általános mozgáskultúra fejlesztése érdekében. Ebben a képzési szakaszban – néhány sportágtól eltekintve (torna, úszás, műkorcsolya) – a gyerekek nagy része még nem választott sportágat, ezért az általános képzés mellett fokozatosan megismerhetik a tanulók az egyes sportágakat. Ötödiktől nyolcadik osztályig különböző sportágakban, egyesületi keretek között sportolhatnak a tanulók. Ehhez délelőtt, órarendbe iktatva biztosítva van az edzésidő, a sportági képzést szakedzők végzik. A sportági képzésekhez szükséges sportági tantervek részei a köznevelési típusú sportiskolai kerettantervnek.

Tanulóink jelentős része élsportoló, így közvetlenül tapasztaljuk azokat a problémákat, amelyekkel az élsportoló küzd, hogy eleget tudjon tenni a sport és a közoktatás elvárásainak. Több éves tapasztalatunkra alapozva úgy véljük, hogy a közoktatási típusú sportiskola olyan közoktatási intézmény, amely a sportoló fiatalok iskolai és sportbeli kötelezettségeinek összehangolását a legmagasabb szinten biztosítja. Ennek a feladatának az iskola leginkább akkor tud megfelelni, ha olyan tudásrendszert közvetít, amely segíti a sportoló diákokat a természetben és a társadalomban való eligazodásban, önmaguk megismerésében. Cél, hogy az élsportoló diákok műveltségképe ugyanolyan gazdag és komplex legyen, mint a nem sportoló társaik műveltségképe. Ugyanakkor az iskola vegye figyelembe és alkalmazkodjon a sportoló, élsportoló diákok időbeli leterheltségéhez, segítse a fiatalokat a tudatos élsportolóvá válás folyamatában a megfelelő sportspecifikus tudáselemek közvetítése révén.

A köznevelési típusú sportiskola a közoktatási feladatainak ellátásakor több olyan problémával találkozhat, ami nem jellemző az átlag iskolára. Így megoldandó probléma a folyamatosan, akár évközben is érkező tanulók beilleszkedésének megkönnyítése, illetve a sportban valamiért nem eléggé eredményesek lemorzsolódása. Amikor egy sportoló valóban élsportolóvá válik, megnő az edzésszáma, válogatottsága esetén pedig edzőtáborokban, több napos külföldi versenyeken kell részt vennie. Az így keletkezett hiányzásokat a normál iskola nem tudja tolerálni, azaz a sportoló megkeresi azt a közoktatási intézményt, amelyben az élsportot és a köznevelési célokat össze lehet hangolni. Ugyanez fordítva is megtörténhet. A sportoló sportpályafutása befejeződik valamilyen okból (sérülés, kiégés, az eredmények elmaradása), ezért más iskolában kívánja befejezni tanulmányait. A köznevelési típusú sportiskolai kerettantervet úgy készült, hogy az átjárhatóság a közismereti tantárgyak esetében megvalósuljon.

További feltétlenül kezelendő probléma a sport miatti hiányzások pótlása. Itt nagyon fontossá válik az IKT eszközeinek használata, hisz edzőtáborban is lehet napi kapcsolatban a diák a tanárával. A sportiskolai kerettantervben ezért valamennyi műveltségi területbe

beépítésre került az IKT alkalmazása. A hiányzások pótlása természetesen lehetséges külön egyéni felkészítéssel is, de ez csak fokozza, főleg 9. évfolyamtól az amúgy is meglévő időhiányt. A tanulók között az egyéni fejlődésük és érdeklődésük tekintetében is vannak lényeges különbségek, ezért nemcsak a hiányzások miatt, hanem e létező különbség miatt is, a tanítási-tanulási folyamatokban előtérbe kell helyezni a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív tanulás alkalmazását.

Angol és német két tanítási nyelvű nevelés-oktatás

A két tanítási nyelvű oktatás az anyanyelvi tudás fejlesztése és a magyar kultúra megismerése mellett a tanulók magas szintű idegennyelv-tudását és az idegennyelv-tanulás képességének fejlesztését szolgálja. Ennek érdekében a két tanítási nyelvű oktatás a következő célok megvalósítását szolgálja:

- az anyanyelvi és az idegen nyelvi kommunikatív kompetencia egyidejű és kiegyensúlyozott fejlesztése,
- a nyelvtanulás és az idegen nyelven történő tanulás stratégiáinak elsajátítása,
- a célnyelvi műveltség intenzív fejlesztése,
- a nevelési és tantárgy-integrációs lehetőségek fokozott kihasználása,
- a két tanítási nyelvű középiskolai oktatás befejezését követően a tanulók legyenek képesek arra, hogy felsőfokú tanulmányaikat a magyar nyelv mellett a célnyelven is folytathassák, továbbá tanulmányaik befejezését követően a hivatásukat a célnyelven is magas szintű nyelvtudással műveljék.

A két tanítási nyelvű iskolai oktatás vállalja a célnyelvi műveltség, a kulturális tudatosság intenzív fejlesztését annak érdekében, hogy a tanulók megismerkedjenek a célnyelv országaival, értsék azok kultúráját és empátiával viszonyuljanak hozzá.

A két tanítási nyelvű oktatás során az iskola biztosítja, hogy a célnyelvű országok civilizációjának oktatása önálló tantárgy keretében kerüljön megszervezésre. Az iskola biztosítja azt is, hogy a tanulók elsajátítsák a célnyelvi országok földrajzával, gazdaságával, társadalmi viszonyaival, irodalmával, történelmével, kultúrájával kapcsolatos főbb ismereteket.

A két tanítási nyelvű képzésben részt vevő diákjaink részére a célországba nyelvi felkészítőket szervezünk a fenntartó közreműködésével. Lehetőség szerint német, illetve angol anyanyelvű területre valamennyi két tanítási nyelvű képzésben részt vevő tanulónk eljut alsó és felső tagozat végéig.

III.1.2.3. Nevelés-oktatási területeink - Gimnázium

Humán tantárgyblokkos nevelés-oktatás

A tagozat egyik (szemléletmódbeli) célkitűzése az, hogy a diákok a világ sokféleségéről szerzett tudásukat ne egymástól mesterségesen elválasztott ismeretként rögzítsék, hanem a világot lássák összefüggő egészként.

A másik célunk, hogy a diákok az itt kapott ismeretekkel és élményekkel személyiségüket úgy gazdagítsák, építsék, hogy művelt, az új iránt érdeklődő, nyitott, az emberi problémákra érzékeny, a kultúrát igénylő felnőtt emberekké váljanak.
A humán tantárgyblokkos oktatás speciális tantárgyában, a „kortükör”-ben az eddigi hagyományoknak megfelelően megtalálhatók a helytörténeti, iskolatörténeti és egyetemes kultúrtörténeti ismereteket közvetítő foglalkozások is. Itt kap helyet (kifutó jelleggel) a művészetek, tánc és dráma, mozgókép- és médiaismeret, emberismeret és etika társadalomismeret, filozófia tantárgyak integrált alkalmazása.
Az órai kisebb szereplések mellett fontosnak tartjuk, hogy diákjaink megtanuljanak szerepelni a nyilvánosság előtt. Így minden évben készülnek egy-egy színi előadással (osztályonként). A szereplések hozzásegíthetik őket a jó fellépéshez, az egészséges magabiztossághoz, a szóbeli kifejezőkészség javulásához. A készülés során a diákok megtanulnak egy célért közösen munkálkodni, egymáshoz alkalmazkodni, egymásnak segíteni, így a közösen végzett munka hamarabb kovácsolja össze őket közösséggé. Megtapasztalják, hogy a sikerhez sok, kitartó munkára van szükség.
A tanórákon szerzett tudást a tanulmányi kirándulások során igyekszünk még személyesebb élménnyé tenni számukra. E tanulmányi utak során a diákok és a tanárok –előzetes felkészülés alapján– biztosítják a “kortárs idegenvezetést”.

Emelt szintű informatikaoktatás

Napjainkban megnövekedett az információ társadalmi szerepe és felértékelődött az informálódás képessége. Az egyén érdeke, hogy időben hozzájusson a munkájához, az életvitele alakításához szükséges információkhoz, képes legyen azokat céljának megfelelően feldolgozni és alkalmazni. Ehhez el kell sajátítania a megfelelő információszerzési, feldolgozási- és átadási technikát, valamint az információkezelés jogi és etikai szabályait (információk átvétele, bizalmas kezelése stb.)
E gyorsan változó, fejlődő területen nagyfokú az ismeretek elavulása is, ezért különösen fontos, hogy a tanulónak legyen igénye informatikai ismereteinek folyamatos megújítására.

A 10. évfolyam elvégzése után lehetőséget biztosítunk egy nemzetközi számítógép-használói jogosítvány (ECDL) megszerzésére. Középfokú tanulmányaik sikeres befejezése végén tanulóink szakirányú OKJ szakmai vizsgát tehetnek.

Célunk, hogy a tanulóink alkalmasak legyenek a társadalmi és gazdasági élet különböző területein, az adott területhez kapcsolódó irodai és ügyviteli munkákban, a gazdálkodói egységek tartalmi és adminisztratív munkájában alkalmazott számítógépes szoftverek alap-, középszintű kezelésére, üzemeltetésére, használatára. Tudják kezelni az egyes számítógéptípusokat, legyenek alkalmasak rutinfeladatok végzésére. Legyenek képesek olyan önálló feladatok megoldására is, amelyek a mindennapi tevékenysége során előfordulhatnak. Szerezzenek jártasságot a számítógépes problémamegoldásban. Legyenek képesek alapalgoritmusok szerkesztésére és azok megvalósítására. Ismerjék a programnyelv

alaptípusainak alkalmazásait. Legyenek képesek egy komplex program elkészítésére felhasználói leírással.

Intenzív nyelvi előkészítő és emelt szintű élő idegen nyelvi oktatás (kifutó)

Tanulóink angol vagy német nyelvet választhatnak. Az intenzív nyelvoktatás során tanulóink megismerkednek az adott ország történelmével, kultúrájával és irodalmával, ezzel is erősítve a humán tantárgyak iránti fogékonyságukat. Az intenzív nyelvi előkészítő után emelt óraszámban tanulják a választott idegen nyelvet. Számukra a másodikként megjelölt nyelvet (francia, olasz, német) az általános tantervű követelményeknek megfelelően sajátítják el.

Az intenzív nyelvi előkészítő valamint az emelt szintű nyelvtanítás célja felkészítés a nyelvvizsgára, az emelt szintű érettségire, mely előnyt jelent a felsőfokú intézményekbe való felvételnél, illetve a majdani munkavállalásnál.

Cél, hogy diákjaink a külföldi cserekapcsolataink, valamint a szervezett külföldi útjaink során lehetőséget kapjanak a tanult nyelvek anyanyelvi környezetben történő gyakorlására.

Emelt szintű idegen nyelvi oktatás

Tanulóink első idegen nyelvként angol választhatnak. Az intenzív nyelvoktatás során tanulóink megismerkednek az adott ország történelmével, kultúrájával és irodalmával, ezzel is erősítve a humán tantárgyak iránti fogékonyságukat. Emelt óraszámban tanulják a választott idegen nyelvet. Számukra a másodikként megjelölt nyelvet (francia, olasz, német) az általános tantervű követelményeknek megfelelően sajátítják el.

Az emelt szintű nyelvtanítás célja felkészítés a nyelvvizsgára, az emelt szintű érettségire, mely előnyt jelent a felsőfokú intézményekbe való felvételnél, illetve a majdani munkavállalásnál.

Cél, hogy diákjaink a külföldi cserekapcsolataink, valamint a szervezett külföldi útjaink során lehetőséget kapjanak a tanult nyelvek anyanyelvi környezetben történő gyakorlására.

Belügyi rendészet orientációjú nevelés-oktatás

2010/2011. tanévtől indítottuk a Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság szakmai közreműködésével a belügyi rendészeti orientációjú gimnáziumi képzésünket. A tanulók emelt óraszámban tanulják az idegen nyelvet, az informatikát, társadalomismeretet. Kiemelt terület a testnevelés, önvédelem valamint a belügyi rendészeti ismeretek. Az itt szerzett ismeretek felkészítenek a rendőrtiszti, illetve a tiszthelyettesi tanulmányokra.

Köznevelési típusú sportosztály - Labdarúgó Akadémia

A Labdarúgó Akadémia diákjai köznevelési szempontból négy évfolyamos gimnáziumi képzésben vesznek részt, és tanulmányaikat a 12. évfolyam végén érettségi vizsgával zárják.

Az edzések, mérkőzések, utazások és az eredményes tanulás komoly leterheltséget és erőpróbát jelent a fiatalok számára, amely csak úgy lehet eredményes, ha az iskola, a szülők, a PMFC és a kollégium jól együttműködik. Ennek érdekében – mindegyik oldal részvételével –

rendszeres találkozókat, konzultációs lehetőségeket szervezünk. Tanórán kívüli foglalkozásokon biztosítjuk a PMFC jelenlegi vagy volt nagyjaival, vezetőivel történő kapcsolatfelvételt, elősegítve a klubhűség kialakítását, az érzelmi kötődést, a sportolói példakép megtalálását.

Az Akadémián a minőségi sporttevékenység és a tanulás együttes, szigorú napi és heti ritmusban, összehangoltan folyik, ami kedvező hatással van a sportoló tanulók személyiségfejlődésére. Az órarendet úgy állítjuk össze, hogy délelőtti edzések jól illeszthetőek legyenek a tanórai foglalkozások rendjébe.

A 11. és 12. évfolyamon az órarendet úgy alakítjuk ki, hogy a tanulók bekapcsolódhassanak a Széchenyi Iskola által kínált érettségi előkészítő foglalkozásokba. Ezáltal biztosított sportoló diákjaink számára - amennyiben továbbtanulási elképzeléseik szükségessé teszik - akár az emelt szintű érettségi vizsga is.

A Labdarúgó Akadémiára elsősorban a tehetséges sportolók kerülnek, így a felvételnél nem a tanulmányi eredményük a döntő szempont. Ennek következtében az átlagosnál nagyobbak lehetnek a tanulók közötti tanulási képességbeli eltérések, ezért a tanítás folyamatában alkalmaznunk kell a differenciálás eszközét, a felzárkóztató, korrepetáló órákat.

A magas edzésidő természetesen csökkenti a diákok iskolán kívüli tanulásra fordítható idejét, ezért a tanároknak nagyobb hangsúlyt kell fektetniük azokra a modern oktatási módszerekre és eszközökre, amelyekkel hatékonyabbá, eredményesebbé tudják tenni a tananyag tanóra alatti elsajátítását.

Céljainkat csak tanulásra is motivált tanulókkal együttműködve valósíthatjuk meg. Ennek érdekében alkalmazzuk –a PMFC-vel együttműködve– az „Akadémia jó tanulója” pedagógiai jutalmazó rendszert.

Általános tantervű nevelés-oktatás

Az általános tantervű nevelés-oktatásba azokat a tanulókat várjuk, akik az általános iskola befejeztével még nem tudnak, vagy nem akarnak dönteni semmilyen specializálódás mellett. Ők a 11. évfolyamtól kapnak lehetőséget arra, hogy az érdeklődési területeiknek megfelelően (természettudomány, idegen nyelvek, művészetek, stb) nagyobb óraszámban mélyedjenek el az általuk választott tantárgyban.

Testnevelés-sport orientációjú nevelés-oktatás

A testnevelés, sport orientációs képzésre elsősorban azon sport iránt érdeklődő diákokat várjuk, akik a sportban „élve” kívánják munkájukat, tehetségüket kiteljesíteni. A képzésnek nem feltétele az aktív sporttevékenység (nem kell igazolt sportolnak lenni).

Felnőttoktatás

Napjainkra alapkövetelmény lett az érettségi, ugyanakkor sokan nem rendelkeznek vele, mert vagy kimaradtak a középiskolai oktatásból, vagy el sem kezdték azt. A gimnáziumi felnőttképzésre ezért nagyobb szükség van, mint bármikor. Azok, akik felnőttként ismét

beiratkoznak a középiskolába, határozott céllal teszik ezt. Legtöbbször mégis abbahagyják a tanulást, mert a munkahely hátráltatja őket a tanulásban, nem nyújt segítséget az időbeosztásban. Van olyan eset is, hogy a család gátolja őket, vagy saját szorongásaikat, gátlásaikat nem tudják legyőzni. Más életvitelre, életvezetésre kell átállniuk, és ha ebben nem kapnak segítséget, nem erősítik a motivációikat, elszalaszthatják ezt az utolsó lehetőséget is.

A felnőttoktatási tagozaton törekedni kell az életkori adottságok figyelembe vételére. A tananyag feldolgozása, a számonkérés és a követelményszint megtartása az andragógiai feladatokhoz kell, hogy alkalmazkodjon. Egyben sajátítsák el a munkahely megtalálásához szükséges technikákat és a mindenkori munkaerőpiaci igényekhez való alkalmazkodást.

A felnőttoktatási tagozaton rugalmas, alkalmazkodó munka- és vizsgarenddel az érettségi megszerzésére nyílik lehetőség olyan emberek számára, akik

- munkahelyi, családi, földrajzi okok miatt hátráltatottak
- hosszabb betegségben szenvedők
- mozgássérültek
- idősebb korosztályhoz tartozók
- tartósan külföldön tartózkodók
- határon kívül élő magyarok

Esti oktatás

A név is mutatja, hogy az esti munkarend szerinti oktatás heti 3 napon, délutáni-esti elfoglaltságot jelent. A rendelkezésre álló szűkös órakeretben, a szaktanárok által gondosan megtervezett ütemezésben haladunk a tananyag feldolgozásában, mintegy vázlatot adva a fel nem dolgozott tantárgyi ismeretek otthoni elsajátításához. Ezen oktatási formában a tanórák látogatása kötelező, ám az órákról való hiányzás igazolásakor figyelembe vesszük az egyéni sajátosságokat.

A felnőttoktatásban a résztvevők életkora 18 évtől kezdődik. Számukra az esti oktatási forma a megfelelőbb. A fiatalok többsége azért választotta ezt a képzést, mert valamikor valamilyen szempontból hátrányos élethelyzetben volt. A nem megfelelő lelki támogatás, a szülői feladatok korlátozottsága az anyagi szükségletek kielégítésére, a túl merev iskolarendszer okozta azt, hogy a hallgatók „kicsúsztak” az oktatási rendszerből. Felnőtté válásuk során a munkahely igénye, a munkakörök betöltéséhez szükséges végzettség (ezt törvény szabályozza), ritkább esetben a bizonyítási, önigazolási kényszer vezeti el őket ismét az iskolába.

Levelező oktatás

A levelező oktatás olyan oktatási forma, ahol a résztvevők nincsenek rendszeresen meghatározott helyhez és időhöz kötve, egyéni haladási ütemben tanulnak. Az előrehaladásban nem kell alkalmazkodniuk társaikhoz. Kevés az idő a személyes találkozásra a tanárral, tanulótársakkal, viszont magas az önálló tanulási idő aránya. Tanulási tevékenységükben speciális tankönyvek, segédletek segítik őket. Folyamatos önellenőrzés lehetséges a számukra kidolgozott oktatócsomagok segítségével. A szaktanár többnyire írásos formában irányítja és értékeli a tanulás folyamatát. Ebben az oktatási formában azok

számíthatnak eredményre, akik erősen motiváltak az alapos tudás megszerzésében, és képesek önállóan tanulni, felelősséget éreznek saját tanulmányaikért. Ebben segítik őket a szaktanárok, a mentor.
Kétheti gyakorisággal péntek délután folynak a konzultációk, alkalmanként 8 tanítási órában. Emellett a szaktanárok minden segítséget megadnak az önálló tanuláshoz és a speciális tanulási technikák elsajátításához.

III.1.2.4. Nevelés-oktatási területeink - szakközépiskola

A szakközépiskolai képzésben szakmai elméleti és gyakorlati oktatás is folyik, szakmai érettségi végzettséget adó érettségire készít fel. Az érettségi vizsgát követően is képezzük tanulóinkat autószerelő, illetve autóelektronikai műszerész szakképesítés szakmai vizsgájának sikeres teljesítésére.

A 13-14. évfolyam a szakmacsoportos alapozó képzésre épülő szakképzés, illetve a 15. évfolyam a szakmai előképzettségre épülő szakképzés célja olyan elméleti, illetve gyakorlati felkészültségű szakemberek képzése, akik képesek a közúti-jármű szakterületen karbantartási, javítási munkákat ellátni, szervezni, vezetni.
A szakközépiskolai képzés célja, hogy

- nyújtson a tanulóknak korszerű szakmai műveltséget, valamint általános és speciális szaktudást a szakma műveléséhez, a szakmai munkatevékenység ellátásához,
- alapozzon meg és fejlesszen ki a tanulókban olyan, a munkahelyeken hasznosítható szakmai tudást, amelynek birtokában képesek szakterületükön a technikai, technológiai fejlődésből adódó változó, növekvő szakmai követelményeknek eleget tenni,
- neveljen szakmaszeretetre, hivatástudatra, fegyelmezett, szakszerű, pontos, megbízható munkavégzésre, önállóságra, felelősségtudatra,
- fejlessze a tanulók esztétikai érzékét és a folyamatos önművelés igényét,
- készítse fel a tanulókat a munkahelyi, a szakmai érdekvédelmi szervezetek munkájában való közreműködésre,
- megfelelő szakmai idegen nyelvű elsősorban angol kommunikációs képességet adjon a tanulóknak a nemzetközi (európai) együttműködéshez.

A képzés célja összességében a szakmai követelmények teljesítésén túl magában foglalja a nevelési célokat, a személyiség formálását, a szocializációs funkciókra való felkészítést is - a szakmával összefüggő társadalmi gyakorlat megismertetésével.

Autóelektronikai műszerész szak (szakképesítés)

A gyors autóelektronikai fejlődés miatt hiányszakma. A szervizekben kevés az olyan szakember, akire rábízható a javítás. Az autós szakterületen most a legkeresettebb szakma, biztos elhelyezkedési lehetőséget jelent a munkaerőpiacon.

Iskolánkban az ország egyik legkorszerűbb autóelektronikai laborjában sajátítják el a tanulók a szakmát.

Az autóelektronikai műszerész a javítási folyamat egészében önállóan illetve a munkatársaival közösen összetett feladatokat lát el

A hibás gépjárművekkel kapcsolatos diagnosztikai, elektromos-javítási feladatokat magas szinten végzi, és felismeri a gépjármű egyéb (pl. nem elektromos) hibáit is. A hibák kihatásait felismeri, elemzi.

A munkatevékenysége során együttműködik a javítás egyéb területein dolgozó munkatársaival, így biztosítja a komplex javítási tevékenység összehangolt működését, melynek révén hozzájárul a szervezet teljesítményének folyamatos növeléséhez, a szervezet céljainak eléréséhez.

Ellátja a munkafelvételi, ügyfélkezelési feladatokat, szükség esetén árajánlat készítésénél is közreműködik.

Feladata a tevékenységi körének megfelelő diagnosztikai műszerek és készülékek, valamint adott esetben a szükséges garázsberendezések üzemeltetése, felügyelete és ellenőrzése is. Ezért ismernie kell e berendezések működési elvét, üzemeltetési feltételeit.

A képzés célja:

- A közlekedési szakmacsoportban tanult ismeretekre építve korszerű autóelektronikai elemek működésének vizsgálata, javításának megismerése.
- A laborban elektronikai elemekkel ellátott gépjárműveken valóságban előforduló hibák szimulálhatók, ezek feltárása, javítása, mely nyugati típusú autókon történik, mint pl. OPEL Vectra, OPEL Omega, Volkswagen Golf, Ford.
- Tanulják meg a diagnosztikai mérések során az autóelektronikai műszerek készség szinten történő használatát.
- Ismerjék meg az autódiagnosztika területén használt mikroprocesszoros illetve mikrovezérlős alkalmazásokat.
- Sajátítsák el a korszerű számítástechnikai ismereteket: alapismeretek, elektronikai szimulátorok, rajzszerkesztés.
- Ismerjék meg a környezetvédelmi előírásokat, a hulladékok, a környezetre káros anyagok szakszerű kezelését, tárolását.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- - a gépjármű villamos hálózatának áttekintésére, a vezetékhálózat és a csatlakozások ellenőrzésére, javítására, a hálózat működésének biztosítására, tekintettel a villamos energiatermelés és fogyasztás egyensúlyára
- - a villamos hálózat soros kommunikációs rendszereinek hibafeltárására, a vonatkozó diagnosztikai hibakódok értelmezésére, a speciális hálózatok (pl. optikai) javítására
- - soros-, párhuzamos-, perifériadiagnosztika segítségével műszeres vizsgálatokra az egyes alrendszerekben, a jeladók és beavatkozók tekintetében

- - a gépjármű akkumulátorokat – azok tulajdonságainak ismeretében – összehasonlítani, a jármű-specifikus kiválasztást elvégezni, diagnosztikai vizsgálatát végrehajtani, megfelelő töltöttségét biztosítani a jármű hálózatán belül vagy külső feszültségforrásról
- - a töltési-, indítórendszert és részegységeit (pl. generátor, feszültségszabályzó, indítómotor stb.) ellenőrizni, beépített vagy kiszerelt állapotban javítani, felújítani, az alkatrészcseréket elvégezni
- - az elektronikus gyújtási rendszerek különböző rendszerváltozatait beazonosítani, a részegységek, alkatrészek funkcióit, működését megérteni. Az összetett rendszer működésében bekövetkezett hiba esetén a hibajelenségből és a diagnosztikai ellenőrzés során nyert adatokból behatárolni a hiba okát, majd hálózati vagy alkatrészvizsgálat után elvégezni a javítást
- - Ottó- és dízelmotorok elektronikusan irányított tüzelőanyag ellátó-, keverékképző, rendszereinek diagnosztizálására, karbantartására: képes elvégzi a jeladók, beavatkozók egyedi vizsgálatát, alkatrészcserével történő javítását
- - a világító, fény és hangjelző berendezések hatósági előírásoknak megfelelő kialakításának és működésének ellenőrzésére, rendszervizsgálatra, alkatrészcserés, vagy egyéb javítására
- - a szélvédő törlő és mosóberendezések ellenőrzésére, karbantartására és javítására
- - a fűtő és légkondicionáló berendezés elektromos rendszerének ellenőrzésére, javítására, karbantartására
- - menetdinamikai szabályzó rendszerek (ABS, ASR, ESP…), elektromechanikus szervokormányok diagnosztikai vizsgálatára, karbantartására, a jeladók, beavatkozók egyedi vizsgálatára, alkatrészcserés és egyéb javítására
- - a passzív biztonsági rendszerek (pl.: légzsák és övfeszítő) ellenőrzésére, hálózati és alkatrészcserés javítására, figyelembe véve a biztonsági előírásokat
- - aktív biztonsági rendszerek (pl. tolatóradar, parkolást segítő rendszer, holttér-figyelés, sávelhagyás-figyelmeztetés, aktív tempomat, stb.) ellenőrzésére, kalibrálására, hálózati és alkatrészcserés javítására, figyelembe véve a biztonsági előírásokat
- - a vagyonvédelmi rendszerek (riasztó, központi zár stb.) utólagos beszerelésére, karbantartására, ellenőrzésére, javítására
- - egyéb elektromos és elektronikus rendszerek vizsgálatára, ellenőrzésére, javítására
- - a folyamatos önképzésre, a szakterületét érintő újabb technikai megoldások megismerésére

Az itt végzett tanulók is sikerrel veszik az akadályokat a felsőoktatási intézményekben, elsősorban a szakirányú továbbtanulás esetén.

Az iskola felvállalja a régió autóelektronikai továbbképzését, mesterszakmunkás vizsgára való felkészítést. Lehetőség van a munkanélküliek átképzésére is.

Autószerelő szak (szakképesítés)

Az autószerelő a közúti járművek valamennyi gépészeti és elektronikusan irányított egységére vonatkozó műszaki állapotvizsgálati, hibafeltárási és hibaelhárítási, valamint javítási és beállítási műveleteket hajt végre. Tevékenysége során azonosítja a járművet, annak főegységeit és szemrevételezéssel, illetve műszeres méréssel hibafeltárást, műszaki állapotvizsgálatot végez. Megtervezi a munkafolyamatot és közreműködik az árajánlat készítésénél. Javítás esetén azonosítja és kiválasztja a szükséges alkatrészeket, megtervezi a technológiát, elvégzi a szerelési műveleteket, majd méréssel, próbával ellenőrzi. Az autószerelő a közúti járművön környezetvédelmi és közlekedésbiztonsági ellenőrző mérést hajt végre, a szükséges javítási és bizonylatolási dokumentációt kiállítja.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- elvégezni a gépjármű időszakos karbantartását, a szervizműveleteket
- gépjárművek részegységeit megvizsgálni, javítani
- kiválasztani a szükséges mérési, vizsgálati módszert
- szemrevételezéssel és diagnosztikai módszerekkel meghatározni a hibák lehetséges okait
- eldönteni, hogy a hiba beállítással vagy alkatrészcserével szüntethető-e meg
- kiválasztani a megfelelő alkatrészt, segédanyagot, célszerszámot
- műszaki vizsgára felkészíteni a gépjárművet
- munkája során használni a rendelkezésre álló dokumentációt, adatbázisokat
- alkalmazni a korszerű számítástechnikai eszközöket, az elektronikusan irányított rendszerek vizsgálatához szükséges rendszertesztereket
- elkészíteni, kitölteni a munkavégzéshez szükséges dokumentumokat
- a munkavégzés biztonsági és környezetvédelmi előírásait betartani
- kezelni a munkafolyamat során keletkezett veszélyes anyagokat, hulladékokat
- kapcsolatot tartani az ügyféllel, az ellenőrző hatóságokkal
- szakmai tudását karbantartani és fejleszteni
- gondoskodni a műszerek folyamatos hitelesítéséről
- rendben tartani a munkaterületet, tisztán tartani a szerszámokat

Autótechnikus (szakképesítés-ráépülés)

Az autótechnikus a közúti járművek – gépjárművek és pótkocsik – rendeltetésszerű használatának műszaki feltételeit biztosító járműfenntartás teljes műszaki-gazdasági tevékenységét ellátja, mely tartalmazza a járművek valamennyi gépészeti, villamos és elektronikus egységére vonatkozó karbantartási, műszaki állapotvizsgálati, hibafeltárási és hibaelhárítási, beállítási és fenntartási műveleteit, valamint a szervezési, vezetési, nyilvántartási és ügyviteli feladatokat.

A szakképesítés-ráépüléssel rendelkező képes:

- kommunikációs kapcsolatot létesíteni a jármű irányított rendszereivel
- alkalmazni, kezelni a kommunikációs eszközöket (on-board diagnosztika)

- meghatározni a szükséges munkaműveleteket
- kezdeményezni és végrehajtani a programfeltöltést, programfrissítést
- szemrevételezéssel és off-board diagnosztikai eszközökkel elvégezni a jármű mechanikai, mechatronikai rendszereinek állapotvizsgálatát, különös tekintettel a műszaki vizsga követelményeire
- diagnosztizálni, karbantartani, alkatrészcserével javítani a belső égésű Otto- és dízelmotorok tüzelőanyag-ellátó, keverékképző, gyújtó és izzító rendszereit
- elvégezni a rendszerelemek (jeladók, beavatkozók) egyedi vizsgálatát
- elvégezni a motorok levegőellátó, feltöltő rendszereinek vizsgálatát, alkatrészcserével javítani, beállítani
- elvégezni a fázisszög- és löketállítású töltetcsere szelepvezérlő rendszer vizsgálatát, alkatrészcserével javítani, beállítani
- elvégezni a főegységek szabályozott hűtőrendszereinek vizsgálatát
- elvégezni az erőátviteli rendszer teljes átvizsgálását
- elvégezni az összkerékhajtású gépjárművek görgős fékerőmérő próbapadi fékvizsgálatát
- ellenőrizni a kormányzás és a kormányszerkezet vizsgálatát diagnosztikai módszerekkel
- ellenőrizni a korrekciós hátsókerék kormányzást, a beavatkozó elemeket, vezérlést
- ellenőrizni az aktív stabilizátor szerkezeteket, a beavatkozó elemeket, vezérlést
- ellenőrizni a korszerű nem aktív és aktív futómű szerkezeteket
- ellenőrizni a korszerű, szabályozott fékrendszerek állapot- és működésvizsgálatát, diagnosztizálni, szervizműveleteket végezni
- ellenőrizni, diagnosztizálni az utasvisszatartó rendszereket (biztonsági öv, légzsák)
- ellenőrizni a közlekedésbiztonság célját szolgáló vezetőtámogató asszisztens rendszereket, diagnosztizálni azokat, alkatrészcserés javítást és kalibrálást végezni
- ellenőrizni, diagnosztizálni és beszabályozni az intelligens gépjárművilágító rendszereket
- ellenőrizni, diagnosztizálni az emissziótechnikai rendszereket, gázemissziómérést végezni
- ellenőrizni, diagnosztizálni a légkondicionáló rendszert, szerviz műveleteket és alkatrészcserés javítást végezni
- a hibrid és elektromos hajtás nagyfeszültségű elemeinek biztonságtechnikai célú szervizműveleteit elvégezni
- diagnosztizálni a hibrid és villamos hajtást
- az energiatároló rendszert feszültségmentesíteni, hálózatra kapcsolni, tölteni, szükség szerint ki- és beszerelni
- komfortelektronikai rendszereket vizsgálni, diagnosztizálni, javítani
- minősíteni a kiszerelt egységeket, alkatrészeket
- elvégezni a jármű hatósági vizsga előtti hibafeltárását, felkészíteni a járművet hatósági vizsgára
- összegyűjteni a szakmai munka-információkat, adatbázist kezelni

- gondoskodni a javítás feltételeiről, elvégezni a javítást vagy cserét
- elvégezni a javítással kapcsolatos adminisztrációs munkát
- gondoskodni a szükséges anyagokról, alkatrészekről, segédeszközökről, célszerszámokról
- gondoskodni a műszerek időszakos kalibrációjáról
- rendben tartani a munkaterületet, tisztán tartani a szerszámokat
- megteremteni, betartani, alkalmazni a vonatkozó munkavédelmi, környezetvédelmi, tűzvédelmi előírásokat
- szakmailag segíteni, irányítani és betanítania hozzá beosztott munkatársakat
- járműfenntartó tevékenységet irányítani
- kapcsolatot tartani a szakmához kötődő szervezetekkel

Sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda)A sportedző célirányosan tervezi, szervezi és irányítja a sportolók, csapatok rövid-, közép- és hosszú távú felkészítését és versenyeztetését. Megtanítja a sportág technikai, taktikai és játékrendszer-ismereteit, játék- és versenyszabályait. Értékeli a sportolók edzéseken és a versenyeken nyújtott teljesítményét, a korszerű pedagógiai és edzéselvek, edzésmódszerek figyelembevételével fejleszti teljesítőképességüket és teljesítőkészségüket. Felméri sportolói állóképességét, technikai tudását, valamint edzéstervet készít, irányítja annak végrehajtását. Edzőmérkőzéseket és -versenyeket, illetve edzőtáborokat szervez. Megszervezi és koordinálja a rábízott sportolók felkészítésében együttműködő szakemberek tevékenységét (sportorvos, pszichológus stb.). Részt vesz a sport és egyéb szabadidős tevékenységet szervező egység/intézmény munkájában.

A szakképesítéssel rendelkező képes:

- a választott sportág mozgásformáit szakszerűen bemutatni, elemezni, eredményesen oktatni
- a sportági mozgástechnikák végrehajtásakor előforduló hibákat felismerni, javítani
- a sportolók képességeit és erőnlétét szakszerűen felmérni, értékelni
- az életkori sajátosságok, valamint az egyéni adottságok figyelembevételével tanítványai sportág-specifikus felkészítését, versenyzését megtervezni és irányítani
- a sportolók teljesítményét értékelni, a versenyzők kiválasztását elvégezni
- a tehetséggondozás korszerű elveit és módszereit alkalmazni
- különböző ciklusú edzésterveket készíteni
- a munkájában résztvevő segédedzők tevékenységét irányítani
- sporteseményeket, mérkőzéseket, versenyeket, táborokat szervezni
- a munkakörével együtt járó szervezési, pénzügyi, adminisztratív és marketing feladatokat ellátni
- az egészséges életmódot népszerűsíteni, a rendszeres testedzés és sportolás jelentőségét kiemelni az egészség megalapozásában, megszilárdításában
- sportágában szabadidős tevékenységeket szervezni, vezetni
- a tevékenységgel kapcsolatos ártalmakat felismerni, megelőzni a lehetőségekhez képest

- szükség esetén szakszerű segítséget- és elsősegélyt nyújtani
- más testkulturális és egészségügyi szakemberekkel együttműködni

III.1.3. Kulcskompetenciák fejlesztése

Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik.

III.1.3.1. Anyanyelvi kommunikáció

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények, vélemények kifejezését és értelmezését, megőrzését és közvetítését szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás szóban és írásban), valamint a helyes, öntudatos és alkotó nyelvhasználatot az oktatásban és képzésben, a társadalmi és kulturális tevékenységek során, a családi és a társas életben, a munkában és a szabadidős tevékenységekben, a társas valóság formálásában.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának folyamata és eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességeinek fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli és írásbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különböző nyelvi stílusok sajátosságainak, valamint a különféle helyzetekben a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét.

Az ember rendelkezik azzal a képességgel, hogy változatos helyzetekben, szóban és írásban képes másokkal érintkezni, kommunikációját figyelemmel tudja kísérni, és a helyzetnek megfelelően tudja alakítani. Képes nyelvileg megalkotni és kifejezni saját valóságát és valóságértelmezését, a nyelvhasználaton keresztül mások valóságértelmezését megismerni és a sajátjával összevetni, összehangolni, vagy ütköztetni. Képes a nyelvhasználat útján ismereteket szerezni és ismereteit gazdagítani, illetve új ismereteket, tudást létrehozni. Képes megkülönböztetni és felhasználni különböző típusú szövegeket, továbbá információkat keresni, gyűjteni, feldolgozni és közvetíteni. Tud segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelően, etikusan és meggyőzően kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a társas viszonyokra érzékeny, tudatos, érdeklődő és önkritikus magatartást, a törekvést az építő jellegű párbeszédre, az igényes megnyilvánulás értékének felismerését, az esztétikai minőség tiszteletét, mások megismerésének igényét és az anyanyelv iránti felelősség vállalását. Ehhez ismerni kell az anyanyelv és a nemzeti kultúra, a nyelv és a valóság, a kommunikáció és a társas világ közötti összetett kapcsolatot, a nyelv

változó-változtató természetét, másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

III.1.3.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció - az anyanyelvi kommunikációhoz hasonlóan - az alapvető nyelvi készségekre épül: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése idegen nyelven különböző tevékenységi formákban. Ilyen a hallott és olvasott szöveg értése, a szövegalkotás és az interakció szóban és írásban. Ezek a tevékenységek az élet különböző területein - oktatás és képzés, munka, családi és társas élet, szabadidős tevékenységek - az egyén szükségleteinek megfelelően folynak. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességekre és készségekre is támaszkodik, mint a közvetítés az anyanyelv és az idegen nyelv között, valamint más kultúrák megértése. A nyelvhasználó tudásszintje változhat a különböző nyelvek, nyelvi tevékenységek (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése, íráskészség és közvetítő készség), valamint az idegen nyelvet használó társadalmi-kulturális háttere, igényei és érdeklődése szerint.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A kommunikatív nyelvi kompetencia lexikális, funkcionális, grammatikai és szövegalkotási ismereteket, valamint szocio- és interkulturális készségeket feltételez. Az élethosszig tartó tanuláshoz a nyelvhasználónak el kell sajátítania az önálló tanulás stratégiáit és az ehhez szükséges eszközök használatát.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

III.1.3.3. Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia kialakításához elengedhetetlen az olyan meghatározó bázisképességek fejlesztése, mint a matematikai gondolkodás, az elvonatkoztatás és a logikus következtetés. E kompetencia összetevőit alkotják azok a készségek is, amelyekre támaszkodva a mindennapi problémák megoldása során a matematikai ismereteket és módszereket alkalmazzunk.

A matematikai kompetencia kialakulásában, hasonlóan más területekhez, az ismeretek és a készség szintű tevékenységek egyaránt fontos szerepet töltenek be.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A matematikai ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek, struktúrák, az alapműveletek és az alapvető matematikai fogalmak, jelölések és összefüggések készség szinten alkalmazható tudását.

A matematikai kompetencia azt jelenti, hogy felismerjük az alapvető matematikai elveket és törvényszerűségeket a hétköznapi helyzetekben, elősegítve a problémák megoldását a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. E kompetencia teszi lehetővé a

törvényszerűségek felismerését a természetben, és alkalmassá tesz az érvek láncolatának követésére, a matematika nyelvén megfogalmazott törvények megértésére.

A matematikai műveltséghez való pozitív hozzáállás annak az igazságnak a tiszteletén alapul, hogy a világ rendje megismerhető, megérthető és leírható.

III.1.3.4. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia az ismereteknek és készségeknek azt a rendszerét jelöli, amelynek megfelelő szintje lehetővé teszi, hogy megfelelő ismeretek és módszerek felhasználásával leírjuk és magyarázzuk a természet jelenségeit és folyamatait, bizonyos feltételek mellett előre jelezve azok várható kimenetelét is. Segít abban, hogy megismerjük, illetve megértsük természetes és mesterséges környezetünket, és ennek megfelelően irányítsuk cselekedeteinket. A technikai kompetencia ennek a tudásnak az alkotó alkalmazása az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében. A természettudományos és technikai kompetencia magában foglalja a fenntarthatóság, azaz a természettel hosszú távon is összhangban álló társadalom feltételeinek ismeretét, és az annak formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősség elfogadását.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természet működési alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek és technológiai folyamatoknak az ismerete, de ismerni kell az emberi tevékenységeknek a természetre gyakorolt hatásait is. Így megértjük a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok alakulásában, valamint az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalomra nézve.

A természettudományos és technikai kompetencia birtokában mozgósítani tudjuk természettudományos és műszaki műveltségünket a munkában és a hétköznapi életben: amikor új technológiákat, eszközöket, berendezéseket ismerünk meg és működtetünk, amikor a tudományos eredményeket a hétköznapokban alkalmazzuk egyéni és közösségi célok érdekében, vagy természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalakor. Az ilyen kompetenciával felvértezett ember egyaránt kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes, illetve a technikát, a termelést az emberi szempontok és a környezeti fenntarthatóság fölé helyező megnyilvánulásokkal szemben.

A természettudományos és technikai kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt alakít ki az emberben, aki ezért igyekszik megismerni és megérteni a természeti jelenségeket, a műszaki megoldásokat és eredményeket, nyitott ezek etikai vonatkozásai iránt, továbbá tiszteli a biztonságot és a fenntarthatóságot.

III.1.3.5. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (információs és kommunikációs technológia, a továbbiakban IKT) és a technológiák által hozzáférhetővé tett. közvetített tartalmak magabiztos, kritikus és etikus használatát a társas kapcsolatok, a munka,

a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: az információ felismerése (azonosítása), visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; digitális tartalomalkotás és -megosztás, továbbá kommunikációs együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A digitális kompetencia az IKT természetének, szerepének és lehetőségeinek megértését, alapos ismeretét, illetve ennek alkalmazását jelenti a személyes és társadalmi életben, a tanulásban és a munkában. Magába foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat - szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás és -kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás, a művészetek és a kutatás terén. A tanulónak értenie kell, miként segíti az IKT a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az ezek kiszűrésére használatos alapvető technikákat, továbbá az IKT interaktív használatához kapcsolódó veszélyeket és etikai elveket, valamint a szerzői jogból és a szoftver-tulajdonjogból a felhasználókra vonatkozó jogi kereteket.

A szükséges készségek magukba foglalják az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Ide tartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, az ezek segítségével történő keresés, az IKT alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén.

Az IKT használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes alkalmazása érdekében. A digitális kompetencia fejlődését segítheti továbbá az aktív részvétel a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban.

III.1.3.6. Szociális és állampolgári kompetencia

A személyes, értékalapú, személyek és kultúrák közötti párbeszédre nyitott szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel, valamint a közösségi beilleszkedés feltételei. A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység felöleli a magatartás minden olyan formáját, amelynek révén az ember hatékony és építő módon vehet részt az egyre sokszínűbb társadalmi és szakmai életben, továbbá - ha szükséges - képes a konfliktusok megoldására. Az állampolgári kompetencia lehetővé teszi, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudást felhasználva aktívan vegyünk részt a közügyekben.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magába foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem főbb

eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak valós céljainak, értékeinek és törekvéseinek az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális azonosságtudat fontosságának tudatosítása egyaránt.

Az állampolgári kompetencia kialakítása során olyan képességekre és készségekre is támaszkodni kell, mint a közügyekben kifejtett hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösségeket érintő problémák iránti érdeklődés, valamint a megoldásuk során tanúsított szolidaritás. Ez a kompetencia magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző - helyi, nemzeti és európai - szinteken hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, továbbá a részvételt a döntéshozatalban (elsősorban szavazás útján).

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség, a demokrácia, a vallási és etnikai sokszínűség tiszteletben tartását. Pozitív attitűd a településhez, az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata, a részvétel iránti nyitottság a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartozást megalapozó közös értékek, demokratikus elvek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása. Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntarthatóság támogatását és mások értékeinek, magánéletének tiszteletét is jelenti.

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzék a saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel és alkalmazza is őket. A kiegyensúlyozott kapcsolatok és a társadalmi életben való aktív, sikeres részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat és az általánosan elfogadott magatartási szabályok elsajátítása. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető fogalmak ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak kulturális és társadalmi-gazdasági viszonyaiban, továbbá a nemzeti és az európai identitás kapcsolatának a megértése is.

E kompetencia alapja az a sokféle képességre épülő készség, hogy az ember különféle területeken tud hatékonyan kommunikálni, figyelembe veszi és megérti a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereiben bizalmat kelt, és empátiával fordul feléjük.

Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Nélkülözhetetlen még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés. Az attitűd fontos része a személyes előítéletek leküzdése és a törekvés a kompromisszumra. Ide tartozik még a stressz és a frusztráció megfelelő kezelése, valamint a változások iránti fogékonyság.

III.1.3.7. Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképesség és a vállalkozói kompetencia segíti az embert, hogy igyekezzék megismerni tágabb környezetét, és ismeretei birtokában képes legyen a kínálkozó lehetőségek megragadására. Ez tudást, kreativitást, újításra való törekvést és kockázatvállalást jelent,

valamint azt, hogy az egyén céljai érdekében terveket készít és valósít meg. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek, készségeknek és magatartásformáknak, amelyekre a mindennapi életben, a társadalomban és a munkahelyen szükség van.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az ember személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését és a pénz világát érintő magabiztos tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások működésének pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint a tervezés, a szervezés, az irányítás, a vezetés, a feladatok megosztása, az elemzés, a kommunikáció, a jó ítélőképesség, a tapasztalatok értékelése, a kockázatfelmérés és -vállalás, a munkavégzés egyénileg és csapatban, valamint az etikus magatartás.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, az alkotó- és újítókészség, a célok elérésére irányuló motiváció és eltökéltség jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában.

III.1.3.8. Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve az elképzelések, képzetek, élmények és érzések kreatív kifejezésének elismerését, befogadását mind a hagyományos művészetek nyelvén, mind a média segítségével, különösen az irodalomban, a zenében, a táncban, a drámában, a bábjátékban, a vizuális művészetekben, a tárgyak, épületek, terek kultúrájában, a modern művészeti kifejezőeszközök, a fotó és a mozgókép segítségével.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőkészség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét a népszerű kortárs kultúra és kifejezésmódok vonatkozásában is. Ide tartozik az európai országok, nemzetek és a kisebbségek kulturális és nyelvi sokfélesége megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése is.

Olyan képességek és készségek értendők ide, mint a művészi önkifejezés, a művészi érzék, a műalkotások és előadások értelmezése és elemzése, a saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, s ez által az általános életminőség javítása.

A pozitív attitűdök alapját a művészet szeretete, a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az azt támogató készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagodjon az állampolgárok önismerete, emberi kapcsolatrendszere és eligazodó készsége a világban.

III.1.3.9. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az ember képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve a hatékony gazdálkodást az idővel és az információval. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készteti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását, a képességek együttesére támaszkodó készségeit a legkülönbözőbb helyzetekben alkalmazza: tanulási és képzési folyamataiban, otthon, valamint a munkában egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges képességek, készségek, ismeretek és attitűdök

Az életben jól hasznosítható, a munka- vagy karriercélok elérését szolgáló tanuláshoz az embernek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie saját képességeiről, a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatásokat, támogatásokat.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető készségek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IKT-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. A tanulónak képesnek kell lennie a közös munkára és arra, hogy tudását másokkal megossza, saját munkáját tárgyilagosan értékelje, és szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

A pozitív attitűd tanulás iránti belső motivációt feltételez, amelynek folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy az ember korábbi tanulási és élettapasztalatait felhasználja, új tanulási lehetőségeket kutasson fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazza.

III.1.4. A kiemelt fejlesztési feladatok

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg. Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése.

III.1.4.1. Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása - az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig - hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

III.1.4.2. Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

III.1.4.3. Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Európa a magyarság tágabb hazája. A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politika szempontrendszeréről. Diákként és felnőttként tudjanak élni a megnövekedett lehetőségekkel. Magyarságtudatukat megőrizve váljanak európai polgárokká.

Tanulóinkat iskolás éveik alatt is olyan ismeretekkel, személyes tapasztalatokkal kell gazdagítani, amelyek birtokában meg tudják találni helyüket az európai nyitott társadalmakban. Fontos az is, hogy európai identitásuk megerősödésével nyitottak és elfogadóak legyenek az Európán kívüli kultúrák iránt is.

A tanulók ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legjellemzőbb, legnagyobb hatású eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. Szerezzenek információkat az emberiség közös, globális

problémáiról, az ezek kezelése érdekében kialakuló nemzetközi együttműködésről. Növekedjék érzékenységük a problémák lényege, okai, az összefüggések és a megoldási lehetőségek keresése, feltárása iránt. Az iskolák és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vállaljanak a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.

III.1.4.4. Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

III.1.4.5. Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret - mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség - a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

III.1.4.6. A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok

kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

III.1.4.7. A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

III.1.4.8. Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulókban úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

III.1.4.9. Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

III.1.4.10. Pályaorientáció

Az iskolának - a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest - átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítania, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik

megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

Ezért fejleszteni kell bennük a segítéssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

III.1.4.11. Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

III.1.4.12. Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

III.1.4.13. A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáférésével kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

III.1.5. A nevelő-oktató munka feladatai

- Lehetőség szerint már az intézménybe lépéskor és a felsőbb évfolyamba kerüléskor tájékozódni kell a gyermek személyiségéről, képességeiről, egészségi állapotáról, családi körülményeiről.
- Pedagógusainknak lehetőséget kell biztosítani a kompetenciafejlesztő módszerek, eljárások elsajátítására, tudatosítására.
- Bővíteni kell a tanárok és a diákok ismereteit, melyek segítik a harmonikus emberi kapcsolatok kialakítását, fejlesztését, fenntartását.
- A megfelelő sport specifikus tudáselemek közvetítésével segíteni kell a sportoló tanulókat a tudatos élsportolóvá válás folyamatában és a civil élethez szükséges kompetenciák elsajátításában.
- A köznevelési típusú sportiskola és a Labdarúgó Akadémia keretein belül egyaránt biztosítani kell a tanulók számára a helyi tantervben megfogalmazott követelmények elsajátítását, valamint tehetségük kibontakoztatását a testnevelés, versenysport és az utánpótlás nevelés területén.
- Ki kell alakítani diákjainkban azokat a sportolói személyiségjegyeket, melyek birtokában képesek a sportszerű versenyzésre, a siker és a kudarc által kiváltott érzelmek megfelelő kinyilvánítására, feldolgozására, a sportszerűségre.
- Biztosítani kell a szaktanári és osztályfőnöki munkában a sporttámogatói attitűd érvényesülését (érdeklődés, elismerés, tolerancia).
- A diákok személyiségének formálása közben tiszteletben kell tartani jogaikat, életkoruknak megfelelő formában lehetőséget kell adni az iskolai élet alakításában való részvételre.
- Iskolánk nyújtson tanulóinknak korszerű, a későbbiekben is felhasználható, konvertálható, értékálló tudást, mellyel tanulóink alkalmasak lesznek gyorsan változó világunkban eligazodni,
- Biztosítsuk a tanulók számára a továbbtanulás esélyét tanórai, illetve azon kívüli foglalkozásokon,
- Tanulóink legyenek képesek a jövőben is - „az iskolát elhagyva” – az önálló ismeretszerzésre, a kihívásokkal szembeni megfelelésre.
- Tudják használni diákjaink az iskola által biztosított műszaki, informatikai eszközöket.
- Célunk a szűkebb és tágabb értelemben vett együttélés normáinak elsajátíttatása:
  - Az iskola nyújtson a tanulóknak értékorientációt; legyenek képesek tolerálni más népek, közösségek szokásait.
  - A nemzeti, helyi, iskolai hagyományok megismertetése, ápolása.
  - Kapcsolattartás a szűkebb társadalmi környezettel és a nemzetközi kapcsolatok fenntartása, illetve újak feltárása.
- Feladatunk, hogy tanulóink ismerjék, védjék természeti értékeinket, a szűkebb és tágabb környezetet.

- A hagyományos iskolai ünnepélyek, közösségi rendezvények (iskolanapok kirándulások) mellett biztosítanunk kell a helytörténeti értékek, a város közéleti tevékenységének megismerését.
- Feladatunk az egyes osztályok profiljához kapcsolódó szakmai programokon, kiállításokon való részvétel elősegítése.
- Erkölcsi normákat elfogadó, autonóm személyiségeket akarunk nevelni tanulmányaik idején, el kívánjuk érni, hogy társaikkal a kölcsönös tiszteleten és megértésen alapuló viszonyt alakítsanak ki. Az együttműködés, egymás segítése legyen a norma. Magatartásuk a társadalmi együttélés szabályainak, az iskolai házirend közösen megfogalmazott elvárásainak feleljen meg, legyen kulturált.
- Feladatunk a könyvtárállomány folyamatos gyarapítása és a szükséges szakmai, idegen nyelvi folyóiratok beszerzése.
- Korszerű oktatástechnikai eszközök alkalmazása a nevelés-oktatás különböző területein.
- A felnőttoktatás feladata, hogy hallgatóink személyiségi jogait és érdekeit, életkori és egyéni adottságait, kulturális és anyagi hátterüket messzemenően figyelembe véve, következetes oktató–nevelőmunkával járuljon hozzá a hátrányos helyzetű, leszakadó és elszegényedő társadalmi csoportok integrációjához azáltal, hogy tanulóinkat eljuttatjuk a középfokú végzettséghez, az államilag elismert érettségi bizonyítvány megszerzéséhez. Ez tervszerű, rövid és hosszú távú célorientált munkát feltételez.

III.1.6. Nevelő-oktató munka értékei

A Nat a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat vesszük figyelembe:

- olyan szervezési megoldásokat részesítünk előnyben, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy szervezzük meg, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;

- a nevelési-oktatási folyamat elősegíti a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, lehetőséget ad esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazzuk az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;
- a tanítás egyik elvévé és teendőjévé válik a tanulókhoz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítésben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazzuk a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;
- sajátos tanulásszervezési megoldásokat alkalmazunk a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodnak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogatják a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formák kerülnek kialakíásra mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

III.1.6.1. Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítania a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1-4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;

- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;
- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

III.1.6.2. Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

III.1.7. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

III.1.7.1. A Pedagógiai Program végrehajtásához szükséges nevelő–oktató munkát segítő kötelező eszközök és felszerelések jegyzéke

A nevelési–oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. sz. melléklete határozza meg, melyek azok a kötelező (minimális) eszközök, amelyekkel az iskoláknak rendelkezniük kell.

Intézményünk rendelkezik a 20/2012. EMMI rendelet 2. sz. mellékletében felsorolt, megfelelő számú helyiséggel, és azok megfelelő számú felszerelésével és egyéb berendezési tárgyaival, továbbá évfolyamonként és tantárgyanként a nevelőmunkát segítő eszközökkel.

Az egészség- és munkavédelmi eszközök telephelyenként, illetve a betöltött munkakörökben előírt munkaruha a külön jogszabályban meghatározottak szerint rendelkezésre állnak. Az érvényes tűzvédelmi szabályzatban előírtak szerint történik a tűzvédelmi készülékek rendszeres felülvizsgálata.

A mindennapos testnevelés megszervezése és biztosítása érdekében más, sportolásra alkalmas létesítmény üzemeltetőjével (pl.: tollaslabda) köt az intézmény megállapodást, mely a tanulónak és az intézménynek aránytalan terhet, többletköltséget nem jelent.

Az intézmény tornatermei rendelkeznek azokkal funkciókkal, amelyekre az aula szolgál.

Az iskola könyvtárai megfelelnek az alapkövetelményekben foglaltakkal.

Az Országos Képzési Jegyzékben meghatározott szakképesítésekre történő felkészítés szakmai tantárgyaihoz szükséges felszerelések minimumát a szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményének eszköz- és felszerelési jegyzéke tartalmazza:

	AUTÓELEKTRONIKA MŰSZERÉSZ	AUTÓSZERELŐ	AUTÓTECHNIKUS
	A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék		
6.1.	Általános kéziszerszámok	Szerelő kéziszerszámok	Kéziszerszámok
6.2.	Autójavító szerszámkészlet (szerszámos kocsi)	Kéziforgácsoló szerszámok	Forgácsoló gépek
6.3	Villamossági szerszámkészlet	Forrasztó, hegesztő gépek, szerszámok	Roncsolásmentes anyagvizsgáló berendezés
6.4.	Pneumatikus szerszámok		
6.5.	Kézi villamos kisgépek		
6.6.	Autójavító célszerszámok		
6.7.	Általános villamos műszerek, villamossági szerszámkészlet		
6.8.	Mechanikai mérőeszközök		
6.9.	Diagnosztikai műszerek és berendezések, rendszerteszterek		
6.10.	Szerviz és javítási adatbázisok		
6.11.	Autóemelő	Fékmérő és lengéscsillapító ellenőrző próbapadok	
6.12.	Informatikai eszközök	Futóműmérő berendezés	
6.13.	Gázelemző (gáz és füst)		
6.14.	Szállítóeszközök	Kerékszerelő és kiegyensúlyozó	
6.15.	Autóvillamossági próbapad	Fényvetőellenőrző	
6.16.	Forrasztó szerszámok	Klímatöltő berendezés	
6.17.	Oktatómotorok diagnosztikai vizsgálatokhoz, szerelési feladatokhoz	Akkumulátortöltő és akkumulátorvizsgáló berendezés	
6.18.	Gépjárművek diagnosztikai vizsgálatokhoz, szerelési feladatokhoz	Autóemelő	
6.19.	Fődarab kiemelő		
6.20.	Munkabiztonsági- és tűzvédelmi felszerelések, egyéni védőeszközök		
6.21.	Internet kapcsolat	Szállítóeszközök	
6.22.	Veszélyes hulladék kezelő eszközök, berendezések	Veszélyes hulladék kezelő eszközök, berendezések	
6.23.		Számítógép, szövegszerkesztő, adatbázis kezelő, szkenner, Internet kapcsolat, e-mail levelező, nyomtató	
6.24.		Kommunikációs eszközök (telefon, fax)	
6.25.		Gépjárművek	Közúti járművek

	Sportedző
.	**A képzési és vizsgáztatási feladatok teljesítéséhez szükséges eszközök minimumát meghatározó eszköz- és felszerelési jegyzék**
6.1.	Tantermi tábla

6.2.	Projektor
6.3.	Laptop
6.4.	Videó vagy DVD lejátszó
6.5.	Videó kamera
6.6.	Anatómiai szemléltető eszközök
6.7.	Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök
6.8.	Sportági gyakorlathoz szükséges felszerelések, eszközök

Megjegyzés:

1. A Sportedző szakképesítés képzési feladatainak teljesítéséhez szükséges eszközöket és felszereléseket az adott sportág sajátosságainak fegyelembevételével kell biztosítani

2. A képzőhelyek számára javasolt az automata defibrillátor készülék beszerzése

III.1.7.2. Az idegen nyelv oktatása

Az első idegen nyelv oktatása az általános iskola 1. évfolyamán kezdődik. Az első idegen nyelv megválasztásakor - amely az angol és német lehet - biztosítjuk, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák tanulóink. A második idegen nyelv oktatása a 9. évfolyamon kezdődik.

A középiskolákban biztosítjuk a megkezdett első idegen nyelv folytatólagos oktatását és az érettségi idejére annak legalább B2 szintű elsajátítását. A középiskolákban második idegen nyelvként szabad választás szerint oktatjuk a különböző nyelveket (angol, német, francia, olasz)

A két tanítási nyelvű osztályunkban a tanítás egyidejűleg két nyelven, magyarul és idegen nyelven (célnyelven) folyik. Célnyelv bármilyen idegen nyelv lehet. (angol, német). A célnyelven tanított tantárgyakat iskolánk a két tanítási nyelvű iskolák kerettanterve alapján a helyi tantervében határozza meg.

Általános tantervű, informatika és belügyi rendészeti gimnáziumi osztályban első és második idegen nyelvként választható az angol, német, francia, olasz, nyelvek. Megfelelő számú jelentkező esetén bármelyik felsorolt nyelvet oktatjuk. A tanuló az általános iskolában tanult idegen nyelv elsajátítását folytatja.

Az emelt szintű idegen nyelvi-humán osztályban a tanuló angol nyelvet tanulhat első idegen nyelvként, majd francia, olasz, német nyelvek közül választhatja meg a második idegen nyelvet.

Az osztályokban képesség szerint válogatjuk csoportokba a tanulókat, amennyiben az intézmény feltételrendszere ezt lehetővé teszi. Így lehetőség van intenzív foglalkozások alkalmazására.

Az idegen nyelv oktatását, elsajátítását segítő eszközök –idegen nyelvi multimédiás labor, idegen nyelvű folyóiratok és az idegen nyelvű könyvállomány - használata szükséges.

III.1.7.3. Könyv- és könyvtárhasználati ismeretek tanítása

Iskolánk a nevelés kiemelten fontos területének tartja a tanulók felkészítését az önálló ismeretszerzésre, esélyt teremteni az élethosszig tartó tanulás képességére.

Több tízezer dokumentumot számláló könyvtárunk –mely rendelkezik a szükséges technikai háttérrel–, könyvtárosaink biztosítják, hogy a kor követelményeinek megfelelően megismertessük diákjainkkal a könyvtári dokumentumok és szolgáltatások önálló használatát. Könyv- és könyvtárhasználati tanórákon sajátíthatják el a tanuláshoz, az önműveléshez szükséges ismereteket, melyek alkalmazására a szakórákon is tudatosan törekszünk.

III.1.7.4. A tanítási órák keretében meg nem valósítható foglalkozások

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka tartalmaz olyan feladatokat, melyek nem valósíthatóak meg tanítási órák keretében. Ezek a foglalkozások többletismeret elsajátítását, az addig szerzett információk szűrését, feldolgozását, a természeti és az épített környezet védelmét, az egészséges életmód értékeinek elfogadását teszik lehetővé. Lehetőség van a környezeti konfliktusok közös kezelésre és megoldására, valamint az elfogadó és segítőkész magatartási formák gyakorlására. Nevelési-oktatási területeink bemutatása során említett osztály- és csoportfoglalkozásokon kívül tanulóközösségeink minden évben:

- szakmai rendezvényeken,
- kulturális rendezvényeken,
- közéleti rendezvényeken,
- civil szervezetek önkéntesi tevékenységeiben,
- az iskola tanulóifjúságát megmozgató sportrendezvényeken

vesznek részt a tanév elején elkészített munkaterv alapján.

III.2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Meghatározott feladatok végrehajtása nem oldható meg egy, esetleg néhány évfolyam pedagógiai munkájával, nem köthetők egy műveltségi területhez, egy tantárgyhoz. Olyan készségek fejlesztéséről, olyan ismeretek átadásáról kell sok esetben gondoskodnunk, amelyeknek meg kell jelenniük szinte minden pedagógus ismeretközlő tevékenységében, igazodva az éppen adott tanulói csoporthoz, az érintett tanulók életkorához, személyiségéhez, felkészültségéhez. Ezek az ellátandó feladatok az iskola pedagógiai értékközvetítő tevékenységének lényegét adják, amelyek célja elsősorban a személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés.

Ezek közé tartoznak

- az erkölcsi ismeretek,
- a családi és közösségi kapcsolatok elmélyítését támogató fejlesztési feladatok, és azok részét képző ismeretek,
- az előítéletek felismerésére, tudatosítására való képesség,
- a testi és lelki egészség megőrzésére történő felkészítés,
- a bűnmegelőzés,
- a drogprevenció,
- fogyasztóvédelmi nevelés.

E körben mindannyiunknak van feladata, mindig az adott tanórán, és a tanórán kívül folyó munkájához igazítva a feladat végrehajtását.

Iskolánk fő céljai közé tartozik a személyiségfejlesztő oktatás. A családon kívül a nevelő-oktató munka során diákjainknak meg kell kapniuk azt az ösztönzést, mely által a világ felé pozitívan forduló, nyitott, kellő önbizalommal rendelkező felnőttekké válhatnak. Az általános értékek megismertetése megalapozhatja a tanulók világszemléletét, műveltségét. Ez azonban csak akkor lehetséges, ha intézményünk teret ad a munka és a tanulás mellett a színes, sokoldalú életnek. Mindez megvalósítható tanórán kívüli programok, kulturális és sportrendezvények segítségével. Tanulmányi versenyek, pályázatok illetve közös kirándulások, egyéb programok során csiszolódhat a tanulók személyisége, fejlődhet önismeretük, ezzel együtt önbecsülésük. Ezek eléréséhez többek között feladataink:

- igyekszünk megismerni a gyermek személyiségét, családi körülményeit, társai között elfoglalt helyét, és szociális kapcsolatrendszerét folyamatosan nyomon követjük.
- megtanítjuk diákjainkat a tanulás helyes módszereire, fontos feladatunk a tanulmányi fegyelem erősítése, a rendszeres mindennapos munkavégzés szükségletének kialakítása, az igényesség növelése.
- egyértelmű követelményeket támasztunk, rendszeresen és következetesen ellenőrzünk, és fejlesztő értékelést alkalmazunk.
- az eredményes gondolkodáshoz szükséges tulajdonságok, készségek, képességek kialakítására. Tudatosítsuk a mindennapi gondolkodás jellegzetes hibáit, segítsünk ezek megszüntetésében.
- az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokká neveljük tanítványainkat
- a tanulók legyenek képesek egyéni érdekeiket a közösség érdekeivel összehangolni, az utóbbinak esetlegesen prioritást adni.
- az önismeret fejlesztése, az egymásra való odafigyelés képességének kialakítása éppolyan fontos feladatunk, mint megtanítani tanulóinkat a gátlások leküzdésére, a kudarcok elviselésére.
- legyenek képesek egymás, illetve a velük kapcsolatban állók személyiségét elfogadni, mások értékeit észrevenni, valamint ellenvéleményüknek kellő módon hangot adni.
- a személyiségfejlesztés jövőorientált, melynek fontos része az egészséges életmód kialakítása (mozgás, természetközeliség, drog- és alkoholellenesség).
- megfelelő értékrend közvetítése tanulóink felé, melynek éppúgy része a pozitív ösztönzés, elismerés, mint a szélsőséges megnyilvánulások lefaragása.

Az intézményben alkalmazott iskolapszichológus látja el elsősorban a tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatokat. Munkájával közvetlen segítséget nyújt a pedagógusoknak a nevelő-oktató munkához. Az iskolapszichológus a nevelési-oktatási intézményben a gyermekekkel, a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a gyermekek beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és iskolai teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a nevelési-oktatási

intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit, továbbá:

- megszervezi azokat a pszichológiai jellegű szűrővizsgálatokat, amelyek a képességvizsgálatok, szociometriai vizsgálatok, tanulási szokások, tanulási motiváció vizsgálatának körébe tartoznak, vagy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek megelőzése érdekében szükségesek; kiemelt célcsoport az első, az ötödik, a kilencedik évfolyamos tanulók,
- megszervezi a nevelési-oktatási intézményben észlelt személyközi konfliktusok és az erőszakjelenségek megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat,
- megszervezi a krízistanácsadást a következő váratlan súlyos élethelyzetekben: kortárshaláleset, súlyos iskolai kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez,

III.3. TELJESKÖRŰ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL ÖSSZEFÜGGŐ FELADATOK

III.3.1. Bevezetés, alapelvek

Magyarország lakosságának halálozási adatai nem csupán az Európai Unión belül jelentenek negatív rekordot, de Európa keleti régiójában is sajnálatos helyen állunk e téren. Az aktuális politikának minden eszközzel azon kell dolgoznia, hogy ezek az adatok megváltozzanak, növelve a következő generációk életesélyeit és versenyképességét a megváltozott munkaerőpiacon. A természettudományos órák számának drasztikus csökkentése ezt az elkötelezettséget nem minden tekintetben igazolja vissza. A kétszintű érettségire való felkészülés és az egészségfejlesztéssel összefüggő feladataink összehangolása a lecsökkentett óraszámokkal nehéz, az idő hiánya miatt sokszor lehetetlen feladat elé állítja a pedagógusokat.

Iskolánk tradicionálisan a régió műszaki értelmiségének képzésében játszotta a legjelentősebb szerepet, azonban mára legalább ilyen arányban kerülnek ki intézményünkből a majdani humán értelmiség képviselői. Nem kérdéses, hogy a műszaki pályán elhelyezkedők esélyeit sok tekintetben javítja a megnövekedett és élethosszig tartó munkabírás, a humán értelmiség majdani meghatározó és szemléletformáló szerepe megsokszorozza a középiskolában megalapozott ismereteket, amivel hozzájárul az egész nemzet egészségi állapotának javításához. Az oktató- nevelő munka tantervi követelményei mellett iskolánk pedagógusai osztályfőnökként, szaktanárként eddig is számos lehetőséget találhattak a szemléletformálásra, a testi és lelki egészség megőrzésének népszerűsítésére. Az eddig jól végzett munka folytatásával, szinkronizálásával, valamint új, eddig figyelmen kívül hagyott lehetőségek felkutatásával érhetjük el céljainkat.

III.3.2. Célok, követelmények

A legfontosabb célnak tekinthető, hogy az iskola az "életre" készítse fel hallgatóit. Az iskola fenntartója teremtse meg az optimális ergonómiai feltételeket, megalapozva ezzel a tanulók egészséges munkakörülmények iránti igényét. A pedagógusok oktató munkájuk során tárják fel az összefüggéseket az életmód, életvitel és az egészség mint érték között, nevelő munkájuk során főként példamutatásukkal nyújtsanak alternatívát az egészséges életmódra. Értsék meg a tanulók, hogy az egészséget veszélyeztető hatások közül számos kivédhető. Ismerjék fel, hogy a betegségek megelőzése hatékonyabb, mint a már kialakult betegségek gyógyítása. Tudják, hogy a harmonikus, lelkileg teljes élet fontos tényezője lehet a testi egészségnek. Vegyék észre felgyorsult világunk veszélyeit és tudják elkerülni, kivédeni azokat.

III.3.3. A program végrehajtásában szereplők

- Az iskola igazgatója
- Iskolaorvos
- Védőnő
- Ifjúságvédelmi felelős
- Pedagógusok
- Diákönkormányzatot segítő tanár
- Iskolapszichológus

III.3.4. A program végrehajtásának lehetőségei

- Az iskolában működő iskolaorvosi és védőnői szolgálat tanácsadással áll a diákok rendelkezésére.
- Osztályfőnöki órák keretében az iskolaorvos és a védőnő tájékoztatókat és előadásokat tart.
- Az ifjúságvédelmi felelős szervezésében meghívott külső előadók tartanak előadást az iskola jeles napjain (Széchenyi-napok).
- Osztályfőnöki órákon az osztályfőnök az osztályfőnöki tanmenetben rögzítettek szerint érinti az egészségnevelés kérdéseit.
- Tanórán kívüli foglalkozások alkalmával az osztályfőnökök, szaktanárok a szabadidő hasznos és egészséges eltöltését népszerűsíti.
- Szakmai programok során a munkavédelem kérdései érinthetők.
- Testnevelés órákon az "ép testben ép lélek" elv tudatosítása, valamint a rendszeres testmozgás iránti igény felkeltése.
- Az iskolai sportkörben, rendszeres és versenyszerű sportolási lehetőséget biztosítva a sportos életmód népszerűsítése mellett a versenysport személyiség formáló hatása is kihasználható.
- Iskolai sportnap keretében.

- A természettudományos tanórákon a tananyag részét képező ismeretek és az egészségnevelés összefüggéseinek megláttatásával.
- Természetjárás során a természeti környezet károsítása, szennyezése és az egészség károsodása közötti összefüggések láttatása.
- Magyar irodalom tanítása során irodalmi példák segítségével a testi és lelki egészség és egység megismertetése.
- Műszaki ismeretek oktatásakor a balesetvédelem és a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkavégzés lehetőségeinek ismertetése.
- Diákönkormányzat Széchenyi-klub rendezvényeinek előadásain.
- Diákönkormányzat kirándulásain a fent érintett szempontok alapján.
- Az ifjúságvédelmi felelős, mint kapcsolattartó koordinálja a tanulók kapcsolatfelvételét segítő szervezetekkel.
- Rendőrség drog prevenciós és baleset megelőzési előadásokkal.
- Vöröskeresztes foglalkozásokon, vöröskeresztes vetélkedőkön
- Kortárs előadók előadásain.
- Az iskolapszichológus megszervezi a mentálhigiénés preventív feladatokat a nevelési-oktatási intézményben az egyén, a tanulócsoport, és az intézményi szervezet szintjén, valamint megszervezi a nevelési-oktatási intézményben az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat.

III.3.5. Tantárgyi követelmények, lehetőségek

III.3.5.1. Általános iskola

Egészségnevelés az osztályfőnöki órákon.

Osztályfőnöki órákon az életkori sajátosságoknak megfelelően aktuális témák megvitatása, interaktív gyakorlatok, esetelemzések szerepelnek a „ tananyagban”.

Témakörök 5-8. évfolyamig

5. évfolyam

Fizikai egészség: A serdülés testi és lelki folyamatainak megismerése. Fokozott törekvés az egészség megóvására – A serdülőkor fizikai változásai: a másodlagos nemi jelleg kialakulása, tisztálkodás, egészséges táplálkozás, a zsír és cukor fogyasztása, a sportolás fizikai és pszichikai hatásai

Szociális egészség: Jogok és kötelességek a családban és az iskolában, a felnőttek jogai és kötelességei, alapvető erkölcsi szabályok.

Az életet veszélyeztető tényezők: A kábítószer fogyasztás, Hogyan mondjunk NEM-et? Nyíltan beszélni a kábítószerekről, a fogyasztás okairól, következményeiről, a tanuló önmagát és társait védő magatartásáról.

Szerelem-szex: A prepubertás érzelmi hullámainak helyes értelmezése, A szexuális kíváncsiság kielégítése, A lányok ingerlékenysége, a fiúk agresszivitása, Szexualitás a tudományos irodalmakban, Aki tetszik nekem, Szexuális szélsőségek.

Élettechnikák: Külső és belső tulajdonságok tudatos vállalása, Olyan problémamegoldó stratégia elsajátítása, mellyel több megoldás közül az egyén számára legjobbat képes kiválasztani, Relaxációs gyakorlatok megismerése- Ki vagyok én ? Miért, kiért vagyok felelős?, Megoldások és következményeik

6. évfolyam

Fizikai egészség: A serdülőkor bőrápolása, Gyorsétkezés, Reklámozott gyógyszerek, kozmetikumok, élelmiszerek, Vendégvárás az egészségmegóvás jegyében.

Szociális egészség: A kornak és a helynek, eseménynek megfelelő illemszabályok ismerete, alkalmazása a sikeres életvezetés érdekében- Viselkedés lányok és fiúk közt, Kapcsolat felnőttekkel.

Az életet veszélyeztető tényezők: Milyen tényezők hajlamosítanak a drogfogyasztásra? Az önmagával és környezetével harmóniában élő ember tulajdonságai, A drogfogyasztás szociális és erkölcsi hatása,

Szerelem, szex: A számomra legfontosabb emberek, Mire vagyok képes?, 15 év múlva, Események és érzelmek összhangja, Kapcsolatteremtés a másik nemmel, figyelemfelkeltés, ismerkedés.

Élettechnikák: Edzett vagyok, Bátorság, hősködés, gyávaság, Magabiztos, önérvényesítő magatartás- Tudatos törekvés az életminőség javítására.

7. évfolyam

Fizikai egészség: A helyes életvitel hatása a szervezetre, A munka, a pihenés aránya, alvásszükséglet, A helyes étrend kialakítása

Szociális egészség: A környezeti információk tudatos feldolgozása, Az ember és környezetének kapcsolata, Sokoldalú szabadidős tevékenység, A helyes életvitel kialakítása a pozitív és negatív környezeti hatások figyelembevételével

Az életet veszélyeztető tényezők: A drogok fajtái és hatásaik, A droghasználat stádiumai, Az erkölcsi hatás, emberi hatás, A drog és a személyiségváltozás, A média mint információközvetítő pozitív és negatív hatásai, Mit tegyek, ha bajba kerülök?

Szerelem-szex: Érzelmi motivációk az ember életében, A szerelem szépsége, Pozitív párkapcsolatok, A férfi- női szerepek értelmezése

Élettechnikák: Önismeret, Férfi-női lelki alkat, Az önállósulás-leválás a családról, A döntéshozás lépéseinek alkalmazása különböző helyzetekben, Kockázatvállalás és annak következményei, Stresszhelyzetek kiváltó okainak felismerése, Az aktív és passzív pihenés formái

8. évfolyam

Fizikai egészség: A testépítés, mesterséges készítmények hatása a szervezetre, A családi táplálkozási szokások, A szervrendszerek elváltozásai, A külső esztétikuma

Szociális egészség: Haza és hűség, A történelmi múlt a művészetekben, Hagyományok őrzése, ápolása, továbbépítése

Az életet veszélyeztető tényezők: A drog és az AIDS, A szenvedélybetegek és a társadalom, A függőségek ismerete, hatása az egyénre, szűkebb és tágabb környezetére, A pszichikai és fizikai függés

Szerelem-szex: Az ideális család, a család mint intézmény változásai a történelem során, Szeretet és hűség a családban, Egészség, betegség a családban

Élettechnikák: A pubertáskor nagy kérdései, Hogyan építem önmagam testileg és szellemileg? Rossz és jó döntések lehetséges következményei, Stresszhelyzetek feloldása lazítással

A szaktárgyakhoz kapcsolódó lehetőségek: 1-4. évfolyam

Matematika 1-2. évfolyam

- Érzékelés alapú számlálások: sípolás, tapsolás, koppantás, dobbantás megszámlálása.
- Térbeli tájékozódás fejlesztése mozgással, saját testen való tájékozódás
- Párosítások cselekvéssel (több-kevesebb, alacsony-magas stb
- Szöveges feladatok a helyes életvitelhez kapcsolódó matematikai példákkal.
- Történetek a műveletek tanításánál. A mozgásra és az egészséges életmódra nevelő példákkal, adatokkal dolgozunk.

Matematika 3-4.évfolyam

A tanulók megszerzett matematikai tudása több lehetőséget ad az egészséges életmód, táplálkozás, a mindennapi élethelyzetek gyakorlására, kialakításának segítésére.

Területek:

- Pozitív és negatív számok- adósság-vagyon. A vagyoni helyzet megállapításával kapcsolatos feladatok segítséget adnak a mindennapi életben való eligazodásra, ezzel segítve a tanulók lelki fejlődését
- Szöveges feladatok megoldása–egészséges élet, táplálkozás, helyes napirend. Mennyiségek összehasonlítása, sorba rendezése.
- Kombinatorikai feladatok-egészséges táplálkozás, sport, életmód.(étlapkészítés bevásárló lista stb)
- Geometria-testek építése, ehhez anyagok gyűjtése. A szükséges anyagok fellelhetősége, hatása a környezetünkre, egészségükre.

Technika

Egészséges életmódra nevelés főbb területei:

- Helyes táplálkozási szokások kialakítása
- Testmozgás, sport fontossága
- Időjárásnak megfelelő öltözködés elsajátítása
- Tudatos vásárlás szokásának kialakítása
- Balesetvédelem, baleset megelőzés

- Testünk és környezetünk tisztasága

Technika tantárgy sajátosságából adódó lehetőségek:

- Az órákon használt eszközök (olló, ragasztó, tű stb.) lehetőséget adnak a balesetvédelem megelőzésének megbeszélésére
- A munkadarabok elkészítése utáni rendrakás, kézmosás segít a tisztálkodási szokások kialakításában.

Tematikus lehetőségek

- Képlékeny anyagok megmunkálása(gyümölcsök): helyes táplálkozási szokások, vitaminok, rostok szerepe az étkezésben
- Napirend: Beszélgetés a helyes időbeosztásról, alvásszükséglet, TV nézés, számítógépezés problémái, sport, mozgás szerepe
- Reklámok hatása életünkre: Hasznos és káros reklámok, tudatos vásárlás
- Közlekedés: baleset megelőzés, séta, gyaloglás jótékony hatása
- Bevásárlás a családban: Bevásárló lista készítése, egészséges és káros szokások a táplálkozásban
- Háztartási munkák: Háztartási balesetek megelőzése, munkamegosztás a családban, környezetünk tisztasága
- Környezetünk, lakóhelyünk: Környezetünk és testünk higiéniája, időjárásnak megfelelő öltözködés

Olvasás:

Figyelni kell:

- a gyerekek megfelelő hangképzésére
    - artikulációs gyakorlatokkal a hangok tiszta ejtésére
    - figyelni a helyes levegővételt beszédkor, olvasáskor
    - 1-2. osztályban mozgásos feladatok óra közben
- megtanítani a megfelelő testtartásra, távolság betartására olvasáskor
- a megfelelő fényviszonyok és nyugodt környezet biztosítására
- ki kell aknázni az egészséges életmóddal és a betegségekkel kapcsolatos témájú olvasmányokban rejlő nevelési lehetőségeket/ megelőzés, helyes táplálkozás, betegápolás, beteglátogatás/
- a lelki egészség ápolására az adott témák megbeszélése, szituációs játékok, személyiségfejlesztő dramatikus játékok alkalmazása lehetséges.

Írás:

- fontos tárgyi feltétel a gyerek magasságához megfelelő pad és szék biztosítása
- tiszta kézzel álljon neki az írásbeli munkájának
- helyes testtartásra törekedjen
- lazító gyakorlatok, a kéz pihentetése írás közben
- megfelelő távolság a szem és füzet között

Ének:

- az optimális testtartás megkövetelése

- a tüdőkapacitás növelésére mondókák, versek meghatározott levegővétellel
- a helyes levegővételre tanítani a tanulókat
- a megfelelő dinamikát tudják alkalmazni
- a helyes énekhangképzésre figyelni

Környezetismeret

Az egészséges életmódra nevelést minden tantárgy tananyagában valamilyen formában beépítjük, de direkt módon a természetismeretben van jelen. Ezt segíti elő az iskolai védőnő, aki rendszeresen órákat tart, ahol balesetek, betegségek, sérülések elkerülésére hívja fel a gyerekek figyelmét. Beszél az egészséges táplálkozásról, a helyes napirend betartásáról, a kulturált étkezés szabályairól, a mindennapos testmozgás fontosságáról. Már alsó tagozatban meg kell, hogy kezdődjön a káros szenvedélyek elleni küzdelem.

A tantárgyhoz kapcsolódó programjaink:

- Maci doki foglalkozásokat tartanak orvostanhallgatók
- Egészségnevelési project napok
- Gyümölcsnapok tartása
- Osztálytisztasági versenyek
- Kirándulások, túrák szervezése
- Felkészülés és részvétel városi Egészségőr versenyeken
- Erdei iskolai programok szervezése

Rajz

Az önkifejezés egyik eszköze a rajzolás, festés, tárgyalakítás. A gyermek környezetének kialakításában fontos szerepe van a színek megválasztásának. Erre fel kell hívni a gyerekek figyelmét, melyik szín mivel együtt mutat jól. A mindennapokban használt tárgyak kialakításának, azok megóvásának fontos szerepe van rajz órán. Az alkotók érzelemvilágának, a mindennapok szokásrendjének megbeszélése a helyes modell bemutatása képi ábrázolással. Az egészség megőrzés fontosságának megjelenítése figyelem felhívó plakátokon. A rajzpályázatok gyakori témája a környezet megfelelő védelme, egy élhetőbb város megtervezése már alsó tagozaton is. Az órákon a saját környezetének (a padja) tisztántartásának szokását kell kialakítani.

A szaktárgyakhoz kapcsolódó lehetőségek: 5-8. évfolyam

Iskolánkban, az 1-8. osztályban emeltszintű testnevelés oktatás folyik, így megvalósul a törvényben előírt mindennapos testnevelés.

A környezetismeret tantárgy anyagában, 5-6. osztályban a természetismeret és 6-ban az egészségtan tárgyban, 7-8. osztályban a biológia tárgyban.

Más tárgyaknál alkalmi lehetőségek (pl. kémia –tisztálkodószerek, kozmetikumok, tisztítószerek, ételízesítők, festékek, nyelvek– ismeretterjesztő anyagok fordítása, történelem, földrajz: más népek szokásai, hagyományai) adódnak az egészségnevelésre.

Tanórán kívüli lehetőségek

- Pályázatok egy aktuális témához vagy tárgyi feltételek biztosításához kötve, versenyek az intézményen belül, városi vagy országos szinten, kirándulások a „Természetjáró kör” szervezésében, évszakonkénti túrák, sportrendezvények (alsó tagozat) pl. „Jeges nap” a jégpályán,
- Erdei iskola látogatása a 3-4. osztály számára
- A védőnő foglalkozásokat tart baleset megelőzésről és elsősegélynyújtásról
- Évente 2 alkalommal iskolafogászati ellátás
- Minden évfolyamon rendszeres egészségügyi szűrés történik, az iskolaorvos és védőnő közreműködésével
- Nyári tábor a Balatonnál:
- Katasztrófavédelmi szakköri tevékenység
- A pécsi BM Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztálya által szervezett Drog prevenciós napon való részvétel:
- A pécsi KOPÉ Egyesülettel való együttműködés, kortársoktatók képzése:
- A védőnő és iskolaorvos órák megtartásával, személyes elbeszélgetésekkel segíti munkánkat.
- Napközis foglalkozások: Kitűnően kiegészítik a tanórai programot, a konkrét esetfeldolgozást. A napközi kiváló helye a játékoknak, játékos gyakorlatoknak, a szabad levegőn végezhető mozgásos tevékenységeknek.
- Délutáni szabadidős foglalkozások: Sportprogramok, filmvetítések, vetélkedők, versenyek, egyéb játékos programok, csoportfoglalkozások.
- Hétvégi iskolai programok: Sportrendezvények, kulturális programok
- Kirándulások, túrák.

Tájékoztató fórumok:

Szülői értekezletek, Szülői munkaközösségi értekezletek, fogadóórák.

Módszerek:

- Az egészségfejlesztés széleskörű elsajátítása az iskolában, meghívott előadók segítségével, pedagógusok, szülők, alkalmazottak, tanulók számára. (iskolaorvos védőnők …)
- Személyes példamutatás
- Iskola környezetének folyamatos szépítése, tisztán tartása
- Kirándulások szervezése
- Felvilágosítás
- Bizalomjátékok, helyzetgyakorlatok
- Szerepjátékok, szituációs gyakorlatok
- Projektnap
- Pályázatok

A fenti szempontok és módszerek együtt és egyformán fontosak és jelentősek az iskolás korú gyerekek egészséges felnőtté válásához.

III.3.5.2. Gimnázium

Osztályfőnöki óra

- Egészség - betegség.
- Legális és illegális drogok és hatásaik.
- Szexualitás, fogamzásgátlás, nemi szerepek.
- Családi élet, szerepek a családon belül.
- Lelki élet, lelki bajok.
- Környezetszennyezés egészségromboló hatása.

Testnevelés óra

- Életkorra jellemző mozgáskultúra kialakítása.
- Egyenletes és rendszeres terheléssel a mozgási szervrendszer normális fejlődésének segítése.
- A mozgás és sportjátékok örömszerző funkciójának megismertetése.
- Testmozgás - testsúly - egészség összefüggéseinek megláttatása
- Játékszabályok és sportágismeret oktatásával sportszerető és aktívan sportoló nemzedék nevelése.
- Iskolák közötti sportversenyekre való felkészülés, valamint a versenyeken való szereplés segíti az egészséges testi és lelki fejlődést.

Biológia óra

- **Vírusok és prokarióták** tanítása kapcsán a fertőző betegségek ismertetése, megelőzése, gyógyítása.
- **Növényrendszertan** tanítása során, a házban és a ház körül nevelt veszélyes mérgező növények ismertetése (pl. tiszafa, ükökre lonc, ricinus, leander,). Fel kell hívni a figyelmet a gombamérgezések veszélyeire.
- Az **állatrendszertan** tanítása során az ember egészségét veszélyeztető állatok ismertetése: (pl. Egysejtűek: trichomonas, malária kórokozója, vérhas amőba, Férgek: galandférgek, mételyek, orsógiliszta, trichina, hegyesfarkú bélgiliszta, Ízeltlábúak: fejtetű, lapostetű, bolha, ágyi poloska, rühatka, kullancs,)
- Az **ökológia** tanítása során a környezet, környezetszennyezés és az egészség kapcsolatának érintése.
- A **biokémia** tanítása során a táplálékunkat felépítő kémiai anyagok (biogén elemek, szerves molekulák) szerepét kell hangsúlyozni az ember táplálkozásában.

- A **sejtbiológia** tanítása során lehetőség van ismertetni a kromoszómák mutációinak kialakulását, valamint a kromoszóma szám megváltozását és az ebből eredő betegségeket (pl. Down-kór).
- Az **ember táplálkozása** és emésztése fejezetben az emésztő szervrendszer betegségeit (pl. fogszuvasodás, gyomorfekély, máj- és hasnyálmirigy-betegségek, az emésztő szervrendszer rákos megbetegedései), a testsúlyfelesleg és egyes betegségek gyakorisága közötti összefüggést, valamint az egészséges táplálkozás (mennyiségi és minőségi éhezés) összefüggéseit kell érinteni. Ki kell térni a drasztikus fogyókúra veszélyeire, az élelmiszerekben lévő ártalmas élelmiszer-adalékokra, valamint az alkohol ártalmas, szervezetet romboló és az idegrendszert károsító hatásaira.
- A **légzés** tanítása során elsősorban a dohányzás káros hatásait kell hangsúlyozni. Ki kell térni a légzőszervrendszer megbetegedéseire (pl. asztma, szilikózis, tüdőtágulás, tüdőrák), valamint ezek és a környezeti (légszennyezés) és életmódbeli (dohányzás) tényezők összefüggéseire. Ismertetni kell a légző szervrendszert veszélyeztető fertőző betegségeket (pl. tbc, tüdőgyulladás), és ezek megelőzésének lehetőségeit.
- A **keringés** tanítása során láttatni kell, hogy hazánkban vezető haláloknak számítanak a szív- és érrendszeri megbetegedések. Láttassuk meg az életmód, táplálkozási szokások, súlyfelesleg, mozgásszegény életvitel szoros összefüggésben vannak e megbetegedésekkel. Térjünk ki a magas vérnyomás, trombózis, szívinfarktus, allergia, autóimmun megbetegedések, leukémia okaira, és következményeire.
- A **kiválasztás** tanítása során lehetőség nyílik a vese betegségeinek ismertetésére (pl. vesekő, veseelégtelenség, húgyúti gyulladások), valamint ezek okai és a következmények közötti összefüggések láttatására, a kezelés lehetőségeinek bemutatására.
- A **mozgás szervrendszerének** tanítása során a rendszeres testmozgás és a csontváz és izomrendszer egészséges fejlődése közötti összefüggéseket kell hangsúlyozni. Ki kell térni a mozgás szervrendszerének sérüléseire (pl. törések, rándulás, ficam, szalag-, és izomszakadások) és ezek gyógyítási lehetőségeire.
- A **kültakaró** tanítása során ki kell térni a serdülőkor során jelentkező bőrproblémákra, valamint ezek kezelésének lehetőségeire. Fel kell hívni a figyelmet a káros sugárzások bőrkárosító hatására, a növekvő anyajegyek veszélyeire. Meg kell ismertetni a tanulókat a személyes higiénia alapszabályaival.
- A **hormonális szabályozás** tanítása során ki kell térni a gyakoribb endokrin betegségekre (pl. gigantizmus, nanizmus, akromegália, diabetes insipidus, addison-kór, cushing-kór, conn-betegség, adrenogenitalis betegség, strúma, basedow-kór, cukorbetegség). Be kell mutatni az orális fogamzásgátló tabletták hatásmechanizmusát és veszélyeit.

- Az **idegi szabályozás** oktatása során a lelki és testi egészség egységét kell hangsúlyozni. Ki kell térni a pszichikai rendellenességek leggyakrabban előforduló eseteire, és azok szervi okaira. Igyekezzünk feloldani az elme betegségeit körüllengő mítoszokat. Be kell mutatni a tudatmódosító anyagok káros hatását, ezek használata során kialakuló erős függőséget. Ismertetni kell az idegrendszer egyes részeinek sérülését követő működési rendellenességeket. Nem feledkezhetünk meg az érzékszervek egészségvédelméről, és érzékszerveink leggyakoribb betegségeiről (pl. rövidlátás, távollátás, szemtengelyferdülés, látótérkiesés, kancsalság, kötőhártya gyulladás, szürke hályog, zöld hályog, árpa, farkasvakság, nagyothallás), valamint ezek kezeléséről.
- A **szaporodás** tanításakor hangsúlyozni kell, hogy az anya életmódja (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás) jelentősen befolyásolja születendő gyermeke életesélyeit, növelve a veleszületett rendellenességek kialakulásának lehetőségeit. Szót kell ejteni az optimális családtervezés feltételeiről, a fogamzásgátlás lehetőségeiről - esetleges káros hatásairól -,valamint a művi vetélés maradandó egészségkárosító következményeiről.
- A **genetika** oktatásakor ki kell térni az autoszómálisan és ivari kromoszómához kötötten öröklodő gyakoribb betegségekre, ezek öröklődésének törvényszerűségeire. Fel kell hívni a figyelmet a genetikai tanácsadás jelentőségére, az optimális családtervezésben betöltött fontos szerepére. Fel kell hívni a tanulók figyelmét, továbbá egyes környezeti hatások (nagy energiájú sugárzások, kémiai mutagének) és a génállomány megváltozásának összefüggéseire, valamint e változások esetleges öröklodésére (pl. csernobili reaktorbaleset).
- Általánosságban a középiskolai biológia oktatás során alapjártasságot kell szereznie a tanulóknak az orvosi nómenklatúra gyakrabban használt kifejezéseiből, így gyógykezelése során kevesebb szorongás, nagyobb fogadókészség és együttműködés jellemezheti az orvos-beteg viszonyt, megsokszorozva a bizalmat, növelve ezzel a gyógyulás esélyeit.

Kémia óra

- Szervetlen kémia tanítása során ki kell térni az egyes kémiai elemek biológiai jelentőségére. A kiegyensúlyozott táplálkozás részét képező nyomelemek élettani hatásaira, valamint szükséges mennyiségüket és felvehető forrásaikat is e helyen kell bemutatni.
- A környezetszennyezés és az egészségkárosodás összefüggéseinek bemutatása (pl. vizek nitrát szennyezésének káros hatása a magzati hemoglobinra, veszélyeztetve ezzel a csecsemők életét.
- A háztartásban előforduló veszélyes vegyszerek ismertetése és a helytelen használatból adódó balesetek elsősegélynyújtása .

- A légkör ipari szennyezőanyagainak eredete, valamint ezek kedvezőtlen hatása az élő szervezetre.
- Szerves kémia oktatása során mutassuk be a táplálékunkban előforduló szerves molekulákat és azok szükséges és optimális arányát az élő szervezet számára.
- Az örökítő anyag oktatása során ki kell térni annak szerkezete és működése közötti összefüggésekre, valamint az indukált mutációk típusaira és azok kedvezőtlen hatásaira.
- A fehérjék tanítása során ki kell térni érzékeny szerkezetük és egyes mérgező anyagok (pl. nehézfémsók) életveszélyes hatása közötti összefüggésekre.
- Táplálékainkban előforduló tartósítószerek és élelmiszeradalékok típusai és esetleges kedvezőtlen hatásai.
- Gyógyszerkémia alapfogalmai

Fizika óra

- Az elektromosság tanítása során ki kell térni az áramütés kedvezőtlen élettani hatásaira, a balesetek megelőzésére és az esetleges balesetek elhárítására.
- A fénytan tanítása során ki kell térni a túlzásba vitt napfürdőzés és szolárium használat bőrkárosító hatására.
- A fénytan tanítása során a szem mint optikai rendszer ismertetése, betegségeinek javítási lehetőségei.
- Az atomfizika tanítása során ismertessük a radioaktív sugárzás élő szervezetekre gyakorolt kedvezőtlen hatását.

III.3.5.3. Külső kapcsolatok

- Az iskola fenntartója - a program maradéktalan végrehajtásához szükséges továbbképzések, tanulmányi kirándulások és eszközök finanszírozásával segítheti a célok elérését.
- A rendőrség előadói - baleset megelőzési és drog prevenciós előadásaikkal.
- Orvostanhallgatók - meghívott előadóként.
- Orvos szülők - meghívott előadóként
- Üzemek - üzemlátogatások és tanulmányi kirándulások színhelyeként
- Ifjúságvédelmi szervezetek - az iskola ifjúságvédelmi felelősének segítségével felveszik a kapcsolatot az iskolával, illetve a rászoruló tanulókkal.

III.3.5.4. Prevenciós stratégia

A prevenciós stratégia létjogosultsága

Egészségnevelési munkánkat az utóbbi néhány évben ki kellett bővítenünk, és már nemcsak az egészséges táplálkozásra és életmódra, a mozgás szeretetére, a környezetvédelemre neveljük tanítványainkat. Nekünk is szembe kell néznünk azokkal az

egyre fiatalabb korosztályokat érintő problémákkal, amelyek a gyökeres és hirtelen bekövetkezett gazdasági, társadalmi, szociális változásokból erednek: a különféle drogok, új keletű betegségek, mentális gondok, az alkoholfogyasztás, dohányzás diákjainkra gyakorolt hatásaival. Szomorúan és egyben megdöbbenéssel tapasztaljuk, hogy egyre több tanulónk kerül hátrányos illetve veszélyeztetett kategóriába, ebből következően a boldogulás útját a különböző egészségkárosító szerek fogyasztásából eredő élvezetekben látják. Sok a lelkileg vagy testileg-lelkileg elhanyagolt gyermek, sok a csonka családban nevelkedő, alkoholista szülővel „rendelkező", egyre több a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulónk száma.

A tanulókkal folytatott beszélgetésekből, szülői jelzésekből, saját tapasztalataink alapján tudjuk, hogy a családok zömében nincs megfelelő kommunikáció, hiányzik az erőteljes érzelmi kötődés, ami biztonságot nyújtana az amúgy is mentális gondokkal, kétségekkel küzdő kis-és nagykamaszok számára.

Felmérés alapján elmondható, hogy a koruk alapján a fejlesztési szakasztól diákjaink fele alkalmanként fogyaszt valamilyen egészségre káros szert.

Létjogosultsága van tehát a prevenciós stratégiának a mi intézményünkben is; nem szabad a fejünket a „homokba dugnunk" és azt mondanunk, hogy a mi diákjaink közt nincs „dohányos", „alkoholfogyasztó" és „drogos".

A gimnáziumban a gyermekek zöme nyitott és érdeklődő az egészségre káros szerekkel kapcsolatos információk megszerzésére, bővítésére; vannak olyan, már függő tanulóink, akik segítséget kértek, akik megpróbálják lebeszélni a „lejtőn" éppen elindult társaikat az élvezetek e módjáról. Igenis igénylik problémáik megbeszéléséhez a partnert, jelenlegi tudásukat nem tekintik elégségesnek.

A szülők és diákok közt is egyre többen vannak, akik hozzánk, pedagógusokhoz fordulnak segítségért.

Céljaink

Célunknak tartjuk tehát a folyamatos **felvilágosító és megelőző munkát,** hiszen minden tanítványunkért fokozott felelősséggel tartozunk. Kiemelt feladatunknak tekintjük a rendszeres megelőző tevékenységet az általános iskolai és gimnáziumi osztályainkban is. Ennek keretében igyekszünk a már káros szereket fogyasztó diákjaink gondolkodását befolyásolni, a még többségben lévő „tiszta" tanulóinkat védeni mindenféle ilyen kísértésétől. Szeretnénk képessé tenni őket a boldogságkeresés más, lehetséges célokkal való elérésére.

Meg akarjuk ismertetni mindenkivel e szereknek a szervezetre káros hatásait, a fogyasztás okozta következményeket. Fontosnak tartjuk, hogy tudják, problémáiknak melyek a valódi szociális, társadalmi okai, hogyan lehet ezek ellen védekezni, kihez fordulhatnak segítségért a bajban. Arra szeretnénk nevelni tanítványainkat, ismerjék fel azokat a helyzeteket, amelyek az egészségre káros szerek fogyasztásra csábítanak, és alkalomadtán képesek legyenek NEM-et mondani. El akarjuk érni, hogy a gyerekeket megismertessük különböző konfliktuskezelő technikákkal, amelyek ismeretében hatékonyabban tudják kezelni, problémáikat.

Segítő kapcsolatok és a prevenció színterei

Az iskolai egészségnevelési programban már részletesen leírtaknak megfelelően mindenki, aki bármilyen jellegű kapcsolatban áll a gyermekkel részese kell legyen a prevenciónak. Ugyanazok a tevékenységi területek is, amelyek az egészségnevelés színterei.

III.3.6. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

A mindennapok során számos alkalommal találkozunk potenciális veszélyforrással, mely akár súlyosan károsíthatja egészségünket. Nem csupán a sérüléssel járó balesetek tartoznak ide, hanem a szervezetünkben hirtelen kialakuló változások, melyek gyors lefolyásukkal jelentenek fokozott veszélyt az emberre. Súlyos állapotú beteg esetében rendkívül lényeges az ellátást megkezdők gyorsasága és hatékonysága Késlekedés esetén csökken a beteg túlélési esélye, illetve nő a maradandó egészségkárosodás valószínűsége. Megoldhatatlan azonban, hogy ilyen esetben a szaksegítség azonnal a helyszínen legyen, így az első észlelő szerepe kulcsfontosságú.

Az elsősegélynyújtás olyan beavatkozás, melyet hirtelen egészségkárosodás esetén annak elhárítása, vagy a további állapotromlás megakadályozása érdekében végez az észlelő személy. Legfontosabb szerepe, hogy helyes alkalmazásával lehetővé válik az időveszteség minimálisra csökkentése, mely a maradandó egészségkárosodás nélküli túlélés alapvető feltétele.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanírási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, fizika és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg az iskola-egészségügyi szolgálat közreműködésével.

, , A képzés gerincét a szituációs gyakorlatok adták. A gyakorlatok esetmegbeszéléssel zárultak, mely a feladatok közös elemzése nyomán lehetőséget nyújtott a helyesen megoldások, megfelelő teljesítések megerősítésére, illetve az esetlegesen előforduló hibák, tévedések korrekciójára. Nagy hangsúlyt fektettünk emellett a szituációs játékok során megélt pszichés élmények feldolgozására, valamint az elsősegélynyújtóra nehezedő stressz megfelelő kezelésének fontosságára is felhívtuk a figyelmet.

III.3.6.1. Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja

Célunk, hogy tanulóink az életkoruknak megfelelő szinten megismerkedjenek:

- a veszélyeztető állapotokkal,
- a keringés és légzés megingást okozó kórképek ellátásával,
- az alapszintű újraélesztéssel,
- a sérülések osztályozásával,
- a különböző sérülés - és betegségcsoportok alapvető elsősegély nyújtási ismereteivel,
- a segítségkérés alapelveivel,
- a hatékony csapatmunkával.

Nagy hangsúlyt fektettünk a szituációs játékok során megélt pszichés élmények feldolgozására, valamint az elsősegélynyújtóra nehezedő stressz megfelelő kezelésének fontosságára is szituációs gyakorlatok.

III.3.6.2. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái

Kiemelt feladatunk az elméleti alapú képzés mellett a gyakorlati megközelítésű oktatás:

- frontális munka,
- előadások,
- beszélgetés,
- bemutatók,
- szituációs gyakorlatok,
- gyakorlatok esetmegbeszélése
- feladatok közös elemzése.

III.4. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

Célunk olyan közösségek kialakítása, melyek segítik a tanulók sokoldalú fejlődését, képességeik kibontakozását, miközben a csoport valódi közösséggé formálódik.

Azon dolgozunk, hogy a tanulók ismerjék meg a közösséghez tartozás érzését, a közös tevékenység örömét, alakuljon ki olyan értékrendjük, amelyben az egyéni és közérdek egyaránt szerephez jut. A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

III.4.1. A tanítási órán megvalósítható közösségfejlesztő feladatok:

- Arra törekszünk, hogy a diákok ismerjék meg önmagukat és társaikat, nevelőiket, tudjanak együtt dolgozni, és a felmerülő konfliktusokat megfelelően kezelni
- Arra neveljük tanulóinkat, hogy kötelességeiket végezzék el és éljenek jogaikkal.
- A tanulók legyenek nyitottak, megértők a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, becsüljék meg ezeket.
- A kommunikációs kultúra –életkori sajátosságoknak megfelelően- elsajátításával a tanuló váljon képessé az egyéni és közösségi érdekek érvényesítésére.
- A tanulóinknak az új információs környezetben eligazodó, és azt kritikai módon használó fiatalokká kell válniuk.
- Az iskolai testnevelés tegye alkalmassá a tanulókat a csapatmunkában végzett örömteli és kulturált versengésre, formálja jellemüket.

III.4.2. Az egyéb foglalkozások közösségfejlesztő feladatai:

- A beteg, sérült, fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó, megértő és segítőkész magatartást alakítunk ki a diákokban.

- A hon- és népismeret segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és a társadalmi környezettel.
- A tanulók közvetlenül kapcsolódjanak be környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába.

III.4.3. A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladatai:

- Megalapozzuk az önálló véleményformálás és véleménynyilvánítás képességét. Fejlesztjük diákjaink vitakultúráját. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Diákönkormányzatunk tagjai kirándulásaik során megismerik környékünk természeti szépségeit, megtanulják azokat becsülni, védeni.
- Iskolánkban a diákönkormányzati munkát segítve igyekszünk tanulóinkat a társadalmi jogokat és kötelességeket gyakorló, illetve értő polgárokká nevelni. A középiskolában megtanulhatják az érdekegyeztetés módját és szerepét, a beáramló információkban való eligazodást.
- A kommunikációs kultúra –életkori sajátosságoknak megfelelően- elsajátításával a tanuló váljon képessé az egyéni és közösségi érdekek érvényesítésére.

III.4.4. A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladatai:

A közösségfejlesztés az iskola számára sokrétű feladatot jelent. Hagyományaink életben tartása fontos részét képezi munkánknak. A diákság évente rendszeres programokkal igyekszik ébren tartani, megismertetni Széchenyi szellemi örökségét. Állandó programjaink közé tartozik a megemlékezés névadónk születése és halála évfordulójáról, Széchenyi iskolanap, Széchenyi vetélkedő és pályázatok, városi szintű Széchenyi kupa sportrendezvények. Évente odaítéljük a Legjobb Széchenyista díjat, amelyet végzős, érettségiző diák kap. Hagyományaink fontos éltetője intézményünk évkönyve, mely iskolai életünk tükre, ami a tanév legfőbb eseményeit, eredményeit tartalmazza.

Törekszünk nemzetközi kapcsolatok kialakítására, a már meglévők megtartására. Ezek feladata a napjainkban már elengedhetetlen nyelvgyakorlás mellett, hogy tanulóink nyitottak legyenek más szokások, kultúrák, életmódok elfogadására.

- Intézmények közötti cserekapcsolatot tartunk fenn a szamosújvári gimnáziummal, a német Zittau várossal, a kárpátaljai Nagydobronnyal és a weizi gimnáziummal. Ezeken a programokon a tanulóink személyes tapasztalatokat szereznek az együttműködés, a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Az iskola és a tanulók törekedjenek arra, hogy közvetlenül is részt vegyenek a nemzetközi kapcsolatok ápolásában.
- Az iskolai testnevelés tegye alkalmassá a tanulókat a csapatmunkában végzett örömteli és kulturált versengésre, formálja jellemüket.

Mindennapi életünkben nyitottság jellemezze nevelő-oktató munkánkat. Azt is figyelembe kell azonban vennünk, hogy a nevelés színtere nem csupán az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

III.5. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza. A *pedagógusok legfontosabb helyi feladatait* az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- tanóráin a differenciált foglalkoztatást, az egyéni fejlesztést optimálisan segítő gyakorló feladatokkal szolgálja. A lassúbb tempójú tanulóknak külön felzárkóztatást szervez, figyelembe véve a hátrányos családi helyzetet, a fogyatékosságot.
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- szakkörökkel, korrepetálással és felzárkóztatással kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.
- követi mind az elektronikus, mind az írásos pályázati lehetőségeket, részt vesz a pályázatok szakszerű elkészítésében
- Gondoskodik a diákok testi épségéről, erkölcsi védelmükről, óvja jogaikat, emberi méltóságukat. A pedagógiai értékrendje szerint neveli, fejleszti és irányítja a fiatalokat, tekintettel arra, hogy személyisége, modora, hangneme, megnyilvánulásai, munkafegyelme példa a tanulók előtt.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével, szülőkkel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyerekek magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről, az egyéni fejlesztéséről, a dicséretéről és elmarasztalásáról.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló, illetve digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok és törzslapok, megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Alkalmat teremt az osztályközösségben a demokratikus közéleti szereplés gyakorlására, törekszik a munkamegosztásra. Segíti a diákönkormányzati törekvéseket, képviseletet.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Felkészíti a tanulókat az intézmény hagyományos rendezvényeire, ünnepségeire, segíti a különféle szabadidős programok, kirándulások, klubfoglalkozások szervezését (kulturált szórakozás, művelődés, táborozás, stb.) és megvalósítását.
- Irányítja minden rendezvényen az udvarias és kulturált viselkedést, fegyelmezett munkát, a rend és tisztaság fenntartását, a környezet védelmét, harmonikus társas kapcsolatokat.

III.6. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

III.6.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Hiszünk abban, hogy minden gyerek valamiben sikereket képes elérni. A tehetséggondozás lehetőséget biztosít a kötelező tananyagon túli ismeretszerzésre, a képességek, készségek magas szintű kibontakoztatására, versenyekre való eredményes felkészülésre.

A tanórán kívüli foglalkozások az iskolai nevelő – oktató munka szerves részei. A nemzeti köznevelési törvény számos ilyen lehetőséget biztosít. Iskolánkban ezen formák közül a következő foglalkozások működnek. Az egyes osztályok profiljához kapcsolódó szakmai programok, kiállítások elősegítik a tanulóknak iskolánkhoz való kötődését.

Élnünk kell a civil szervezetek kínálta lehetőségekkel (előadások, bemutatók megszervezése).

Ösztönöznünk kell az olyan házi tanulmányi versenyek megszervezését, lebonyolítását, ahol tanulóink összemérhetik tudásukat. A városi, megyei, országos tanulmányi versenyeken szereplő tanulók eredményességének méltó elismerése és kellő nyilvánosságra hozatala is feladatunk.

A tehetséges tanulókkal való foglalkozást a következő területeken valósítjuk meg:

- iskolai tanítási órákon a képességeknek megfelelő feladatokat adunk,
- emelt óraszámban, kis csoportos formában történő oktatás
- emelt szintű érettségire felkészítés
- sportági edzéseken, sportversenyeken,
- városi, egyetemi tehetséggondozó szakkörökbe irányítás
- versenyekre, pályázatokra, vetélkedőkre felkészítés
- iskolai házi versenyek (pl. "az év matematikusa", angol, német nyelvi, szakmai tanulmányi versenyek)
- alkotói pályázatok (irodalmi, képzőművészeti, zenei)
- színi előadások
- iskolai szakkörök, érdeklődési körök
- disputa és debate versenyek
- egyéni foglalkozások, konzultációk

Tanulóink minden évben a következő versenyeken, pályázatokon tehetséggondozó szakkörökön vesznek részt.

- OKTV
- OSZTV
- Édes Anyanyelvünk verseny
- Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny
- Vers- és prózamondó tehetségkutató verseny
- Megyei Művelődéstörténeti Versenyen való részvétel, iskolai vetélkedőkkel
- Honismereti pályázatok és kiállítások

- Helyesírási Verseny megrendezése, megyei versenyre készüléssel
- Játékos idegen nyelvi vetélkedők
- Német nyelvi vers- és prózamondó verseny
- Műfordító verseny idegen nyelvekből
- Zenei műveltségi vetélkedő, előkészület a megyei versenyre
- Az énekkarunk Karácsonyi Hangversenye
- Karácsonyi műsor az Öregek Szociális Otthonában
- A „humán osztályok” színi bemutatói
- Ki mit tud?
- A Helikon rendezvényein való részvétel
- Osztályéneklési Verseny
- Éneklő Ifjúság
- Rajzkiállítások, plakátversenyek
- Matematika háziverseny
- Megyei Középiskolai Fizika Verseny megrendezése l970 óta Budó Ágoston, majd Párkányi László néven az Eötvös Loránd Fizika Társulat támogatásával.
- Dischka Győző fizika emlékverseny rendezése a megye 7. és 8. osztályosai számára.
- Iskolánkban fiú kézilabda, fiú és lány kispályás labdarúgás, fiú kosárlabda, fiú atlétika, lány röplabda sportcsoportok működnek, mellyel egyúttal biztosítjuk az iskola tornacsarnokában a versenyszerűen nem sportoló diákoknak a tömegsport lehetőségét.
- Intézményünk lehetőséget ad a következő szabadidős sportok igénybevételére megfelelő számú jelentkező esetén: sítábor, kerékpártábor, vízi túra, valamint uszoda látogatás, korcsolya, természetjárás.
- Széchenyi Emlékkupa /kispályás labdarúgó bajnokság/
- Széchenyi Kupa /kézilabda megyei szinten/
- Puskás Kupa - híradástechnikai iskolák sporttalálkozója (6 évenként iskolánk rendezi)
- Vöröskeresztes rendezvények
- Mecseki Séták tanulmányi verseny
- Bendegúz anyanyelvi verseny
- Hermann Otto természetismereti verseny
- Zrínyi matematika verseny
- Kenguru matematika verseny
- Simonyi Zsigmond helyesírási verseny
- Bod Péter könyvtárhasználati verseny
- Akadályverseny „Madarak és Fák Napja”
- Hangosolvasási verseny
- Cholnoky László megyei kémia verseny

- Országos Disputa versenyek
- a bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium Országos német nyelvi versenye
- Nyelvtudással az Egységes Európáért Országos Nyelvi verseny
- megyei angol nyelvi szépkiejtési verseny

III.6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Minden tanulónak biztosítanunk kell képességeikhez képest, hogy tanulási folyamatokat sikeresen teljesítsék. Ennek érdekében:

- Feltárjuk a tanulási kudarc tényét, lehetséges okait és igyekszünk megfelelő segítséget nyújtani.
- Indokolt esetben a szülőknek szakember felkeresését javasoljuk.
- A problémák ismeretében azon dolgozunk, hogy minden gyermek a képességeinek megfelelő legjobb teljesítményt érhesse el.
- A tanórákon egyénre szabott módszereket alkalmazunk, és diákjainknak, megtanítjuk a számukra legeredményesebb tanulási technikákat.
- A sajátos nevelési igényű tanulók részére fejlesztő foglalkozásokat tartunk szakirányú végzettségű pedagógusok vezetésével.
- A tanulási folyamatban előtérbe helyezzük a differenciálást, az egymástól tanulást, a kooperatív folyamatok alkalmazását.

Iskolánk regionális beiskolázásából adódóan tanulóink különböző településekről, intézményekből érkeznek hozzánk. Az 1. illetve a 9. évfolyam megkezdésekor egyik legfontosabb oktatói – nevelői munkánk a tanulók készség-, képesség- és tudásszintjének felmérése, amely alapján a lehetőségekhez képest differenciált oktatást folytatunk. A másik fontos feladatunk a megfelelő tanulási módszerek megismertetése, alkalmaztatása elsősorban az osztályfőnöki órák keretében. Ennek ellenére sajnos egyre több tanulónk tapasztalja meg, hogy mi a tanulási kudarc. Feladatunk ezen tanulók tanulási sikerélményhez való juttatása.

Megfelelő számú jelentkező esetén felzárkóztató, tanulószobai foglalkozásokat szervezünk nyelvtanból és matematikából.

A nemzeti köznevelési törvény által biztosított órakeretből lehetőséget adunk az egyéni tanórai foglalkozások megszervezésére is.

Igény esetén bármely tantárgyból felzárkóztató, érettségire előkészítő foglalkozásokat indítunk.

III.6.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Beilleszkedési, magatartási nehézségeknek azt nevezzük, amikor a tanuló nem tud vagy nem akar megfelelni mások elvárásainak, olyan hatás éri, amely zavart idéz elő a magatartásában.

A tanulóknál fokozott mértékben jelentkezhetnek pszichoszociális tényezők, valamint az emberi kapcsolatokkal összefüggő konfliktusok és ezek kölcsönhatásai. Amennyiben ezekben a tényezőkben, kapcsolatokban rendellenesség jelentkezik, ez kimerítheti a magatartás-konfliktus fogalmát.

A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység formái:

- első lépésben felmérjük, kik azok a gyerekek, akiknek különleges bánásmódra van szükségük, pedagógusi munkánkban olyan egyénre szabott módszereket alkalmazunk, amelyek segítik ezen gyerekek beilleszkedését a közösségbe.
- a gyerekek családjával folyamatosan együttműködünk, egyéni fogadó órák és szülői értekezletek keretében
- esetmegbeszélés a nevelési értekezleteken;
- a pedagógus a segítő beszélgetés és a konfliktuskezelés módszerét alkalmazza;
- rendszeres kapcsolattartás az iskolaorvossal, a védőnővel, az ifjúságvédelmi felelőssel;
- felvilágosító munka a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók szülei számára szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon;
- szülői beleegyezéssel pszichológus, pszichiáter bevonása a Nevelési Tanácsadó közreműködésével;
- speciális programok szervezése kortárscsoportok és - oktatók közreműködésével
- A köznevelési típusú sportiskolai képzésben részt vevő tanulók esetében megoldandó probléma a folyamatosan, akár évközben érkező tanulók beilleszkedésének megkönnyítése, illetve a sportban valamiért nem eléggé eredményesek lemorzsolódása. E problémák megoldása érdekében szükséges az osztályfőnök – edző kapcsolat minél intenzívebbé tétele, az információáramlás biztosítása.

III.6.4. A sajátos nevelési igényű tanulók segítésének programja

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. Ennek során a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük meg a munkánkat:

- a feladatok megvalósításához hosszabb idősávok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van;
- szükség esetén sajátos, a fogyatékosságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése;
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság-együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló - egyéni adottságokból és igényekből adódó - különbségeket iskolánk a helyi pedagógiai program kialakításakor figyelembe vette.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékosság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- az iskolai tanuláshoz szükséges képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teszi szükségessé.

A fejlesztő program a helyi tanterven belül, mellékletként jelenik meg, és az integrációt segítő sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésére, nevelésére irányul. A nevelőtestület minden évben a munkaterv készítésekor felülvizsgálja, s meghatározza benne az anyagi kereteket is, s összefoglalja a célokat és fejlesztéseket.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- az intézmény pedagógiai programjában,
- a helyi tantervben
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- az egyéni fejlesztési tervben.

A sajátos nevelési igény meghatározása: különleges bánásmód keretében sajátos nevelési igényű az a gyermek, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén a halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrumzavarral küzdő,
- pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl.: dyslexia, dyspraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hiperkinektikus vagy kóros aktivitászavar).

III.6.4.1. A fejlesztő program tartalmi elemei

A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egész nevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

<u>Általános alapelvek:</u>

Az életkori csoportok megtartása mellett a tanulók egyéni haladási üteméhez igazodó, önmagukhoz mért fejlődést értékelő, sikerélményt biztosító, a reális életlehetőségeket folyamatosan szem előtt tartó oktatás és nevelés megvalósítása.

A NAT alkalmazása a SNI tanulók iskolai nevelésében, oktatásában is alapdokumentum, a benne meghatározott kiemelt fejlesztési feladatok a SNI tanulók számára is érvényesek. Az intézmény pedagógiai programjának és a helyi tantervének elkészítésekor figyelembe vettük:

- a köznevelési törvényt, a NAT és az Irányelv vonatkozó előírásait,
- a szülők elvárásait,
- és a tanulók sajátosságait.

Az „Irányelv" biztosítja, hogy:

- a fejlesztés megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóság elérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- a követelmények igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges a fejlesztés terjedjen ki az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmény pedagógiai programjának tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés-oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

Ennek érdekében az „Irányelv" meghatározza:

- a tartalmak kijelölésekor egyes területek módosítását,
- a sérült képességek rehabilitációs, habilitációs célú korrekciójának területeit,
- a nevelés, az oktatás és a fejlesztés szokásosnál nagyobb mértékű kiterjesztésére vonatkozó javaslatokat.

A SNI tanulók pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs ellátása

A SNI tanulók különleges gondozási igénye egy tulajdonság-együttes, mely az átlagtól eltérő jellegzetes különbségeit fejezi ki. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai program kialakításakor vesszük figyelembe.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység közös célja és feladatai:

- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők:

- a sérülés típusa, súlyossága
- a sérülés kialakulásának ideje
- a SNI tanuló életkora, állapota, műtétei, képességei, készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei

- a társadalmi integráció kívánalmai: egyéni életút, továbbtanulás, pályaválasztás, lehetőség szerint önálló életvitel.

A SNI tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, tartalmak, tevékenységek, követelmények megjelennek:

- a pedagógiai programban,
- helyi tantervben a tantárgyak programjában,
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- egyéni fejlesztési tervben.

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanári / terapeuta kompetenciája:

- programok összeállítása,
- fejlesztőmunka,
- közreműködés a tevékenységek tervezésében, s ezt követően a konzultációban.
- a többségi pedagógusok munkájának segítése

A pedagógiai feltételeket a köznevelési törvény határozza meg. Többletszolgáltatásokat biztosít a SNI tanuló számára.

III.6.4.2. Az együttnevelés

Az együttnevelés objektív tényezői

Napjainkban az integráció azt jelenti, hogy a SNI gyermekek beilleszkednek a többségi nevelési intézményeket látogató gyermekek, fiatalok közé. A törvény kimondja, 47.§. (1) hogy „ A sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani”.

Az együttnevelés sikeres megvalósítása érdekében a befogadó iskoláknak rendelkezniük kell azokkal a tárgyi és személyi feltételekkel, amelyeket a törvény előír.

Az integrációt vállaló intézmények feladatai:

- Alapító okiratában szerepeltetni kell a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének-oktatásának feladatát, s azt hogy milyen fogyatékossági csoporthoz tartozó gyermekekről van szó.
- Átdolgozott pedagógiai programja és a helyi tanterve tartalmazza a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programot.
- Szakemberek biztosítása: szükségleteknek megfelelően gyógypedagógus, logopédus, pszichológus, konduktor.
- Fejlesztő eszközök, tanórai segédletek biztosítása.
- Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs foglalkozások biztosítása, a tanórai foglalkozásokon túl. Ennek meg kell jelennie az iskola óratervében, mely a fogyatékosság típusától függően az évfolyamra meghatározott heti óraszám.

- Egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól mentesítheti az intézmény igazgatója a szakértői vélemény alapján, melyről határozatot hoz.
- Az első évfolyamon az értékelés és minősítés alól mentesített tanuló számára egyéni továbbhaladást engedélyezhet az igazgató, vagyis a gyermek haladása eltérhet osztálytársaitól egyes tantárgyakban.

Az együttnevelés szubjektív tényezői

A törvényi háttér megléte elengedhetetlen, de önmagában kevés, ennél sokkal nagyobb jelentőséggel bírnak a szubjektív tényezők.
Biztosítani kell:

- a SNI tanuló beilleszkedését és együtthaladását a többi tanulóval, ezt segíti a nyitottabb személyiség formálása, a szakértői bizottság által megjelölt pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat be kell építeni az egyéni fejlesztési tervekbe,
- a pedagógusok, a szülők és a többi gyermek felkészítését,
- habilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesítését, sérülésspecifikus módszerek alkalmazását, folyamatos értékelést, együttműködést a szakemberekkel.

Sikerkritérium az inkluzív, befogadó iskola kialakítása.

A befogadó iskolákban szeretik a heterogenitást, akár kiemelkedően tehetséges, akár fogyatékossággal élő tanulóról, akár hátrányos szociális helyzetű gyermekről legyen szó. A pedagógus itt nem hárítja a felelősséget másra, hanem igyekszik saját eszköztárát úgy bővíteni, hogy megoldást találjon a tanulási nehézségekre. Fontos, hogy a befogadó pedagógusok rendelkezzenek azokkal az ismeretekkel, melyek az adott fogyatékossági típust jellemzik. Mivel a többségi iskolák pedagógusai képzésük során alig-alig szerezhettek ilyen jellegű tudást, lényeges, hogy konzultáljanak a gyermeket segítő gyógypedagógussal, valamint továbbképzéseken vegyenek részt. Elengedhetetlen, hogy a fejlesztésben résztvevő szakemberek team-munkában dolgozzanak, együtt kell meghatározni a tennivalókat. Alapvető tényező továbbá, hogy a befogadó pedagógusok jártasak legyenek differenciált tanulásszervezésben.
A differenciálás az a folyamat, melynek során a pedagógus a tanulási folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez rendeli. Ezáltal tudja a tanulóhoz igazítani a tananyag tartalmát, szintjét, a tanulás ütemét, az alkalmazott módszereket, az ellenőrzés, értékelés, számonkérés típusát stb. Ez a fajta tanulásszervezés nemcsak a SNI gyermekek számára kedvező, hanem a csoport valamennyi tagjának. A pedagógus így kaphat képet arról, hogy ki milyen téren kiemelkedő, tehetséges, illetve ki miben marad el társaitól.
Az erősségekre építve és támaszkodva határozhatja meg azokat az eljárásokat, módszereket, amelyekkel az elmaradott területek fejleszthetők.
A szülők szerepe, befolyása felelőssége az inkluzív iskolában kifejezetten nagy. Elsősorban az egyéni igényekhez szabott optimális, támogató környezetet kell biztosítaniuk. Nagy szerepet

játszanak abban, hogy a beilleszkedés sikeres legyen, kapcsolatot tartanak az osztálytanítóval és a gyógypedagógussal.
Ha a gyermek fogyatékosságát korán felismerték, akkor a szülőnek már volt ideje feldolgozni, s akkor a szülői elfogadás megbízható támaszt jelent. Találkozhatunk olyan szülői magatartással, amikor az integrált oktatási forma választása a stigmatizációból való megszabadulás lehetőségét jelenti. Ilyenkor nem számíthatunk szülői érdeklődésre, s gyermekének sem tud érzelmi biztonságot nyújtani.
Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie: a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljék egymást, az információáramlás kölcsönös legyen, érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a nevelési - oktatási folyamatnak.
A pedagógusoknak nem szabad figyelmen kívül hagyniuk az ép gyermekek szüleit sem, empátiás készséget kell kialakítani bennük, fontos, hogy a szülők támogassák gyermeküket a sajátos nevelési igényű tanulók elfogadásában. A pedagógusok feladata, hogy ismertesse a gyermektársakkal a fogyatékosság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit. Meg kell találni azt az egyensúlyt, hogy a SNI tanuló pont annyi segítséget kapjon, amennyire szüksége van: se többet, se kevesebbet.
Együttműködés a szakemberekkel: az intézmény a sajátos nevelési igénynek, fogyatékosságnak, létszámnak megfelelő szakembereket biztosít. A gyógypedagógiai tanár / terapeuta feladata sokrétű. Azon túl, hogy egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel, koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját, kapcsolatot tart a szülőkkel, nyomon követi a gyermek fejlődését.
Kapcsolatot tart a többségi pedagógusokkal:

- segíti a diagnózis értelmezését,
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására,
- folyamatosan konzultál velük,
- ráirányítja figyelmüket a beszerezhető szakirodalomra.
- Szükség van logopédus, pszichológus, gyógytestnevelő, fejlesztő pedagógus bevonására is.

III.6.4.3. Látássérült tanulók fejlesztését segítő program

Látássérültnek tekinthető az a személy, akinek egészséges szemén korrekcióval mérhető látásélessége az ép látás 30%-a, vagy ennél kevesebb, illetve látóérszűkülete nem több 20o-nál. A gyengénlátók vízusa: 0,1 -0,33 közötti.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:

- megfelelő tanulási környezet kialakítása,

- az önállóság iránti igényük fejlesztése, elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában.
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése révén a pozitív, reális énkép kialakítása,
- felelősségük kialakítása saját sorsuk és életpályájuk alakításában.
- Információs és kommunikációs kultúra:
- auditív információhordozók alkalmazása,
- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- az ép érzékszervek segítségével virtuális csatornákon keresztüli ismeretszerzés, elektromos médiahasználat,

Tanulás:

- az akarati tulajdonságok erősítése a látássérülés hátrányainak leküzdéséhez, érdeklődésük felkeltése, és irányítása a környezet, a látható világ megismerése iránt,
- a vizuális differenciáló képesség (pl. képek, betűk, számjegyek stb. olvasása) fejlesztése,
- hosszabb idő biztosítása a térérzékelés és a testséma kialakulásához a működő érzékszervek aktív bevonásával,
- céltudatos és kitartó akarati tulajdonságok kialakítása az önálló tanulás és a későbbi munkavégzés céljából,
- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- optikai segédeszközök használatának megtanítása.

Testi, lelki egészség:

- a tanulók legyenek tisztában a gyengénlátásból fakadó fokozott baleseti veszélyekkel, a finommozgások és a tájékozódás ismereteinek elsajátításában kerüljék el azokat.
- az egészségvédő magatartás szokásainak fejlesztésével az egészséges életmód iránti igény kialakítása,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában,
- az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a szem védelme,
- látás - mozgás koordináció fejlesztése.
- Felkészülés a felnőtt szerepre:
- felkészítésük az ép látásúakkal való kapcsolatépítésre, a közösségbe való beilleszkedésre,
- az önálló életvitelhez szükséges ismeretek, szokások kialakítása igényszinten tartása,

- pályaválasztásuk, munkavállalásuk, családalapításuk lehetőségeinek és korlátainak megismerése.

Módszerek, eljárások

A gyengénlátó tanuló esetében is a kerettantervek tananyagát és követelményeit, fejlesztési feltételeit alkalmazzuk, a szakvéleményben megadott javaslatok alapján.

Művészetek - kiemelt fontosságú terület:

- Személyiségformáló, személyiségkorrekciós hatása rendkívül nagy a készségek és képességek mellett.
- Ének-zene: ismeretanyagában a hallásos tanulás kerül előtérbe.
- Vizuális kultúra: a hangsúlyt a síkábrázolás helyett a plasztikus megjelenítés mintázás kapja.

Anyanyelv és irodalom

- Kommunikációs készség kialakítására, fejlesztésére nagy súlyt helyezünk.
- Analizáló - szintetizáló olvasástanítás módszerét alkalmazzuk.
- Írás tanításánál törekszünk az áttekinthető, rendezett, olvasható írásképekre.

Matematika

- A szemléltetéshez és a tanulói munkához speciális eszközöket használunk (vonalzó, körző).
- A mérés és szerkesztés jelentősen függ a látássérülés mértékétől, ezért a pontosság szempontjából engedményeket teszünk.
- Ép érzékszerveiket (tapintás, hallás) aktívan használtatjuk ismeretszerzés közben.
- Környezetismeret
- Közvetlen szemléltetés esetén biztosítjuk számukra az ép érzékszerveik aktív használatát.

Testnevelés, sport

- o A testnevelés órákon fokozott figyelmet fordítunk gyakran kialakuló tartási hibákra, azok megelőzésére és korrekciójára.
- o Térbeli tájékozódásukat fejlesztjük.
- o Futkározás közben biztonságérzetüket növeljük.

A fejlesztés színterei

- tanóra,
- napközi,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozás,
- szakkörök (pl. kézműves szakkör),
- tehetséggondozó foglalkozások.

Tanórán és tanórán kívüli tevékenységeik folytán alkalmazott módszerek, eljárások:

- szemléltetés, érzékeltetés, megfigyelés,
- egyéni segítségnyújtás,
- differenciált követelményrendszer,
- egyéni fejlődési tempó biztosítása,

- dicséret, jutalmazás,
- több idő adása,
- körülmények optimális biztosítása,
- egyéni képességet fejlesztő játékok,
- tolerancia.

Együttműködés a tanulók fejlődését segítő intézményekkel, szervekkel:

- iskolaorvos,
- védőnő,
- szemész szakorvos,
- szülők,
- gyógypedagógus,
- pszichológus.

Egyéb feltételek biztosítása:

- pedagógusaink továbbképzése,
- szakemberek előadásai,
- tankönyvek, segédanyagok.

III.6.4.4. A hallássérült tanulók fejlesztését segítő program

A hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése.
Átalakul a külvilágról való információ felvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás.
A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:

- önállóságra nevelés
- pozitív személyiségjegyek feltárása, fejlesztése
- fogyatékosságukkal együtt élve tudjanak beilleszkedni a munka világába

Információs és kommunikációs kultúra:

- a vizuális csatornák kiemelt fejlesztése
- a társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs képességek és magatartási normák alakítása, fejlesztése

Tanulás:

- az azonos évfolyamon tanuló halló társak teljesítményének megközelítése,
- az információs kommunikációs technológiák megismertetése

Testi, lelki egészség:

- a hallásjavító eszközök használata
- életmódjuk, életvitelük alakítása, komplex kommunikációs lehetőségek fejlesztése
- káros szokások kerülése

Felkészülés a felnőtt életre:

- a legnagyobb önállóság elérése
- a továbbtanulás megalapozása
- a reális pályaválasztás előkészítése

Hon- és népismeret:

- térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismertetése, szókincs, fogalmak bővítése

Európai azonosságtudat, egyetemes kultúra:

- a tanulók szemléletének, nyitottságának formálása, hogy kapcsolatot tudjanak teremteni sorstársaikkal

Környezeti nevelés:

- vizuálisan biztosított élményekkel felismertetni a környezet alakításának, óvásának szükségességét

Kiemelten fontos a beszédhallás és a még épen maradt funkciók folyamatos fejlesztése minden nevelési helyzetben.

Anyanyelv és irodalom

A magyar nyelv és irodalom tantárgyak egész éven át tartó folyamatos feladatai:

- a tudatos anyanyelvtanulás,
- az olvasás technikájának kialakítása és eszközszintű használata,
- az írás technikájának kialakítása és ennek eszközszintű használata,
- a szókincs bővítése, fejlesztése,
- beszédérthetőség fejlesztése,
- nyelvi kombinációs készség, vizuális emlékezet fejlesztése,
- a köznapi nyelv elemeinek elsajátítása.

Élő idegen nyelv

- A hallási fogyatékos tanulók oktatásában az élő idegen nyelv műveltségi terület tanításának szűkített programja a nyelvi fejlettségi szint függvényében történik.
- Az oktatás folyamatában jelentős hangsúlyt kap az írásos forma.

Matematika

- A fogalmi gondolkodás megalapozása.
- Megfelelő nyelvi kommunikáció.

Ember és társadalom

- A hallássérült számára legyenek életszerűek, használhatóak a tanultak és segítsék őt akadályozott helyzetében.
- Tér- és időviszonyok kialakítása.
- Tájékozódási képesség kialakítása.

Földünk és környezetünk

- Gyakorlati, alkalmazható ismeretek nyújtása.

Művészetek

- A hallás- és zenei nevelés tantárgy tartalma részben megegyezik az „ének-zenével”.
- Az önkifejezés, információszerzés megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése: vizuális kultúra sokoldalú művelése.
- A természeti, társadalmi környezet hangjainak megismertetése.
- Az emberi beszéd akusztikus felfogásának segítése.

Informatika

- A korszerű technikák alkalmazása - számítógép, vizuális eszközök.

Életvitel és gyakorlati ismeretek

- Direkt módon alapozza meg a munkavégzésre történő felkészülést, a pályaválasztást.
- A manuális készségek magas fokú fejlesztése.
- Mozgások összerendezettségének fokozása.

Eljárások, módszerek

- Az egyes pedagógiai szakaszokra fordított idő meghosszabbodhat.
- A jó beszédpélda biztosítja a hallássérült tanuló beszédfejlődésének erősödését.
- Optimális ültetésrend kialakítása.
- Törekvés a pedagógus és a gyermektársak beszédérthetőségére.
- A pedagógus győződjön meg arról, hogy érti-e őt a gyermek.
- Utasítások írásban történő kiadása.
- Megfelelő szemléltetőeszközök biztosítása.
- Ismeretlen szavak részletes magyarázata.
- Differenciált tanulásszervezés.
- Zöngés és zöngétlen mássalhangzó-párok differenciálása.

III.6.4.5. Beszédfogyatékos tanulók megsegítésre irányuló program

Beszédben akadályozottak, beszédfogyatékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást.

Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszédfolyamatosság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszédfogyatékos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat. A beszéd-rendellenesség felléphet a beszédfejlődés különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is. Amennyiben a beszédhiba, beszédfogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló

folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a fogyatékosság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfejlődési elmaradás:(megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia
- artikulációs zavar: (pöszeség, orrhangzósság),
- beszédritmus-zavar: (dadogás, hadarás),
- centrális zavar: (disarthria),
- hangképzési zavar: (diszfónia),
- parciális teljesítményzavar: (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia),
- beszédészlelési, megértési zavar.

Az általános iskola első két évfolyamára összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének elsajátítása, ezért a különleges gondozás szempontjából – amely elsősorban a módszerbeli és habilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.
A fejlesztéshez logopédus végzettség szükséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarctűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építsük fel, hogy az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarctűrő képessége, feladattudata, kitartása,
- aktivitása, belső motivációja fejlődjön - a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor készítsük fel őt az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavaraik kompenzálása után,
- jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává
- a fejlesztés segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.

Információs és kommunikációs kultúra:

- a beszédükben akadályozott gyermekek fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

Tanulás:

- a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés – egyéni terápiás terv - tudatos módszerválasztás - komplexitás a fejlesztésben – folyamatos kísérés,
- munkánk során nagy hangsúlyt kell fektetnünk a sokoldalú percepciós fejlesztésre: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kinesztéziás, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,

- tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat, megismerve a beszédfogyatékos tanuló „erős oldalait”, ezekre építve, a fejlesztést különböző átviteli megoldásokkal tegyük eredményesebbé.

Testi, lelki egészség:

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.

Felkészülés a felnőtt életre:

- tájékoztassuk a szülőket, milyen továbbtanulási lehetőségek állnak gyermekeik előtt - integráltan oktató középiskolák, gimnáziumi tagozatok diszlexiások számára, ezt a tanuló is ismerje meg.

A megvalósítás keretei, eljárásai

A Beszédvizsgáló Országos Szakértői és a Szakértői Bizottság szakértői véleménye alapján iskolánkban együtt neveljük az ép értelmű beszédfogyatékos és a nem fogyatékos gyermekeket. A gyermekek számára biztosítjuk az ép beszélő környezetet, a sajátos nevelési igényükből fakadó többletszolgáltatásokat.

A gyermekek fejlesztése inkluzív (befogadó) osztályokban tanítási órákon, tanórán kívül – a sérülés típusától, súlyossági fokától függően egyéni, vagy csoportos - speciális fejlesztő foglalkozásokon, szabadidős tevékenységekben, szakkörökben, valamint napközis foglalkozás keretében történik.

Tanítási órák

Kiemelt szerepet kapnak az anyanyelvi fejlesztés, a testnevelés az ének-zene, a vizuális kultúra a technika és életvitel valamint tánc és dráma tantárgyak.

A megfelelő beszédtechnika kialakítása fontos része az anyanyelvi nevelésnek, ezeket alsó tagozatban a magyar nyelv és irodalom, valamint az ének-zene órákon napi rendszerességgel végezzük.

Az anyanyelvi fejlesztésnél figyelembe véve a sérülés jellegét az egyes műveltségi részterületek más-más hangsúlyt kaphatnak:

- az írás, olvasás előkészítő szakaszának időtartamát növeljük,
- olvasás-, írástanítási módszerként a hangoztató-elemző, illetve a diszlexia-prevenciós módszert használjuk,
- beszédfogyatékos tanulóknál hosszabb begyakorlási és érési szakaszokat tervezünk,
- az anyanyelvi fejlesztés a kommunikációs szándék megvalósítására törekszünk a nevelés-oktatás minden területén,
- a tantestület tagjai törekszenek, hogy mindig jó beszédpéldát nyújtva, helyes beszédtechnikával kommunikáljanak a gyermekekkel.
- A beszéd-rendellenességgel küzdő tanulóknál gyakran tapasztalhatók a nagy- és finommozgások zavarai, a testtudat a testérzet a testséma kialakulatlansága, a téri tájékozódás fejletlensége is.

A testnevelés, környezetismeret és a művészetek tárgyak jól szolgálják a téri orientáció - mozgás - ritmus fejlesztését, mely hatással van a beszédkoordinációra.
Idegen nyelv oktatásánál körültekintően járunk el, a minősítés alóli felmentés helyett a módszerek változtatását is lehetségesnek tartjuk.
A pedagógusok a szakértői vélemények, alapos megfigyeléseik, a gyógypedagógus, a fejlesztős pedagógus valamint a pszichológus segítségével, a tanulók egyéni sajátosságainak ismeretében a differenciálás különböző módjait alkalmazzák:

- segítségadásban: a feladat megismétlése a beszédfogyatékos tanulónak megfelelő nyelvi szinten,
- a feladatok szintjén: mennyiség, technikai kivitelezés: - írás területén gyereknél, rajzos vagy szóbeli megoldás, illetve szóbeli felelet helyett írásbeli válasz,
- szociális keretek szintjén: párban, vagy csoportban végzett munka oldja az akadályozott tanuló elszigetelődését,
- tanulási stílus szerint: auditív, vizuális, vagy motoros területre támaszkodik inkább a gyermek,
- a célok szintjén: egyes beszédfogyatékos tanulóknál mérlegelni kell, mi az a minimális tudás, amelyet egy-egy szakasz határára el kell érni, melyre a további szakaszok épülhetnek,
- értékelésben: a tanulót önmagához, fejlődéséhez kell mérni - erre legalkalmasabb a szöveges értékelés.

Pedagógiai célú habilitációs / rehabilitációs foglalkozás
Logopédiai terápia: sérülésspecifikus egyéni vagy csoportos megsegítést foglal magában, egyéni fejlesztési terv alapján.
A logopédus munkájában komplex ellátásra törekszik, feladata a beszéd-rendellenességek kompenzálása, a funkciófejlesztés, az olvasás-, írászavarok reedukációja.
A terápia nem zárul le a beszédhiba javulásával, megszűnésével, utógondozásra is szükség lehet, amely jelenti a beszédállapot szinten tartását, ellenőrzését, az esetleges visszaesések prevencióját. További cél a másodlagos tünetek megelőzése, a sérült pszichés funkciók fejlesztése.
Az utógondozás sikerét a logopédussal való szoros együttműködés segíti.
A logopédus feladatai:

- a fogadó pedagógusok tájékoztatása a beszédfogyatékosság típusáról, a gyermek fejlesztési lehetőségeiről, az alkalmazható módszerekről, szakirodalomról,
- a beszédben akadályozott gyermek „erős” és „gyenge” oldalainak bemutatása,
- konzultáció a pedagógussal a tanuló fejlődéséről, előmeneteléről,
- kapcsolattartás a beszédfogyatékos gyermek, valamint a befogadó osztály tanulóinak szüleivel,
- kapcsolattartás a habilitációs/rehabilitációs fejlesztésben résztvevő más szakemberekkel a komplex fejlesztés team-munkát igényel (pszichológus, fejlesztőpedagógus, gyógytestnevelő),

- a beszédben akadályozott gyermek orvosi vizsgálatának kezdeményezése.

Tanórán kívüli tevékenységek

Napközis foglalkozások:

- A délelőtti tanítási órákon megszerzett ismereteket itt mélyítjük el, olyan tanulási technikákat alakítunk ki, amelyek lehetővé teszik a megközelítően önálló ismeretszerzést.
- Komplex személyiségformálásra törekszünk, az egyéni sajátosságokat szem előtt tartva.
- A sikeres szocializációhoz szükséges normák, szabályok kialakítására, gyakoroltatására törekszünk.
- Olyan szabadidős tevékenységeket teszünk lehetővé, amelyek jótékonyan hatnak az anyanyelvi fejlettségi szintre: emlékezet-, szerialitás-, szókincs-, gondolkodás-, mozgás-, figyelemfejlesztő játékok.

Szakkörök:

A beszédben akadályozott gyermekek is megtalálhatják iskolánkban azokat a tevékenységeket, szakköri foglalkozásokat, amelyek érdeklődésüknek megfelelnek. Gátolt kommunikációjukban is oldódik a szorongásuk, ha valamilyen területen sikereket érhetnek el.
Iskolánkban működik: kézműves szakkör, mazsorett csoport, tömegsport, torna, énekkar, stb. (ajánlás) mindig a gyermekek és szülők igényeinek: megfelelően.

Szülői értekezletek, fogadóórák:

Ezeken az alkalmakon lehetőség nyílik a szülők számára, hogy megismerjék a beszédfogyatékos gyermek fejlesztése érdekében rájuk háruló feladatokat, életperspektívát. Empátiás készség kialakítására törekszünk a többi gyermek szüleiben, fontos, hogy a szülők is támogassák gyermekeiket a fogyatékos gyermek elfogadásában. Egységes értékrendet kell kialakítani a viselkedés területén, a jutalmazás és büntetés egybehangzó alkalmazása a helyes magatartásformák kialakítása érdekében.

III.6.4.6. A mozgásfogyatékos gyermekek fejlesztését segítő program

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akinél a mozgásszervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció.
A fejlesztés alapelve: a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni és/vagy ellensúlyozni.
A tanuló speciális nevelési szükségleteit meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.
Nevelhetőségüket befolyásolja, hogy tapasztalatszerzési lehetőségeik beszűkültek, a környezethez való alkalmazkodásukban gátoltak. A gyermekek mozgáskorlátozottként is meg tudják állni helyüket az „épek” között, tehát a többségi iskolában is.

Kiemelt célok, feladatok

Az iskolai fejlesztés teljes ideje alatt kiemelt fontosságú a mozgásnevelés, a komplex rehabilitációs hatásrendszer.

Énkép, önismeret:

- önállóságra nevelés lehetőségek szerint,
- a tanulók egészséges énképének önbizalmának kialakítása,
- kudarctűrő képességük növelése,
- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése.

Információs és kommunikációs kultúra:

- elektronikus eszközök, a média használata életminőségük javítására.

Tanulás:

- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével
- a tanulás összetevőinek tanítása, egyénre szabott tanulási módszerek megválasztása, motiváció
- az író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás; valamint a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenység.
- az iskolai fejlesztés teljes ideje alatt kiemelt fontosságú a mozgásnevelés, a komplex rehabilitációs hatásrendszer.

Testi, lelki egészség:

- az akadálymentes közlekedés szabályainak ismerete, a megfelelő mozgás- és élettér biztosítása az iskolában,
- mozgásreflexek célszerűsége és gyorsasága,
- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével:
- az akadályozott környezet mozgásbiztonsága,
- mozgásreflexek célszerűsége és gyorsasága, az író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás; valamint a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenység.

Felkészülés a felnőtt életre:

- önállóság nevelés, lehetőség szerint
- az önálló életvitel kialakulását segítő módszerek, eljárások megkeresése, kidolgozása, lelki egyensúly fenntartása, számukra elérhető pályák megismertetése, ezek iránti érdeklődés felkeltése.

A megvalósítás keretei, eljárásai

Tanítási órák:

Anyanyelv és irodalom

- A beszéd tartalmi részére nagyobb hangsúlyt kell fektetni.

Élő idegen nyelv

- A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze.
- Auditív tanulási módszereket kell alkalmazni.

Matematika

- Sokoldalú érzékleti megerősítésre kell törekedni.
- A geometriai anyag gyakorlati része a mozgásállapottól függően, egyéni elbírálás alapján történjen.

Ember és társadalom

- A társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlása.
- Ismertetni kell a tanulókkal a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződéseket.

Ember és természet

- Az embertani, egészségügyi ismereteknek tartalmazniuk kell a tanuló diagnózisának ismeretét s az ezzel kapcsolatos problémák kezelését.
- Lehetőség szerint megteremteni az egyéni tapasztalást.

Művészetek

- Mindig meg kell keresni azokat az eljárásokat, módszereket, testhelyzeteket, eszközöket, amelyek segítségével képes a tanuló előre haladni.
- A tánc és gyermekjátékok témáinak tartalmait és követelményeit egyénre szabottan kell megfogalmazni.

Informatika

- A gépi írást meg kell tanítani.
- Meg kell találni az egyénre szabott, adaptált eszközöket (speciális egér, klaviatúravédő, stb.).

Testnevelés és sport:

- a gyógytorna aktív és passzív eljárásai,
- a testnevelés mozgásanyagának sérülésspecifikus adaptált formái,
- adaptált sportfoglalkozások.

III.6.4.7. A pszichés fejlődési zavarai miatt nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók (részképességzavar) fejlesztését segítő program

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,

- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együttjárása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együttjárást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegû beilleszkedési problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

A tanítás-tanulás folyamatában a részképességzavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/ vagy tanulási zavarok komplex tünetegyüttesét soroljuk. E fogyatékosság deficiál - diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégeztetése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógyúszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,

- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,
- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenciós módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

A megvalósítás színterei

- minden tanórán,
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozáson,
- napközi, tanulószoba.

Kiemelt feladatok diszkalkúlia esetén:

- testséma kialakítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása,
- szerialitás erősítése.

A megvalósítási színterei

- matematika óra,
- napközi, tanulószoba,
- rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozás,
- felzárkóztató foglalkozások,

- szabadidő (képességfejlesztő játékok).

Kiemelt feladatok a részképességzavar és/vagy fogyatékosságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd / nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számoláselsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus végzi.

- Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.
- Együttműködés a pszichológussal.

A megvalósítás színterei

- tanóra,
- napközi, tanulószoba,
- gyógypedagógiai foglalkozás egyéni terápiás terv alapján.

III.6.5. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A családok romló gazdasági helyzete, a növekvő munkanélküliség, a csonka család nehezíti az ifjúság szocializációját.

A Hátrányos Helyzetű, a Halmozottan Hátrányos Helyzetű valamint a Veszélyeztetett tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység irányítása a gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök feladata, szoros együttműködésben az osztályfőnökökkel. Munkájukat az iskolai védőnők is segítik.

Diákjainkra, akik családjuk szociális-anyagi helyzete miatt hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetűvé váltak, illetve tanulási-magatartási zavaraik miatt fejlesztésre, szakember segítségére szorulnak, fokozott figyelmet fordítunk.

Ezért kiemelt feladatunknak tekintjük e tanulók sorsának, személyiségfejlődésének alakulását.

<u>Amire figyelnünk kell:</u>

- beilleszkedési problémák
- lelki sérülések
- tanuláspszichológiai kérdések

<u>Feladatok:</u>

- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök minden tanév elején az osztályfőnökök segítségével felmérik és nyilvántartásba veszik a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett, magatartási vagy tanulási nehézségekkel küzdő tanulókat. A felmérés eredménye alapján megteszik javaslataikat a további teendőkre.
- Az osztályfőnök ismerje a tanulók családi körülményeit.
- Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók felkutatása és segítése.

- Kapcsolattartás az iskolaorvossal és védőnővel – az ifjúságvédelmi felelősön keresztül.
- Nevelési és szociális segélyezések - javaslattétel az Önkormányzatnak

Az ifjúságvédelmi felelős koordinálja a gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos munkát, feladata a szociális – és mentális problémák kezelése, valamint:

- információszerzés
- diákok pályázati terveinek segítése
- szociális segély igénylésének kezdeményezése
- kapcsolattartás a kollégiumokkal
- prevencióban való aktív részvétel (drog, alkohol, dohányzás)
- folyamatos kapcsolatot tart külső segítőkkel, szakszolgálatokkal
- a tanulókkal kapcsolatos megelőző, óvó és védő tevékenység
- a vészhelyzetek feltárása, csökkentése annak érdekében, hogy a fiatal fejlődését ne akadályozzák
- a rászoruló tanulók étkezési, ösztöndíj és egyéb támogatások megszerzésében segítése, javaslatot tesz az iskolai segélyezésre
- kezdeményezi anyagi veszélyeztetettség esetén, hogy az igazgató indítson eljárást a fiatal állandó lakhelye szerinti települési önkormányzatnál rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítása érdekében, sürgős esetben segít a gyermek elhelyezésében
- együttműködik a tantestület tagjaival, az osztályfőnökkel a fiatal veszélyeztetettségének megelőzésében, megszüntetésében
- kapcsolatot tart a pszichológussal, előadásokat szervez az osztályfőnöki órákra drog, alkohol, dohányzás stb. témakörökben
- az egészségvédelmi program kidolgozását és folyamatos karbantartását elősegíti, végrehajtását ellenőrzi
- segíti az osztályfőnökök felkészülését az egészséges családi életre nevelés témakörben
- gyermekbántalmazás vélelme vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető veszélyeztető tényező megléte esetén kezdeményezi, hogy az igazgató értesítse a Gyermekjóléti Szolgálatot,
- hetente meghatározott időpontban fogadóórát tart a szülőknek és a fiataloknak (nyilvánosságra az ellenőrzőben hozzuk).
- az egészségfejlesztési program kidolgozását és folyamatos karbantartását elősegíti, végrehajtását ellenőrzi,
- Az iskolai ifjúságvédelem három területre terjed ki: a fiatal fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére.

A megelőzés, prevenció munkánk kiemelkedő része. Ezen belül is az elsődleges prevenció, ami a nemfogyasztó megóvását jelenti. A megelőzés célja:

- a „nemet – mondás” képességének kifejlesztése,
- a kínálat visszaszorítása.

Az elsődleges megelőzés színtere az iskola, legfontosabb személyei a pedagógusok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök, gyermekjóléti és családsegítő szolgálatok. Kutatások alapján a drogfogyasztás megelőzésének legeredményesebb módja, ha megtanítjuk a gyermekeket arra, hogy felismerjék és elhárítsák a társadalom élvezetre (dohányzás, stb.) buzdító nyomását, azaz, hogy hogyan mondjanak nemet. Ehhez társul az önbizalom és az akaraterő építése, fejlesztése.

Elsődleges prevenció a közösségfejlesztés eszközeivel. Minden közösségben létezik az a „belső erő", aminek segítségével megoldhatja a problémáit, kivitelezheti céljait. Ahhoz, hogy felismerje ezt az erőt, gyakran külső segítő (osztályfőnök, ifjúságvédelmi felelős) közreműködésére van szükség. A közösségfejlesztés kulcsszava a közös összefogás (holisztikus szemlélet: az egész több, mint részek összessége). Ha olyan feladatok elé állítjuk a diákokat, melyek megoldásában közös összefogásra van szükség, lehetőséget kapnak arra, hogy megtanulják energiáikat önmagukra és egymás segítésére fordítani a közös cél érdekében, nem pedig önmaguk és egymás ellen.

A másodlagos prevenció, azaz a fogyasztás korai felismerése és korai kezelése, egészségügyi és gyermekjóléti intézmények segítségével

III.6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Fontos feladatunk a szociális hátrányokkal küzdő fiatalok feltérképezése, problémáik megismerése, melyben kiemelt szerepe van az ifjúságvédelmi felelősnek és az osztályfőnököknek. Az eltérő szociális helyzetből adódó hátrányok enyhítése közös feladata a családnak, az iskolának és a társadalomnak.

A szociális hátrányok enyhítésére az alábbi tevékenységi formák vannak jelen iskolánkban:

- Megismerjük minden gyermek családi körülményeit, szociális helyzetét.
- Olyan nyílt, elfogadó légkört teremtünk, melyben a gyermek őszintén mer beszélni gondjairól.
- Feltárjuk hátrányos helyzetének okait, segítséget nyújtunk beilleszkedéséhez és eredményes iskolai munkájához.
- Az osztályfőnök és a gyermekvédelmi felelős folyamatosan figyelemmel kíséri a család szociális helyzetének alakulását, szükség esetén a gyermek érdekében szakember vagy hatóság segítségét kéri.
- A hatályos jogszabályok szerint mérsékeljük a térítési díjat.
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségeiről szülői értekezleteken, fogadó órákon, osztályfőnöki órákon
- helyi, regionális, országos támogatások megszerzésének ösztönzése
- a tanulók egyéni pályázatainak támogatása, azok elkészítésében való közre-működés (pl.: Ösztöndíj pályázatok)
- pályaorientációs tevékenység (előadó a munkaügyi központból; szórólapok ismertetése)
- felzárkóztató (helyesírási és matematikai) és tehetséggondozó (emelt szintű érettségire való felkészítés, szakkörök) szervezése

- tehetséggondozó pályázatok (pl.: „Harmadik Évezred”) szakmai támogatása
- drogellenes előadások szervezése
- bűnmegelőzési programok (előadók a rendőrségről, filmek, egy bírósági tárgyalás meghallgatása, börtönlátogatás)
- szükség esetén a hátrányos helyzetű pécsi vagy bejáró gyermekek kollégiumi ellátása
- kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézménnyel
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása az igazgató, az osztályfőnöki munkaközösség vezető és a gyermek és ifjúságvédelmi felelős (szociális bizottság) feladata
- biztosítjuk az iskolai könyvtár állományában meglévő tartós tankönyvek kölcsönzését
- az iskola költségvetési helyzete, lehetőségei alapján a kötelező támogatásokon felül további étkezési díj kedvezmény, szociális ösztöndíj és támogatás, tankönyvtámogatás pályáztatása, elbírálása.

III.6.7. A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei

Tanulóink törvényben biztosított joga, hogy nekik megfelelő oktatásban részesüljenek. Ennek érdekében kiemelt feladatunk:

- a kulcskompetenciák bővítése;
- a tanulási nehézségek feltárása, a problémák megoldásának segítése az iskolai oktatás-nevelés egész folyamatában és valamennyi területén;
- a tanulási esélyegyenlőség eredményes segítése, aminek alapfeltétele a tanulók személyiségének megismerése, valamint az ahhoz illeszkedő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, a tanórán kívüli foglalkozásokon;
- a megváltozott körülményekhez alkalmazkodó (adaptív) tanulásszervezési eljárások alkalmazása;
- egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.

III.7. AZ INTÉZMÉNYI DÖNTÉSI FOLYAMATBAN VALÓ TANULÓI RÉSZVÉTELI RENDJE

1988/89. tanévben alakult, működésének alapja az 1991-ben, a tantestület által is elfogadott DIÁKALKOTMÁNY.

Feladata*:* érdekvédelmi, tanulói jogérvényesítő és az önirányítást szabályozó tevékenység.

Működése: az iskola profiljának megfelelően általános iskolai (1 fő), középiskolai (2 fő) szóvivői- képviseleti rendszerrel.

A diákok a tanév elején egyfordulós választással bizalmat szavaznak telephelyenként és iskolatípusonként a diákpolgármesternek.

A döntéshozó operatív szerepet a Diákpolgármesterek (testület) látják el. A diákpolgármesterek évente kétszer beszámolnak munkájukról az osztályképviselő szóvivők testülete előtt.

A végrehajtásért a polgármesteri testület és a szóvivők (osztályonként megbízott 2-2 fő) a felelősek. A munkaterületek:

- Iskolai ünnepségek
- Diákmunka szervezése
- Közösségi szolgálat, önkéntes munka
- Kulturális
- Sport
- Szociális
- Széchenyi Klub
- Széchenyi Diákszem iskolaújság
- Fegyelmi és ügyeletszervezési teendők

Feladataik végrehajtását a különböző munkabizottságok segítik.

A diákság és a tantestület kölcsönös informálása érdekében a tantestületi értekezletek eseti meghívottja a diákpolgármester, a szóvivői értekezlet résztvevője az iskola igazgatója vagy képviselője, esetenként a tantestület tagja és az osztályfőnökök - a napirendtől függően.

A Diákönkormányzat jogai, a diákélet irányítása és segítése

A diákönkormányzat

- biztosítja a diákok egyéni és kollektív érdek- és jogérvényesítését, a tanulóifjúság önigazgatását
- befolyásolni igyekszik az önképzés és a tehetséggondozás lehetséges formáit
- szervezi a kulturális, szórakoztató és sportprogramokat
- segíti a diákság tanórán kívüli tevékenységét a differenciált érdeklődésnek megfelelően
- kapcsolatot tart a város és a megye diákönkormányzataival.

A diákönkormányzat állást foglal és javaslatot tesz az iskolai életet meghatározó szabályok és döntések meghozatalánál, valamint a jogszabályoknak megfelelően. A *diákönkormányzat* a nevelőtestület véleményének kikérésével *dönt*:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről,
- a nevelőtestület által átruházott jogkörben (félévenkénti tájékoztatással azon ügyekről, melyekben a nevelőtestület megbízásából eljár)

- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

A Diákönkormányzat kezdeményezheti a nevelőtestületi értekezlet összehívását.

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével. Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

Véleményezési joga van, javaslattal élhet:

- a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben
- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- a ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásáról,
- a tájékoztatóban közétett választható tantárgyakról és
- az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről
- az első tanítási óra reggel nyolc óra előtt legfeljebb negyvenöt perccel korábbi kezdéséről.
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint a meghívót - ha jogszabály másképp nem rendelkezik - a tárgyalás határnapját legalább tizenöt nappal megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

Egyetértési joga van:

- az intézményben üzemelő élelmiszer-árusító üzlet nyitvatartási rendjének és az áruautomata működtetési időszakának a megállapodásban történő meghatározásához

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola működését.

A diákönkormányzatok jogosultak szövetséget létesíteni, továbbá ilyenhez csatlakozni. A szövetség az iskolában, kollégiumban a diákönkormányzat jogait nem gyakorolhatja.

A nevelési-oktatási intézmény lehetővé teszi az iskolai diákönkormányzat képviselője részvételét a tanuló- és gyermekbaleset kivizsgálásában.

Az ifjúság tanórán kívüli tevékenységének lehetőségei a művelődés területén is adottak.

Ahol a jogszabály az iskolai dokumentumok elfogadásához a diákönkormányzat képviselőjének aláírását is kéri, azon esetekben a gimnáziumi diákpolgármesterek együttes aláírása szükséges.

III.8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

A diákság harmonikus fejlődése és eredményes tanulmányi munkája érdekében kölcsönös tiszteletre és bizalomra épülő együttműködésre van szükség.

III.8.1. Az együttműködés formái:

- szülői értekezlet,
- fogadó óra,
- szülői szervezet,
- egyéni kapcsolattartás,
- nyílt nap, nyílt tanóra,
- családlátogatás,
- iskolai és iskolán kívüli közös programok,
- diákönkormányzat
- edzőkkel és egyesületekkel való kapcsolattartás

III.8.2. Szülői közösség

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Feladatunk, hogy a szülő részére segítséget adjunk gyermekük neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához a pedagógusnak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előrevivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért célunk azoknak a fórumoknak a megteremtése és rendszeres működtetése, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

Szülői Munkaközösség:

A Szülői Munkaközösség az elnök vezetésével működik, választmánya az osztály SZM tagjaiból alakul. A Szülői Munkaközösség képviseli a szülői igényeket, véleményeket, kapcsolatot tart az iskolavezetéssel. Tanévre meghatározott munkatervvel dolgozik. Évente 2-3 alkalommal ülésezik. Létszáma telephelyenként 3-3 fő.

Szülői részvétel és képviseleti fórumok

A Szülői Munkaközösség elnöke részt vesz a tantestületi értekezleten, vélemény-nyilvánításával képviseli a szülőket. Az SZM szervezi a tanulók farsangi- és iskolabálját, szalagtűző ünnepélyét.

A közvetlen információcsere formái

Szülői értekezlet: évi 2-3 alkalommal az osztályfőnök vezetésével
Tanév elején közös évfolyamszintű szülői értekezlet az igazgatóság részvételével az 1., a 9. és félévkor a 8., 12. évfolyam részére.
Témái: Az 1. és 9.évfolyamon az iskolai élet, elvárások.
A 8. és 12. évfolyamon továbbtanulásra, illetve az érettségi vizsgára való felkészülés.
Évente két-két alkalommal fogadónap ősszel (november), tavasszal (április)

Szülői fogadóórák:

Tanítási időben a szaktanárok által a hét meghatározott tanítási órájában. Szülők és az osztályfőnökök, szaktanárok kapcsolattartása folyamatos, az együttműködés kívánatos. Az iskolavezetés is nyitott a szülői kapcsolattartásra, együttműködésre.

III.8.3. Kollégiumi nevelők

Fontosnak tartjuk az iskola és a kollégiumi nevelők együttműködését, szükség szerinti gyakoriságban az intézmények kölcsönös látogatását, valamint konzultációkat a tanuló személyiségének, tanulási eredményei fejlődésének nyomonkövetése céljából. Az osztályfőnöki órákra, tantestületi értekezletekre, szülői értekezletekre meghívást kapnak.

III.8.4. Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei:

- Az együttműködés formáit a gyerekek és a szülők változó igényeinek és elvárásainak megfelelően igyekszünk bővíteni és fejleszteni. Ha igény merül fel, az együttműködésre újabb alkalmakat biztosítunk (rendkívüli szülői értekezlet, szakmai előadás szülőknek, pályaválasztási tanácsadás, üzemlátogatás, tanár-diák fórum, jótékonysági bál, kirándulás).
- Intézményünkben a pedagógusok új típusú együttműködését alakítjuk ki: megismerjük, megvitatjuk egymás kompetenciafejlesztő gyakorlatát, szakmai tapasztalatainkat folyamatosan megosztjuk egymással.

III.9. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGA VIZSGASZABÁLYZATA

III.9.1. A vizsgaszabályzat célja

A vizsgaszabályzat célja a 2011. évi CXC törvény a nemzeti köznevelésről 57.§ (3) bekezdése és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-75.§-a alapján a tanulók tanulmányok alatt tett vizsgái lebonyolítási rendjének szabályozása. A fenti jogszabályban foglalt szabályozás szerint a tanulmányok alatti vizsga (osztályozóvizsga, javítóvizsga, különbözeti vizsga) követelményeit, részeit (írásbeli, szóbeli, gyakorlati), és az értékelés rendjét a nevelőtestület a pedagógiai program alapján határozza meg és a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza.
A tanulmányok alatti vizsgák célja azon tanulók osztályzatainak megállapítása, akiknek:

- félévi vagy év végi osztályzatait évközi teljesítményük és érdemjegyeik alapján a jogszabályok és az intézmény pedagógiai programja szerint nem lehetett meghatározni,
- tanulmányaik folytatásához a helyi tanterv követelményeinek megfelelően korábbi tanulmányaikhoz képest eltérés van, illetve

akik

- félévi vagy év végi osztályzatainak megállapítását független vizsgabizottságtól kérik,
- tantárgy(ak) két vagy több évfolyamára megállapított tanulmányi követelményé(ei)t egy tanévben vagy
- tantárgy(ak) tanulmányi követelményé(ei)t az előírtnál rövidebb idő alatt szeretnék a teljesíteni.

III.9.2. A vizsgaszabályzat hatálya

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra,
- pótló vizsgákra,

vonatkozik.

Tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll. A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételhető.

III.9.2.1. Osztályozó vizsga

A tanulói félévi és év végi osztályzatának megállapításához tett vizsga. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

III.9.2.2. Különbözeti vizsga

A tanuló átvételét megelőzően vagy igazgató engedéllyel követően tett vizsga, mely a tanulmányaikat intézményünkben folytatók tanulók tesznek az iskola helyi tantervében foglaltak teljesítésére. Különbözeti vizsgát a tanuló abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

III.9.2.3. Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, továbbá ha az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

III.9.2.4. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A

vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára (nappali, esti és levelező munkarend):

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít, továbbá
- más intézmények olyan tanulóira, kik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A vizsgaszabályzat hatálya nem vonatkozik a helyi tantervben előírt szummatív jellegű tantárgyi vizsgákra (nappali munkarendű magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, természettudomány).

III.9.3. A vizsgaidőszak kijelölése

Osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet. A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

A különbözeti vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban kell kijelölni a vizsgaidőszakot.

Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az e pontban meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

III.9.4. A vizsgabizottság

1. Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben az intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.
2. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató bízza meg.
3. A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

a) meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
b) vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit
c) átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
d) a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

4. A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.
5. A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során
   a) dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
   b) írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
   c) ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
   d) minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.
6. A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

III.9.5. Az írásbeli vizsga menete

1. Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, – így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában – kell elkészíteni.
2. Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetekor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.
3. A vizsga kezdetekor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételeket. A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.
4. Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

5. Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.
6. A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.
7. A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként **hatvan** perc.
8. Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.
9. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján
   a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,
   b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,
   c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet,
   d) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
10. Ha a vizsgázó a d) pontja alapján a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
11. Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani. A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani. A pótló vizsga – szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával – harmadik vizsgaként is megszervezhető.

III.9.5.1. Szabálytalanságok kezelése

1. Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a

vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tényt, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.

2. Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat – az üres és a piszkozatokat tartalmazó feladatlapokkal együtt – a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával – az időpont feltüntetésével – lezárja és a vizsgairatokhoz mellékeli.
3. Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
4. Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.
5. Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik – a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő – pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és
   a) a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
   b) az adott tantárgyból – ha az nem javítóvizsga – a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
   c) amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az a) pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
6. A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

III.9.6. A szóbeli vizsga menete

1. Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.
2. A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdi a vizsgát, amelybe beosztották.
3. A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és – amennyiben szükséges – kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.
4. Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet

készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több.

5. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.
6. A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.
7. A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.
8. Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.
9. Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
10. Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.
11. A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján
    a) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,
    b) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,
    c) a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.
12. Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.
13. Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát

befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

14. A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

III.9.7. A gyakorlati vizsga menete

1. A gyakorlati vizsgarész szabályait akkor kell alkalmazni, ha a tantárgy helyi tantervben meghatározott követelményei eltérő rendelkezést nem állapítanak meg.
2. A gyakorlati vizsgafeladatokat – legkésőbb a vizsgát megelőző két hónappal – az iskola igazgatója hagyja jóvá.
3. A gyakorlati vizsgarészt akkor lehet megkezdeni, ha a vizsgabizottság elnöke meggyőződött a vizsgafeladatok elvégzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek meglétéről.
4. A gyakorlati vizsgarész megkezdése előtt a vizsgázókat tájékoztatni kell a gyakorlati vizsgarész rendjéről és a vizsgával kapcsolatos egyéb tudnivalókról, továbbá a gyakorlati vizsgarész helyére és a munkavégzésre vonatkozó munkavédelmi, tűzvédelmi, egészségvédelmi előírásokról.
5. A gyakorlati vizsgafeladatok végrehajtásához a vizsgázónak az adott tantárgynál helyben meghatározott idő áll a rendelkezésére. Ebbe az időbe a vizsgafeladatok ismertetésének ideje nem számít bele. A gyakorlati vizsgarész végrehajtásához rendelkezésre álló idő feladatok szerinti megosztására vonatkozóan a vizsgafeladatok leírása tartalmazhat rendelkezéseket. Nem számítható be a vizsgafeladatok végrehajtására rendelkezésre álló időbe a vizsgázónak fel nem róható okból kieső idő.
6. A gyakorlati vizsgarészt – a vizsgafeladatok számától függetlenül – egy érdemjeggyel kell értékelni. Az értékelésben fel kell tüntetni a vizsgázó nevét, születési helyét és idejét, a tanszak megnevezését, a vizsgamunka tárgyát, a végzett munka értékelését és a javasolt osztályzatot. Az értékelést a gyakorlati oktatást végző szaktanár írja alá.
7. A vizsgázó gyakorlati vizsgarészre kapott érdemjegyét a vizsgamunkára, a vizsga helyszínén készített önálló gyakorlati alkotásra vagy a vizsga helyszínén bemutatott gyakorlatra kapott osztályzatok alapján kell meghatározni.

III.9.8. A tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei, az értékelés szabályai

III.9.8.1. Követelmények

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény helyi tantervében található követelményrendszerével.

III.9.8.2. A vizsgatárgyak részei 1-4. évfolyam

Tantárgy	Vizsgarész
Magyar nyelv és irodalom	í,sz
Idegen nyelv (angol/német)	í
Matematika	í
Erkölcstan / Bibliaismeretek	í
Környezetismeret	í
Ének-zene	sz
Vizuális kultúra	gy (í)
Életvitel és gyakorlat	gy
Testnevelés és sport	gy
Küzdelem és játék	gy
Sportágválasztás	gy
Informatika	gy
Tánc és mozgás	gy

III.9.8.3. A vizsgatárgyak részei 5-8. évfolyam

Tantárgy	Vizsgarész
Magyar nyelv és irodalom	í,sz
Idegen nyelv (angol/német)	í
Matematika	í
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	í
Erkölcstan / Bibliaismeretek	í
Természetismeret	í
Fizika	í
Kémia	í
Biológia – egészségtan	í
Földrajz	í
Ének-zene	sz
Vizuális kultúra	gy
Dráma és tánc	gy
Informatika	gy (í)
Technika, életvitel és gyakorlat	gy (í)
Testnevelés és sport	gy
Természettudományi gyakorlatok	gy
Tanulásmódszertan	sz
Sporterkölcstan	sz
Célnyelvi civilizáció	sz
Hon és népismeret	í

III.9.8.4. A vizsgatárgyak részei 9-12. évfolyam

Tantárgy	Vizsgarész
Magyar nyelv és irodalom	í, sz
I. idegen nyelv (angol/német)	í, sz
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	í, sz
Matematika	í
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	í, sz
Etika	í
Biológia – egészségtan	í
Fizika	í
Kémia	í
Földrajz	í
Ének-zene	í
Vizuális kultúra	gy(í)
Dráma és tánc	gy
Mozgóképkultúra és médiaismeret	í
Informatika	gy(í)
Életvitel és gyakorlat	í

Tantárgy	Vizsgarész
Testnevelés és sport	gy
Célnyelvi civilizáció	í, sz
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek	í
Közlekedési alapismeretek	í
Ember és társadalomismeret, etika	í
Sporttörténet	í
Sporttörténet	í
Sportági ismeretek	í
Testnevelés-elmélet	í
Sportegészségtan	í
Edzéselmélet	í
Sport és szervezetei	í
Sportpszichológia	í
Sportetika	í
Érettségi előkészítő	Tantárgynak megfelelően

III.9.8.5. Felnőttoktatásra vonatkozó eltérő szabályok

A tanuló tudását félévenként kettő-kettő zárthelyi dolgozattal (írásbeli, gyakorlati), félévkor és év végén osztályozóvizsgával értékeljük Az osztályozó vizsga írásbeli vizsgarész alól felmentés adható, ha tanuló az év közben írt zárthelyi dolgozatokat egyenként, legalább 55 %-os szinten teljesítette.

A tanulót a tanév, illetve a félév megkezdésekor vagy az azt követően történő beiratkozáskor írásban kell tájékoztatni a zárthelyi dolgozatok megírásának pontos időpontjáról, helyéről és időtartamáról.

Ha a tanuló a tanórai foglalkozások több mint ötven százalékáról távol maradt, félévkor és év végén minden esetben osztályozó vizsgán köteles számot adni tudásáról. Az osztályozó vizsga alól felmentés nem adható. Az osztályozó vizsga helyéről és időpontjáról a vizsgát legalább tíz nappal megelőzően értesíteni kell a vizsgát szervező intézmény feladatellátási helye szerint illetékes kormányhivatalt. A kormányhivatal megbízottja megfigyelőként részt vehet a vizsgán.

Tantárgy	**Vizsgarész I. félév**	**Vizsgarész Év vége**
Anyanyelv, kommunikáció	í	í,sz
Magyar nyelv és irodalom	í	í,sz
I. idegen nyelv (angol/német)	í	í,sz
Matematika	í	í,sz
Történelem, és állampolgári ismeretek	í	í,sz
Biológia	í	í
Fizika	í	í
Kémia	í	í
Földrajz	í	í
Művészeti ismeretek	í	í
Informatika	gy(í)	gy(í)
Érettségi előkészítő	í	í,sz

III.9.8.6. Az értékelés szabályai

Minimálisan elért teljesítmény (%) (kerekített érték)	**Érdemjegy**
85	jeles (5)
71	jó (4)
55	közepes (3)
31	elégséges (2)
-	elégtelen (1)

Ha a vizsgatárgy vizsgája több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább 15%-ot kell teljesítenie ahhoz, hogy a vizsgatárgyból a teljesített százalékérték alapján a meghatározottak szerint legalább elégséges osztályzatot kaphasson.

Azon tantárgyak esetén, ahol a tanulmányok alatti vizsgaszabályzatban a vizsgarészben csak írásbeli vizsga van feltüntetve és a vizsgázó írásbeli teljesítménye elérte a 15%, de nem érte el a 31 %-ot, a vizsgatárgyból szóbeli vizsgát tehet.

III.9.8.7. Bibliaismeret tantárgy értékelése

A kötelezően választható bibliaismeret tantárgy értékelése során az általános iskola 1.évfolyamában, valamint a 2.évfolyam első félévében szöveges értékelést, a 2. év végétől pedig osztályzatokat kapnak a tanulók. A fakultatív bibliaismeret oktatás során nem értékeljük a tanulókat, a bizonyítványban jelezzük, hogy részt vettek a bibliaismeret órákon.
Fontos, hogy tanulóink folyamatos visszajelzést, pozitív megerősítést kapjanak munkájukról. A tanár az értékelésben arra fókuszáljon, mi az, amit a tanuló tud. A bibliaismeret órákon nem a memória, nem a logika vagy a kézügyesség a lényeg. A tananyag átadásánál a tanárnak arra kell törekednie, hogy a tanulók aktív órai részvétele során a tanítási órán elsajátítsák a szükséges ismereteket. Lehetőség szerint csak szorgalmi feladatokat adjunk, ne legyen kötelező házi feladat. A memoritereket is közösen a tanítási órákon igyekezzünk megtanítani. Az így megszerzett tudásról az egyes fejezeteket követő írásbeli témazárók segítségével tájékozódhatunk, vagy projektfeladatokat adhatunk, s a projektmunkát értékelhetjük a témakör végén. Azonban ügyelnünk kell arra, hogy a bibliaismeret nem válhat a tanulók számára egy a többi tantárgyhoz hasonló számonkérési kötelezettséggel követelő ismeretanyaggá. Meg kell őrizni azt a többletet, amit a Biblia lelkülete és értékrendje képvisel.
Az 1.és 2. évfolyamon a tanuló szöveges értékelése:
Jól megfelelt:

- tudása pozitívan értékelhető
- teljesítménye kiemelkedő
- órai aktivitása példamutató
- szorgalmi feladatokat végez
- példaként állítható a közösség elé

megfelelt:

- tudása ingadozó
- képességei alatt teljesít
- az órákon passzív, nem vesz részt a közösségben
- önállótlan, irányításra szorul

nem felelt meg:

- ismeretei nem érik el a korosztályától követelhető minimális szintet
- ennek megváltoztatására nem is törekszik
- az órákon passzív, nem motiválható

Felsőbb osztályokban az érdemjegyek kialakítása a humán tantárgyak értékelési metódusát követi.

III.10. FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

III.10.1. Tanulói jogviszony létesítése intézményünkben

Első évfolyam

Az intézmény beiskolázási körzete Pécs város közigazgatási területe. Ez lehetőséget biztosít arra, hogy bármelyik óvodás lakcímétől függetlenül iskolánkba felvételt nyerhessen. Amennyiben intézményünk további felvételi kérelmet is tud teljesíteni, akkor először a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló kérelmét kell befogadni azzal a megkötéssel, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak a felvételi körzetben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település egészére kiszámított aránya. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola - a megadott sorrend szerint - az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályai a házirendben kerül meghatározásra.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja. Különleges helyzetnek minősül, ha

- a tanuló szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Ötödik évfolyam

Az intézmény biztosítja azon gyermekek zökkenőmentes felvételét, akik a köznevelési típusú sportiskolai képzésben részt kívánnak venni. A köznevelési típusú sportiskolai képzésben résztvevő tanulóknak heti 3 testnevelést és 2 sportági foglalkozást biztosítunk sportági edzők bevonásával.

Gimnázium

Az intézménybe jelentkezők felvételének módjáról –amennyiben a tanév rendje lehetővé teszi– a tantestület a tanévnyitó értekezleten dönt és ezt a Felvételi Tájékoztatóban nyilvánosságra hozza.

Tanulók kiválasztásának módjai:

- az általános iskolai tanulmányi eredmények,
- központi írásbeli vizsga és
- tanulmányi és sportversenyen elért eredmények alapján, illetve

Az általános iskolai tanulmányokat intézményünkben teljesítők is az előbbiek alapján kerülnek rangsorolásra. Megfelelő eredmény elérésével léphetnek az általuk kiválasztott gimnáziumi, szakközépiskolai osztályokba.

A központi írásbeli vizsgán elérhet maximális pontszám a felvételi eljárás eredményének megállapításakor a felvételi eljárás egészében megszerezhető összesített eredmény, összpontszám ötven százalékánál nem lehet kevesebb.

Szóbeli felvételi vizsga nincs.

A felvételi írásbeli témakörei:

magyar nyelv és matematika központi írásbeli feladatlap

Egyéb követelmény:

köznevelési típusú sportosztály: sportegészségügyi és fizikai képességfelmérés, érvényes sportorvosi engedély, igazolás sportegyesületi tagságról

köznevelési típusú sportosztály, Labdarúgó Akadémia: PMFC támogató nyilatkozata

A jobb beiskolázás érdekében a szülői és tanulói igény alapján iskola-előkészítő tanfolyamokat szervezünk 8. osztályosok számára 9-10 héten át 18-20 órában októbertől januárig: matematikából, magyar nyelvből.

Felnőttoktatás

Kilencedik évfolyam

A már nem tanköteles, pécsi és Baranya megyei diákokat várjuk, ám a levelező oktatás résztvevőjeként más, távolabbi helységek diákjai is tanulói jogviszonyt létesíthetnek iskolánkkal. Ennek feltétele, hogy az általános iskola 8. osztályát sikeresen befejezzék. Felvételi vizsga nincs. Munkaviszony létesítése nem feltétele a felvételnek.

10 – 12. évfolyam

Középfokú, iskolarendszerű oktatásban, illetve szakképzésben szerzett, befejezett évfolyamokat tanúsító bizonyítvánnyal felsőbb évfolyamra is be lehet iratkozni, de az előző iskolában nem tanult tantárgyakból különbözeti vizsga írható elő. A különbözeti vizsga tantárgyai és időpontja a jelentkezés időpontjától és a képzési típuson (gimnázium, szakközépiskola, szakiskola) teljesített évfolyamtól függ.

Szakképző évfolyam

Az autóelektronikai műszerész, autószerelő és sportedző szakképesítésekre felkészítő képzésbe érettségi végzettség szükséges. Felvehető az a tanuló is, aki legkésőbb az adott tanév október-novemberi érettségi vizsgaidőszakában szerez érettségi végzettséget. Az autótechnikus szakképesítésre felkészítő évfolyamra az a tanuló vehető fel, aki autóelektronikai műszerész vagy autószerelő szakképzettséget legkésőbb az adott tanév őszi szakmai vizsgaidőszakának végéig szerzi meg.

Megszűnik a tanuló tanulói jogviszonya, ha a megadott határidőig az érettségi végzettséget nem szerzi meg.

III.10.2. További felvételi, átvételi kérelmek teljesítésének, továbbá a tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásának szempontjait, elveit, prioritásai

Átvételről akkor beszélünk, amikor egy másik intézményben tanuló intézményünkben vagy intézményünk tanulója az intézmény másik osztályában kívánja folytatni tanulmányait. Átvétel esetén felvételi vizsgát nem kell tenni, különbözeti vizsga előírható.

Az átvételi feltételei (prioritás):

1. maximális osztálylétszám figyelembe vétele
2. megfelelő tanulmányi eredmény
3. azonosulás az iskola erkölcsi és szellemi értékeivel
4. korábbi tanulmányok miatt előírt különbözeti vizsga vállalása
5. igazolatlan órák mennyisége
6. írásbeli kérelem

Az 1. évfolyamra jelentkezőket szüleik igénye alapján soroljuk osztályba. A köznevelési típusú sportiskolai osztály esetén mozgáskoordinációs felméréssel segítjük a szülőket a megfelelő osztály kiválasztásában.

A középiskola osztályaiba soroláskor a 9. évfolyamra jelentkezőket rangsoroljuk (felvételi követelmények alapján). A rangsorolása során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül előnyben kell részesíteni azt, aki a központi felvételi vizsgán magasabb pontszámot ér el, ezt követően a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található vagy legfeljebb 20%-os mértékig többletpont adható országos, megyei, városi tanulmányi és/vagy sportversenyek eredményei alapján, illetve akinek különleges helyzete ezt indokolja.

Különleges helyzet: Az intézménybe történő felvételi eljárás során előnyt élvez a baptista felekezetű családból érkező vagy a Magyarországi Baptista Egyház belső egyházi jogi személyei által fenntartott intézményből érkező tanuló.

A tanulói csoportok kialakítása idegen nyelvek, informatika és technika és életvitel tantárgyak esetén, a két tanítási nyelvű osztályoknál a kerettantervben és a helyi tantervben

meghatározottak szerint kerül sor. A középiskola évfolyamain matematika, testnevelés (fiú-lány) tantárgyak csoportokra bontása a költségvetés és a fenntartó tanévre vonatkozó engedélye alapján valósul meg. Csoportbontáskor egyaránt hangsúlyt kell helyezni a kvantitatív és kvalitatív szempontokra is.

IV. HELYI TANTERV

51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
(a 23//2013 (III.29.) EMMI rendelettel módosított)
és a
4/2013. (I. 11.) EMMI rendelete a két tanítási nyelvű iskolai oktatás irányelvének kiadásáról
felmenő rendszerben kerül bevezetésre a 2013/2014-es tanévben az 1., 5. 9. évfolyamon
valamint
kifutó rendszerben a 2012. május 29-én elfogadott Pedagógia Program szerint a 2013/2014-es tanévben 2-4., 6-8., 10-13. évfolyamon a 17/2004. OM rendelet
(a 2/2008. OKM rendelettel módosított kerettanterv) szerint

IV.1. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSA

Az iskolai nevelés-oktatás egységes pedagógiai folyamat, amelyben a Nat műveltségi területenként határozza meg az iskolai nevelés-oktatás pedagógiai tartalmát. A fejlesztési feladatok és közműveltségi tartalmak az egyes nevelési-oktatási szakaszokhoz kapcsolódnak.

IV.1.1. Az 1-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tartalmi szabályozás lehetővé teszi, ösztönzi az ebben az életkorban a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelését. Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán erőteljesebbé - a negyedik évfolyam végére már meghatározóvá - válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. A Nat feladataiból, céljaiból következő motiválás és a tanulásszervezés folyamata a Nat fejlesztési feladataiban is kifejeződő elvárásokra összpontosít.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségfejlesztés gyakorlati jellegű oktatásával járulunk hozzá;

IV.1.2. A 5-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása. A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait,
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,

- fokozatosan kialakítjuk az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati jellegű oktatásával járulunk hozzá;

IV.1.3. A 9-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A középiskolai nevelés-oktatás szakaszában folyó nevelés-oktatás feladata az iskolai alapműveltség árnyalása és megszilárdítása, melynek során már megjelennek a pályaválasztáshoz, a továbbtanuláshoz, a munkavállalói szerephez, a szakközépiskolában az ágazathoz tartozó szakképesítések megszerzéséhez szükséges kompetenciák., a fiatalok felkészítése a felnőtt társadalomba való beilleszkedésre az ehhez szükséges műveltségtartalom biztosításával, továbbá a pályaorientáció, illetve felkészítés a felsőfokú tanulmányok megkezdésére vagy a munkába állásra.

- a tanulási stratégiák megválasztásával és az életkori jellemzők figyelembevételével ösztönözzünk tanulóinkat teljesítményük növelésére, képességeik és készségeik biztos alapokra helyezést,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása;
- fokozatosan bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- az önismeret, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;
- az egészséges életvitel kialakításához az egészségfejlesztés elméleti és gyakorlati jellegű oktatásával járulunk hozzá;

IV.1.4. A 13-15. évfolyam (szakképzés) pedagógiai feladatainak megvalósítása

A szakközépiskola szakképző évfolyamán (szakképesítésre megszerzésére felkészítő évfolyam) folyó nevelés-oktatás az érettségi vizsga megszerzését követően a gazdaság, a szakképzés igényeihez is igazodva felkészít a választott szakképesítésre és segíti a társadalmi különbségekből adódó hátrányok.

- széles szakmai alapozást nyújt a felsőfokú képzésbe való bekapcsolódáshoz, a gyors munkaerő-piaci szakképzéshez, az életpályán szükséges többszöri szakmaváltáshoz,
- feladata kiterjed a tanulni tudás megalapozására, az együttműködéshez szükséges emberi kapcsolatok, a viselkedésmódok, a kommunikáció formáinak megismerésére, fejlesztésére,
- olyan szakmai és praktikus ismeretek nyújt, amelyek a jogi, a vállalkozói és az idegen nyelvi ismereteket is magukba foglalják,
- törekvésünk olyan tartalmak kiválasztása és közlése, amelyek segítséget jelentenek a tanulóknak az ismeretek megszerzésében, a folyamatos tanulásban, a végzetteknek a munka világában való gyors alkalmazkodáshoz, a gyors munkahely váltásban,
- előtérbe kerül a személyes jártasság, a problémával való megbirkózás képessége,
- olyan tudás kialakítása, amellyel a jelen és a közeljövő igényeinek meg lehet felelni, és magában hordozza a továbblépés lehetőségét.

IV.1.5. Óratervek

IV.1.5.1. Gimnázium - Emelt szintű informatika - KIFUTÓ

Tantárgy	9.C osztály			10.D osztály 2011/2012			11.D osztály 2011/2012			12.D osztály 2013/2014		
	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret
	Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező	
Magyar nyelv	1			1			1			1		
Magyar irodalom	2,5			2,5	0,5		3			4	0	
Történelem és társadalomismeret	2*			2,5*								
Történelem, társadalomismeret és filozófia							3**			4,5**	0,5**	
Emberismeret és etika							1					
Idegen nyelv 1. angol, német, olasz, francia	3	1	4	3		3	3	1	4	4		4
Idegen nyelv 2. angol, német, olasz, francia	3		3	3		3	2		2	2		2
Matematika	3	0	3	3	0	3	3		1	3	1	1,33
Informatika	2	2	4		3	3		4	4		4	4
Fizika	2			2			2	0,5			0	
Biológia				1,5			2			2		
Kémia	2			2								
Földünk és környezetünk	2			2								
Ének - zene	1			1								
Rajz éa vizuális kultúra	1			1								
Testnevelés és sport	2		2	2		2	2		2	2		2
Osztályfőnöki	1			1			1			1		
Tánc és dráma							0			1		
Művészetek							1			1		
Mozgókép- és médiaismeret							1			0		
Emelt szintű érettségi előkészítő								2,5	4		2	4
Összesen	27,5	3	16	27,5	3,5	14	25	8	17	25,5	7,5	17,33
Összes tanulói óraszám	30,5			31			33			33		
Felhasznált óraszám	46,5			45			50			50,33		

* Történelem, társadalomismeret tantárgyak integrálása (9.évf.: 1,5 óra + 0,5 óra; 10.évf.: 2 óra + 0,5 óra)

** Történelem, társadalomismeret, bevezetés a filozófiába tantárgyak integrálása (11.évf.: 2 óra + 0,5 óra + 0,5 óra; 12.évf.: 4 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)

IV.1.5.2. Gimnázium - Intenzív nyelvi előkészítő + humán tantárgyblokkos - KIFUTÓ

Tantárgy	9.E osztály*****			10.E osztály 2011/2012			11.E osztály 2012/2013			12.E osztály 2012/2013-2013/2014			13.E osztály 2013/2015-2014/2015		
	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret
	Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező		Kötelező	Nem kötelező	
Magyar nyelv		1		1			1			1			1		
Magyar irodalom		1		2,5	0,5		3	0,5		3	0,5		4	0	
Bevezetés a társadalomtudományba		1****													
Történelem				1,5	0,5		2	0,5		2	1				
Történelem és társadalomismeret													3,5*****	1,5*****	
Idegen nyelv 1. angol, német	11	2	13	5		5	5		5	5		5	5		5
Idegen nyelv 2. olasz, francia				3		3	3		3	3		3	3		3
Matematika		3	3	3		3	3		3	3		1	3	1	1,33
Informatika	4,125	2,375	6,5	2		2									
Fizika				1,5			2			2	0,5				
Biológia							1,5	0,5		2			2		
Kémia				2			2								
Földünk és környezetünk		1		2			2			1****			1		
Ének - zene				1			1								
Rajz éa vizuális kultúra				1			1								
Testnevelés és sport	2		2	2		2	2		2	2		2	2		2
Osztályfőnöki	1***			1			1			1			1		
Kortükör		2****	2****	2*		2*	2**		2**				2*******		2*******
Emelt szintű érettségi előkészítő											4	4		3	6
Összesen	18,13	13,38	26,5	30,5	1	17	31,5	1,5	15	25	6	15	27,5	5,5	19,33
Összes tanulói óraszám	31,5			31,5			33			31			33		
Felhasznált óraszám	58			48,5			48			46			52,33		

** Történelem, társadalomismeret, bevezetés a filozófiába tantárgyak integrálása (12.évf.: 2 óra + 0,5 óra + 0,5 óra; 13.évf.: 4 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)
*** Tartalmazza az önismeret, az egészséges életmód modulokat
****Társadalomismeret, kommunikáció, média, honismeret, helytörténet modulok integrálása
*****"Kifutó" osztály

*Tánc és dráma, társadalomismeret tantárgyak integrálása (10.évf.: 0,5 óra + 1,5 óra)
**Művészetek, tánc és dráma, mozgókép- és médiaismeret, trsadalomismeret tantárgyak integrálása (11.évf.: 0,75 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)
***Művészetek, mozgókép- és médiaismeret, emberismeret és etika, bevezetés a filozófiába tantárgyak integrálása (12.évf.: 0,75 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)
****Földünk és környezetünk, társadalomismeret tantárgyak integrálása (12.évf.: 0,5 óra + 0,5 óra)
*****Történelem, társadalomismeret tantárgyak integrálása (13.évf.: 4 óra + 1 óra)
******Művészetek tantárgy moduljai: ének-zene, rajz és vizuális kultúra (12.évf.: 1 óra + 1 óra)
*******Művészetek, mozgókép- és médiaismeret, emberismeret és etika, bevezetés a filozófiába, tánc és dráma tantárgyak integrálása 13.évf.: 0,5 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 + 0,25 óra

IV.1.5.3. Gimnázium - belügyi rendészeti orientációjú - KIFUTÓ

Tantárgy	9.A osztály 2010/2011*		10.C osztály 2011/2012*		11.C osztály 2012/2013*		12.C osztály 2013/2014*	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Magyar irodalom	3		3		3		4	
Történelem	2		2		3		3	
Társadalomismeret					1		1	
Bevezetés a filozófiába							1	
Emberismeret és etika					1			
Idegen nyelv 1. angol, német, olasz, francia	4	4	3	3	3,5	3,5	3,5	3,5
Idegen nyelv 2. Angol, német, olasz, francia	3	3	3	3	2	2	2	2
Matematika	3	3	3	3	3	1	4	1,33
Informatika	2	2	2	2	2	2	2	2
Fizika	2		2		2			
Biológia			2		2		2	
Kémia	2		2					
Földünk és környezetünk	2		2					
Ének - zene	1		1					
Rajz éa vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés és sport	3		3	4	2,5		2,5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Tánc és dráma	1							
Művészetek					1		1	
Mozgókép- és médiaismeret					1			
Belügyi rendészeti ismeretek					2		2	
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	4	2	4
Minden napi testnevelés		2	1	2		2,5		2,5
Összesen	31	14	32	15	33	15	33	15,33
Felhasznált óraszám	45		44		48		48,33	

* Belépő osztály

IV.1.5.4. Általános iskola – köznevelési típusú sportiskolai osztály (1. – 4. osztály) - KIFUTÓ

Tantárgy	1.A osztály		2.A osztály 2013/2014		3.A osztály 2013/2014-2014/2015		4.A osztály 2013/2014-2015/2016	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	8		7,5		7,5		7	
Idegen nyelv 1. angol, német	1	0,5	2	1	2	1	3	1,5
Matematika	4,5		4,5		4,5		4,5	
Környezetismeret	1		1		1		2	
Ének - zene	1		1		1		1	
Rajz és vizuális kultúra	1		1		1		1	
Informatika	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
	Tantervi modulok							
Kűzdelem és játék	0,5		0,5		0,5		0,5	
Összes tanulói óraszám	23,5	1	24	1,5	24	1,5	26	2,5
Felhasznált óraszám	24,5		25,5		25,5		28,5	

IV.1.5.5. Általános iskola – köznevelési típusú sportiskolai osztály (5. – 8. osztály) - KIFUTÓ

Tantárgy	5.A osztály		6.A osztály 2013/2014		7.A osztály 2013/2014-2014/2015		8.A osztály 2013/2014-2015/2016	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	5		5		4		4	
Idegen nyelv 1. angol, német	3	1,5	3	1,5	3	1,5	3	1,5
Matematika	4		4		4		4	
Történelem	2		2,5		2		2,5	
Természetismeret	2		3					
Ének - zene	1		1		1		1	
Rajz és vizuális kultúra	1		1		1		1	
Informatika	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Fizika					1,5		1,5	
Biológia					1,5		1,5	
Kémia					1,5		1,5	
Földünk és környezetünk					1,5		1,5	
Testnevelés és sport	3		3		3		3	
Osztályfőnöki	0,5		1		1		1	
	Tantervi modulok							
Tanulás módszertan	0,5							
Mozgókép és médiakultúra							1	
Összes tanulói óraszám	24	3,5	25,5	3,5	27	3,5	27,5	2,5
Felhasznált óraszám	27,5		29		30,5		30	

IV.1.5.6. Általános iskola – emelt szintű testnevelés osztály (1. – 4. osztály) - KIFUTÓ

Tantárgy	1.B osztály		2.B osztály 2013/2014		3.B osztály 2013/2014-2014/2015		4.B osztály 2013/2014-2015/2016	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	8		7,5		7,5		7	
Idegen nyelv 1. angol, német	1	0,5	2	1	2	1	3	1,5
Matematika	4,5		4,5		4,5		4,5	
Környezetismeret	1		1		1		2	
Ének - zene	1		1		1		1	
Rajz és vizuális kultúra	1		1		1		1	
Informatika	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1		1		1		1	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
	Tantervi modulok							
Kűzdelem és játék	0,5		0,5		0,5		0,5	
Összes tanulói óraszám	23,5	1	24	1,5	24	1,5	26	2,5
Felhasznált óraszám	24,5		25,5		25,5		28,5	

IV.1.5.7. Általános iskola – emelt szintű testnevelés osztály (5. – 8. osztály) - KIFUTÓ

Tantárgy	5.B osztály		6.B osztály 2013/2014		7.B osztály 2013/2014-2014/2015		8.B osztály 2013/2014-2015/2016	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	5		5		4		4	
Idegen nyelv 1. angol, német	3	1,5	3	1,5	3	1,5	3	1,5
Matematika	4		4		4		4	
Történelem	2		2,5		2		2,5	
Természetismeret	2		3					
Ének - zene	1		1		1		1	
Rajz és vizuális kultúra	1		1		1		1	
Informatika	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Fizika					1,5		1,5	
Biológia					1,5		1,5	
Kémia					1,5		1,5	
Földünk és környezetünk					1,5		1,5	
Testnevelés és sport	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
	Tantervi modulok							
Mozgókép és médiakultúra							1	
Összes tanulói óraszám	26	3,5	27,5	3,5	29	3,5	29,5	2,5
Felhasznált óraszám	29,5		31		32,5		32	

IV.1.5.8. Gimnázium – köznevelési típusú sportiskolai osztály/emelt szintű testnevelés tantervű (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.A osztály			10.A osztály			11.A osztály			12.A osztály		
	Tanulók óraszáma			Tanulók óraszáma			Tanulók óraszáma			Tanulók óraszáma		
	sportiskola	emelt testn.	Csoport-bontási időkeret	sportiskola	emelt testn	Csoport-bontási időkeret	sportiskola	emelt testn	Csoport-bontási időkeret	sportiskola	emelt testn	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	3			3			4			4		
Idegen nyelv 1.	4		4	4		4	5		5	5		5
Idegen nyelv 2.	2		2	2		2	2		2	2		2
Matematika	3,5		3,5	3,5		3,5	4		4	4		4
Történelem	2,5			2,5			3			3		
Ének - zene	1			1								
Rajz és vizuális kultúra	1			1								
Informatika	1		1	1		1						
Fizika	1,5			1,5			2					
Biológia				1			2			2		
Kémia	2			2								
Földünk és környezetünk	2			2								
Testnevelés és sport	2	4	2	2	4	2	2	4	2	2	4	2
Osztályfőnöki	1			1			1			1		
Érettségi felkészítés*							4		6	4		6
	Tantervi modulok											
Tanulás módszertan	0,5											
Mozgókép és médiakultúra							1					
Sportismeretek	1			1								
Sportági ismeretek				1								
Sportpszichológia							1					
Sporttörténet										1		
Emberismeret, etika	0,5											
Művelődéstörténet										1		
Társadalomismeret										1		
Összes tanulói óraszám	28,5	30,5	12,5	29,5	31,5	12,5	31	33	19	30	32	19
Felhasznált óraszám	41			42			50			49		
*Érettségi felkészítés tantárgyai:	magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, földrajz, kémia, fizika, biológia, gazdasági ismeretek, rajz, mozgóképkultúra, testnevelés											

IV.1.5.9. Gimnázium – emelt szintű informatika + emelt szintű idegen nyelv humán orientációval osztály (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.B osztály (2012/2013.***)			10.B osztály 2013/2014			11.B osztály 2014/2015.			12.B osztály 2015/2016.		
	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret
	inf.	nyelvi-humán		inf.	nyelvi-humán		inf.	nyelvi-humán		inf.	nyelvi-humán	
Magyar nyelv	1			1			1			1		
Magyar irodalom	2,5			3			3			4,5		
Történelem							3					
történelem és társadalomismeret	2,5			2,5						0		
történelem, társism.,filozófia**										5		
Emberismeret és etika							1			0		
Idegen nyelv 1. angol, német,	3	5	5	3	4	4,5	4	5,5	5,5	4	5,5	5
Idegen nyelv 2. Angol, német, olasz, francia	3		3	3		3	2,5		2,5	2		2
Matematika	3		3	3		3	3		3	4		4
Informatika	4	1	2	3,5	1,5	1,5	4,5	2	2	4	1	
Fizika	2			1,5			2					
Biológia				1			2,5			2		
Kémia	2			1,5			0					
Földünk és környezetünk	2			2			0					
Ének - zene	1			1			0					
Rajz éa vizuális kultúra	1			1			0					
Testnevelés és sport	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5	2,5		2,5
Osztályfőnöki	1			1			1			1		
Tánc és dráma	0						0			1		
Művészetek							1			1		
Mozgókép- és médiaismeret							0,5			0,5		
Kortükör***		1			1	0,5		1	1		0,5	0,5
Emelt szintű érettségi előkészítő	0			0			2,5	2,5	4	2	2,5	4
Összesen	30,5	30,5	15,5	30,5	30,5	15	34	34	20,5	34,5	34	18
Felhasznált óraszám	**46,5**			**46**			**51**			**50,33**		

*** "Belépő" osztály

történelem és társadalomismeret * 9. évf. :2 tö+,05társ; 10. évf. 2tö+0,5 társ; kortükör***
történelem, társism.,filozófia** 12. évf. 3tö, 1 társ, 1fil.

IV.1.5.10. Gimnázium – belügyi rendészeti orientációjú osztály (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.C osztály 2011/2012*		10.C osztály 2012/2013*		11.C osztály 2013/2014*		12.C osztály 2014/2015*	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Magyar irodalom	3		3		3		4	
Történelem	2		2		3		3	
Társadalomismeret					1		1	
Bevezetés a filozófiába							1	
Emberismeret és etika					1			
Idegen nyelv 1. angol, német	4	4	3	3	4	4	3,5	3,5
Idegen nyelv 2. Angol, német, olasz, francia	3	3	3	3	2,5	2,5	2	2
Matematika	3	3	3	3	3	1	4	1,33
Informatika	2	2	2	2	2	2		
Fizika	2		2		2			
Biológia			2		2		2	
Kémia	2		2					
Földünk és környezetünk	2		2					
Ének - zene	1		1					
Rajz éa vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Tánc és dráma	1							
Művészetek					1		1	
Mozgókép- és médiaismeret							1	
Belügyi rendészeti ismeretek					2		2	
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	4	4	4
Minden napi testnevelés	1,5	1,5	1,5	1,5		2,5	0	2,5
Összesen	32	16	32	15	33	18,5	33	15,83
Felhasznált óraszám	48		47		50,5		48,83	

* Belépő osztály

IV.1.5.11. Gimnázium – Labdarúgó Akadémiai osztály (9. – 12. osztály) a 2012/2013-as tanévtől felmenő rendszerben - KIFUTÓ

Tantárgy	9.A osztály 2012/2013-tól		10.A osztály		11.A osztály		12.A osztály	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv és irodalom	3		3		4		4	
Idegen nyelv 1.	4	4	4	4	5	5	5	5
Idegen nyelv 2.	2	2	2	2	2	2	2	2
Matematika	3,5		3,5		4		4	
Történelem	2,5		2,5		3		3	
Ének - zene	1		1					
Rajz és vizuális kultúra	1		1					
Informatika	1		1					
Fizika	1,5		1,5		2			
Biológia			1		2		2	
Kémia	2		2					
Földünk és környezetünk	2		2					
Testnevelés és sport	1		1		1		1	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Érettségi felkészítés*					4	6	4	6
	Tantervi modulok							
Tanulás módszertan	0,5							
Mozgókép és médiakultúra					1			
Sportismeretek	1		1					
Sportági ismeretek			1					
Sportpszichológia					1			
Sporttörténet							1	
Emberismeret, etika	0,5							
Művelődéstörténet							1	
Társadalomismeret							1	
Összes tanulói óraszám	27,5	6	28,5	6	30	13	29	43
Felhasznált óraszám	33,5		34,5		43		42	
*Érettségi felkészítés tantárgyai:	magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, földrajz, kémia, fizika, biológia, gazdasági ismeretek, rajz, mozgóképkultúra, testnevelés							

IV.1.5.12. Gimnázium – Felnőttoktatás esti (9. – 12. osztály)–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9. osztály 2012/2013-tól		10. osztály		11. osztály		12. osztály	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar irodalom	1,5		1,5		1,5		3	
Magyar nyelv	1		0,5		0,5		1	
Idegen nyelv: angol, német	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	4	4
Matematika	2,5		3		3		4	
Történelem	1,5		1,5		1		3	
Fizika	1,5		1		0,5			
Biológia	1		1					
Kémia	1		1					
Földrajz	1		1					
Társadalomismeret	0,5				0,5			
Emberismeret, etika			0,5		0,5			
Környezettan					3			
Informatika			1		1	1		
Művészeti ismeretek	0,5		0,5		1			
Összes tanulói óraszám	15	3	15	2,5	15	3,5	15	4
Felhasznált óraszám	18		17,5		18,5		19	

IV.1.5.13. Gimnázium – Felnőttoktatás levelező (9. – 12. osztály)–NAT KIFUTÓ

Tantárgy	9. osztály 2012/2013-tól		10. osztály		11. osztály		12. osztály	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar irodalom	0,25		0,25		0,25		0,75	
Magyar nyelv	0,25		0,25		0,25		0,25	
Idegen nyelv: angol, német	1,25	1,25	1	1	1	1	1,5	1,5
Matematika	1,25		1		1,25		1,5	
Történelem	0,5		0,5		0,5		1	
Fizika	0,25		0,25		0,25			
Biológia	0,25		0,25					
Kémia	0,25		0,25					
Földrajz	0,25		0,25					
Társadalomismeret	0,25				0,25			
Emberismeret, etika			0,25		0,25			
Környezettan					0,75			
Informatika			0,5		0,25			
Művészeti ismeretek	0,25		0,25		0,25			
Összes tanulói óraszám	5	1,25	5	1	5,25	1	5	1,5
Felhasznált óraszám	6,25		6		6,25		6,5	

IV.1.5.14. Gimnázium – Felnőttoktatás esti (9. – 12. osztály) – felmenő rendszerben kifutó osztályok - KIFUTÓ

Tantárgy	9. osztály 2011/2012		10. osztály 2011/2012-2012/2013		11. osztály 2013/2014		12. osztály 2011/2012-2014/201	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar irodalom	2		1,5		1,5		2	
Magyar nyelv	1		0,5		0,5		1	
Idegen nyelv: angol, német	2,5	2,5	3	3	2,5	2,5	3	3
Matematika	3		3		3		3,5	
Történelem	1,5		1,5		1		2,5	
Fizika	1,5		1		1			
Biológia	1		1		1			
Kémia	1		1		1			
Földrajz	1		1,5					
Társadalomismeret	0,5		0,5		0,5			
Emberismeret, etika							1	
Környezettan					1			
Informatika					1	1	1	
Művészeti ismeretek			0,5		0,5		1	
Gazdasági ismeretek					0,5			
Összes tanulói óraszám	15	2,5	15	3	15	3,5	15	4
Felhasznált óraszám	17,5		18		18,5		19	

IV.1.5.15. Gimnázium – Felnőttoktatás levelező (9. – 12. osztály) – felmenő rendszerben kifutó osztályok - KIFUTÓ

Tantárgy	~~9. osztály 2011/2012~~		10. osztály 2011/2012-2012/2013		11. osztály 2011/2012-2013/2014		12. osztály 2011/2012-2014/201	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar irodalom	0,25		0,25		0,25		0,25	
Magyar nyelv	0,25		0,25		0,25		0,25	
Idegen nyelv: angol, német	1,25	1,25	1,25	1,25	1	1	1,25	1,25
Matematika	1,5		1		1		1,25	
Történelem	0,5		0,5		0,5		1	
Fizika	0,25		0,5		0,25			
Biológia	0,25		0,25		0,25			
Kémia	0,25		0,25		0,25			
Földrajz	0,25		0,25					
Társadalomismeret	0,25		0,25		0,25			
Emberismeret, etika							0,25	
Környezettan					0,25			
Informatika					0,5		0,5	
Művészeti ismeretek			0,25		0,25		0,25	
Gazdasági ismeretek								
Összes tanulói óraszám	5	1,25	5	1,25	5,25	1	5	1,25
Felhasznált óraszám	6,25		6,25		6,25		6,25	

IV.1.5.16. Gimnázium – emelt szintű testnevelés/általános osztály (10. – 12.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.B osztály 2011/2012			10.B osztály 2011/2012-2012/2013			11.B osztály 2011/2012-2013/2014			12.B osztály 2011/2012-2014-2015		
	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma		Csoport-bontási időkeret
	Általános	Emelt testn.		Általános	Emelt testn.		Általános	Emelt testn.		Általános	Emelt testn.	
Magyar nyelv és irodalom	4			4			4			4		
Idegen nyelv 1.	5		5	5		5	5		5	5		5
Idegen nyelv 2.	2		2	2		2	2		2	2		2
Matematika	4		4	3,5		3,5	4		4	4		4
Történelem	2			1,5			3			3		
Ének - zene	1			1								
Rajz és vizuális kultúra	1			1								
Informatika	1		1				1		1	1		1
Fizika	1,5			2,5			1,5					
Biológia				1,5			1,5			2		
Kémia	2			2								
Földünk és környezetünk	2			2								
Testnevelés és sport	2	+2	2	2	+2	2	2	+2	2	2	+2	2
Osztályfőnöki	1		1	1		1	1		1	1		1
Érettségi felkészítés*							4		6	4		6
	Tantervi modulok											
Tanulás módszertan	0,5		1,5									
Emberismeret, etika							1					
Művészet, Tánc és dráma										2		
Társadalomismeret	1			1						0,5		
Mozgókép és médiakultúra							1					
Összesen	30	+2	16,5	30	+2	13,5	31	+2	21	30,5	+2	21
Összes tanulói óraszám	32		16,5	32		13,5	33		21	32,5		21
Felhasznált óraszám	48,5			45,5			54			53,5		
*Érettségi felkészítés tantárgyai:	magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, földrajz, kémia, fizika, biológia, gazdasági ismeretek, rajz, mozgóképkultúra, testnevelés											

IV.1.5.17. Gimnázium – emelt szintű informatika osztály (10. – 12.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.D osztály (2011/2012.***)		10.D osztály (2012/2013.***)		11.Dosztály (2013/2014.***)		12.D osztály (2014/2015.***)	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv	1		1		1		1	
Magyar irodalom	2,5		3		3		4	
Történelem és társadalomismeret	2*		2,5*					
Történelem, társadalomismeret és filozófia					3**		5,0**	
Emberismeret és etika					1			
Idegen nyelv 1. angol, német	3	3	3	3	4,5	4,5	4	4
Idegen nyelv 2. Angol, német, olasz, francia	3	3	3	3	2,5	2,5	2	2
Matematika	3	3	3	3	3	1	4	1,33
Informatika	4	4	3	3	4	4	4	4
Fizika	2		2		2			
Biológia			1,5		2		2	
Kémia	2		2					
Földünk és környezetünk	2		2					
Ének - zene	1		1					
Rajz éa vizuális kultúra	1		1					
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Tánc és dráma	1							
Művészetek					1		1	
Mozgókép- és médiaismeret					1			
Emelt szintű érettségi előkészítő					2	4	2	4
Összesen	31	15,5	31,5	14,5	33,5	18,5	32,5	17,83
Felhasznált óraszám	46,5		46		51		50,33	

* Történelem, társadalomismeret tantárgyak integrálása (9.évf.: 1,5 óra + 0,5 óra; 10.évf.: 2 óra + 0,5 óra)

** Történelem, tásadalomismeret, bevezetés a filozófiába tantárgyak integrálása (11.évf.: 2 óra + 0,5 óra + 0,5 óra; 12.évf.: 4 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)

*** "Belépő" osztály

IV.1.5.18. Gimnázium – intenzív nyelvi előkészítő+emelt idegen nyelv humán orientációval (10. – 13.) kifutó rendszerben–NAT - KIFUTÓ

Tantárgy	9.E osztály (2011/2012.*****)		10.E osztály (2012/2013.*****)		11.E osztály (2013/2014.*****)		12.E osztály (2014/2015.*****)		13.E osztály (2015/2016.*****)	
	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret	Tanulók óraszáma	Csoport-bontási időkeret
Magyar nyelv	1		1		1		1		1	
Magyar irodalom	1		3		3		3,5		4	
Bevezetés a társadalomtudományba	1****		0		0		0		0	
Történelem	0		2		2		3		0	
Történelem és társadalomismeret	0		0		0		0		5,0*****	
Idegen nyelv 1. Angol, német	13	13	5	5	5	5	5	5	5	5
Idegen nyelv 2. Olasz, francia	0		2,5	2,5	2	2	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3	3	3	3	1	4	1,33
Informatika	5	5	2	2	2	2	0		0	
Fizika	0		2		2		2		0	
Biológia	0		0		2		2		2	
Kémia	0		2		2		0		0	
Földünk és környezetünk	1		1,5		2		1****		1	
Ének - zene	0		1		1		0		0	
Rajz éa vizuális kultúra	0		1		1		0		0	
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki	1***		1		1		1		1	
Kortükör	2****	2****	2*	2*	2**	2**	2***	2***	2*******	2*******
Emelt szintű érettségi előkészítő	0		0		0		4	2	2	4
Összesen	30,5	25,5	31,5	17	33,5	16,5	33	15,5	32,5	17,83
Felhasznált óraszám	56		48,5		50		48,5		50,33	

*** Tartalmazza az önismeret, az egészséges életmód modulokat

****Társadalomismeret, kommunikáció, média, honismeret, helytörténet modulok integrálása

*****"Belépő" osztály

*Tánc és dráma, társadalomismeret tantárgyak integrálása (10.évf.: 0,5 óra + 1,5 óra)

**Művészetek, tánc és dráma, mozgókép- és médiaismeret, trsadalomismeret tantárgyak integrálása (11.évf.: 0,75 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)

***Művészetek, mozgókép- és médiaismeret, emberismeret és etika, bevezetés a filozófiába tantárgyak integrálása (12.évf.: 0,75 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 óra)

****Földünk és környezetünk, társadalomismeret tantárgyak integrálása (12.évf.: 0,5 óra + 0,5 óra)

*****Történelem, társadalomismeret tantárgyak integrálása (13.évf.: 4 óra + 1 óra)

*******Művészetek, mozgókép- és médiaismeret, emberismeret és etika, bevezetés a filozófiába, tánc és dráma tantárgyak integrálása 13.évf.: 0,5 óra + 0,25 óra + 0,5 óra + 0,5 + 0,25 óra

IV.1.5.19. Általános iskola - köznevelési típusú sportiskola 1-4. - NAT 2012.

Tantárgyak	1. évf. 2013/2014-től				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező				Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	7				7				6	0,5			6			
Idegen nyelv (angol/német)													2			1
Matematika	4				4				4	0,5			4			
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Környezetismeret	1				1				1				1			
Ének-zene	2				2				2				2			
Vizuális kultúra	2				2				2				2			
Életvitel és gyakorlat	1				1				1				1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Küzdelem és játék	1				1				1				1			
Sportágválasztás	1				1				1				1			
Informatika														1		
Összesen: (1)	**25**	**0**	**0**	**0**	**25**	**0**	**0**	**0**	**24**	**1**	**0**	**0**	**26**	**1**	**0**	**1**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**25**			**-**	**25**			**-**	**25**			**-**	**27**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**27**		**-**	**0**	**27**		**-**	**0**	**27**		**-**	**0**	**27**		**-**	**0**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli) napközi	23		-		23		-		23		-		23		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-		2		-		2		-		2		-	
Diff. fejl. 1-3 fős	2		-		2		-		2		-		2		-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**52**				**52**				**52**				**55**			

IV.1.5.20. Általános iskola - általános tantervű 1-4. - NAT 2012.

Tantárgyak	1. évf. 2013/2014-től				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	7	0,5			7	0,5			6	1			6	0,5		
Idegen nyelv (angol/német)													2			2
Matematika	4	0,5			4	0,5			4	1			4	0,5		
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Környezetismeret	1				1				1				1			
Ének-zene	2				2				2				2			
Vizuális kultúra	2				2				2				2			
Életvitel és gyakorlat	1				1				1				1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Tánc és mozgás		1				1				1				1		
Informatika														1		
Összesen: (1)	**23**	**2**	**0**	**0**	**23**	**2**	**0**	**0**	**22**	**3**	**0**	**0**	**24**	**3**	**0**	**2**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**25**			**-**	**25**			**-**	**25**			**-**	**27**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**27**		**-**	**0**	**27**		**-**	**0**	**27**		**-**	**0**	**26**		**-**	**0**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli) napközi	23		-		23		-		23		-		23		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-		2		-		2		-		2		-	
Diff. fejl. 1-3 fős	2		-		2		-		2		-		1		-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**52**				**52**				**52**				**55**			

IV.1.5.21. Általános iskola - két tanítási nyelvű 1-4. - NAT 2012.

Tantárgyak	1. évf. 2013/2014-tő				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	7	0,5			7	0,5			6	1			6	0,5		
Idegen nyelv (angol/német)		1	4	5		1	4	5		1	4	5	2	1	2	5
Matematika	4	0,5			4	0,5			4	1			4	0,5		
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Környezetismeret	1				1				1				1			
Ének-zene **	2				2				2				2			
Vizuális kultúra **	2				2				2				2			
Életvitel és gyakorlat **	1				1				1				1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Informatika														1		
Összesen: (1)	**23**	**2**	**4**	**5**	**23**	**2**	**4**	**5**	**22**	**3**	**4**	**5**	**24**	**3**	**2**	**5**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**29**			**-**	**29**			**-**	**29**			**-**	**29**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**18**		**-**	**0**	**18**		**-**	**0**	**18**		**-**	**0**	**18**		**-**	**0**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	17,5		-		16		-		16		-		16		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	0,5		-		1		-		1		-		1		-	
Diff. fejl. 1-3 fős			-		1		-		1		-		1		-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**52**				**52**				**52**				**52**			
Tehetséggondozás	1		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-
Felzárkóztatás	1		-	-	-		-	-	-		-	-	-		-	-
Osztályok heti időkerete	**54**				**52**				**52**				**52**			

** Angol nyelven tanított tantárgyak: ének-zene, vizuális kultúra, életvitel és gyakorlat

IV.1.5.22. Általános iskola - köznevelési típusú sportiskola 5-8. - NAT 2012.

Tantárgyak	5. évf. 2013/2014-től				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4	1			4	1			3	1			4	1		
Idegen nyelv (angol/német)	3			1,5	3			1,5	3			1,5	3			1,5
Matematika	4				3	1			3	1			3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2				2				2			
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Küzdelem és játék	1				0,5				0,5				0,5			
Természetismeret	2				2											
Fizika									2				1			
Kémia									1				2			
Biológia – egészségtan									2				1			
Földrajz									1				2			
Ének-zene	1				1				1				1			
Vizuális kultúra	1				1				1				1			
Informatika					1			1	1			1	1			1
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1	1			1	1			1				
Testnevelés és sport*	5				5				5				5			
Tanulásmódszertan	1				0,5											
Sporterkölcstan									0,5				0,5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Összesen: (1)	**27**	**1**	**0**	**2,5**	**26**	**2**	**0**	**3,5**	**29**	**2**	**0**	**3,5**	**29**	**2**	**0**	**2,5**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**28**			**-**	**28**			**-**	**31**			**-**	**31**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**19,5**		**-**	**0**	**19,5**		**-**	**0**	**19,5**		**-**	**2**	**20,5**		**-**	**2**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli) tanulószoba, …	16,5		-		16,5		-		16,5		-		17,5		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	3				3				3				3			
Matematika-bontá (differenciált)s - fenntartó jóváhagyásával												2				2
Tanulásmódszertan-bontás - fenntartó jóváhagyásával			-	1			-				-				-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**51**				**51**				**56**				**56**			

* Az 5–8. évfolyamos sportiskolai Testnevelés és sport kerettanterv heti három órára készült. A további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezésekhez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók tanórán kívüli sporttevékenysége.

IV.1.5.23. Általános iskola - általános tantervű 5-8. - NAT 2012.

Tantárgyak	5. évf. 2013/2014-től				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4	1			4	1			3	1			4	1		
Idegen nyelv (angol/német)	3			1,5	3			1,5	3			1,5	3			1,5
Matematika	4				3	1			3	1			3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2				2				2			
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Természetismeret	2				2											
Fizika									2				1			
Kémia									1				2			
Biológia – egészségtan									2				1			
Földrajz									1				2			
Ének-zene	1				1				1				1			
Vizuális kultúra	1				1				1				1			
Hon- és népismeret	1															
Informatika					1			1	1			1	1			1
Technika, életvitel és gyakorlat	1			1	1			1	1			1				
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Természettudományi gyakorlatok		1				1				1				1		
Összesen: (1)	**26**	**2**	**0**	**2,5**	**25**	**3**	**0**	**3,5**	**28**	**3**	**0**	**3,5**	**28**	**3**	**0**	**2,5**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**28**			**-**	**28**			**-**	**31**			**-**	**31**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**20,5**		**-**	**0**	**19,5**		**-**	**0**	**19,5**		**-**	**2**	**20,5**		**-**	**2**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	17,5		-		16,5		-		16,5		-		17,5		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	3				3				3				3			
Matematika-bontás(differenciálás) - fenntartó jóváhagyásával			-				-				-	2			-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**51**				**51**				**56**				**56**			

IV.1.5.24. Általános iskola - két tanítási nyelvű 5-8. - NAT 2012.

Tantárgyak	5. évf. 2013/2014-től				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4	0,5			3	0,5			4	0,5		
Idegen nyelv angol	3	1	1	5	3	1	1	5	3	1	1	5	3	0,5	1,5	5
Matematika	4				3	0,5			3	0,5			3	0,5		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek (angol ny.5-8. évf.)	2			2	2			2	2			2	2	0,5		2,5
Erkölcstan / Bibliaismeretek	1				1				1				1			
Természetismeret	2				2											
Fizika									2				1			
Kémia									1				2			
Biológia – egészségtan									2				1			
Földrajz									1				2			
Ének-zene	1				1				1				1			
Vizuális kultúra (angol nyelven 5-6.évf)	1				1				1				1			
Hon- és népismeret	1															
Informatika (angol nyelven 7-8. évf.)					1			1	1			1	1			1
Technika, életvitel és gyakorlat	1				1				1							
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Célnyelvi civilizáció (angol nyelven 5-8. évf.)		1		1		1		1		1		1		1		1
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Összesen: (1)	**26**	**2**	**1**	**6**	**25**	**3**	**1**	**7**	**28**	**3**	**1**	**9**	**28**	**3**	**1,5**	**9,5**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**29**			**-**	**29**			**-**	**32**			**-**	**32,5**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**16**		**-**	**0**	**15**		**-**	**0**	**15**		**-**	**0**	**14**		**-**	**0**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	11		-		10		-		12		-		11		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	3		-		3		-		3		-		3		-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**51**				**51**				**56**				**56**			

IV.1.5.25. Gimnázium - köznevelési típusú sportiskola 9-12. - NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	2		5	3	2		5
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3	1			3	1			3	1			3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2				3				3	1		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1															
Művészetek Vizuális kultúra													1			
Művészetek Mozgóképkultúra és médiaismeret									1							
Informatika	1			1	1	1		2								
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport*	5				5				5				5			
Tanulásmódszertan	1															
Sporttörténet	1															
Sportági ismeretek					1											
Testnevelés-elmélet és sportegészségtan									1							
Edzéselmélet, sport és szervezetei									1							
Sportpszichológia													1			
Sportetika													1			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-		2		2		2		2
Összesen: (1)	**33**	**2**	**0**	**8**	**33**	**3**	**0**	**9**	**30**	**5**	**0**	**10**	**28**	**7**	**0**	**10**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**9**		**-**	**5**	**7**		**-**	**5**	**6**		**-**	**7**	**6**		**-**	**7**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	5		-		3		-		1		-		1		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	3		-		3		-		2		-		2		-	
Matematika - bontás - Fenntartó jóváhagyásával				2				2				2				2
Testnevelés - bontás - Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	2	2		-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

* Az 5-8. évfolyamos sportiskolai Testnevelés és sport kerettanterv heti három órára készült. A további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezésekhez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók tanórán kívüli sporttevékenysége.

IV.1.5.26. Gimnázium - Testnevelés-sport orientáció és Labdarúgó Akadémia 9-12. - NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3	1			3	1			3	1			3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2				3				3	1		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1															
Művészetek**																
Vizuális kultúra									1				1			
Mozgóképkultúra és médiaismeret									1				1			
Informatika	1			1	1	1		2								
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
*Szabadon választható***(iskola szempontjából)*																
Tanulásmódszertan		1														
Sporttörténet		1														
Sportági ismeretek					1											
Testnevelés-elmélet és sportegészségtan										1						
Edzéselmélet, sport és szervezetei										1						
Sportpszichológia														1		
Sportetika														1		
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-		2		2		2		2
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**8**	**33**	**3**	**0**	**9**	**29**	**6**	**0**	**9**	**27**	**8**	**0**	**9**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**9**		**-**	**5**	**7**		**-**	**5**	**5**		**-**	**9**	**5**		**-**	**9**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	5		-		3		-		0		-		0		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	3		-		3		-		2		-		2		-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				2				2				2				2
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	4	2		-	4
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.1.5.27. Gimnázium - két tanítási nyelvű 9-12.- NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol)	3	2	1	6	3	2	1	6	3	2		5	3	2		5
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika *	3	1		4	3	1		4	3	2		5	3	2		5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek *	2			2	2			2	3			3	3	1		4
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Mozgóképkultúra és médiaismeret	1															
Művészetek: Vizuális kultúra									1				1			
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret									1				1			
Informatika	1				1											
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Célnyelvi civilizáció		1		1		1		1		2		2		2		2
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Összesen: (1)	**31**	**4**	**1**	**16**	**32**	**4**	**1**	**16**	**29**	**6**	**0**	**18**	**27**	**8**	**0**	**19**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**36**			**-**	**37**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**2**		**-**	**3**	**1**		**-**	**3**	**2**		**-**	**3**	**1**		**-**	**3**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)			-				-				-				-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	1		-				-		1		-				-	
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-			-				-	
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

* Angol nyelven tanítható tantárgyak, melyek közül 3-at kell választani évfolyamonként: matematika, történelem, célnyelvi civilizáció

IV.1.5.28. Gimnázium - Felnőttoktatás esti - Informatika 9-12. - NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Anyanyelv, kommunikáció	1				1				1				0,5			
Magyar irodalom	2				2				2				2			
I. idegen nyelv (angol/német)	2			2	2			2	1			2	2	2		3
Matematika	3				3				2				2	2		
Történelem és állampolgári ismeretek	1				1				1				1	0,5		
Biológia	1				1				1							
Fizika	1				1				1				1			
Kémia	1				1				1							
Földrajz	1				1				1							
Művészeti ismeretek	1				1				1							
Informatika									2					1		
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Összesen: (1)	**15**	**0**	**0**	**2**	**15**	**0**	**0**	**2**	**15**	**0**	**0**	**2**	**9,5**	**5,5**	**0**	**3**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**15**			**-**	**15**			**-**	**15**			**-**	**15**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**2**		**-**	**0**	**2**		**-**	**0**	**3**		**-**	**2**	**3**		**-**	**2**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	2		-		2		-		2		-		2		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm			-				-				-				-	
Bibliaismeret			-	-			-	-			-	-			-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	1		-	2	1		-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**19**				**19**				**22**				**23**			

IV.1.5.29. Gimnázium - Felnőttoktatás esti 9-12. - NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Anyanyelv, kommunikáció	1				1				1				0,5			
Magyar irodalom	2				2				2				2			
I. idegen nyelv (angol/német)	2			2	2			2	2			2	2	2		4
Matematika	3				3				3				2	2		
Történelem és állampolgári ismeretek	1				1				1				1	1,5		
Biológia	1				1				1							
Fizika	1				1				1				1			
Kémia	1				1				1							
Földrajz	1				1				1							
Művészeti ismeretek	1				1				1							
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Összesen: (1)	**15**	**0**	**0**	**2**	**15**	**0**	**0**	**2**	**15**	**0**	**0**	**2**	**9,5**	**5,5**	**0**	**4**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**15**			**-**	**15**			**-**	**15**			**-**	**15**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**2**		**-**	**0**	**2**		**-**	**0**	**3**		**-**	**2**	**3**		**-**	**2**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	2		-		2		-		2		-		2		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm			-				-				-				-	
Bibliaismeret			-	-			-	-			-	-			-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	1		-	2	1		-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**19**				**19**				**22**				**24**			

IV.1.5.30. Gimnázium - Felnőttoktatás levelező 9-12.- NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Anyanyelv, kommunikáció	0,5				0,5				0,5				0,5			
Magyar irodalom	2				2				2				1			
I. idegen nyelv (angol/német)	2			2	2			2	2			2	2	1		3
Matematika	2				2				2				2			
Történelem és állampolgári ismeretek	1				1				1				1	0,5		
Biológia	0,5				0,5				0,5							
Fizika	0,5				0,5				0,5				0,5			
Kémia	0,5				0,5				0,5							
Földrajz	0,5				0,5				0,5							
Informatika														1		
Osztályfőnöki	0,5				0,5				0,5				0,5			
Összesen: (1)	**10**	**0**	**0**	**2**	**10**	**0**	**0**	**2**	**10**	**0**	**0**	**2**	**7,5**	**2,5**	**0**	**3**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**10**			**-**	**10**			**-**	**10**			**-**	**10**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**0**		**-**	**0**	**0**		**-**	**0**	**1,5**		**-**	**0,5**	**1,5**		**-**	**0,5**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)			-				-		1		-		1		-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm			-				-				-				-	
Bibliaismeret			-	-			-	-			-	-			-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	0,5		-	0,5	0,5		-	0,5
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**12**				**12**				**14**				**15**			

IV.1.5.31. Gimnázium - Emelt szintű idegen nyelv+humán tantárgyblokkos 9-12. - NAT 2012.

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4	1			4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	2		5	3	2		5
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3				3				3				3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	1			2	1			3				3	2		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1			*								
Vizuális kultúra	1			*	1											
Dráma és tánc	1	1		*												
Művészetek: Ének-zene													1			*
Művészetek: Vizuális kultúra									1			*				
Művészetek: Dráma és tánc													1			*
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret									1			*				
Informatika	1	1		2	1	1		2								
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Dráma és tánc						1		*		1						
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-		2		2		2		2
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**9**	**32**	**4**	**0**	**9**	**29**	**6**	**0**	**10**	**27**	**8**	**0**	**10**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**5**		**-**	**6**	**4**		**-**	**6**	**5**		**-**	**6**	**4**		**-**	**7**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	1		-		1		-		1		-		1		-	
Tehetséggondozás - matematika	1		-		1		-				-				-	
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-		1		-		1		-				-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				1,5				2
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
*Víz.kult, dráma és tánc, ének-zene - HUMÁN bontás-Fenntartó jóváhagyásával **				2				2				2				2
Bibliaismeret	1		-		1		-		1		-		1		-	
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	1,5	2		-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.1.5.32. *Gimnázium - Belügyi orientáció 9-12. - NAT 2012.*

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3				3				3				3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	1			2	1			3				3	2		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Dráma és tánc	1															
Művészetek: Ének-zene									1				0,5			
Művészetek: Vizuális kultúra													1,5			
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret									1							
Informatika	1	2		3	1	2		3								
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek										1				1		
Érettségi előkészítő - Belügyi rendészeti ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-		4		2		2		
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**10**	**32**	**4**	**0**	**10**	**29**	**6**	**0**	**9**	**27**	**8**	**0**	**7**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**4**		**-**	**8**	**3**		**-**	**8**	**5,5**		**-**	**8,5**	**7**		**-**	**9**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	1		-				-		1,5		-		2		-	
Tehetséggondozás - matematika	1				1											
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	1		-		1		-		1		-		2		-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				1,5				2
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				5				5				5				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	2	2		-	4
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.1.5.33. *Gimnázium - Általános tantervű 9-12. - NAT 2012.*

Tantárgyak	9. évf. 2013/2014-től				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3				3				3				3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2	0,5			3				3	2		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Dráma és tánc	1															
Művészetek: Ének-zene									1				0,5			
Művészetek: Vizuális kultúra													1,5			
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret									1							
Informatika	1	1		2	1	1,5		2,5								
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Tánc és mozgás - A megjelenők függvényében még változhat		2				1										
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek										1				1		
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-		4		2		2		2
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**9**	**32**	**4**	**0**	**9,5**	**29**	**6**	**0**	**9**	**27**	**8**	**0**	**9**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**7**		**-**	**6**	**4,5**		**-**	**7**	**5,5**		**-**	**8,5**	**5**		**-**	**9**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	3		-		2		-	1	1		-		2		-	
Tehetséggondozás - matematika	1															
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-		1,5		-		1,5		-				-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				1,5				2
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	4	2		-	4
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.1.5.34. *Gimnázium - Emelt szintű informatika 9-12. - NAT 2012.*

Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
I. idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
II. idegen nyelv (angol/német/francia/olasz)	3			3	3			3	3			3	3			3
Matematika	3				3				3				3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2	0,5			3				3	2		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				2			
Fizika	2				2				2							
Kémia	2				2											
Földrajz	2				2											
Ének-zene	1				1											
Vizuális kultúra	1				1											
Dráma és tánc	1															
Művészetek: Ének-zene									1				0,5			
Művészetek: Vizuális kultúra													1,5			
Művészetek: Mozgóképkultúra és médiaismeret									1							
Informatika	1	3		4	1	2,5		3,5		4		4				
Életvitel és gyakorlat													1			
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek										1				1		
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-						2		2
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**11**	**32**	**4**	**0**	**10,5**	**29**	**6**	**0**	**11**	**27**	**8**	**0**	**9**
Rendelkezésre álló kötelező+szab.vál.köt órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**5**		**-**	**6**	**4,5**		**-**	**6**	**5,5**		**-**	**6,5**	**5**		**-**	**9**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	1		-		1		-		1,5		-		2		-	
Tehetséggondozás - matematika	1				1											
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-		1,5		-		1		-				-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				1,5				2
Testnevelés - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				3				3
Bibliaismeret	1		-	-	1		-	-	1		-	-	1		-	-
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	2	2		-	4
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.1.5.35. *Szakközépiskola közlekedési szakmacsoport 9-12. - NAT 2012.*

Tantárgyak	9. évf.				10. évf.				11. évf.				12. évf.			
	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás	Kötelező			Bontás
	min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.		min	szab. terv.	szab. több.	
Magyar nyelv és irodalom	4				4				4				4	1		
Idegen nyelv (angol/német)	3	1		4	3	1		4	3	1		4	3	1		4
Matematika	3				3				3				3	1		
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2				2	1			3				3	1		
Etika									1							
Biológia – egészségtan					2				2				1			
Fizika	2				2				1							
Kémia	2	0,5			1	0,5										
Földrajz	2	0,5			1	0,5										
Művészetek: Ének-zene					1											
Informatika	1	2		3		1		1								
Testnevelés és sport	5				5				5				5			
Osztályfőnöki	1				1				1				1			
Közlekedési alapismeretek (1 óra szakmai irányú képzésre szabadon tervezhető) - Részletesen a V. Szakmai Program fejezetben	6			2	7			2	8	1		2	11			6
Érettségi előkészítő	-	-	-	-	-	-	-	-		2		4				
Összesen: (1)	**31**	**4**	**0**	**9**	**32**	**4**	**0**	**7**	**31**	**4**	**0**	**10**	**31**	**4**	**0**	**10**
Felhasznált, rendelkezésre álló kötelező órakeret:	**35**			**-**	**36**			**-**	**35**			**-**	**35**			**-**
Szabadon választható összesen: (2) (tanuló szempontjából)	**5**		**-**	**8**	**6**		**-**	**8**	**6,5**		**-**	**6,5**	**7**		**-**	**6**
Egyéb fogl. (tanórán kívüli)	1		-	1	2		-	2	2		-	1	2		-	2
Tehetséggondozás - matematika	1				1											
Tehetséggondozás, HH felzárkóztatás, btm	2		-	1	2		-		1,5		-		2		-	
Matematika-bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				1,5				2
Magyar nyelv és irodalom, fizika - bontás-Fenntartó jóváhagyásával				3				3				2				
Bibliaismeret	1		-		1		-		1		-		1		-	
Érettségi előkészítő	-		-	-	-		-	-	2		-	2	2		-	2
Osztályok heti időkerete: (1)+(2)	**57**				**57**				**58**				**58**			

IV.2. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A tanulás-tanítás folyamatában fontos szerep jut a tankönyveknek, munkafüzeteknek és más tanulmányi segédleteknek, amelyek az eredményességet növelik. Különösen fontos ezek körültekintő, jó kiválasztása, ha figyelembe vesszük célkitűzésünket: az öntevékenység igényének és képességének fejlesztését.

Nagy felelősséget jelent az egyes szaktanári munkaközösségeknek a minden szempontból legmegfelelőbb tankönyvek és tanulási segédletek megtalálása és kiválasztása.

Tanulmányi segédletek és tankönyvek kiválasztásánál a kerettantervek, szakképzési kerettantervek ajánlásait és kötelező eszköz és felszerelési jegyzéket figyelembevételével történik.

A pedagógust munkakörével összefüggésben megilleti az a jog, hogy a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket, ruházati és más felszereléseket. A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki. Az azonos képzés típus párhuzamos évfolyamainál azonos tankönyveket kell használni.

A tankönyvek, munkatankönyvek, munkafüzetek és könyvhöz kapcsolódó kiadvány kiválasztásakor a szaktanárok és a szakmai munkaközösségek véleményének kikérésével az igazgató dönt. A tankönyvek és taneszközök kiválasztásában a szülői szervezetek gyakorolhatják a törvényben biztosított jogaikat. E mellett nem tartjuk kizáró tényezőnek a tanári szabadságot és adott tankönyvkiadó felkérése alapján új tankönyvcsalád megismerését.

A taneszközök kiválasztásának elvei:

- Amennyiben a hivatalos tankönyvjegyzéken a matematika műveltségterület kivételével bármely tantárgy, műveltségterület vonatkozásában van olyan tankönyv, amelyet az a tartós tankönyvre meghatározott szabályok (16/2013. EMMI Ren.) alapján hagytak jóvá és az ilyen tantárgyhoz vagy műveltségterülethez az iskola tankönyvet rendel, az iskola a tankönyvrendelés során a tartós tankönyvek közül választ (először a 2013/2014. tanévi tankönyvrendelés során az általános iskolák első évfolyamára, majd azt követően felmenő rendszerben),
- A tankönyvrendelés végleges elkészítése előtt az iskolának lehetővé kell tenni, hogy azt a szülők megismerjék. A tankönyvrendelés elkészítésénél a szülői szervezet – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – véleménynyilvánítási joggal rendelkezik.
- A szülő nyilatkozhat arról, hogy gyermeke részére az összes tankönyvet meg kívánja-e vásárolni, vagy egyes tankönyvek biztosítását más módon, például használt tankönyvvel kívánja megoldani.
- Az egyes osztályokba beiratkozott tanulók szüleit tájékoztatni kell az adott osztályban használni szándékozott tankönyvek össztömegéről. Az 1–4. évfolyamokra beiratkozott

tanulók heti órarendjét úgy kell kialakítani, hogy az egyes tanítási napokon használt tankönyvek tömege a három kilogrammot ne haladhassa meg. A szülői szervezet az 1-4. évfolyamokra beiratkozott tanulók heti órarendjének összeállításánál – különösen a tankönyvek grammban kifejezett tömegére tekintettel – egyetértési joggal rendelkezik.

- Az iskola igazgatója a Nemzeti alaptanterv (2012.) felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tantárgyhoz, műveltségi területhez csak olyan tankönyvet rendelhet az iskolai tankönyvrendelés kereti között, amelyiknek a tankönyvvé nyilvánítása a kerettantervi rendelet kihirdetését követően történt feltéve, hogy az adott tantárgyhoz, műveltségi területhez a kerettantervi rendelet alapján került kiadásra vagy jóváhagyásra kerettanterv, továbbá szerepel ilyen tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzéken.
- Az iskola olyan árösszetételű tankönyvcsomagot rendelhet az egyes évfolyamok számára, hogy feltétlenül biztosítani tudja az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak számára a tankönyvet. Az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak esetében a szülőktől semmilyen pénzbeli – kiegészítő - hozzájárulás nem követelhető.
- A tankönyvcsomagok ára összhangban legyen az egy főre jutó normatív tankönyvtámogatás összegével, s hogy az arra jogosult tanulóknak térítésmentesen kell biztosítani minden fajta kiadványt,
- A tankönyveket, tanulmányi segédleteket az azonos tantárgyat tanítók közös megegyezéssel választják ki.
- a taneszköz hatékonyan segítse a helyi tanterv megvalósítását
- előnyben kell részesíteni a több éven keresztül használható eszközöket
- a tankönyv sokoldalú legyen, gondolkodásra és problémamegoldásra ösztönözze a tanulókat, adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra és vegye figyelembe a tanulócsoportok felkészültségi szintjét és haladási képességét
- tankönyvcsalád feleljen meg a közép- illetve az emelt szintű érettségi vizsga témaköreinek
- a taneszköz ára ne terhelje indokolatlanul a szülőket
- előnyben kell részesíteni a természetes, egészségre és környezetre kevésbé káros anyagokból készült taneszközöket,
- korszerű ismereteket tartalmazzon
- megfeleljen az adott tantárgy vizsgakövetelményeinek
- nyelvezete, tagoltsága igazodjon a korosztály és képzési szint sajátosságaihoz
- segítse a megértést és rögzítést jó szemléltető ábrákkal, táblázatokkal
- grafikonokkal, képekkel és a lényeges részek kiemelésével
- adjon lehetőséget az ismeretek témakörönkénti összefoglalására, rendszerezésére és az önellenőrzésre
- biztosítsa az önálló gyakorlás lehetőségét
- tanulók számára szükség szerint segítse a felzárkózást, illetve adjon módot tehetséggondozásra,

- kivitele, nyomdatechnikája legyen esztétikus
- kötése legyen tartós

Intézményünk a tantárgyi tantervekben leírtak alapján a következő taneszközöket nevezi meg:
Tankönyv: nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus adathordozón rögzített kiadvány, könyv, az oktatási program (pedagógiai rendszer) részeként jóváhagyott információhordozó (a továbbiakban együtt: könyv) és a digitális tananyag,
Munkatankönyv: az a tankönyv, amelynek alkalmazása során a tanulónak a tankönyvben elhelyezett, de a tankönyvtől elválasztható és utánnyomással önállóan előállítható feladatlapon kell az előírt feladatot megoldania,
Munkafüzet: az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány, amely alkalmas arra, hogy egy vagy több meghatározott tankönyv tananyagának gyakorlását, elsajátítását, alkalmazását elősegítse,
Könyvhöz kapcsolódó kiadvány: szöveggyűjtemény, feladatgyűjtemény, képletgyűjtemény, táblázatgyűjtemény, képgyűjtemény, atlasz, kottakiadvány, feladatlap, lexikon, hangfelvétel vagy audiovizuális mű, szótár, tananyagelem, oktatóprogram, feladatbank, továbbá az a szerzői jogi védelem alá eső, nyomtatott formában megjelentetett vagy elektronikus formában rögzített és az e rendeletben meghatározottak szerint tankönyvvé nyilvánított kiadvány és digitális tananyag, amelynek az alkalmazása nélkül a kapcsolódó tankönyv ismeretei nem sajátíthatók el; amelynek alkalmazása nélkülözhetetlen valamely műveltségi terület, műveltségi részterület, modul, valamint szakképzési szakterület, szakképzési részszakterület, modul ismeretanyagának átadásához, feldolgozásához

IV.3. MINDENNAPOS TESTNEVELÉS

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- A köznevelési típusú sportiskolai osztályokban a sportiskolai Testnevelés és sport kerettanterv heti három órára készült. A további két órát – igazodva a Nemzeti alaptantervben a mindennapos testnevelésről szóló rendelkezésekhez – kiváltja a sportiskolába járó tanulók sportszervezet, sportegyesület keretei között végzett igazolt sporttevékenysége,
- heti két órát a Nat Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás, mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok), figyelembe véve, hogy ha más sportolásra alkalmas létesítményben kerül megszervezésre a tanítási óra (úszás, tollaslabda, ...), akkor sem a tanulónak, sem az iskolának többletterhet nem jelenthet.
- A belügyi rendészeti orientációjú osztály helyi tanterve a 10%-os szabad sáv terhére az önvédelemmel, mint pályaorientációs tevékenységgel egészül ki.

IV.4. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK ÉS A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

IV.4.1. A tantárgyválasztás szabályai

Iskolánk által nyújtott két tanítási nyelvű oktatáshoz a helyi tantervében meghatározott tananyag elsajátítása, követelményének teljesítése az óratervben megjelölt kötelező és a választható tanítási órákon való részvétellel teljesíthető. Az iskolába történő beiratkozás a választható tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti.

- Minden év május 20-áig kerül felmérésre, hogy a tanuló milyen kötelezően és szabadon választott tanítási órán, továbbá melyik egyház által szervezett hit- és erkölcstan órán, vagy erkölcstan órán kíván-e részt venni.
- Ha a tanulót – kérelmére – felvették a szabadon választott tanítási órára, a tanítási év végéig, vagy, ha a tanítási év vége előtt befejeződik, az utolsó tanítási óra befejezéséig köteles azon részt venni.
- A tanulónak, vagy kiskorú tanuló esetén a szülőnek írásban kell bejelentenie, ha a tanuló a következő tanítási évben már nem kíván részt venni a szabadon választott tanítási órán, továbbá ha jelentkezni kíván a szabadon választott tanítási órára.
- Az iskola igazgatója minden év április 15-éig elkészíti és a fenntartó jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról, amelyekből a tanulók választhatnak, középiskolában tájékoztatást ad továbbá az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztatónak tartalmaznia kell, hogy a tantárgyat előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.
- A tanuló május 20-áig jelentheti be a tantárgy és a felkészülési szint megválasztásával kapcsolatos döntését. Ha a tanuló iskolakezdés vagy iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, kérelmének elbírálása előtt egyezteti elképzeléseit a középiskola igazgatójával vagy az igazgató által kijelölt pedagógussal.
- A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

IV.4.2. Választható tantárgyak, foglalkozások

IV.4.2.1. Általános iskola 1-4.

Tantárgy/foglalkozás	Kötelezően választandó	Szabadon választható	Megjegyzés
Erkölcstan/bibliaismeret	X		
Angol nyelv		X	du
Német nyelv		X	du
Informatika		X	du
Napközi	X		du
Tánc és mozgás		X	du
Kórus		X	du
Tehetséggondozás		X	du

Felzárkóztatás		X	du
Hittan		X	du
Mindennapos testnevelés 2 óra (néptánc, természetjárás, ...)	X		du

IV.4.2.2. Általános iskola 5-8.

Tantárgy/foglalkozás	Kötelezően választandó	Szabadon választható	Megjegyzés
Erkölcstan/bibliaismeret	X		
Informatika		X	du
Tanulószoba		X	du
Tánc és mozgás		X	du
Kórus		X	du
Tehetséggondozás		X	du
Felzárkóztatás		X	du
Hittan		X	du
Mindennapos testnevelés 2 óra (néptánc, természetjárás, ...)	X		

Általános iskolában a nevelés-oktatást a délelőtti és délutáni tanítási időszakban olyan módon kell megszervezni, hogy a foglalkozások legalább tizenhat óráig tartsanak, továbbá tizenhét óráig - vagy addig, amíg a tanulók jogszerűen tartózkodnak az intézményben - gondoskodni kell a tanulók felügyeletéről.

IV.4.2.3. Középiskola 9-12.

Tantárgy/foglalkozás	Kötelezően választandó	Szabadon választható	Megjegyzés
magyar nyelv és irodalom	X	X	11-12. évf. érettségi előkészítő középszint vagy emelt szint
matematika	X	X	
történelem	X	X	
angol nyelv	X	X	
német nyelv	X	X	
biológia	X	X	
informatika	X	X	
testnevelés	X	X	
fizika	X	X	11-12. évf. érettségi előkészítő középszint
kémia	X	X	
földrajz	X	X	
természettudomány	X	X	
rajz és műalkotások elemzése	X	X	
mozgóképkultúra és médiaismeret	X	X	
ember- és társadalomismeret, etika	X	X	
közlekedési alapismeretek (közlekedés-üzemvitel,	X	X	

közlekedés-technika)			
ének-zene			
Kórus		X	du
Tehetséggondozás		X	du
Felzárkóztatás		X	du
Hittan		X	du
Mindennapos testnevelés 2 óra (néptánc, természetjárás, ...)	X		du

A tanulócsoportok kialakításánál figyelembe kell venni a helyi tantervben foglalt további szabályokat.

IV.4.2.4. A pedagógusválasztás szabályai

A választható és választandó tantárgyak neve mellett a tantárgyat oktató pedagógus neve is feltüntetésre kerül. Több pedagógus neve is szerepelhet ugyanazon tantárgy neve mellett, ha a pedagógusok neveléssel-oktatással lekötött munkaidejének egyenletes terhelését ez nem akadályozza. Ebben az esetben a tanuló a tantárgy és képzési szint mellett a pedagógust is megválaszthatja. A tanulócsoportok kialakításánál figyelembe kell venni a helyi tantervben foglalt további szabályokat.

IV.5. SAJÁTOS PEDAGÓGIAI MÓDSZER - PROJEKTOKTATÁS

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.
Középpontjában valamilyen elvégzendő tevékenység áll, és a hangsúlyt az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezi, megszüntetve, feloldva a hagyományos osztály-, tanóra kereteket. A projekt végére pedig olyan produktumot várunk el, mely lehető legszélesebb vonatkozásban tárja fel az adott gondolatkört. A csoporton belüli feladatok elosztását a személyes szándékok, és képességek határozzák meg.

IV.5.1. A projektmódszer alapelvei

- A tanulás a tanulók célszerű tevékenységre, problémamegoldásra, szükségleteire és érdeklődésére épül.
- Nagyfokú a tanulói szabadság.
- A tanítás a tanulók teljes személyiségének formálására irányul.
- Az ismeretek, jártasságok, szokások elsajátítását indirekt módon biztosítja.
- Az iskolában a tanulás nem cél, hanem eszköz jellegű.
- A tantervek szoros kapcsolatban állnak a társadalmi valósággal.
- Az iskolán belüli maximális rugalmasság érvényesül.

IV.5.2. A projektmódszer alkalmazásának lépései:

1. Célok kitűzése, a téma kiválasztása, megfogalmazása - kreatív ötlet

2. Tervezés - feladat, felelős, helyszín, munkaforma
3. Kivitelezés - önálló kutatás vagy ismeretek gyűjtése pedagógus/felnőtt bevonásával
4. Projekt bemutatása - zárás, értékelés előre megadott szempontok alapján

A megvalósításához elengedhetetlenül szükséges egy újfajta tanár-diák kapcsolat kialakítása.

IV.5.3. A projektmódszeres tanulás jellemzői

- A projektorientált tanulás és a cselekvőképesség (fejlődése, fejlesztése) szorosan összefüggenek egymással. A döntéshozatali folyamatokban való cselekvő részvétel, az elmélet és a gyakorlat merev szétválasztásának megszüntetése, valamint az egyoldalú szaktárgyi (szaktudományi) specializáció feloldása döntő kritériumai e tanulási formának. A célok meghatározásánál, a tartalom és a módszerek kiválasztásánál, a szervezésnél és az eredmény biztosításánál egyaránt figyelembe kell venni, hogy számtalan képesség mozgósítására, felhasználására, fejlődésére nyíljon lehetőség.
- A projektorientált tanulás során a csoport minden egyes tagja azonos jogokat élvez, a demokratikus cselekvési elvek az irányadók. Mindenki számára biztosított a tervezés, a beleszólás, közreműködés, a tevékeny részvétel lehetősége. A csoportnak magának kell céljait meghatároznia, érdeklődésének és szükségleteinek megfelelően a tartalmat kidolgoznia, és az egész munkát önállóan megszerveznie.
- A projektorientált tanulás életszerű, praktikus, a valóságra vonatkoztatott tanulást jelent. A témaválasztás alapjait a mindennapi problémák, valamint az aktuális és aktualizálható tanulói érdekek alkossák. Ezek a tanulói érdeklődéshez, aktuális érdekeikhez kapcsolódó problémák ugyanakkor szervesen beépülnek a kerettantervi követelmények, elvárások rendszerébe.
- A projektorientált tanulás többnyire szaktárgyakon túlmutató, több szaktárgy ill. szaktudomány körébe tartozó egységes, összefüggő, komplex elméleti és gyakorlati munkát jelent.
- A projektorientált tanulás sokszor kifejezetten az iskola falain kívül bonyolódik le, és a legkülönbözőbb anyagok, médiumok, eszközök alkalmazását igényli. Meg kell teremteni az iskola nyitottságának lehetőségét a különböző közösségek, a város, a távolabbi vidékek felé, feltárva a lehetséges külső tanulási színterek körét.
- A projektorientált tanulás megváltoztatja a tanár szerepét. A tanár egy személyben tanuló és közreműködő, megfigyelő és közvetítő, valamint partner, tanácsadó és segítő a tanuló és a tanulásban valamilyen módon közreműködő (szak)emberek számára.
- A projektorientált tanulás "szabad terepen" zajlik, ami azt jelenti, hogy hiányoznak a merev iskolai órarendek és szervezési sémák. Ez a fajta tanulásszervezés elegendő teret biztosít a rugalmasságnak, az előre nem tervezett, nem tervezhető akciók beépítésének is a tanulás folyamatában.
- A projektorientált tanulás konkrét eredményekhez, produktumokhoz vezet.

IV.5.4. Elvárt eredmények, fejlesztési területek

A projektrendszerű tanulás lehetőséget nyújt arra, hogy tanulóink:

- érdeklődésüknek megfelelően tevékenykedjenek,
- önmagunk alkotta csoportban együttműködhessenek,
- együtt tervezzék, valósítsák meg és értékeljék tevékenységüket,
- olyan problémákat dolgozhatnak fel, amelyek igazán érdekelik őket,
- új helyzetekben, iskolán kívüli helyszíneken is tanulnak,
- lehetőséget kapnak arra, hogy választhassanak és tervezhessenek tennivalókat és megoldási módokat,
- a tanáraink partnereik, segítőik, tanácsadóik lesznek,
- önmaguk és mások számára is produktumot hozznak létre.

IV.5.5. Projektmódszer szerepe a helyi tantervben

A projektmódszer a helyi tantervben felsorolt valamennyi tantárgyban alkalmazható módszer. A módszer alkalmazása a pedagógus szakmai önállóságának része és feladata. Kiemelten javasolt alkalmazási területek:

- művészetek tantárgyai,
- ember-, és társadalomismeret, etika,
- etika,
- történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek, illetve gazdasági ismeretek
- társadalomismeret
- biológia
- idegen nyelvek
- földünk és környezetünk
- természettudomány
- fizika
- társadalmi, állampolgári és gazdasági ismeretek

IV.6. VÁLASZTHATÓ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

Az alábbi táblázatban rögzítjük a kötelezően választandó és a szabadon választható érettségi vizsgatárgyakra felkészítő tanórai foglalkozásokat. Megfelelő számú jelentkező esetén (a "Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei" alcímben foglaltak figyelembe vételével) valamennyi felsorolt vizsgatárgyból vállalja az iskola a közép- vagy emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítést. Amennyiben a jelentkezők száma nem teszi lehetővé egy adott tantárgy adott szintű érettségi előkészítő csoport megszervezését, akkor az "A tanulmányok alatti vizsga követelményei, részei, az értékelés szabályai" fejezetben foglaltaknak megfelelően kell eljárni (osztályozó vizsgák).

IV.6.1. Érettségi előkészítő tantárgyai (kötelezően választandó - heti óraszám)

	tantárgy	Helyi tanterve óraszámmal	11. évf.	12. évf.	11. évf.	12. évf.
			középszintű		emelt szintű	
Kötelező érettségi tantárgyak	magyar nyelv és irodalom	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	matematika	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	történelem	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	angol nyelv	+72 óra 11. évf. - előrehozott érettségi	2			
	angol nyelv	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	német nyelv	+72 óra 11. évf. - előrehozott érettségi	2			
	német nyelv	+136 óra 11-12. évf.			2	2
Választható érettségi tantárgyak	biológia	+136 óra 11-12. évf.	2	2		
	biológia	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	fizika	+64 óra 12. évf.		2		
	fizika	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	kémia	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	kémia	136 óra 11-12. évf.			2	2
	földrajz	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	informatika	72 óra 11.. évf. (nem inf. tag.) előrehozott érettségi	2			
	informatika	64 óra 12. évf. (nem inf. tag.)		2		
	informatika	136 óra 11-12. évf. Radnóti utcai telephely	2	2		
	informatika	136 óra 11-12. évf.			2	2
	testnevelés	+64 óra 12. évf.		2		
	testnevelés	+64 óra 12. évf.				2
	rajz és vizuális kultúra	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	mozgóképkultúra és médiaismeret	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	ember- és társadalomismeret, etika	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	ének-zene	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	természettudomány	64 óra 12. évf.		2		
	társadalomismeret	64 óra 12. évf.	2	2		
	belügyi rendészeti ismeretek	136 óra 11-12. évf. belügyi rend. orientáció	2	2		
	közlekedési alapismeretek (közlekedés-üzemvitel)	72 óra 11. évf. szakközépiskola	2			

IV.6.2. Érettségi előkészítő tantárgyai (szabadon választható - heti óraszám)

	tantárgy	Helyi tanterve óraszámmal	11. évf.	12. évf.	11. évf.	12. évf.
			közép-szintű	közép-szintű	emelt szintű	emelt szintű
Kötelező érettségi tantárgyak	magyar nyelv és irodalom	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	matematika	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	történelem	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	angol nyelv	+72 óra 11. évf. - előrehozott érettségi	2			
	angol nyelv	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	német nyelv	+72 óra 11. évf. - előrehozott érettségi	2			

	német nyelv	+136 óra 11-12. évf.			2	2
Választható érettségi tantárgyak	biológia	+136 óra 12. évf.	2	2		
	biológia	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	fizika	+64 óra 12. évf.		2		
	fizika	+136 óra 11-12. évf.			2	2
	kémia	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	kémia	136 óra 11-12. évf.			2	2
	földrajz	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	informatika	+72 óra 11. évf. (nem inf. tag.) előrehozott érettségi	2			
	informatika	64 óra 12. évf. (nem inf. tag)		2		
	informatika	136 óra 11-12. évf. Radnóti utcai telephely	2	2		
	informatika	136 óra 11-12. évf.			2	2
	testnevelés	+64 óra 12. évf.		2		
	testnevelés	+64 óra 12. évf.				2
	rajz és vizuális kultúra	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	mozgóképkultúra és médiaismeret	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	ember- és társadalomismeret, etika	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	ének-zene	136 óra 11-12. évf.	2	2		
	természettudomány	64 óra 12. évf.		2		
	társadalomismeret	136 óra 11-12. évf.	2	2		

IV.6.3. Érettségi vizsgára való felkészítés egyéb feltételei

1. Évfolyamonként legfeljebb 10 csoport (közép és emelt együtt) indítható (10*2 óra=20 óra)
2. A +-szal jelölt óra az alapóraszámot növeli.
3. A kötelező érettségi vizsgatárgyak esetén a középszintű felkészítés az elfogadott óraterv szerint legalább 138 óra, illetve az emelt szintű felkészítésnél legalább 256 óra biztosított
4. Idegen nyelvek esetén +2 óra (11. évf.), hogy a minőségi előrehozott középszintű idegen nyelvi érettségi vizsgák feltételei adottak legyenek, továbbá az emelt szintű felkészítésnél legalább 256 óra biztosított

IV.6.3.1. A választás szabályai:

a) Minden diák (kivéve az emelt szintű informatika képzés 11. évfolyamát) köteles legalább egy érettségi előkészítőt választani a 11-12. évfolyamon az óratervben előírtaknak megfelelően.

b) A tanulók ezen felül választhatnak a szabadon választott érettségi előkészítők közül.

c) Abból a választott érettségi vizsgatárgyból tehető érettségi vizsga az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt (a kötelező vizsgatárgyakon felül), amelynek a helyi tantervben, az érettségi előkészítőkre vonatkozó meghatározott

követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték.

d) A természettudomány középszinten választható vizsgatárgy. Azok a tanulók választhatják, akik akár integrált módon, akár hagyományos tantárgyi keretben legalább két éven át tanulták a kerettantervekben leírt fizika, kémia, biológia, földrajz ismereteket és a természettudomány tantárgy érettségi előkészítő követelményeit is teljesítették, tudását osztályzattal értékelték.

IV.6.4. Sikeres érettségi vizsgával (előrehozott érettségivel) rendelkezőkre vonatkozó rendelkezés

Ha a tanuló valamely tantárgyból, tantárgyakból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette, akkor az iskola magasabb évfolyamán vagy évismétlés esetén e tantárgy, tantárgyak óralátogatása alól felmentésben részesül. Az igazgatóhoz benyújtott kérelem alapján a tanórákon részt vehet, értékelés és minősítés alól mentesül, esetleges hiányzását nem kell figyelembe venni.

IV.7. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Magyar nyelv és irodalom	Matematika	Angol nyelv, német nyelv, olasz nyelv, francia nyelv
1. MAGYAR NYELV **1.1. Ember és nyelv** **1.2. Kommunikáció** A jel, a jelrendszer Nyelvi és vizuális kommunikáció A nyelvhasználat mint kommunikáció Kommunikációs funkciók és közlésmódok Személyközi kommunikáció A tömegkommunikáció **1.3. A magyar nyelv története** A magyar nyelv rokonsága Nyelvtörténeti korszakok Az írott nyelvi norma kialakulása Nyelvművelés **1.4. Nyelv és társadalom** Nyelvváltozatok Kisebbségi nyelvhasználat A határon túli magyar nyelvűség Tömegkommunikáció és nyelvhasználat **1.5. A nyelvi szintek** Hangtan Alaktan és szótan Mondattan A mondat szintagmatikus szerkezete A mondat a szövegben Logikai és grammatikai viszonyok az összetett mondatban Szókincs és frazeológia **1.6. A szöveg** A szöveg és a kommunikáció A szöveg szerkezete és jelentése	*1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok* **1.1. Halmazok** Halmazműveletek Számosság, részhalmazok **1.2. Matematikai logika** Fogalmak, tételek és bizonyítások a matematikában **1.3. Kombinatorika** **1.4. Gráfok** *2. Számelmélet, algebra* **2.1. Alapműveletek** **2.2. A természetes számok halmaza, számelméleti ismeretek** Oszthatóság Számrendszerek **2.3. Racionális és irracionális számok** **2.4. Valós számok** **2.5. Hatvány, gyök, logaritmus** **2.6. Betűkifejezések** Nevezetes azonosságok **2.7. Arányosság** Százalékszámítás **2.8. Egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek** Algebrai egyenletek, egyenletrendszerek Nem algebrai egyenletek Egyenlőtlenségek, egyenlőtlenség-rendszerek **2.9. Középértékek,**	1**. Személyes vonatkozások, család** **2. Ember és társadalom** **3. Környezetünk** **4. Az iskola** **5. A munka világa** **6. Életmód** **7. Szabadidő, művelődés, szórakozás** **8. Utazás, turizmus** **9. Tudomány és technika**

Szövegértelmezés A szöveg szóban és írásban Az intertextualitás A szövegtípusok Szöveg a médiában **1.7. A retorika alapjai** A nyilvános beszéd Érvelés, megvitatás, vita A szövegszerkesztés eljárásai **1.8. Stílus és jelentés** Szóhasználat és stílus A szójelentés Állandósult nyelvi formák Nyelvi-stilisztikai változatok Stíluseszközök Stílusréteg, stílusváltozat *2. IRODALOM* **2.1. Szerzők, művek** Életművek Portrék Látásmódok A kortárs irodalomból Világirodalom Színház- és drámatörténet Az irodalom határterületei Interkulturális megközelítések és regionális kultúra **2.2. Értelmezési szintek, megközelítések** Témák, motívumok Műfajok, poétika Korszakok, stílustörténet	**egyenlőtlenségek** *3. Függvények, az analízis elemei* **3.1. A függvény** **3.2. Egyváltozós valós függvények** A függvények grafikonja, függvénytranszformációk A függvények jellemzése **3.3. Sorozatok** Számtani és mértani sorozatok Kamatos kamat, járadékszámítás *4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria* **4.1. Elemi geometria** Térelemek A távolságfogalom segítségével definiált ponthalmazok **4.2. Geometriai transzformációk** Egybevágósági transzformációk Hasonlósági transzformációk **4.3. Síkbeli és térbeli alakzatok** Síkbeli alakzatok Térbeli alakzatok **4.5. Trigonometria** **4.6. Koordinátageometria** Pontok, vektorok Egyenes Kör Parabola **4.7. Kerület, terület** **4.8. Felszín, térfogat** 5. *Valószínűségszámítás, statisztika* **5.1. Leíró statisztika** Statisztikai adatok gyűjtése, rendszerezése, különböző ábrázolásai Nagy adathalmazok jellemzői, statisztikai mutatók **5.2. A valószínűségszámítás elemei**	

Történelem	Biológia	Fizika
1. Az ókor és kultúrája 1.1. Vallás és kultúra az ókori Keleten 1.2. A demokrácia kialakulása Athénban 1.3. A római köztársaság virágkora és válsága, az egyeduralom kialakulása 1.4. Az antik hitvilág, művészet, tudomány 1.5. A kereszténység kialakulása és elterjedése 1.6. A népvándorlás, az antik civilizáció felbomlása *2. A középkor* 2.1. A feudális társadalmi és gazdasági rend jellemzői 2.2. A nyugati és keleti kereszténység	**1.1. A biológia tudománya** Vizsgálati szempontok Vizsgáló módszerek **1.2. Az élet jellemzői** Az élő rendszerek Szerveződési szintek **1.3. Fizikai, kémiai alapismeretek** **2.1. Szervetlen és szerves alkotóelemek** Elemek, ionok Szervetlen molekulák Lipidek Szénhidrátok Fehérjék Nukleinsavak, nukleotidok **2.2. Az anyagcsere folyamatai** Felépítés és lebontás kapcsolata Felépítő folyamatok	**1.1. Newton törvényei** Newton I. törvénye Newton II. törvénye Newton III. törvénye **1.2. Pontszerű és merev test egyensúlya** **1.3. Mozgásfajták** Egyenes vonalú egyenletes mozgás Egyenes vonalú egyenletesen változó mozgás Összetett mozgások Periodikus mozgások Az egyenletes körmozgás Mechanikai rezgések Mechanikai hullámok (3.6, 3.7) **1.4. Munka, energia** **2.1. Állapotjelzők, termodinamikai egyensúly**

2.3. Az iszlám vallás és az arab világ; a világvallások elterjedése 2.4. A középkori városok 2.5. Egyházi és világi kultúra a középkorban 2.6. A humanizmus és a reneszánsz Itáliában 2.8. Az Oszmán Birodalom terjeszkedése *3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora* 3.1. A magyar nép őstörténete és vándorlása 3.2. A honfoglalástól az államalapításig 3.3. Az Árpád-kor 3.4. Társadalmi és gazdasági változások Károly Róbert, Nagy Lajos, Luxemburgi Zsigmond idején 3.5. A Hunyadiak 3.6. Kultúra és művelődés *4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban* 4.1. A nagy földrajzi felfedezések és következményei 4.2. Reformáció és katolikus megújulás 4.3. A kontinentális abszolutizmus és a parlamentáris monarchia megszületése Angliában 4.4. A tudományos világkép átalakulása, a felvilágosodás *5. Magyarország a Habsburg Birodalomban* 5.1. A mohácsi csata és az ország három részre szakadása 5.2. Az Erdélyi Fejedelemség virágkora 5.3. A török kiűzése és a Rákóczi szabadságharc 5.4. Magyarország a XVIII. századi Habsburg Birodalomban 5.5. Művelődés, egyházak, iskolák *6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora* 6.1. A francia polgári forradalom politikai irányzatai, az Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata 6.3. A XIX. század eszméi 6.4. Az ipari forradalom és következményei 6.5. Nagyhatalmak és katonai-politikai szövetségek a századfordulón 6.6. Tudományos, technikai felfedezések, újítások és következményeik *7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon* 7.1. A reformmozgalom kibontakozása, a polgárosodás fő	Lebontó folyamatok **2.3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)** Elhatárolás Mozgás Anyagcsere Osztódás A sejtműködések vezérlése **3.1. Nem sejtes rendszerek** Vírusok **3.2. Önálló sejtek** Baktériumok Egysejtű eukarióták **3.3. Többsejtűség** A gombák, növények, állatok elkülönülése Sejtfonalak Teleptest és álszövet **3.4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak** A növényvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából Az állatvilág főbb csoportjai a szervi differenciálódás szempontjából A növények szövetei, szervei Az állatok szövetei, szaporodása, viselkedése **4.1. Homeosztázis** **4.2. Kültakaró** Bőr Szabályozás A bőr gondozása, védelme **4.3. A mozgás** Vázrendszer Izomrendszer Szabályozás A mozgás és mozgási rendszer egészségtana **4.4. A táplálkozás** Táplálkozás Emésztés Felszívódás Szabályozás Táplálkozás egészségtana **4.5. A légzés** Légcsere Gázcsere Hangképzés Szabályozás A légzés és a légzőrendszer egészségtana (elsősegélynyújtás) **4.6. Az anyagszállítás** A testfolyadékok A szöveti keringés A szív és az erek Szabályozás A keringési rendszer egészségtana, elsősegélynyújtás **4.7. A kiválasztás** A vizeletkiválasztó rendszer működése	**2.2. Hőtágulás** **2.3. Állapotegyenletek (összefüggés a gázok állapotjelzői között)** **2.4. Az ideális gáz kinetikus modellje** **2.5. Energiamegmaradás hőtani folyamatokban** Termikus, mechanikai kölcsönhatás **2.6. Kalorimetria** **2.7. Halmazállapot-változások** Olvadás, fagyás Párolgás, lecsapódás Jég, víz, gőz **2.8. A termodinamika II. főtétele** Hőfolyamatok iránya Hőerőgépek **3.1. Elektromos mező** Elektrosztatikai alapjelenségek Az elektromos mező jellemzése Töltések mozgása elektromos mezőben Töltés, térerősség, *potenciál* a vezetőkön Kondenzátorok **3.2. Egyenáram** Elektromos áramerősség Ohm törvénye Félvezetők Az egyenáram hatásai, munkája és teljesítménye **3.3. Az időben állandó mágneses mező** Mágneses alapjelenségek A mágneses mező jellemzése Az áram mágneses mezeje Mágneses erőhatások **3.4. Az időben változó mágneses mező** Az indukció alapjelensége A váltakozó áram A váltakozó áram teljesítménye és munkája **3.5. Elektromágneses hullámok** Az elektromágneses hullám fogalma **3.6. A fény mint elektromágneses hullám** Terjedési tulajdonságok Hullámjelenségek A geometriai fénytani leképezés A szem és a látás **4.1. Az anyag szerkezete** **4.2. Az atom szerkezete** A kvantumfizika elemei Részecske- és hullámtermészet Az elektronburok szerkezete **4.3. Az atommagban lejátszódó jelenségek** Az atommag összetétele Radioaktivitás Maghasadás

kérdései
7.2. A reformkori művelődés, kultúra
7.3. A polgári forradalom
7.4. A szabadságharc
7.5. A kiegyezés előzményei és megszületése
7.6. Gazdasági eredmények és társadalmi változások a dualizmus korában
7.7. Az életmód, a tudományos és művészeti élet fejlődése
8. Az első világháborútól a kétpólusú világ felbomlásáig
8.1. Az első világháború jellege, jellemzői; a Párizs környéki békék
8.2. A gazdaság és a társadalom új jelenségei a fejlett világban
8.4. Az USA és az 1929-33-as gazdasági válság
8.5. A nemzetiszocializmus hatalomra jutása és működési mechanizmusa
8.6. A bolsevik ideológia és a sztálini diktatúra az 1920-30-as években
8.7. A második világháború előzményei jelentős fordulatai
8.8. A hidegháború és a kétpólusú világ jellemzői
8.9. A szocialista rendszerek bukása
9. Magyarország története az első világháborútól a második világháborús összeomlásig
9.1. Az Oszrák-Magyar Monarchia felbomlása és következményei
9.2. A Horthy-rendszer jellege és jellemzői
9.3. Művelődési viszonyok és az életmód
9.4. A magyar külpolitika mozgástere, alternatívái
9.5. Magyarország részvétele a világháborúban
9.6. A német megszállás és a holocaust Magyarországon
10. Magyarország 1945-től a rendszerváltozásig
10.1. A szovjet felszabadítás és megszállás
10.2. A határon túli magyarság sorsa
10.3. A kommunista diktatúra kiépítése és működése
10.4. Az 1956-os forradalom és szabadságharc
10.5. A Kádár-rendszer jellege, jellemzői
10.6. A rendszerváltozás
11. A jelenkor
11.1. A közép-európai régió

Szabályozás
A kiválasztó szervrendszer egészségtana
4.8. A szabályozás
Idegrendszer
Az emberi magatartás biológiai-pszichológiai alapjai
Az idegrendszer egészségtana: Drogok
A hormonrendszer:
Az immunrendszer:
4.9. Szaporodás és egyedfejlődés
Szaporítószervek
Egyedfejlődés
A szaporodás, fejlődés egészségtana
5.1. Populáció
Környezeti kölcsönhatások
Kölcsönhatások
5.2. Életközösségek (élőhelytípusok)
Az életközösségek jellemzői
Hazai életközösségek
5.3. Bioszféra
5.4. Ökoszisztéma
Anyagforgalom
Energiaáramlás
Biológiai sokféleség
5.5. Környezet- és természetvédelem
6.1. Molekuláris genetika
Alapfogalmak
Mutáció
A génműködés szabályozása
6.2. Mendeli genetika
Minőségi jellegek
Mennyiségi jellegek
6.3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
Ideális és reális populáció
Adaptív és nem adaptív evolúciós folyamatok
Biotechnológia
Bioetika
6.4. A bioszféra evolúciója
Prebiológiai evolúció
Az ember evolúciója

Magfúzió
4.4. Sugárvédelem
5.1. A gravitációs mező
5.2. Csillagászat
6.1. A fizikatörténet fontosabb személyiségei
6.2. Felfedezések, találmányok, elméletek

jellemzői, távlatai, a posztszovjet rendszerek problémái 11.2. Az európai integráció története 11.3. A „harmadik világ” 1.4. Fogyasztói társadalom; ökológiai problémák, a fenntartható fejlődés 11.5. A globális világ kihívásai és ellentmondásai *12. A mai magyar társadalom és életmód* 12.1. Alapvető állampolgári ismeretek 12.2. Etnikumok és nemzetiségek a magyar társadalomban 12.3. A magyarországi romák 12.4. A parlamenti demokrácia működése és az önkormányzatiság 12.5. Társadalmi, gazdasági és demográfiai változások		

Kémia	Földrajz	Informatika
1.1. Atomszerkezet Atom Elem Elektronszerkezet A periódusos rendszer Az atomok mérete Az ionok Elektronegativitás **1.2. Kémiai kötések** Elsőrendű kémiai kötések Másodrendű kémiai kötések **1.3. Molekulák, összetett ionok** Molekula A kovalens kötés A molekulák térszerkezete Összetett ionok **1.4. Anyagi halmazok** Anyagi halmaz Állapotjelzők Halmazállapotok, halmazállapot-változások Egykomponensű anyagi rendszerek Kristályrácsok Átmenet a kötés- és rácstípusok között Többkomponensű rendszerek Csoportosítás Diszperz rendszerek Kolloid rendszerek Homogén rendszerek **1.5. Kémiai átalakulások** Termokémia A folyamatok energiaviszonyai Reakcióhő Reakciósebesség Katalízis Egyensúly Megfordítható reakciók Egyensúly	**1.1. A térképi ábrázolás** **1.2. Térképi gyakorlatok** **1.3. Az űrtérképezés** **2.1. A Naprendszer kialakulása, felépítése, helye a világegyetemben** **2.2. A Nap és kísérői** **2.3. A Föld és mozgásai** Tengely körüli forgás Nap körüli keringés **2.4. Űrkutatás az emberiség szolgálatában** **3.1. A kőzetburok** Földtörténet A Föld szerkezete és fizikai jellemzői A kőzetburok szerkezete A kőzetlemez-mozgások okai és következményei A hegységképződés A kőzetburok (litoszféra) építőkövei A Föld nagyszerkezeti egységei A földfelszín formálódása **3.2. A levegőburok** A légkör kialakulása, anyaga és szerkezete A levegő felmelegedése A légnyomás és a szél Az általános légkörzés Víz a légkörben Az időjárás és az éghajlat **3.3. A vízburok földrajza vízburok kialakulása és tagolódása** A világtenger A felszíni vizek és felszínalakító hatásuk A felszín alatti vizek	**1.1. A kommunikáció** A kommunikáció általános modellje Információs és kommunikációs technológiák és rendszerek Számítógépes információs rendszerek az iskolában és a gazdaságban Közhasznú információs források **1.2. Információ és társadalom** Az informatika fejlődéstörténete A modern információs társadalom jellemzői Informatika és etika Jogi ismeretek **2.1. Jelátalakítás és kódolás** Analóg és digitális jelek Az adat és az adatmennyiség Bináris számábrázolás Bináris karakterábrázolás Bináris kép- és színkódolás Bináris hangkódolás **2.2. A számítógép felépítése** A Neumann-elvű számítógépek A (személyi) számítógép részei és jellemzőik: Központi feldolgozó egység, memória, buszrendszer, interfészek (illesztő), ház, tápegység, alaplap A perifériák típusai és főbb jellemzőik: bemeneti eszközök, kimeneti eszközök, bemeneti/kimeneti eszközök, háttértárak A (személyi) számítógép részeinek összekapcsolása és üzembe helyezése Hálózatok **4.1. A szövegszerkesztő**

A kémiai reakciók típusai
Sav–bázis reakciók
Elektronátmenettel járó reakciók
Egyéb, vizes oldatban végbemenő kémiai reakciók
Egyéb reakciók
Elektrokémia
Galvánelem
Elektrolízis
Az elektrolízis mennyiségi viszonyai
2.1. Hidrogén
2.2. Nemesgázok
2.3. Halogénelemek és vegyületeik
Halogénelemek
Halogénvegyületek
Hidrogén-halogenidek (HF, HCl, HBr, HI)
Kősó (NaCl)
Hypo (NaOCl-oldat)
2.4. Az oxigéncsoport elemei és vegyületeik
Oxigén
Oxigénvegyületek
Oxidok
Hidroxidok
Kén
Kén-dioxid (SO_2)
Kén-trioxid (SO_3)
Kénsav (H_2SO_4)
2.5. A nitrogéncsoport elemei és vegyületeik
Nitrogén
Ammónia (NH_3)
Nitrogén-dioxid (NO_2)
Salétromsav (HNO_3)
Foszfor
Foszforsav (ortofoszforsav, H_3PO_4)
A foszforsav fontosabb sói
A széncsoport elemei és vegyületeik
Szén
Szén-monoxid
Szén-dioxid (CO_2)
Szénsav (H_2CO_3)
Szilícium
Szilícium-dioxid (SiO_2)
Szilikonok
2.7. Fémek
Az s-mező fémei
A p-mező fémei
Alumínium
Ón és ólom
A d-mező fémei
Vascsoport (Fe, Co, Ni)
Rézcsoport (Cu, Ag, Au)
Cink
Higany
3.1. A szerves vegyületek általános jellemzői
A komplex vízgazdálkodás elemei
A jég és felszínformáló munkája
3.4. A talaj
3.5. A geoszférák kölcsönhatásai
4.1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
Szoláris éghajlati övezetek
Valódi éghajlati övezetek
4.2. A vízszintes földrajzi övezetesség
4.3. A forró övezet
Egyenlítői öv
Átmeneti öv
Térítői öv
Monszun vidék
4.4. Mérsékelt övezet
Meleg–mérsékelt öv
Valódi mérsékelt öv
Hideg–mérsékelt öv
4.5. A hideg övezet
Sarkköri öv
Sarkvidéki öv
4.6. A függőleges földrajzi övezetesség
5.1. A népesség földrajzi jellemzői
A népesség számbeli alakulása, összetétele
A népesség területi eloszlása
5.2. A települések földrajzi jellemzői
6.1. A világgazdaság általános jellemzése, szerkezetének átalakulása és jellemző folyamatai
A világgazdaság felépítése, ágazatai
A gazdasági fejlettség és területi különbségei
A világgazdaság működése és folyamatai
6.2. A termelés, a fogyasztás és a kereskedelem kapcsolata
6.3. A világ élelmiszergazdaságának jellemzői és folyamatai
A mezőgazdaság és az élelmiszergazdaság kapcsolata
Növénytermesztés
Állattenyésztés
Erdőgazdálkodás, hal- és vadgazdálkodás
6.4 A világ energiagazdaságának és iparának átalakulása
Energiagazdaság
Ipar
6.5. A harmadik és a negyedik szektor jelentőségének növekedése
Az infrastruktúra
A harmadik és a negyedik szektor
A működőtőke és a pénz világa
használata
A program indítása
A munkakörnyezet beállítása
A szövegszerkesztő menürendszere
Dokumentum megnyitása, mentése, nyomtatása
4.2. Szövegszerkesztési alapok
4.2.1. Szövegbevitel, szövegjavítás
Karakterformázás
Bekezdésformázás
Felsorolás, számozás
Tabulátorok használata
Oldalformázás
4.3. Szövegjavítási funkciók
Keresés és csere
Kijelölés, másolás, mozgatás, törlés
Helyesírás ellenőrzés, szinonima szótár, elválasztás
4.4. Táblázatok, grafikák a szövegben
Táblázatkészítés a szövegszerkesztővel, sorba rendezés
Körlevélkészítés
Táblázatok, grafikák, szimbólumok és más objektumok beillesztése a szövegbe, valamint formázásuk
5.1. A táblázatkezelő használata
A program indítása
A munkakörnyezet beállítása
A táblázatkezelő menürendszere
A táblázat megnyitása, mentése, nyomtatása
5.2. A táblázatok felépítése
Cella, oszlop, sor, aktív cella, tartomány, munkalap
5.3. Adatok a táblázatokban
Adattípusok
Adatbevitel, javítás, másolás, mozgatás
A cellahivatkozások használata
Képletek szerkesztése: konstans, hivatkozás, függvény
5.4. Táblázatformázás
Sorok, oszlopok, tartományok kijelölése
Karakter-, cella- és tartományformázások
Cellák és tartományok másolása
5.5. Táblázatok, szövegek, diagramok
Egyszerű táblázat készítése
Formázási lehetőségek
Diagramtípus kiválasztása, diagramok szerkesztése
5.6. Problémamegoldás táblázatkezelővel
Tantárgyi feladatok megoldása
A mindennapi életben előforduló problémák

3.2. Szénhidrogének
Alkánok, cikloalkánok (Paraffinok, cikloparaffinok)
Alkének (olefinek)
Diének
Természetes poliének
Alkinok
Etin (acetilén)
Aromás szénhidrogének
Benzol
Toluol, sztirol
3.3. Halogéntartalmú szénhidrogének
3.4. Oxigéntartalmú szerves vegyületek
Hidroxivegyületek
Alkoholok
Fenolok
Éterek
Oxovegyületek
Karbonsavak
A karbonsavak sói
Észterek
3.5. Nitrogéntartalmú szerves vegyületek
Aminok
Aminosavak
Savamidok
Nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek
Gyógyszerek, drogok, hatóanyagok
3.6. Szénhidrátok
Monoszacharidok
Glicerinaldehid
Ribóz és
2-dezoxi-ribóz
Glükóz (szőlőcukor)
Fruktóz (gyümölcscukor)
Diszacharidok
Poliszacharidok
3.7. Fehérjék
3.8. Nukleinsavak
3.9. Műanyagok
Természetes alapú műanyagok
Szintetikusan előállított műanyagok
Polimerizációs műanyagok
Polikondenzációs műanyagok
Környezetvédelmi szempontok
3.10. Energiagazdálkodás
4.1. Az anyagmennyiség
4.2. Gázok
4.3. Oldatok, elegyek, keverékek
4.4. Számítások a képlettel és a kémiai egyenlettel kapcsolatban
4.5. Termokémia
4.6. Kémiai egyensúly
4.7. Kémhatás
4.8. Elektrokémia

7.1. A világgazdasági pólusok
7.2. A világgazdaság peremterületei
7.3. Egyedi szerepkörű országcsoportok és országok
8.1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
8.2. Magyarország természeti adottságai
Földtani adottságok
Hazánk éghajlata
Hazánk vízrajza
Hazánk élővilága és talajai
8.3. Magyarország társadalmi-gazdasági jellemzői
Népesség- és településföldrajzi jellemzők
Nemzetgazdaságunk
A gazdaság ágazatai, ágai
8.4. Hazánk nagytájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
Az Alföld
A Kisalföld és a Nyugati-peremvidék (Alpokalja)
A Dunántúli-domb- és hegyvidék
A Dunántúli-középhegység
Az Északi-középhegység
8.5. Hazánk nagyrégióinak (tervezési-statisztikai régióinak) természet- és társadalomföldrajzi képe
Budapest
8.6. Magyarország környezeti állapota
9.1. Európa általános természetföldrajzi képe
9.2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
9.3. Az Európai Unió földrajzi vonatkozásai
9.4. Észak-Európa
9.5. Nyugat-Európa
Egyesült Királyság
Franciaország
9.6. Dél-Európa
Olaszország
Spanyolország
Szerbia és Montenegro
Horvátország
9.7. Közép-Európa tájainak és országainak természet- és társadalomföldrajzi képe
Németország
Lengyelország
Csehország
Ausztria
Szlovénia
Szlovákia
Románia
9.8. Kelet-Európa természet- és társadalomföldrajzi vonásai

6.1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
Az adatbázis fogalma, típusai, adattábla, rekord, mező, kulcs
6.2. Az adatbázis-kezelő program interaktív használata
Adattípusok
Adatbevitel, adatok módosítása, törlése
Adatbázisok létrehozása, karbantartása
6.3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
Lekérdezések, függvények használata
Keresés, válogatás, szűrés, rendezés
Összesítés
6.4. Képernyő és nyomtatási formátumok
Úrlapok használata
Jelentések használata
7.1. Kommunikáció az Interneten
Elektronikus levelezési rendszer használata
Állományok átvitele
WWW
Keresőrendszerek
Távoli adatbázisok használata
7.2. Web-lap készítés
Hálózati dokumentumok szerkezete
Web-lap készítése Web-szerkesztővel
Formázási lehetőségek
8.1. Prezentáció (bemutató)
A program indítása
A munkakörnyezet beállítása
A program menürendszere
Prezentációs anyag elkészítése
8.2. Grafika
A program indítása
A munkakörnyezet beállítása
A program menürendszere
Elemi alakzatok megrajzolása, módosítása
Képek beillesztése, formázása
9.1. Könyvtárak
A könyvtár fogalma, típusai
Eligazodás a könyvtárban: olvasóterem, szabadpolcos rendszer, multimédia övezet
A helyben használható és a kölcsönözhető könyvtári állomány
A könyvtári szolgáltatások
9.2. Dokumentumok
Nyomtatott dokumentumok
Nem nyomtatott dokumentumok, illetve adathordozók (kazetta, diakép, film, CD, mágneslemez, DVD)
9.3. Tájékoztató eszközök

	Oroszország Ukrajna **10.1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe** **10.2. Ázsia** Általános földrajzi kép Országai Délkelet-Ázsia iparosodott és iparosodó országai Nyugat-Ázsia, arab világ **10.4. Afrika általános földrajzi képe** **10.5. Amerika** Általános földrajzi képe Országai **11.1. A geoszférák környezeti problémáinak kapcsolatai** **11.2. A népesség, a termelés és a fogyasztás növekedésének földrajzi következményei** **1.3. A környezeti válság kialakulása és az ellene folytatott küzdelem**	Katalógusok Adatbázisok Közhasznú információs források (pl. telefonkönyv, menetrend, térkép)

Testnevelés	**Rajz és vizuális kultúra**	**Ember- és társadalomismeret, etika**
Elméleti: 1. A magyar sportsikerek 2. A harmonikus testi fejlődés 3. Az egészséges életmód 4. Testi képességek 5. Gimnasztika 6. Atlétika 7. Torna 8. Ritmikus gimnasztika 9. Küzdősportok, önvédelem 10. Úszás 11. Testnevelési és sportjátékok 12. Természetben űzhető sportok Gyakorlati 1. Gimnasztika 2. Atlétika Futások Ugrások Dobások 3. Torna Talajtorna Szekrényugrás Felemáskorlát Gerenda Ritmikus gimnasztika Gyűrű Nyújtó Korlát 4. Küzdősportok, önvédelem 5. Úszás 6. Testnevelési és sportjátékok Kézilabda Kosárlabda Labdarúgás Röplabda	**Alkotás** **1.1. Vizuális nyelv** A vizuális nyelv A vizuális nyelvi elemek viszonyai Vizuális nyelv és kontextus **1.2. Technikák** Rajzolás, Festés, Kollázs, Nyomtatás, Makettezés, modellezés, További technikák **2.1. Ábrázolás, látványértelmezés** Formaértelmezés Térértelmezés Színértelmezés Mozgásértelmezés **2.2. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás** **Befogadás** **1.1. Megjelenítés sajátosságai** **1.2. Technikák** **2.1. Vizuális kommunikáció** **2.2. Tárgy- és környezetkultúra** **2.3. Kifejezés és képzőművészet**	1. Az ember, mint biológiai, társadalmi és szellemi lény 2. Az ember, mint meghatározott és szabad, értékelő és erkölcsi lény 3. Szokás, erkölcs és jog 4. Az ember közvetlen környezete: család, párkapcsolat, barátság, közösségi kapcsolatok 5. A mi kis ügyeink 6. Gazdaság, a munka világa, pályaorientáció 7. Társadalmi rétegződés és társadalmi mobilizáció 8. A közélet és a politika világa 9. Hovatartozásaink: szülő- és lakóhelyünk, hazánk és Európa, magyarságunk és európaiságunk 10. Életszínvonal, életmód, az élet minősége, boldogulás és boldogság 11. Globális gazdasági, társadalmi és erkölcsi kihívások

Mozgóképkultúra és médiaismeret	**Természettudomány**	**Közlekedési alapismeretek (közlekedés-technika)**
1. A mozgóképnyelv alapjai, a filmpoétika fogalmai **A képrögzítés és**	*1. Az Univerzum* **1.1 Az idő** *Az idő természete, időmérés* *A mozgások típusai*	**1. Közlekedési ismeretek** 1.1 Közlekedési alapfogalmak 1.2 Közúti közlekedés technikai

mozgásábrázolás alapjai és jellemzői, a technikai képalkotás és a mozgóképi történetmesélés előtörténete
A technikai kép jellemzői
A látvány mozgóképi megszervezése
Szerepjáték
Montázs
Mozgóképi elbeszélés
2. Mozgóképi szövegértés, értelmezési szintek
A médiaszövegek és a mozgóképi alkotások rendszerezése
A valóság ábrázolásához való viszony
Cselekményelemzés
A mozgóképi szövegek jelentése
3. Mozgóképi szövegalkotás
Egyszerű mozgóképi vagy médiaszövegek megszerkesztése
4. Műfaj- és műismeret
A filmkultúra kettőssége
Műfaji jellemzők
5. Korstílusok, szerzők és művek
Korstílusok
6. Egyetemes filmtörténeti ismeretek
A filmtörténet kezdetei
A némafilmművészet
A hangosfilmművészet kialakulása
A modern film
7. Magyar filmtörténeti ismeretek
A magyar film a második világháború előtt
Az új magyar film az ötvenes évektől a rendszerváltásig
A kortárs magyar film
8. Média a mindennapi életben
A társadalmi nyilvánosság
Mediatizált információforrások használata
A média és az életmód
9. A médiaszövegek befogadása és a média közönsége
Intertextualitás, sorozatelv
A befogadást befolyásoló tényezők
A sztár
Új médiatechnológiák
10. Médiaintézmények
A médiaszöveg mint termék
A médiaipar intézményei
A médiaipar ellenőrzése
11. A reprezentáció
Manipuláció, a valóság sztereotip és torzított megjelenítése a médiában
12. Jellegzetes televíziós műsortípusok
Hírműsorok
Reklám

Periodikus mozgások a csillagászatban, naptár
Az Univerzum története
1.2 A tér
A tér természete
A helyzet meghatározása
Térkép
Távolságok és méretek az Univerzumban és a Naprendszerben
1.3 Fizikai kölcsön-hatások, átalakulások
Mechanikai kölcsönhatások
Termikus kölcsönhatások
Elektromágneses kölcsönhatás
Nukleáris kölcsönhatás
Gravitációs kölcsönhatás
2. A Föld
2.1 A Föld múltjának megismerő módszerei
2.2 A kőzetburok
Kőzetlemezek
Kőzetek, ásványok
Külső erők
2.3. A légkör
Általános jellemzői
A szél, a szélrendszerek
Az időjárás
Levegőszennyezés
2.4. A vízburok
Az óceánok
A szárazföld felszíni és felszín alatti vizei
Emberi hatások
2.5. A természetföldrajzi övezetesség
Az éghajlati övezetesség
3. Életközösségek és populációk
3.1 Az élettelen környezeti tényezők
Az ökológiai környezet
Anyagok körforgása
Környezetvédelem
3.2 Az élők mint környezeti tényezők
3.3 Populációk
Populáción belüli kölcsönhatások, etológia
Genetika
Fajfogalom, szelekció
Etikai vonatkozások
3.4 Életközösségek
Az életközösségek jellemzői
Diverzitás és természetvédelem
4. Az élő egyed
4.1 Az élő egyed és a környezet kapcsolata
4.2 Az emberi életműködések
Önfenntartás: struktúrák és funkciók
Szabályozás és vezérlés
Immunrendszer
Életmód, egészség
4.3 Az egyedfejlődés
5. A sejt
5.1 Sejttípusok
5.2 Sejtalkotók és feladatuk
5.3 A sejtanyagcsere
6. Szerves kémia
6.1 Az óriásmolekulák jellegzetességei
6.2 A szénhidrogének
6.3 A szénhidrátok
6.4 A lipidek
6.5 Fehérjék, kolloidok
6.6 A nukleinsavak
7. Atomcsoportok (vegyületek, halmazok)
7.1 Molekulák, atomcsoportok
A képlet
A kovalens kötés
Molekulák tulajdonságai
7.2 Anyagi halmazok
Gázok
Folyadékok
Szilárd anyagok
Halmazállapot-változások
7.3 Átalakulások
Termokémia

elemei
1.3 Vasúti közlekedés
1.4 Vízi közlekedés
1.5 Légi közlekedés
1.6 Csővezetékes szállítás
1.7. Munka- és környezetvédelmi alapfogalmak
2. Műszaki rajz
2.1 Síkmértani alapfogalmak
2.2 Térmértani alapfogalmak
2.3 Vetületi ábrázolás
2.4 Axonometrikus és perspektivikus ábrázolás
2.5 Síkmetszés
2.6 Áthatások
2.7 Metszeti ábrázolás
2.8 Felvételi vázlatkészítés
2.9 Egyszerűsített és különleges ábrázolások
2.10 Mérethálózat
2.11 Mérettűrések
2.12 Alak és helyzettűrések
2.13 Felületminőség
2.14 Jelképes ábrázolások
2.15 Munkadarabrajz készítése
3. Mechanika
3.1 Statikai alapfogalmak, síkbeli erőrendszerek
3.2 Síkbeli egyensúlyi szerkezetek
3.3 Kéttámaszú tartók és egyik végükön befogott tartók
3.4 Igénybevételek
3.5 Méretezés egyszerű igénybevételre
3.6 Méretezés összetett igénybevételre
4. Gépelemek-géptan
4.1 Kötőgépelemek, kötések
4.2 Rugók és lengéscsillapítók
4.3 Csövek, csőszerelvények
4.4 Tengelyek, csapágyazások
4.5 Tengelykapcsolók
4.6 Fékek
4.7 Nyomatékát- származtató hajtások, súrlódó- és kényszerhajtások
4.8 Hajtóművek
5. Technológiai alapismeretek
5.1 Anyagismereti alapfogalmak
5.2 Fémtani alapfogalmak
5.3 Fémes szerkezeti anyagok
5.4 Nemfémes szerkezeti anyagok
5.5 Forgácsnélküli megmunkálások
5.6 Hőkezelések
5.7 Hegesztés
5.8 Forrasztás
5.9 Műanyagok megmunkálása
6. Elektrotechnikai-elektronikai ismeretek
6.1 Alapfogalmak
6.2 Áramköri elemek
6.3 Transzformátorok

Folytatásos teleregény (szappanopera)	*Reakciókinetika* **7.4 Reakciótípusok** *Sav-bázis reakciók* *Redox reakciók* *Egyéb reakciók* *8. Atomok, elemi részek* **8.1 Elemi részek** *Az elemi töltés* *Az energia kvantáltsága* **8.2 Az atom** *Ókori modellek* *A héj szerkezete* *A mag szerkezete* **8.3 Kémiai elemek** *Elemek előállítása* *A periódusos rendszer*	6.4 Transzformátor- típusok 6.5 Egyenáramú villamos forgógépek 6.6 Váltakozó áramú villamos forgógépek 6.7 Félvezető diódák 6.8 Speciális diódák 6.9 Bipoláris tranzisztorok 6.10 Unipoláris tranzisztorok 6.11 Egyéb félvezetők 6.12 Logikai alapfogalmak 6.13 Logikai alapáram-körök

Ének-zene	**Társadalomismeret**	**Belügyi rendészeti ismeretek**
1. Reprodukálás **1.1. Éneklés** Népzene Műzene: Középkor, Reneszánsz, Barokk, Bécsi klasszika, Romantika, Századforduló, XX. századi és kortárs zene **1.2. Műelemzés** Népzene *2. Befogadás* **2.1. Zenetörténet** Népzene Műzene: Középkor, Reneszánsz, Barokk, Bécsi klasszika, Romantika, Századforduló, XX. századi és kortárs zene **2.2. Zenefelismerés** Népzene Műzene:Reneszánsz, Barokk, Bécsi klasszika, Romantika, Századforduló, XX. századi és kortárs zene **2.3. Zeneelmélet** **2.4. Dallamírás** Stíluskörön kívül	*Társadalomismeret* **A társadalmi szabályok** **Jogi alapismeretek** **Állampolgári ismeretek** **A család és a felnőtté válás** **Kultúra és közösség** **A társadalmi viszonyok** *Jelenismeret* **Az új gazdasági és társadalmi világrend** **Kultúra és globalizáció** **Az életmód átalakulása** **A növekedés határai** *Gazdasági ismeretek* **Vállalkozás, vállalkozó** **A vállalkozások szerepe, jelentősége a magyar gazdaságban** **A gazdasági környezet** **A marketing alapjai** **A vállalkozás finanszírozása** **Fogyasztó a piacgazdaságban** **Nemzetközi kereskedelem** *Pszichológia* **A test és a lélek, az emberi én és a tudat** **A kognitív funkciók** **A beszéd és a kommunikáció** **A motiváció, az érzelmek és az akarat** **A szocializáció folyamata. A személyiség és a társas jelenségek** **Lelki egészség és betegség**	**1. A rendészet alapjai** **1.1. A rendészet, rendészeti szervek** A rend, a közrend (belső rend), a határrend fogalma; A biztonság, a nemzetbiztonság és a közbiztonság fogalma; A rendvédelem, a közrend és a közbiztonság védelmének, az államhatár rendje védelmének fogalma; A katasztrófavédelem és a polgári védelem fogalma; A rendészet szervei **1.2. Az egyes rendészeti szervek általános jellemzése** Az egyes minisztériumok irányítása alá tartozó rendészeti szervek működését meghatározó főbb jogszabályok; A rendészeti szervek rendeltetése, jogállása és feladatai; A rendőrség és a katasztrófavédelem szervezeti felépítése, erői (személyi állománya) és eszközei **2. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium alá tartozó rendészeti szervek szakmai tevékenysége** **2.1. A szakmai tevékenység területei, az egyes szervek működése és irányítása** A rendészeti szervek szolgálati tagozódása, szakmai tevékenységének területei; A rendőrség és a katasztrófavédelem működésének általános elvei és szabályai; A rendészeti szervek irányítása és vezetése **2.2. Intézkedések és kényszerítő eszközök** A rendőri intézkedések és alkalmazásuk alapvető szabályai; A kényszerítő eszközök és alkalmazásuk alapvető szabályai **2.3 A katasztrófák felosztása** A katasztrófák felosztása **2.4. Együttműködés, kapcsolatok és szolgálati tevékenységek** A rendészeti szervek együttműködése, kapcsolata a társadalmi szervekkel, szervezetekkel, a lakossággal és a civil kontroll; A rendészeti szervek filozófiája; A rendőrség által alkalmazott őr- és járőrszolgálati formák és tevékenységek, azok jellemzői; A katasztrófavédelem tevékenysége és jellemzői; A katasztrófavédelem tevékenysége az egyes katasztrófahelyzetekben

Belügyi rendészeti ismeretek	**Belügyi rendészeti ismeretek**	**Belügyi rendészeti ismeretek**
3. Az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium alá tartozó rendészeti szervek funkcionális tevékenysége **3.1. A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység** Az egyes rendészeti szervek tagjává válásának feltételei; A személyzeti, munkaügyi és szociális tevékenység célja, feladatai; Az egyes rendészeti szervek	**4. Tereptan** **4.1. A tereptan alapjai** A terep fogalma, fajtái, jellemzői, a világtájak meghatározása; A térkép fogalma, fajtái, méretaránya; A térképi jelek és jelzések. A térkép tájolása. **4.2 A terepen történő tájékozódás** A tájékozódás fogalma, szerepe az ember és a rendészeti szervek tevékenységében; Az	**5. A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépés** **5.1. A jogellenes cselekmények** A jogellenes cselekmények értelmezése, felosztása; A jogellenes cselekményekkel szembeni fellépést meghatározó jogszabályok **5.2. Szabálysértési alapismeretek** A szabálysértés fogalma, elkövetői, a

tagjait megillető alapvető pénzügyi és anyagi járandóságok, szociális juttatások **3.2. Szolgálattal összefüggő jogok és kötelességek** A személyi állomány szolgálatellátással összefüggő jogai és kötelességei; A személyi állománnyal szemben támasztott társadalmi elvárások, jogi, szakmai és etikai követelmények; Az alapvető állampolgári jogok korlátozása **3.3. A környezet-, munka- és egészségvédelem** A környezet-, munka- és egészségvédelem célja, feladatai Az elsősegélynyújtás alapelvei, az eszméletvesztés, mérgezés, vérzés, törés, égési sérülés elsődleges ellátásának gyakorlati feladatai **3.4. A szolgálati érintkezés** Rendfokozatok és állománycsoportok; Fegyelmi és függőségi viszonyok; A szolgálati érintkezés főbb szabályai **3.5. Az alaki magatartás** Az alakiság jelentősége; A főbb alaki elvárások és követelmények	iránytű, a tájoló és a távcső használata; A közúthálózat számozása, a közúti gépjárművek államjelzései, a magyar rendszámtáblák ismertető jegyei	felróhatóság és a felróhatósági akadályok; Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók; A szabálysértési ügyekben eljáró hatóságok és az eljárásban résztvevő személyek; A szabálysértési eljárás szakaszai, lefolytatásának rendje, főbb szabályai; A rendőrség tevékenysége során előforduló főbb szabálysértési tényállások köznapi értelmezése, gyakorlati jellemzői **5.3. Bűncselekményi alapismeretek** A bűncselekmény fogalma, felosztása, elkövetői; A tényállások fajtái, az általános törvényi tényállás szerkezete; A büntethetőségi akadályok; Az elkövetőkkel szemben alkalmazható szankciók; A rendőrség tevékenysége során előforduló leggyakoribb bűncselekmények köznapi értelmezése, gyakorlati jellemzői **5.6. Nyomozási alapismeretek** A büntetőeljárás elvei; A büntetőügyekben eljáró hatóságok, az eljárásban résztvevő személyek A büntetőeljárás szakaszai; A bűncselekmény nyomozása során alkalmazható krimináltechnikai eszközök; A büntetőeljárási cselekmények és az azokkal kapcsolatos krimináltaktikai ajánlások, módszerek

Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló többször módosított 40/2002. (V.24.) OM rendelet alapján elkészített érettségi vizsga témaköreit a "http://www.oktatas.hu/kozneveles/erettsegi/vizsgatargyak" tartalmazza.

IV.8. A TANULÓI TELJESÍTMÉNY, MAGATARTÁS ÉS SZORGALOM MINŐSÍTÉSÉNEK ELVEI, KÖVETELMÉNYEI, FORMÁI

IV.8.1. Az iskolai írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, az ismeretek számonkérésének módjai, formái és rendje

Alapelvek

- Az értékelés legyen
- folyamatos, kiszámítható, tervszerű és elfogadott ellenőrzési tevékenység a tanulók számára
- az iskolai programban és a helyi tantervben megfogalmazott követelményrendszerre épülő
- objektív, igazságos, motiváló erejű és rendszeres

az életkori sajátosságokat, a tantárgy jellegét, a szóbeli és írásbeli értékelés megfelelő arányát figyelembe vevő

IV.8.1.1. A tájékoztatás formái

A tanulók eredményeiről, magatartásáról a szaktanárok, osztályfőnökök az üzenő füzeten és az ellenőrző könyvön keresztül folyamatosan, írásban tájékoztatják a szülőket. A tanév programjában szereplő - a szülői szervezetekkel egyeztetett számú - szülői értekezleten, fogadóórákon lehetőséget adunk a szóbeli értékelésre, az egyes tanulók nevelésével

kapcsolatos problémák megbeszélésére. Az iskola tanárai a szülőkkel történt előzetes időpont-egyeztetés alapján, a tanév folyamán a fenti fórumokon kívül is készek a kapcsolattartásra

IV.8.1.2. Az írásbeli beszámoltatás formái

- feladatlap, teszt kitöltése
- írásbeli felelet (az előző óra/órák anyagából), időtartama nem haladhatja meg a 15 percet
- felmérő dolgozat (egy kisebb tanítási egység (néhány óra) anyagából)
- témazáró dolgozat (egy nagyobb tanítási egység átfogó számonkérése), maximális száma félévente: a tantárgy heti óraszáma + 2, az iskola házirendje tartalmazza az egy nap egy osztályban iratható témazáró dolgozatok számát.
- házi dolgozat (adott téma önálló kidolgozása, olvasmánynapló)
- év eleji/félévi/év végi felmérők
- A beszámoltatás lehet tantárgyi sajátosságoktól függő, speciális is.
- magyar nyelv és irodalom: memoriter, versmondás
- történelem, társadalomismeret és természetismeret: gyűjtőmunka, projektmunka, próbaérettségi
- idegen nyelv: szóbeli felelet párbeszéd formájában, szituációk eljátszása több tanuló részvételével
- informatika: adott eszközök, számítógépek igénybevételével gyakorlati feladatok végrehajtása
- testnevelés: sportági követelmények gyakorlati bemutatása
- fizika, kémia: gyakorlat
- technika: munkadarab készítése
- rajz: képi ábrázolás
- A beszámoltatás egyéb tantárgyi sajátosságoktól függő, speciális formáit a helyi tanterv tartalmazza részletesen.

IV.8.1.3. Általános iskola

Az 1-4. évfolyamon értékelünk:

- készségszintet,
- elsajátított ismeretanyagot,
- neveltségi szintet,
- szorgalmat,
- magatartást,
- közösségi tevékenységet.

Visszacsatolásokat végzünk, információt gyűjtünk és értékelünk, hogy számot adjunk, és ösztönözzük a kisgyerek személyiségének fejlődését.

Közös értékrend, szokásrend kialakítása az értékek megfogalmazása az alakuló közösségek legfontosabb feladata. A közösen kialakított keretekkel azonosulni tudnak a gyerekek, így betartásuk könnyebb. Célunk, hogy a tanulók részesei legyenek az értékelési folyamatoknak.
Minden tanítási egységen belül részkövetelményeket fogalmazunk meg, hogy a gyermek számára pontosan kirajzolódjon, mit kell tennie. Milyen részterületen kiváló, mi szorul gyakorlásra – ezzel segítve a követelmények pontos ismeretét a későbbi osztályzat tartalmi megalapozását.
Differenciáltan alkalmazzuk a tantárgyi anyagot tartalma szerint és különös figyelemmel vagyunk az életkori és egyéni sajátosságokra.

A szöveges értékelés legfontosabb elemei:

- folyamatos reagálás a napi együttélés, munka során
- a tanulói munkák javítása
- folyamatos értékelés 1-1 témakör lezárása után
- a első évfolyamon negyedévenként értékeléshez kapcsolódó szülői beszélgetések, folyamatos információcsere a gyermeket tanító pedagógusokkal, szükség szerint más szakemberekkel
- félévente értékelő lapok kiadása

Az ellenőrzés, értékelésünk eszköze:

Szóban:

- pozitív megerősítés,
- Szóbeli feleltetés kérdések alapján és értékelés
- Összefüggő feleltetés (3. évfolyamtól)
- Önálló munka során az egyes tanulók tevékenységének figyelemmel kísérése

Írásban:

- Feladatlap (diagnosztikus felmérés, tudáspróba)
- Teszt
- Dolgozat

Az első évfolyam és a második évfolyam féléve értékelésének sajátosságai

Az iskolában eltöltött első év élmény- vagy kudarcsorozatai döntően hozzájárulnak ahhoz, hogy a kisgyermek hogyan viszonyul az iskolához, ismeretszerzéshez. Ezért tanév közben a tanulók értékelése elsősorban az elismerésre, a dicséretre, buzdításra, bátorításra koncentrál, személyre szabott segítő információkat tartalmaz. Írásban a motiváció eszközei különböző pontok, jutalomkártyák az "üzenőfüzetbe". Gyakorisága a nevelői hatástól, az oktatási folyamattól és a tanító-kisgyerek kapcsolatától függ. A szülők tájékoztatása év közben a személyes találkozáskor (fogadóóra, szülői értekezlet) történik, és három havonként ill. témakörök lezárása után vagy hiányosságok esetén (1. osztályban) írásbeli összegzést kapnak tantárgyanként ill. magatartásból és szorgalomból a tájékoztató füzeten keresztül.

Ez tanulóink eredményének értékmérője, mely alapot teremt az egyes tanulók, osztályok és iskolák teljesítményének összehasonlítására.

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel fejezzük ki, hogy a tanuló **kiválóan**, **jól** vagy **megfelelően** teljesített vagy **felzárkóztatásra szorul**.

2-8. évfolyam

A tanulók teljesítményének értékelése tanév közben valamennyi tantárgyból **érdemjegyekkel**, félévkor és tanév végén **osztályzatokkal** történik.

Az iskolában alkalmazható érdemjegyek: 1; 2; 3; 4; 5

Az évközi érdemjegyek alapján (félévente legalább a heti óraszám + 1) a szaktanár félévkor és év végén osztályzattal értékeli a tanuló ismereteinek a helyi tanterv követelményeihez viszonyított szintjét. Az osztályzat megállapításánál figyelembe kell venni a tanuló teljesítményének változásában érzékelhető tendenciát, a tanórákon nyújtott teljesítményt. A félévi, ill. év végi érdemjegyek kialakításánál a témazáró dolgozatok hangsúlyozottabb szerepet kapnak. A tanórai magatartás nem vehető figyelembe az osztályzat megállapításakor. Házi feladat hiányáért elégtelen osztályzat nem adható.

IV.8.1.4. Középiskola

A középiskolai évfolyamokon is az életkori sajátosságoknak megfelelően szükség van a folyamatos visszajelzésre. A tantárgy természetétől függően évente 3-5 témazáró dolgozatot íratunk. Az értékelés motiváló hatású is, ha:

- igazságos, következetes,
- személyre szóló,
- kiszámítható.

A motiváció alapvető az ismeretszerzésben, feltétele a teljesítményképes biztos tudásnak.

<u>Motiváló hatású:</u>

- a követelményrendszer pontos megfogalmazása, realitása
- a cél, a jövő, a végkimenet világos meghatározása
- a következetes, magas szintű szaktanári munka
- az egyéni érdeklődés, képességek felismerése és művelése
- az aktív cselekedtetés, önálló munkára nevelés feladatok kitűzésével (könyvtári kutatómunka, kísérleteztetés, problémamegoldás stb.)

Mivel a motivációk egyéniek - a tanuló szubjektív viszonyát jelzik a tananyaghoz, a tanuláshoz - keressük a leginkább "testhezállókat" emelt szintű érettségi előkészítők, szakkörök, önképző- és érdeklődési körök kínálatával.

Az értékelés másik funkciója: a tudás mérése a továbbhaladás, az elsajátítandó követelmények a gyakorlatban alkalmazható szaktudás szempontjából.

Az értékelés eszköze a számonkérés, lehet írásban és szóban - ennek helyes arányát a munkaközösségek megállapítják és egyeztetik, figyelemmel a kommunikációs készség fejlesztésére.

Az eredménymérés tárgya:

* a rögzített teljesítmény
* tudásszint
* képességszint
* neveltségi szint.

A mérés eszközei, a tudásszint mérése, értékelése:

* feladatlapok: - egy tanórai ismeretanyag számonkérése
  - összefoglaló jellegű (több tanórai anyag)
* témazáró dolgozatok esszé vagy feladatlap formájában
* házi dolgozat
* vizsgadolgozatok (humán félévi vizsgák, érettségi, szakmai, ECDL, különbözeti, osztályozó vizsgák)
* „Kisérettségi” vizsga matematikából
* 12. évfolyamon próbaérettségi vizsga matematikából, történelemből
* felmérő szövegértésből a 9. évfolyamon
* szóbeli feleletek, vizsgák (humán osztályok, érettségi, szakmai, ECDL, különbözeti, osztályozó vizsgák)
* topográfiai ismereteket számonkérő feladatlap
* projekt értékelés (pl. egy témakörből vagy a drámajátékokban való tevékenységből)
* portfólió készítése

A képességszint mérésének eszközei:

* helyesírási felmérők
* az olvasási készség vizsgálata
* intelligenciatesztek
* pályaalkalmassági tesztek

A neveltségi szint mérésének eszközei:

* elbeszélgetés
* a megfigyelés
* a „kérdőíves” módszer
* szociometria
* személyiség tesztek

Az értékelés szempontjai:

– A kerettanterv követelményeinek teljesítése
– A tantárgyak helyi tantervi követelményszintjének és a specialitásoknak az ötfokú skála osztályzataival történő mérése

- Az ismeretek, fogalmak, összefüggések, törvények ismerete és alkalmazása
- Reproduktív és kreatív gondolkodás fejlesztése
- Önálló feldolgozások: a tanult ismeretek újszerű és alkotó felhasználása egy új téma feldolgozásában

Az értékelés eszközrendszere:

- Érdemjegyek: évközi, folyamatos információszerzés
- Szummatív jellegű: félévi, tanév végi osztályzatok (tantárgyi vizsgák)
- Szöveges értékelés szóban és írásban: átfogó, személyre szabott (dolgozatok, pályázatok, versenyek)

Az eredménymérés rendje és korlátai:

- Feladatlap (1 tanórai) bármikor íratható (tanári jogkörbe utalva)
- Összefoglaló feladatlap: bejelentése a számonkérést megelőző órán, a naplóba történő előzetes beírással
- Témazáró dolgozat: egy napon legfeljebb két témazáró vagy egy témazáró és egy összefoglaló feladatlap íratható
- Vizsgadolgozat (humán, érettségi, szakmai, ECDL, különbözeti, osztályozó vizsgák) az érvényben lévő vizsgaszabályzatok szerint
- Zárthelyi dolgozat a szakképző évfolyamokon félévente két alkalommal. Elégtelen minősítés esetén 3 héten belül javító zárthelyi dolgozat megírására van lehetőség.
- Házi dolgozat: elkészítésére legalább két hét áll rendelkezésre; beadható kézírással vagy nyomtatott, illetve elektronikus formában,
- Kiselőadás követelményei: önálló felkészülés alapján, vázlatból szabadon kell előadni, maximum 10 perc időtartamban, a témát legalább egy héttel előbb ki kell adni szakirodalmi segédanyaggal
- A próbaérettségi dolgozat a 12. évfolyamon azonos időpontban 180 perc időtartamban kerül megírásra a munkatervben meghatározott napon és osztályokban és tantárgyakból.
- A 9. évfolyamon a tanév elején – munkaterv szerint – szövegértésből felmérő dolgozat készül.
- Szóbeli felelet: tanórán maximum 10 perc, szummatív jellegű tantárgyi vizsgán legfeljebb 15 perc az aktuális témán belüli tananyagra vonatkozó lehet.
- Topográfiai feladatlap: a tananyag 3 héttel a dolgozatírás előtt kerül kijelölésre.

A beszámoltatások szerepe és súlya a tanulók tudásának értékelésében

- Feladatlap (1 tanórai), szóbeli felelet, kiselőadás: a folyamatos információszerzést szolgálják.

- Összefoglaló feladatlap, házi dolgozat, topográfiai feladatlap, témazáró dolgozat dupla értékű a felelethez képest. Ezeket a jegyeket a naplóban piros színnel jelöljük.
- A szummatív érdemjegyek kialakításában elvként fogalmazzuk meg, hogy a második csoportba tartozó érdemjegyek nagyobb mértékben befolyásolják a félévi és az év végi érdemjegyeket, míg az első csoportba tartozók a félévi és év végi munka elbírálásakor +/- befolyásolják a végső érdemjegyet. Ha az összes témazáró dolgozat elégtelen és a tanuló javítási lehetőséget kapott – függetlenül a feleleti jegyek minőségétől -, akkor az év végi jegy elégtelen.
- A közép/emelt szintű érettségi előkészítő jegyei az adott tantárgy értékelésekor 1/3 arányban számítanak be a végleges érdemjegybe.
- Szakképző évfolyamon a zárthelyi dolgozatok alapján a szaktanár megajánlhatja a szóbeli vizsga eredményét.
- A „kisérettségi” dolgozat érdemjegye a témazáró dolgozat érdemjegyénél 1,5-szer nagyobb súllyal szerepel az év végi jegy megállapításakor.
- A próbaérettségi dolgozat érdemjegye a témazáró dolgozat érdemjegyénél 1,5-szer nagyobb súllyal szerepel az év végi jegy megállapításakor.
- A szövegértésből végzett felmérő minősítése egy feleletjeggyel egyenértékű.
- Az írásbeli dolgozatok értékelésére az alábbi irányelvet követjük (a tanár az alsó határt lejjebb viheti), melytől a tantárgy helyi tanterve 10-20%-kal eltérhet:

Minimálisan elért teljesítmény (%)	**Érdemjegy**
85	jeles (5)
71	jó (4)
55	közepes (3)
31	elégséges
-	elégtelen

- A félévi és év végi osztályzatok kiszámítása a jegyek súlyozott átlagából történik:

	Számonkérés formája		
	feladatlap, szóbeli felelet	témazáró, javító témazáró	próbaérettségi vizsgajegy, szummatív tantárgyi vizsga, humán vizsga
súlyozás mértéke	1x	2x	3x

Súlyozott átlag (kerekítés nélkül)	**Érdemjegy**
4,6	jeles (5)
3,6	jó (4)

2,6	közepes (3)
1,7	elégséges
-	elégtelen

- A 2x-es és 3x-es súlyozású, elégtelen érdemjegyű számonkéréseknél az értékelést követő 5 tanítási napon belül tanulói igény esetén javítási lehetőség kell adni a tanulónak.

Az írásbeli munkák javításának, értékelésének korlátai

- Feladatlap (1 tanórai): kijavítása 2 héten belül
- Házi dolgozat, összefoglaló feladatlap, témazáró dolgozat: 3 héten belül

IV.8.1.5. Otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai.

A tanórán a következő órára előírt írásbeli és szóbeli feladatok (továbbiakban házi feladat) a tanórán tanultak elmélyítést, gyakoroltatását szolgálja. Az órarend és a tananyag figyelembe vételével az egy napra előírt házi feladatok mennyisége:

- ne haladja meg az általános iskola 1-4. évfolyamán az egy,
- az általános iskola 5-8. évfolyamán a egy-kettő,
- középiskolában a kettő

tanítási órát.

A napközis és tanulószobai foglalkozásokon a házi feladatokban előírt követelmények teljes mértékben megvalósíthatók Szülői és tanulói igény esetén képességfejlesztéssel, felzárkóztatással segítjük tanulóinkat a követelmények megfelelő elsajátításában.

A házi feladatok kijelölésénél fontos szakmai szempont az átlagos képességű, átlagos felkészültségű tanuló napi iskolai terhelhetőségének, a heti iskolai tanulmányi rendnek, a tanulók számára szükséges szabadidő biztosításának figyelembe vétele.

A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segítjük, számukra szorgalmi feladatot javaslunk.

IV.8.1.6. A gimnáziumra (nappali) vonatkozó vizsgarendszer

A vizsgarendszer célja, hogy tanulóink megfelelő készséget szerezzenek az érettségi vizsga sikeres teljesítéséhez, tudásukkal a szóbeli vizsgarészen is tudjanak kiemelkedően teljesíteni.
A tanulói teljesítmények értékelésének alapja a tanórákon nyújtott teljesítmény és a vizsgákon elért eredmények együttes eredménye. Az iskola éves munkaterve tartalmazza a vizsgatárgyakat, időpontot, vizsgázó osztályokat és számonkérés formáját.

Évfolyam	Tantárgy													
	M		Tö		Id		Ma		Ter					
	I.	II.	I.	II.	I.	II	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.

9.														
10.		í	sz							sz				
11.	sz			sz	í				sz					
12.				í	sz			í						

M = magyar nyelv és irodalom Tö = történelem

Id = idegen nyelv Ma = matematika

Ter = természettudományos tantárgy (legalább 1 tantárgy)

sz = szóbeli vizsga í = írásbeli vizsga

A vizsgák a félévi és év végi osztályozó konferenciák előtt legalább 2 héttel korábban kerülnek lebonyolításra. Az írásbeli vizsgák évfolyamszinten tantárgyanként egy időben kerülnek lebonyolításra a beosztott pedagógusok felügyelete alatt. A szóbeli vizsgán a szaktanár mellett legalább még egy pedagógusnak jelen kell lennie. Mind az írásbeli, mind a szóbeli vizsgán, igény esetén a szülői szervezet, diákönkormányzat részéről 1–1 fő vehet részt. A vizsgákra beosztott pedagógusok a vizsgán való részvétellel teljesítik azokat az óráikat, melyek a vizsgában érintett osztályokkal órarend szerint lenne. A vizsgán számonkérhető minden olyan témakör, mely az azt megelőző időszakban a helyi tantervben szerepel.

IV.8.1.7. A humán tantárgyblokkos képzésre vonatkozó kiegészítés

A humán tantárgyblokkos gimnáziumi osztályban tanulóink a számonkérés hagyományos írásbeli és szóbeli módozatai mellett megjelenik a projekt értékelés, portfólió készítés, valamint a félévenként vizsga.

Célja: a félév során szerzett ismeretek komplex módon való feldolgozása. A vizsgarend a következő módon alakul:

9. évfolyam
   - tavaszi szünet után: történelem, rajz- és vizuális kultúra,

10. évfolyam
   - téli szünet után: magyar nyelv és irodalom, ének-zene
   - tavaszi szünet után: történelem, rajz- és vizuális kultúra,

11. évfolyam
   - téli szünet után: magyar nyelv és irodalom, ének-zene
   - tavaszi szünet után: történelem, rajz- és vizuális kultúra,

12. évfolyam téli szünet után: magyar nyelv és irodalom, ének-zene

A tanulók 10–15 perces szóbeli és/vagy írásbeli vizsgát tesznek, melynek súlyozása 3x-es.

IV.8.1.8. Az emelt szintű idegen nyelvi képzésre vonatkozó kiegészítés

A 12. évfolyam végére előrehozott középszintű érettségi vizsgát tesznek. A 13. évfolyamtól a helyi tanterv alapján az emelt szintű érettségi vizsgára készülnek a tanulók. Az évfolyam végén középfokú C típusú nyelvvizsgával egyenértékű emelt szintű érettségi vizsgát tehetnek.

IV.8.1.9. Szakképző évfolyamok vizsgarendje

Sajátos a számonkérés és a megmérettetés az érettségi utáni szakképző osztályokban. A tanórák jellege kötetlenebb, konzultációs jellegű. A félévek során a tanulók átfogó "zárthelyi" dolgozatokat írnak, minden félév végén vizsgáznak. Tanulmányaikat önálló szakdolgozattal zárják. Őket már felnőttként kezeli az iskola, nagyobb önállóságot biztosítva számukra a szakma elsajátításában.

A vizsga ideje az adott félév (I. ill. II.) zárását megelőző utolsó előtti tanítási hét az éves munkatervben meghatározott tantárgyakból (modulokból).

A félév során nyújtott teljesítmény és a vizsgán elért eredmény 60%-40% arányban kerül beszámításra a félévi illetve az év végi jegyek megállapításánál. Sikertelen vizsga esetén a tanulónak az adott félévben egy alkalommal biztosított a javítás lehetősége (pótvizsga).

IV.8.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés, az érettségi vizsgára jelentkezés feltétele

Az 1. évfolyamon félévkor és év végén, a 2. évfolyamon félévkor szöveges minősítést készítünk.

A szöveges értékelés formái:

- Kiválóan megfelelt
- Jól megfelelt
- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul

A 2. évfolyamon év végétől osztályzattal értékelünk.

Az iskolánkban a magasabb évfolyamába, érettségi vizsgára bocsátás feltétele, hogy a tanuló a tantárgyi tantervekben leírt követelményeket legalább elégséges szinten teljesítse, melynek megállapítása a helyi tantervben rögzített értékelési szempontok alapján határozható meg.

Az intézmény tanulói abból a választott érettségi vizsgatárgyból tehetnek érettségi vizsgát az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt (a kötelező vizsgatárgyakon felül), amelynek a helyi tantervben, az érettségi előkészítőkre vonatkozó meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték.

IV.8.3. A tanuló jutalmazásával, a tanulói magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének elvei, követelményei és formái

IV.8.3.1. Általános iskola

Magatartás értékelése

PÉLDÁS a tanuló magatartása, ha:

- az iskolai házirend megtartásával és megtartatásával társainak példát mutat, aktív az órákon és a közösségi munkában,
- életkorának megfelelően kulturáltan és fegyelmezetten viselkedik társaival és a felnőttekkel szemben (hangnem, köszönés, udvariasság, felelősség önmagáért, társaiért, humanitás),
- a higiénés követelményeket betartja,
- a közösség vagyonát védi (rongálás, szemetelés megakadályozása
- a tanításra pontosan érkezik, csak indokoltan marad távol, mulasztásának okát bejelenti, majd felszólítás nélkül igazolja,
- a közösségben munkájával, jó kezdeményezéseivel kitűnik,
- a tanárai által rábízott feladatokat tudásához képest legjobban ellátja,
- az osztályközösség munkáját támogatja, a szervezett rendezvényeken készségesen részt vesz, önként vállal megbízást,

JÓ a tanuló magatartása, ha:

- az iskolai házirend szabályait következetesen megtartja, viselkedése**,** magatartása általában kifogástalan, (jóindulatú, készségesen javít hibáin),
- a közösség vagyonát megbecsüli,
- indokolt mulasztását felszólításra a házirendnek megfelelően igazolja, a tanításra, edzésre pontosan érkezik,
- nem kezdeményező, de a közösségi munkában becsülettel részt vesz, a rábízott feladatokat jól ellátja,
- rendszerető, ellene súlyosabb kifogás nem merült fel.

VÁLTOZÓ a tanuló magatartása, ha:

- a házirendet nem tartja be következetesen, viselkedésével szemben kifogás merül fel, órákon zavarja a közösséget, akadályozza az ügyeletes, hetes munkáját,
- rendszeretete ingadozó, de igyekezet is tapasztalható nála a hibák kijavítására,
- tanítási órákról késik,
- a közösségi munkában vonakodva vesz részt, hiányos a rábízott feladatok elvégzésében,
- nem érez felelősséget a közösségért, passzív, gyakran fegyelmezetlen, szándékosan vét a házirend ellen.

ROSSZ a tanuló magatartása, ha:

- a házirendet gyakran és tudatosan megszegi, a közösség fejlődését hátráltatja, a tanítási órákról rendszeresen indokolatlanul késik,
- a közösségi munkából kivonja magát, vagy elvégzésében hanyag, a rábízott feladatokat nem, vagy hiányosan látja el,
- társainak rossz példát mutat, kifogásolható magatartását másokra is rákényszeríti,
- az előbbiekért egyszeri, vagy halmazati büntetésként igazgatói intésben részesül,
- összeférhetetlen, kötekedő, szándékosan rongál, tiszteletlen tanulótársaival és a tanárokkal, goromba, erőszakos.

Szorgalom értékelése

PÉLDÁS a tanuló szorgalma, ha:

- kötelességteljesítése képességeihez és körülményeihez képest kifogástalan:
- iskolai és otthoni munkájában állhatatos törekvést tanúsít, munkafegyelme folyamatos, tanórákon aktív, külön feladatot vállaló, tárgyakból javított,
- felszerelését példásan rendben tartja,
- írásbeli munkáit pontosan elkészíti, és nagy gondot fordít annak külalakjára is,
- szükséges tanszereit és felszerelését minden óra elején felszólítás nélkül előkészíti,
- hiányzás miatti elmaradásait rövid határidőn belül felszólítás nélkül pótolja.

JÓ a tanuló szorgalma, ha:

- iskolai és otthoni munkáját teljesíti, szorgalma egyenletes,
- törekszik a rendszeres munkára, de nem minden tárgyból kifogástalan,
- tanórákon figyelmesen dolgozik, esetenként fegyelmezetlenség és érdektelenség tapasztalható,
- írásbeli munkáit elkészíti, ügyel azok külalakjára is,
- szükséges tanszereit s felszereléseit minden órára elhozza, azokat rendben tartja,
- tanulmányi elmaradásait időben, felszólítás nélkül pótolja,
- tanulmányával összefüggő dicséretet kapott.

VÁLTOZÓ a tanuló szorgalma, ha:

- iskolai és otthoni munkájában csak időnként tanúsít törekvést
- munkafegyelme ingadozó, a munka elvégzésére figyelmeztetni kell, kötelességmulasztása gyakori, ellenőrzésre szorul,
- felszerelése hiányos, tanszereit nem hozza magával rendszeresen,
- képességéhez mérten alacsonyabb teljesítményt nyújt,
- több tárgyból rontott, osztályzatai egyenetlenek.

HANYAG a tanuló szorgalma, ha:

- képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében, munkájában megbízhatatlan, kötelességét gyakran elmulasztja, nem is törekszik hibáinak javítására:
- a tanulás nem érdekeli, a segítséget nem fogadja el, illetve nem veszi igénybe,
- lusta, esetenként megtagadja a munkát,
- képességéhez viszonyítva jóval gyengébb teljesítményt nyújt,
- kettőnél több tárgyból bukott,
- munkavégzéskor rendszeres nevelői figyelmet igényel,
- a tantárgyak elégséges követelményszintjét nem képes elérni.

IV.8.3.2. Középiskola

Magatartás érdemjegyek kialakításának szempontjai:

A magatartás értékelésére az osztályfőnök tesz javaslatot.

5 (példás)	Fegyelmi fokozata nincs Példás közösségi munka Nincs igazolatlan késés, igazolatlan hiányzás
4 (jó)	Legfeljebb osztályfőnöki figyelmeztetésben részesült Max. 2 igazolatlan késés, max. 2 igazolatlan hiányzás
3 (változó)	Legfeljebb osztályfőnöki intésben részesült Max. 3 igazolatlan késés, max. 9 igazolatlan hiányzás
2 (rossz)	Igazgatói fegyelmi fokozat 9-nél több igazolatlan hiányzás. 3-nál több igazolatlan késés

Indokolt esetben az ettől való eltérésről az osztályozó konferencia dönt.

Szorgalom érdemjegyek kialakításának szempontjai:

A szorgalom értékelésére az osztályfőnök tesz javaslatot, figyelembe véve a tanuló képességeit.

5 (példás)	Max. 1 közepes érdemjegy
4 (jó)	Max. 3 közepes érdemjegy
3 (változó)	Bukásmentes
2 (hanyag)	Elégtelen osztályzat esetén

Indokolt esetben az ettől való eltérésről az osztályozó konferencia dönt.

A magatartás és szorgalom értékelése a felnőttoktatásban nem kötelező.

IV.8.3.3. A tanuló jutalmazásának elvei

A Házirend tartalmazza.

IV.9. CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSÉNEK ELVEI

Csoportbontás, mint szervezési forma célja, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A tanulói csoportok kialakítása idegen nyelvek, informatika és technika és életvitel tantárgyak esetén, a két tanítási nyelvű osztályoknál a kerettantervben és a helyi tantervben meghatározottak szerint kerül sor. A középiskola évfolyamain matematika, testnevelés (fiú-lány) tantárgyak csoportokra bontása a költségvetés és a fenntartó tanévre vonatkozó engedélye alapján valósul meg.

Csoportbontások kialakításkor és az egyéb foglalkozások megszervezésekor figyelemmel kell lenni:

- a tantárgy sajátosságára (idegen nyelvek, technika, életvitel és gyakorlat, informatika, matematika, testnevelés),
- idegen nyelv választásánál az árnytalan létszám kiegyenlítésére (sávos szervezés)
- tanulói és szülői igényekre a választandó és választható tanítási órák esetén,

- a tanulók szabadidejük hasznos eltöltésére irányuló törekvésünket (általános iskola 16 óráig tartandó foglalkozások),
- arra, hogy az évfolyamonkénti kialakított csoportok átlaglétszáma haladja meg a 14 főt, de legalább 10 fő legyen (kivétel az egyéni felzárkóztatás, kiscsoportos egyéni differenciált fejlesztés).

A csoportok kialakításkor felhasznált óraszám nem haladhatja meg az óratervekben meghatározott, osztályokra jutó összes óraszámot.
A szakképzési évfolyamon a köznevelési törvény 4. sz. melléklet az irányadó.

IV.10. NEMZETISÉG KULTÚRÁJÁNAK MEGISMERÉSE

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére

- történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek,
- művészetek,
- testnevelés (tánc és mozgás)
- földrajz

tantárgyak helyi tanterve tartalmazza a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló követelményeket.

IV.11. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

A jó fizikai fittség nemcsak a sportban és a testnevelésben játszik fontos szerepet, hanem nélkülözhetetlen a boldogabb és teljesebb élet elérésében.

A tanulók fizikai állapotának rendszeres mérése, a teszteredmények feltárják az egyén és a csoport egészségi állapotának hiányosságait. Magára az egyénre vonatkozóan a fittség mérése elősegítheti a tanulónak a saját testével kapcsolatos pozitív hozzáállása fejlesztését, lehetőséget ad fizikai állapota megismeréséhez, és ez ösztönzi őket arra, hogy megtartsák vagy továbbfejlesszék fittségüket.

Mindezeket alapul véve, az országos szakértők, a megyei szaktanácsadók bevonásával, a Magyar Testnevelő Tanárok Országos Egyesülete valamint a Gerincgyógyászati Társaság által készített szakmai javaslat figyelembevételével a Közoktatási Minisztérium kiadta az országosan egységes adatszolgáltatáshoz szükséges szakmai anyagot: „Feldolgozásra alkalmas próbák a tanulók fizikai állapotának méréséhez” címmel. A próbák értékelés utáni eredménye megfelelő képet ad a tanulók általános fizikai teherbíró-képességéről, funkcionális állapotáról.

<u>Az egységes mérésre és értékelésre szolgáló próbák:</u>

1. Az aerob állóképesség mérésére szolgál
   - Cooper-teszt
2. Az erő, erő-állóképességének mérése:
   - helyből távolugrás
   - hasonfekvésből törzsemelés

- hanyattfekvésből felülés (térdérintéssel)
- fekvőtámaszban karhajlítás

Az országosan egységes adatszolgáltatáshoz a kiadványban szereplő próbákkal évente két alkalommal – a tanév elején és a tanév végén – végezzük a méréseket. A felmérések értékelése a kiadványban szereplő ponttáblázat alapján történik.

Intézményünkben hosszú idő óta eredményesen alkalmazzuk a fizikai állapot mérésére a következő módszert. A rendszeres mérések dokumentációja lehetőséget ad az egyes tanulók fejlődésének figyelemmel kísérésére, a fejlesztés irányainak kijelölésére.

Minden tanév elején és végén valamennyi tanuló az alábbi gyakorlatokat tartalmazó felmérésen vesz részt:

- 30m, illetve 60m futás
- 400m, 600m, 1200m futás
- Felülés (1 perc alatt)
- Helyből távolugrás
- Súlypont emelkedés
- Kötél mászás
- Labdavezetés kézzel-lábbal
- labdavezetés kosárlabdával (15m slalom pálya)
- falra passz labdával

A felmérések tapasztalatait a testnevelő tanárok rendszeresen megbeszélik, meghatározzák az egyes évfolyamokon szükséges tennivalókat, melyeket a tanmenetekbe építenek be.

Tekintettel az emelt szintű testnevelésre és az utánpótlás-képzésben résztvevő diákokra a testnevelő tanárok a differenciált foglalkoztatás keretében figyelembe veszik a sportági edzők javaslatait és kéréseit is.

IV.12. EGÉSZSÉGNEVELÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEK

IV.12.1. Egészségnevelési elvek

Az iskola egészségnevelési elveit a teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok tartalmazzák

IV.12.2. Környezeti nevelés program

Fontos számunkra, hogy a gyerekekben kialakuljon a környezettudatos magatartás, megismerjék, megszeressék és óvják, védjék környezetüket**.** A diákok számára nem csak környezetében, hanem működésében is környezetbarát intézményt teremtünk. Környezeti nevelésünkben egyensúlyban vannak a természettudományos és társadalomtudományos ismeretek.

A környezeti nevelés fogalma

„ Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

IV.12.2.1. Alapelvek, jövőkép, hosszú távú célok

Iskolánk feladatának tekinti azt, hogy diákjaink a felnőtt életre megfelelő ismeretekkel, készségekkel és szemlélettel rendelkezzenek, hogy ne csak saját pillanatnyi érdekeik szerint, hanem a Föld egészének fennmaradása érdekében cselekedjenek. Ennek eléréséhez a következő célok megvalósítását tartjuk szem előtt az iskolai élet valamennyi színterén, valamennyi tevékenységünket áthatva.

Elvünk, hogy az iskola rendelkezzen azokkal az oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Lépést kell tartanunk a fejlődéssel, új eszközöket kell beszerezni, az elhasználódottakat pedig folyamatosan pótolni kell. Biztosítani kell, hogy a környezeti nevelési tanórák és programok számára megfelelő audiovizuális és multimédiás eszközök álljanak a tanárok és tanulók rendelkezésére.

A környezeti nevelés alapelvei közül, az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk.

- a fenntartható fejlődés;
- a kölcsönös függőség ok-okozati összefüggések;
- a helyi és globális szintek kapcsolata, összefüggései;
- alapvető emberi szükségletek;
- emberi jogok;
- demokrácia;
- elővigyázatosság;
- biológiai és társadalmi sokféleség;
- az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy egy gyereket képezünk minden órán és foglalkozáson, vagyis fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki!

Általános célok, értékek

- az egyetemes természetnek (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével, kultúrájával együtt
- a Föld egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakítását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát;

- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé;
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt;
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek a megőrzésébe, gyarapításába;
- képessé tenni a tanulókat arra, hogy együtt tudjanak működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

Pedagógiai célok

- az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása
- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- globális szemléletmód kialakítása
- fenntarthatóságra nevelés, az elveivel való azonosulás elősegítése
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- tolerancia és segítő életmód kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának segítése
- az állampolgári –egyéb közösségi– felelősség felébresztése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek felismertetése
- a helyzetfelismerés, az ok–okozati összefüggések felismerése képességének kialakítása, fejlesztése
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség fejlesztése
- globális összefüggések megértése iránti igény felkeltése

Helyi célok, értékek

- Természeti, épített, szociális környezetünk ismerete, óvása, fejlesztése
- Helyi értékek és problémák feltérképezése
- Helyi célok megfogalmazása (pl. öreg fák megóvása, madárvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, iskolai büfé “zöldítése” jeles napokon, energiatakarékosság, helyi védettség stb.)
- Lakóhely megismerése (értékek, gondok, a megoldás módjai)
- Hagyományok védelme: család–iskola–település–nemzet szinteken
- Azonosságtudat fejlesztése a fenti szinteken
- Pozitív értékrend, egészséges életvitel iránti igény alakítása
- A nevelés fontossága – ami nem helyettesíthető a képzéssel

Iskolánk környezeti nevelés hitvallása:

- A szemléletformáló, alapozó környezeti ismereteket az általános iskola, gimnázium, szakközépiskola és szakképzés, azaz az intézmény minden területe tekintse feladatának.
- Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt és maradt. A kémia, a biológia, a földrajz és a fizika tantárgyak között már megvalósult az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Tanórán, erdei iskolában megismertetjük a gyerekekkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

Az ismereti háttér átadása mellett a környezeti nevelés főként személyiségfejlesztő feladat legyen az értékrendszer és magatartás fejlesztésén keresztül!

A környezeti nevelés integráló hatása az iskola tevékenységében

Az iskola az egyik legfontosabb színtere a környezeti nevelésnek. Az iskola, mint helyszín, mint "zöld miliő" jelenjen meg és járuljon hozzá a gyerekek személyiségének formálásához. Az intézmény hulladék-, energia- és vízgazdálkodása komoly nevelési erővel hat a diákokra és rajtuk keresztül a családok otthoni takarékosságára, életvitelére. A pedagógusok, dolgozók példamutatása nagymértékben segíti a fenntarthatóságra nevelés elveit, az állampolgári és egyéb közösségi felelősség tudat kialakulását.

Alapelvek, értékek, szemlélet

- általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása;
- az ökológiai gondolkodás kialakítása és fejlesztése;
- rendszerszemléletre nevelés;
- holisztikus és globális szemléletmód kialakítása;
- fenntarthatóságra nevelés;
- érzelmi és értelmi környezeti nevelés;
- tapasztalaton alapuló kreatív környezeti nevelés;
- tolerancia és segítő életmód;
- környezettudatos magatartás és életvitel segítése;
- az állampolgári felelősség felébresztése;
- életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése;
- az egészség és környezet összefüggései;

- helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések felismerése;
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképesség;
- globális összefüggések megértése;
- fogyasztás helyébe életminőség;
- létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák

IV.12.2.2. Tanulásszervezési és tartalmi keretek - Tanórai keretek

Hagyományos tanórai foglalkozások

Alapelvünk, hogy a tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az egyes tantárgyakban az alábbi területekre fektetünk hangsúlyt.

Természetismeret- Környezetismeret

Cél: az egészséges és környezettel harmonikus életvezetési szokások kialakítása.

- A környezet állapota iránti érzékenység az ökológiai szemlélet, a helyes magatartásformák attitűdök, értékrend kialakítása.
- Környezettudatos döntések elősegítése.
- A tanuló lássa be, hogy ő maga is a természet jövőjéért tevékenykedik.
- Becsülje meg környezete értékeit.
- Készüljön fel tudatosan a természet megóvására, a környezeti problémák megelőzésére.
- Ismerje a leggyakoribb környezetszennyezéseket.

Technika és életvitel

Cél: annak megismertetése, miképpen tudunk együtt élni azzal a technikai környezettel, amelyet az élet megkönnyítése érdekében hoztunk létre.

- Bemutatni a fenntartható fejlődés összefüggéseit, követelményeit, a problémák rendszerét és lényegét átlátó környezetgazdálkodást.
- A technikai nevelés alkalmas a környezeti válság okainak és lehetséges megoldásainak bemutatására.

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket);
- egy táj megismerésekor képesek legyenek kifejezni érzelmeiket, alkalmazva érzékeljék az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során.
- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezt tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta természettel való kapcsolatteremtésben;
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával.

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit

A tanulókban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök)

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével

- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit (Mindezt segítik a környezetvédelem tananyagban megjelenő témakörei)
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni
- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön

A tanulókban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- Legyenek képesek reális becslésekre
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni

A tanulókban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra

- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket
- értsék meg, hogy a társadalom-földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit

A tanulókban

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit

- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszert illetően
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat

A tanulókban

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- Tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre
- Ismerjék a vizuális környezetszennyezés jellemzőit

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk

A tanulókban

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban
- fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért

Tánc és dráma

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.)
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket

Mindezek a követelmények csak megfelelő feltételek mellett valósíthatóak meg (próbaterem-padok és székek nélkül), így ennek helyi megoldására törekedni kell

Informatika (számítástechnika és könyvtárhasználat)

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai teszteket
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és posztereket
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtárhasználat, irodalmi hivatkozások)
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésünket;
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes;
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök és tornaszerek;
- tudatosítsák általa az egészség és a környezet komplexitását.

A tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki teendőkkel

A fiatalok osztályközösségi létének keretét általában az osztályfőnök teremti meg. Ő a különböző szintű személyes kapcsolatok segítője, fejlesztője is. Az átalakuló iskolarendszerben az osztályfőnöki feladatok bővülnek, e tennivalók körül is egyre több a bizonytalanság. Az osztályfőnök személyisége, és elhivatottsága döntő súllyal alakítja a gyerekekben kialakuló, formálódó valóságképet. Munkálkodása nyomán válnak konkrét közösségi tevékenységgé a szaktanárok tanórán túlnövő elképzelései, a különböző iskolai programkínálatok. A tanulók számos attitűdjének alakításán túl a szülők hozzáállását is befolyásolhatja igényessége, értékrendje. A környezeti nevelés szempontjából nem meghatározó az osztályfőnök szaktárgyi hovatartozása. Az általános tájékozottsága, problémafelismerő és –feldolgozó képessége segítheti abban, hogy ezt a sokszínű témakört a környezethez való viszony alakítására, egyben pedagógiai céljaira használni, alkalmazni tudja.

A környezet megóvására, szépítésére, otthonossá tételére, igényes gondos alakítására való nevelésen túl a mindennapi problémák felismerése, életmódminták elemzése, a megoldások keresése is kiváló lehetőséget nyújt az együttes tevékenységek során a közösségépítésre, a személyes kapcsolatok kialakítására, elmélyítésére.

Az osztályfőnök összefogja a szaktárgyak idevágó, de a hagyományos tanórai kereteket megbontó tevékenységeit, például a fogyasztói társadalom problémáinak felismerését és megoldását segíti az iskolában. Ilyenek a táplálkozási szokások, a szükségtelen túlcsomagolás, a szemét kezelése, anyag és energiatakarékosság. A közös tanulmányi kirándulások, vetélkedők, különböző akciókban való közös részvétel is kiegészítheti és

összefűzheti az egyes szaktárgyakat. Az osztályfőnöki órák témájának kínálata akkor hatékony, ha az legalább egy, de inkább négy évre tervezett sokszínű szocializációs programnak felel meg. Tervezése az osztályban tanító valamennyi pedagógus együttgondolkodását kívánja meg.

Szakmai elméleti és gyakorlati ismeretek (13-15. évfolyam)

A tanulók

- legyenek képesek a tényeket szakma-specifikusan kiegészíteni, s ezen keresztül is erősödjön meg az ökológiai szemléletük
- sajátítsák el a szakma-specifikus munkát, és legyenek birtokában a környezetvédelmi ismereteknek
- tudják kiemelni a szakma környezetterhelő hatásait, ismerjék a védekezés lehetőségeit (hulladékkezelés, stb.)
- ismerjék a környezetbarát technológiákat, a környezetbarát anyagokat, a termékek használatát
- sajátítsák el az anyag- és energiatakarékos gazdálkodási módokat
- látogassák meg a szakmához kapcsolódó (helyi) létesítményeket, figyeljék meg a helyes környezetvédelmi technológiákat a gyakorlatban
- tudják mérni a környezetet károsító elemek hatásait szakma-specifikus eszközökkel

A tanulókban

- alakuljon ki a munkafegyelem és technológiai fegyelem
- alakuljon ki a modern rendszertani szemlélet a szakmai és környezetvédelmi oktatás során

A nem hagyományos tanórai formák

Alapelvünk, hogy a nem hagyományos tanórai formák keretében is formáljuk a környezettudatos gondolkodást, ezért a tanév során törekszünk beépíteni a tanév rendjébe az alábbi programokat.

- A 9. évfolyamosoknak terepi kirándulási programot szervezünk a Mecsekre (tanösvény-bejárás, TK-ek megismerése),
- A 10.és 11. évfolyamosoknak a város környezetgazdálkodásához kapcsolódó üzemlátogatásokat hirdetünk,
- A 12. évesek környezetvédelmi projekteket készítenek, illetve mutatnak be.
- A tanév rendjébe természettudományos hetet, napokat iktatunk.
- Sportnapon fakultatív kerékpártúrát, illetve gyalogtúrát szervezünk.
- Osztályaink tanulmányi, illetve szakmai tanulmányi kirándulásokon, üzemlátogatásokon (Paksi Atomerőmű, Pannon Power kft, Biokom kft, Vízmű, stb.) vesznek részt.
- Részt veszünk városi, illetve a Mecseket célzó környezettisztítási akciókban.

- Együttműködést keresünk olyan szervezetekkel, intézményekkel, amelyek lehetőséget biztosítanak arra, –kiemelten koncentrálva a nyelvi tagozatos osztályainkra- hogy fakultatív foglalkozások keretében nagy súlyt helyezhessünk a világörökség védelmét élvező természeti és épített értékek-értékeink megismerésére.
- Keressük a nemzetközi kapcsolatok kiépítésének lehetőségét.
- A tanév során múzeumlátogatásokat szervezünk. Az itt folyó munka a tanév szerves része.

IV.12.2.3. Tanórán kívüli foglalkozások tanulásszervezési és tartalmi keretei -

- Az érdeklődők számára nyári tábort szervezünk pályázati források igénybevételével
- Diákpályázatokon veszünk részt.
- Környezet- és természetismereti versenyeken, vetélkedőkön indítjuk tanítványainkat,
- Rajz- és fotópályázatokon veszünk részt.
- A jeles napok megünneplése az iskolarádióban, plakátokon, akciókban, előadássorozatok szervezésével.
- A DÖK szervezésében ország megismerő kirándulásokat szervezünk egy-egy táj, NP, TT, TK természetes és mesterséges védett értékeinek megismerésére.
- Várostakarítási akciókban, a Mecsek turistaútjainak környezetében az eldobott hulladék összegyűjtésére szervezett akciókban részvétel – Önkéntes alapon szervezve
- az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (műanyagkupak, papírgyűjtés, elemgyűjtés) szervezünk.
- tanulmányi kirándulás
- Iskolanap szervezése, melynek témája az egészségnevelés.

IV.12.2.4. Tanulásszervezési és tartalmi keretek - A környezet- és egészségvédelem jeles napjai.

A természet-környezetvédelem és az egészségügy jeles napjairól a tanórákba beépítve illetve külön programokat szervezve emlékezhetünk meg és tudatosíthatjuk a jelentőségüket. A nap jellegének megfelelő akciót szervezhetünk esetenként, válogatva az időpontok között

Időpont	**Jeles nap**
Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
December 1.	AIDS elleni világnap
December 29.	Biodiverzitás Védelmének Napja

Időpont	**Jeles nap**

Szeptember 22.	Autómentes Nap
Szeptember 23.	Takarítási Világnap
Október 4.	Állatok Világnapja
Október 21.	Földünkért Világnap
Október 31.	Takarékossági Világnap
November 17.	Füstmentes Nap
December 1.	AIDS elleni világnap
December 29.	Biodiverzitás Védelmének Napja
Március 22.	Víz Világnapja
Április 22.	Föld Napja
Május 8.	Nemzetközi Vöröskereszt Napja
Május 10.	Madarak és Fák Napja
Május 15.	Nemzetközi Klímaváltozási Akciónap
Május 18.	Múzeumi Világnap
Május 24.	Európai Nemzeti Parkok Napja
Május 31.	Dohányzásmentes Világnap
Június 5.	Környezetvédelmi Világnap

IV.12.2.5. Környezetünk javulását szolgáló célok és a változást segítő feladatok

Alapelvünk, hogy szűkebb környezetünkben javítsuk, és magasabb minőségűvé tegyük lehetőségeink szerint a helyzetünkből adódó jellemzőket.

Helyzetből adódó jellemzők	***Célok***	***Tevékenység, feladat***
légszennyezés	csökkentés	- zöldesítés az iskola környékén; - a növények gondozása, pótlása; - gyomtalanítás.
szemét	tiszta, egészséges környezet	- szeméttárolók sűrítése; - szelektív hulladékgyűjtés, - felvilágosító eljárások az egészségkárosító anyagokról és a fertőzési veszélyekről; - elemgyűjtés
iskolabelső	tiszta, meghitt környezet	- festések, felújítások, a dekorációhoz falitáblák, élősarkok, a mellékhelyiségekben szappan, WC papír, kéztörlő papírszalvéta; - portalanítás (atkák- allergia); - gyakori szellőztetés (beltéri szennyező anyagok: szén-dioxid); - lábtörlők alkalmazása
energia- felhasználás	takarékos fűtés	- nyílászárók javítása,
világítás	- egészséges, takarékos; - természetes fény preferálása	- hagyományos fénycsövek cseréje energiatakarékos, kompakt izzókra.

vízfelhasználás	- egészséges ivóvíz; - vízfogyasztás csökkentése.	- víztakarékos öblítés, csapok karbantartása; - a klórozott szénhidrogéneket kiszűrő víztisztítók alkalmazása.
csatorna	- csatorna karbantartása	- biológiai lebontók alkalmazása; - ecetsav, mosószóda, bórax, szódabikarbóna és egyéb környezetbarát takarítószerek alkalmazása.
iskolaudvar	- tanítás, pihenés, felüdülés helye legyen; - biztonságos aljzat - úniós előírásoknak megfelelő játszótér	- növények gondozása, pótlása; - fajátékok, madáretetők, madárodúk kihelyezése és gondozása; - az aszfaltozott rész felújítása
az iskola eszközellátottsága	- a tanítás- nevelés élményközpontúságának növelése; - az esztétikai érzék fejlesztése; - az egészséges személyiség kifejlődése.	- tantermekben korszerű, az energetikai előírásoknak megfelelő audiovizuális eszközök; - esztétikus dekorációk, falitáblák, szemléltető anyagok; - digitális fényképezőgép; - ismeretterjesztő folyóiratok, könyvtár.

IV.12.2.6. Kommunikáció

A környezeti nevelésben –jellegénél, összetettségénél fogva– nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Ugyanakkor legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott és halott híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos számunkra, hogy az értékes információkat meg tudják az értéktelentől különböztetni.

1. Az iskolán belüli kommunikáció szerves része a szemléletformálásnak, ezért rendszeresen kihasználjuk a lehetőségeit, hogy megértessük a részt vevőkkel, hogy az iskolai élet környezetbaráttá alakítása közügy, minden ott élő közös ügye. A faliújság aktuális hírei (tanáriban, diákságnak), az iskolai újság Zöld hírei és az iskolarádió Zöld percei lehetőséget teremtenek az információátadásnak.
2. Az iskolán kívüli kommunikációt használva elsősorban a helyi média lehet a partnerünk.

Az iskolai honlap lehetőségeit kihasználva folyamatosan tájékoztatjuk az érdeklődőket (iskolai dolgozók, szülők, lakosság, régi diákok, iskolafenntartó…).

IV.13. A GYERMEKEK, TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

2011. évi CXC. Törvény a nemzeti köznevelésről

2. § (1) Az Alaptörvényben foglalt ingyenes és kötelező alapfokú, ingyenes és mindenki számára hozzáférhető középfokú nevelés-oktatáshoz való jog biztosítása az érettségi megszerzéséig, illetve az első szakképzettség megszerzését biztosító első szakmai vizsga befejezéséig a magyar állam közszolgálati feladata.

Ide tartozik:

- egyenlő bánásmód teljes körű érvényesítése,
- szegregációmentesség,
- hátrányos helyzetű tanulók hátrányainak kompenzálása - kiterjedően az intézmény minden tevékenységére (tananyag kiválasztás, pályaorientáció, továbbtanulás, szülőkkel való kapcsolattartás szülőkkel, segítő-és egyéb szakmai szervezetekkel; pedagógus továbbképzések-e területen stb.)

A tanulási esélyegyenlőség segítésének elvei:

- Tanórai differenciálás heterogén csoportban Ez a terület - a sikeres integráció egyik feltételeként az egyéni fejlődési különbségeknek, szükségleteknek megfelelő fejlesztés módszereit tartalmazza.
- Kooperatív tanulás A kooperatív tanulás alapelvei az együttnevelés szempontjából lehetőséget adnak a legfontosabb kompetenciák fejlesztésére.
- Tevékenységközpontú pedagógiák A cél olyan módszertani és tanulásszervezési eljárások megismertetése, amelyek a hatékony együttnevelést szolgálják
- Multikulturális tartalmak, interkulturális nevelés Ez a fejlesztés a pedagógusok saját önismeretének, önreflexiós készségeinek megerősítésére, a társadalmi előítéletek azok csökkentésének lehetséges stratégiáira vonatkozó ismeretek bővítésére, az iskolai kultúra és környezet átalakítására irányul – a tanulók egyenlő lehetőségeinek és aktív részvételének biztosítása érdekében.
- Hatékony tanuló megismerési technikák és patronáló rendszerek A cél a pedagógiai kompetencia erősítése a tanuló megismerési módszerek kreatív alkalmazásában - a pedagógiai megfigyelés, dokumentumelemzés, interjútechnikák és kérdőíves eljárások területén. Ezáltal lehetővé válik, hogy a pedagógusok mélyebben, és egyúttal előítélet mentesen ismerjék meg a fiatalok viselkedését meghatározó tényezőket, valamint a tanulókra ható közvetlen környezeti jellemzőket.
- Projektpedagógia A cél a projektpedagógia elméletének és gyakorlatának felhasználása, a kulcskompetenciák és személyiségjellemzők fejlesztése, valamint a projektmunkáknak heterogén csoportban történő megszervezése és lebonyolítása érdekében.

Hátrányos helyzetet előidéző okok /A hátrányok típusai/

- környezeti/családi hátrányok
- anyagi hátrányok
- egészségügyi hátrányok
- a gyermek személyiségében rejlő (okok erkölcsi helyzete és életvitele)
- tanulási hátrányok

Környezeti/családi okok:

1. Csonka család:
   a) válás v. haláleset
   b) állami gondozottság, gyámság
   c) tartósan távol levő szülő (munkavállalás vagy más ok miatt)
2. Sokgyermekes család:

a) 3 vagy több gyermek

3. Szűkös lakásviszonyok:
   a) a család magas létszáma
   b) több generáció együttélése
4. Szülők iskolázatlansága
5. Nevelési hiányosságok:
   a) kettős nevelés
   b) felügyelet és gondozás hiánya
   c) helytelen bánásmód (brutalitás)
   d) érzelmi sivárság, közömbösség
   e) könnyelmű, felelőtlen életvitel
   f) bűnöző családi háttér
6. Negatív hatású baráti kör

Anyagi hátrányok:

- Munkanélküliség
- Létminimum alatti 1 főre jutó jövedelem
- A szülő csökkent munkaképességű vagy munkaképtelen
- Deviancia
- A kereset nem a család szükségleteinek kielégítésére fordítódik

Egészségügyi hátrányok:

- születési rendellenesség vagy szerzett fogyatékosság
- mozgáskorlátozottság
- érzékszervi károsodás (látás, hallás...)
- szervi rendellenesség
- tartós betegség
- idegrendszeri, pszichés problémák (szülő és/vagy gyerek)
- higiénés hiányosságok

A gyermek személyiségében rejlő okok:

- Értelmileg, érzelmileg visszamaradt
- Viselkedése: szökő, csavargó, italozó, drogozó, dohányzó
- Bandázó

Tanulási hátrányok:

A gyermek nem rendelkezik olyan felkészültséggel, amelyre a továbbhaladásához szükség lenne,

- mert gyenge képességű,
- beteges /cukor- szívbeteg stb/, fogyatékos,
- beilleszkedési zavarai, esetleg pszichés problémái miatt nem képes rendszeres tanulásra,
- nincs kellőképpen motiválva

Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek:

- Gyermekétkeztetés: Az iskola tanulóinak étkezése a törvényi szabályozás keretein belül.
- Mentálhigiénés ellátás: Gyermekvédelmi feladatokra képzett szakember vagy szakemberek tartják a kapcsolatot a gyermek-és ifjúságvédelemmel foglalkozó külső szervezetekkel, hívják fel a figyelmet a veszélyeztetett helyzetben levő fiatalokra, és kezdik el gondozásukat. Pszichológiai tanácsadás.
- Egészségügyi ellátás: Az iskolaorvos és a védőnő egészségügyi tanácsadást végez, és segítséget adnak a felmerülő problémák szakorvosi megoldásához. Nagyon fontos hogy a diákok, ha gondjuk van, bátran forduljanak hozzájuk. A védőnő és az iskolaorvos munkája az iskolában folyó mentálhigiénés gondozás része, a gyermekvédelmi felelős feladataihoz kapcsolódva.
- Tankönyv kiegészítő támogatás: - a törvényi szabályozás keretein belül. Tanszertámogatás.
- Napközis ellátás - tanulószoba – (különösen a hátrányos helyzetű gyerekek számára fontos)
- Kapcsolattartás a szülőkkel: A szülők tájékoztatása a különféle igénybe vehető kedvezményekről- szülői értekezleteken, fogadóórákon, családlátogatásokon. Szükség szerint a gyermekvédelmi felelős, osztályfőnökök segítséget nyújtanak az igénylések kivitelezésében.
- Diáksport támogatása (a törvényi szabályozás keretein belül).
- Kapcsolattartás a nevelési tanácsadókkal, szakszolgálatokkal, szakértői bizottságokkal

A sikeresség kritériumai /Mikor tekintjük elértnek a célt?

1. Az iskola felméri az osztályokban a hátrányos vagy veszélyeztetett helyzetű tanulókat az osztályfőnökök és ifjúságvédelmi felelősök segítségével.
2. Az iskola együttműködik más szervezetekkel, amelyek megelőzési munkát is vállalnak. Az együttműködés osztályfőnöki órákon történik /pl. rendőrség, családsegítő/
3. Családlátogatások alkalmával az osztályfőnök megismeri a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű tanulók családi körülményeit. Eredménye: a tanulók jelentős része beilleszkedik a közösségbe, káros szokások megszűnnek.

IV.14. A 11-12. ÉVFOLYAMON AZ EMELT SZINTŰ ÉRETTSÉGIRE FELKÉSZÍTÉS

A 11-12. évfolyam az emelt szintű érettségire történő felkészítéshez az emelt szintű oktatásban alkalmazott fejlesztési feladatok és követelmények a Helyi tanterv emelt szintű érettségi előkészítő foglalkozások tantárgyi tantervében szerepelnek (CD melléklet).

V. SZAKMAI PROGRAM

a 14/2013. (IV.05.) NGM rendelet 3-4. melléklet szakképzési kerettanterve alapján

Az iskolai rendszerű szakképzésben a szakmai képzés a szakmai és vizsgakövetelmény alapján kiadott egységes, kötelezően alkalmazandó kerettanterv (a továbbiakban: szakképzési kerettanterv) szerint folyik.

A szakképzési kerettanterv a szakközépiskolákban ágazatonként a kilencedik-tizenkettedik évfolyamon a szakmai elméleti, továbbá a szakmai gyakorlati, valamint szakképesítésenként az érettségi vizsgát követő szakképzési évfolyamon a szakmai elméleti, továbbá a szakmai gyakorlati oktatásra kerül kiadásra.

A szakképzési kerettanterv tartalmazza a szakmai követelménymodulok alapján a szakmai tantárgyak rendszerét és témaköreinek tartalmát, annak meghatározását, hogy az adott szakmai tantárgy a szakmai elméleti képzés vagy a szakmai gyakorlati képzés része, a tantárgyi követelmények évfolyamonkénti megoszlását, a követelmények teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeretet, a szakmai elméleti és gyakorlati képzés tagolását és arányait. A szakképzési kerettanterv tartalmazza, hogy az adott szakmai tantárgy mely szakmai követelménymodulnak felel meg:

- modultérkép: az egyes szakképesítések - szakmai és vizsgakövetelményeiben meghatározott - szakmai modulját vagy moduljait, valamint azok egymáshoz történő kapcsolódásait tartalmazó dokumentum
- szakmai követelménymodul: a szakképesítés szakmai követelményeinek meghatározott része, egyedi szakképesítések esetén annak egésze. A szakképesítés követelménymoduljainak összessége tartalmazza a szakképesítés valamennyi, a szakmai és vizsgakövetelményben rögzített szakmai kompetenciáját

V.1. SZAKKÉPESÍTÉSRE FELKÉSZÍTŐ KÉPZÉSEK:

Intézményünk az autóelektronikai műszerész és autószerelő szakképesítésekre felkészítő képzést szervez:

- 5 évfolyamos (9-12. ágazati szakközépiskola és 5/13. szakképző évfolyam), illetve
- 2 évfolyamos (1/13-2/14. évfolyam)

formában.

A Sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda) szakmai vizsgára felkészítő képzés kizárólag 2 évfolyamos (1/13-2/14.) formában szervezzük.

A szakközépiskolai képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakközépiskolai szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakközépiskolai szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakma száma	Szakma megnevezése	Évfolyamok	
54 525 01	Autóelektronikai műszerész	9-12. és 5/13. (5 éves)	1/13. és 2/14. (2 éves)

54 525 02	Autószerelő	9-12. és 5/13. (5 éves)	1/13. és 2/14. (2 éves)
54 813 02	Sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda)	-	1/13. és 2/14. (2 éves)
55 525 01	Autótechnikus	1/15.	

A szakképzési kerettanterv ágazatra vonatkozó része (4+1 évfolyamos képzésben az első négy évfolyamra azaz a 9-12. középiskolai évfolyamokra, két évfolyamos szakképzésben az első évfolyamra , előírt tartalom) a(z) Közlekedésgépész ágazat alábbi szakképesítéseire egységesen vonatkozik:

- autóelektronikai műszerész
- autószerelő

V.1.1. Autóelektronikai műszerész 54 525 01

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan												Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.			1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám			heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5+1												0,5+1				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																2	
10416-12 Közlekedéstechnikai alapok	Közlekedési ismeretek	1												1				
	Műszaki Rajz	1,5			1+1									2,5+1				
	Mechanika				2									2				
	Gépelemek-géptan							2			1			3				
	Technológiai alapismeretek				1			1+1			2			4+1				
	Elektrotechnika-elektronika							2			2			4				

10417-12 Közlekedéstechnikai gyakorlatok	Karbantartási gyakorlatok		2	70		2	105		2	140		2+1		10+1	80		
	Mérési gyakorlatok											3		4	80		
10418-12 Járműkarbantartás	Járműkarbantartás															1	
	Gazdasági ismeretek															0,5	
	Járműkarbantartás gyakorlata																4
10419-12 Járműszerkezetek javítása	Gépjármű szerkezettan															3	
	Járműszerkezetek javítása gyakorlat																4
	Jármű diagnosztika és javítás															1+1	
	Járműdiagnosztika gyakorlata																2
10420-12 Autóelektronikai műszerész feladatai	Autóelektronika elmélete															5+1	
	Autóelektronika gyakorlata																4
	Autóelektronikai diagnosztika															2+1	1
	Autóelektronika diagnosztikai gyakorlat																2
összes óra		**3+1**	**2**	**70**	**4+1**	**2**	**105**	**5+1**	**2**	**140**	**5**	**5+1**	**17+3**	**14+1**	**160**	**15+3**	**16+1**
összes óra		**5+1**			**6+1**			**7+1**			**10+1**		**31+4**			**31+4**	

A kerettanterv szakmai tartalma -a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően- a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

V.1.2. Autószerelő 54 525 02

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés a közismereti oktatással párhuzamosan												Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		9.			10.			11.			12.			1/13			5/13 és 2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám		ögy	heti óraszám			heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5+1												0,5+1				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.																0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.																2	
10416-12 Közlekedéstechnikai alapok	Közlekedési ismeretek	1												1				
	Műszaki rajz	1,5			1+1									2,5+1				
	Mechanika				2									2				
	Gépelemek-géptan							2			1			3				
	Technológiai alapismeretek				1			1+1			2			4+1				
	Elektrotechnika-elektronika							2			2			4				

10417-12 Közlekedéstechnikai gyakorlatok	Karbantartási gyakorlatok		2			2			2			2+1		10+1			
	Mérési gyakorlatok											3		4			
10418-12 Járműkarbantartás	Járműkarbantartás															1	
	Gazdasági ismeretek															0,5	
	Járműkarbantartás gyakorlata																4
10421-12 Autószerelő feladatai	Gépjármű-szerkezettan															6	
	Gépjármű-villamosságtan															4	
	Szerelési gyakorlat																5+1
10422-12 Járműdiagnosztika	Járműdiagnosztika															3+1	
	Járműdiagnosztika gyakorlata																5+2
összes óra		**3+1**	**2**	**70**	**4+1**	**2**	**105**	**5+1**	**2**	**140**	**5**	**5+1**	**17+3**	**14+1**	**160**	**17+1**	**14+3**
összes óra		**5+1**			**6+1**			**7+1**			**10+1**		**31+4**			**31+4**	

A kerettanterv szakmai tartalma -a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően- a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

V.1.3. Autótechnikus 55 525 01

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

Szakmai előképzettség:

- 54 525 01 Autóelektronikai műszerész vagy
- 54 525 02 Autószerelő szakképesítés

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Szakmai követelmény-modulok	Tantárgyak	Elméleti heti óraszám	Gyakorlati heti óraszám
10423-12 Járműfenntartási feladatok	Gépjárműszerkezetek	5	
	Szakmai számítások	1+1	
	Gépjárműfenntartás gyakorlata		7
10424-12 Járműfenntartási üzemvitel	Veszélyes anyagok kezelése	2	
	Vállalkozási ismeretek	1	
	Műszaki dokumentációs ismeretek	1,5	
	Számítástechnika gyakorlat		1
10425-12 Korszerű járműtechnika	Korszerű járműtechnika	5+1	
	Korszerű járműtechnika gyakorlat		4+1
	Gépjármű-elektronikai mérések gyakorlat		4+0,5
Összes óra		**15,5+2**	**16+1,5**
Összes óra		**31,5+3,5**	

V.1.4. Sportedző (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda) 54 813 02

A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszáma évfolyamonként

Iskolai előképzettség: érettségi vizsga

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Szakmai követelménymodulok	Tantárgyak	Ágazati szakképzés közismeret nélkül			Szakképesítés-specifikus utolsó évf.	
		1/13			2/14.	
		heti óraszám		ögy	heti óraszám	
		e	gy		e	gy
11500-12 Munkahelyi egészség és biztonság	Munkahelyi egészség és biztonság	0,5				
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I. (érettségire épülő képzések esetén)	Foglalkoztatás I.	+1			2	
10323-12 Egészségügy és elsősegélynyújtás	Anatómiai-élettani ismeretek	4				
	Egészségtan	2				
	Terhelésélettan	2				
	Elsősegélynyújtás gyakorlat		4			
	Funkcionális anatómia	2+1				
10324-12 Edzéselmélet és gimnasztika	Edzéselmélet	2,5				
	Edzésprogramok gyakorlat		9+1			
	Gimnasztika elmélet	2				
	Gimnasztika gyakorlat		3+1			
10322-12 Pedagógiai, pszichológiai és kommunikációs alapok	Pedagógia-sportpedagógia				2	
	Pszichológia-sportpszichológia				1,5	
	Kommunikáció				0,5	
10325-12 Szervezés és vállalkozás alapjai	Sportmenedzsment				1,5+0,5	
	Vállalkozástan				1	
	Gazdálkodás, pénzügyi ismeretek				1	
10326-12 Sportági alapok	Sportági alapok elmélet				0,5+0,5	
	Sportági alapok gyakorlat					9,5+1
10327-12 Sportedzői szakismeretek	Sportági szakismeretek elmélet				1+1	
	Sportági szakismeretek gyakorlat					10+1
összes óra		**15+2**	**16+2**	**160**	**11,5+2**	**19,5+2**
összes óra		**31+2**			**31+4**	

A kerettanterv szakmai tartalma -a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően- a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám 100%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

VI. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK

A módosított Pedagógiai Programot az iskola nevelőtestülete fogadja el, mely a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé. A hatályba lépés napja a módosított Pedagógiai Program jóváhagyásának napját követő tanév. Amennyiben a módosított Pedagógiai Program felterjesztésére válasz nem érkezik, a hatályba lépés napja a felterjesztéstől számított 31. nap.

A Pedagógiai Program az Intézmény működését szabályozó törvények, rendeletek változásai, valamint újonnan induló nevelési-oktatási forma miatt került felülvizsgálatra, módosításra. Alapja az 2012. május 29-én felterjesztett, jóváhagyott Pedagógiai Program.

Záradék:

A módosított Pedagógiai Programot a nevelőtestület a 2013. március 27-ei ülésén elfogadta. A Szülői Munkaközösség és a Diákönkormányzat a jogszabályban meghatározott kérdésekben a Pedagógiai Program elfogadásakor egyetértését adta.

A Pedagógiai Program a felnőttoktatásra vonatkozó és a szakképzési kerettantervvel kiegészítésre kerül a hatályos EMMI és NGM rendeletek megjelenésekor.

Az elfogadott Pedagógiai Program felterjesztésének napja: 2013. április 6.

Pécs, 2013. március 27.

---------- ----------

igazgató diákfőpolgármester

SZMV-elnök

Intézményünkben a Pedagógiai Program a könyvtárban nyitvatartási idő alatt, valamint az iskola honlapján (http://www.szechenyi.hu) hozzáférhető.

Legitimációs záradék:

Baptista Szeretetszolgálat Egyházi Jogi Személy ……..…….. számú határozatával jóváhagyta a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ Széchenyi István Gimnáziuma, Szakközépiskolája, Általános Iskolája és Sportiskolája Pedagógiai Programját.

Pécs, 2013. ……

……

Szenczy Sándor
elnök